Mark Twain
TOM SAWYERs EVENTYR

Mark Twain

Tom Sawyers eventyr

eBibliotek 1800

2025

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Mark Twain: *Tom Sawyers eventyr* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Mark Twain: *Tom Sawyers eventyr* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal*

context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.

Fortale

Største delen af de hændelser, der fortælles i denne bog, er virkeligt oplevede, nogle enkelte af mig selv, resten af mine skolekammerater. Drengen Huck Finn er tegnet efter virkeligheden, lille Tom Sawyer selv ligeledes, dog er momenterne til dennes karakterskildring ikke taget fra et enkelt individ, men snarere samlet fra tre andre drenge af mit tidligere bekendtskab. Hans beskrivelse henhører derfor nærmest til den såkaldte blandede bygningsstil.

Al den mængde gammel overtro, hvortil der idelig hentydes i denne bog, var noget, børn og slaver ude i det fjerne vesten dengang troede lige så blindt på som på evangeliet; den periode ligger nu omtrent tredive til fyrretyve år tilbage i tiden.

Skønt min bog egentlig navnlig er beregnet på at tjene til underholdning for drenge og piger, så er det dog mit håb, at den ikke vil blive vraget af de voksne af den årsag; thi det har også været mig magtpåliggende at tilbagekalde i disses erindring den måde, hvorpå de selv engang har følt, tænkt og talt, og den slags forunderlige halvtmodne foretagender, som de fleste i deres grønne vår så meget ynder at hengive sig til.

Hartford 1876.

Forfatteren.

1

"Tom!"

Intet svar.

"Tom!"

"Men hvad går der dog af drengen? Tom dog!"

Den gamle dame trak sine briller ned på næsen og kiggede over dem rundt om i værelset, derefter skubbede hun dem op på panden og stirrede så neden under dem igen. Hun nedlod sig sjældent eller aldrig til at se lige igennem dem for så lidt som en dreng, for det var hendes stadsbriller, hendes hjertes stolthed og mere bestemte til "zirat" end til nytte. Hun kunne lige så godt have set igennem et par skorstensplader. Hun stod derefter et øjeblik lidt rådvild og udbrød så, ikke vredt, men dog højt nok til, at møblementet kunne høre hende: "Ja, ja, lad mig bare få fat på dig, så skal –"

Sætningen blev ikke fuldført, for i dette øjeblik var hun beskæftiget med i en bukket stilling at støde ind under sengen med kosten, og dertil behøvedes så meget vejr, hver gang hun førte et nyt stød, at ordene standsede af sig selv. Hun opnåede imidlertid kun at få katten purret ud.

"Jeg har da heller aldrig kendt magen til dreng!"

Hun gik derefter hen i den åbne dør, stod stille og kiggede ud imellem tomatbuskene og de høje gyvler, der udgjorde havens prydelser. Ingen Tom. Hun løftede da stemmen til en tonart, der var bestemt til at skulle høres i afstand:

"To–om!"

En lille støj bagved bragte hende til at vende sig om, netop tidsnok til at gribe en lille fyr i blusen og stoppe ham i flugten. "Nåda, ja, jeg kunne da have sagt mig selv, at du måtte være inde i fadeburet. Hvad har du måske været i færd med derinde, mo'sjø?"

"Ingenting."

"Ingenting, såh? Se på dine hænder og din mund. Hvad har du nu været inde at luske dig til?"

"Det ved jeg ikke, tante."

"Ja, men jeg ved det. Det er syltetøj, er det. Over fyrre gange har jeg vistnok sagt dig, at jeg til sidst flår huden af dig, dreng, hvis du ikke holder fingrene fra det syltetøj. Ræk mig den tamp."

Tampen svævede allerede i luften; faren var overhængende.

"Nej, tante dog, vend dig om – hurtigt!"

Den gamle kone snurrede sig rundt og snappede efter sin kjole for at redde den ud af den formodede fare, medens drengen smurte haser og klavrede op på et højt plankeværk, som han forsvandt bag ved; tante Polly stod et øjeblik højst betuttet; endelig svandt vreden, og hun brød ud i en stille latter.

"Den pokkers dreng, kan jeg dog aldrig lære noget af ham. Har han nu ikke spillet mig den slags puds længe nok til, at jeg burde kunne passe på? Men gamle narre er altid de største narre, og ingen kan lære en gammel hund ny kunster, som man siger. Og så bruger han aldrig sine genistreger mere end én dag, hvorledes skal man da vide, hvad der kommer næste gang? Det lader til, at han på en prik ved besked med, hvor langt han kan drive det, inden det er ude med min tålmodighed, og han ved også godt, at når han kan få mig stoppet i farten et minut

eller bringe mig til at le, så er det forbi med min vrede igen, og jeg nænner da ikke at slå ham. Jeg gør ikke min pligt mod den dreng, det er desværre den rene, skære Guds sandhed. Spar tampen, og du fordærver barnet, står der skrevet. Jeg hober synd og skam op over hovedet på os begge på den måde. Han er fuld af alle de unoder, der findes, men herregud, han er jo dog min egen afdøde søsters dreng, stakkels fyr, og jeg har næsten ikke hjerte til at straffe ham, som jeg burde. Hver gang jeg lader ham slippe, bebrejder min samvittighed mig det, og hver gang jeg lader ham lide efter fortjeneste, er mit gamle hjerte nær ved at briste ved det. Å ja, å ja, mand, født af kvinde, har kun en stakket frist, men mange sorger, som Skriften siger, og det må jeg bekende. Nu går han naturligvis og spiller *so i hul* hele eftermiddagen, og jeg kommer da til at lade ham arbejde hårdt hele dagen i morgen til straf. Det er rigtignok næsten for strengt at lade ham gå og slide en lørdag, medens alle hans kammerater har frihed; men han hader arbejde mere end pesten, og noget af min pligt mod dette barn må jeg dog opfylde, hvis det ikke skal ende med, at han bliver rent ødelagt."

Tom gik ganske rigtigt og spillede *so i hul* og havde tiden for sig. Han kom så sent hjem, at han lige netop fik tid til at hjælpe Jim, den lille negerdreng med at hugge brænde til den næste dag og kløve pinde til aftensmaden, i det mindste nåede han da tidsnok derhen, så at han kunne stå og fortælle Jim om sine bedrifter, medens denne udførte de tre fjerdedele af arbejdet. Toms yngre broder (eller rettere halvbroder) Sid var allerede færdig med sin del af det huslige arbejde (at samle spåner), for han var en stilfærdig dreng og havde intet hang til spilopper eller vidtløftigheder. Medens Tom spiste sin aftensmad og

rapsede sukker, når lejligheden frembød sig, stillede tante Polly en række spørgsmål til ham, spørgsmål fulde af den dybeste underfundighed, i håb om derved at kunne få ham til at forsnakke sig og således afsløre sine egne gavtyvestreger. Som det så ofte hænder sådanne uskyldige og enfoldige personer, var det hendes yndlingsillusion, at hun skulle være begavet med et stærkt talent til at bære sig fiffigt og diplomatisk ad, og hun levede i den salige tro, at hendes overmåde let gennemskuelige snarer var rene vidundere af list. Så sagde hun da: "Nå, Tom, det var ellers jævnt varmt i skolen i dag, var det ikke?"

"Jo, tante."

"Voldsomt varmt måske?"

"Jo, tante."

"Så havde du vel svær lyst til at gå i vandet, Tom?"

En lille følelse af, at det var bedst ingen blottelser at give sig, fo'r igennem Toms bevidsthed. Han søgte at læse i tantens ansigt, men det forrådte intet som helst; derfor valgte han en ubestemt form:

"Ja – åh – næ, næ det kan jeg dog ikke sige."

Den gamle kone langede ud, befølte Toms skjortelinning og sagde:

"Da er du ellers ikke synderlig varm nu."

Hemmeligt smigrede det hende, at hun således havde opdaget, at skjorten var tør, uden at nogen anede, hvad hun havde haft i sinde. Men Tom fik ikke desto mindre nu en aldeles klar følelse af, fra hvilken kant vinden blæste, og han foregreb begivenhederne ved at sige:

"Nogle af os postede vand på hinandens hoved – mit er endnu ganske fugtigt. Se selv." Tante Polly blev indvendig

ærgerlig ved at måtte indrømme for sig selv, at hun virkelig havde overset dette lille faktum, der ellers kunne have været benyttet; straks efter fik hun imidlertid en ny indskydelse:

"Tom, du havde da ikke nødigt at rive din skjortelinning op, hvor jeg havde syet den, fordi en postede vand på dit hoved, vel? Knap din trøje op, min dreng. "

Tom følte uvejret drage bort igen. Han åbnede sin trøje; linningen viste sig at være forsvarligt syet.

"Å så gid da – nå, ja gå så din vej! Jeg ville have svoret på, at du havde spillet *so i hul* og været i vandet. Jeg får da vel tilgive dig for denne gang. Men tag dig i vare; jeg anser dig for at være, hvad folk kalder for en sveden kat, min ven, og du ved, hvad der følger, hvis jeg fanger dig engang."

Her faldt imidlertid Sidney ind:

"Og jeg, som så sikkert syntes, at du syede den linning med hvid tråd, tante; men det må nok alligevel have været sort."

"Hvad for noget, nej det var virkelig med hvid tråd, jeg syede! Tom!"

Tom ventede imidlertid ikke på, hvad der ville komme efter. I døren vendte han sig om og sagde:

"Siddy, du kan være evig forvisset om et ordentligt livfuld hug, min rare ven, for den streg."

Efter at have bragt sin person i sikkerhed undersøgte Tom meget omhyggeligt to store nåle, som han trak ud af foret på sin trøje; den ene forsynet med en ende hvidt garn, den anden med sort, og bemærkede for sig selv:

"Hun havde aldrig i evighed opdaget det, når det ikke havde været for Sid. Gid også pokker havde det! Undertiden syer hun sort og undertiden hvidt; jeg ville oprigtigt ønske, at hun ville

holde sig til en af delene; men hvem kan nu holde regning med det. Men hvis ikke denne hersens Sid skal få sin ryg varmet inden ret længe, så må man kalde mig Mads."

Tom var ingenlunde, hvad man kalder landsbyens mønsterdreng. Han kendte meget vel denne person, men kunne ikke døje ham.

To minutter senere havde han ganske glemt alle sine bekymringer. Grunden til dette var dog ikke, at han følte disse mindre hårdt, end nogen voksen mand føler sine, men fordi en ny og mægtig interesse pludselig dukkede op for ham og begravede alle tidligere indtryk, ganske ligesom det går med voksne, hvis sorger forglemmes ved den spænding, ny foretagender opvækker. Denne ny, altopslugende interesse var hverken mere eller mindre end en splinterny og højst egen måde at fløjte på, som en negerdreng, der just kom forbi, havde givet idéen til, og han længtes nu kun efter ret uforstyrret at kunne få ro til den fornødne indstudering. Lyden var ganske aparte, en slags fuglekvidren eller fortsat slåen triller, der frembragtes ved nu og da at smække tungen op mod ganen; læseren ved formodentlig godt, hvad jeg mener, hvis han da selv nogen sinde har været en dreng. Ihærdighed gav ham dog snart den rette færdighed, og han skred da stolt ned ad gaden, med munden fuld af liflige toner og hjertet fuldt af erkendtlighed mod forsynet. Hans følelser tør jeg dristigt sammenligne med en astronoms, der lige har opdaget en ny planet; hvad inderlig, dyb og ublandet glæde angår, da havde måske endog drengen snarere fortrinnet end astronomen. Sommeraftenerne var lange, og mørket var endnu ikke faldet på. Pludseligt standsede Tom med sin fløjten. En ny fremtoning viste sig for hans blik i

skikkelse af en dreng, en kende større end han selv. En sådan nyhed; lige meget af hvilken alder eller hvilket køn det monne være, var en højst mærkelig begivenhed for nysgerrigheden i den lille landsby St. Petersburg. Den omtalte dreng var endog velklædt – og det på en søgnedag. Dette var ligefrem ufatteligt. Hans hue var af den flotteste slags, den tætknappede blå klædesbluse var ny og fin, og benklæderne gav dem intet efter. Han havde sko på fødderne og det til trods for, at det kun var en fredag. Ja, han bar endog et halstørklæde, et blåt, skinnende stykke bånd. Det hele syn havde noget så hovedstadsagtigt ved sig, at Tom følte den brandguleste misundelse gnave i sine indvolde; jo længere han betragtede dette glimrende vidunder, jo nærmere han undersøgte alle hans stadssager, desto mere lurvet og ynkelig syntes hans egen udstyrelse ham at være. Ingen af drengene talte et ord. Hver gang den ene bevægede sig, bevægede den anden sig også, men sidelæns, bestandig i en cirkel. Således stod de en stund øje mod øje; endelig udbrød Tom:

"Jamen, jeg kan dog smøre dig alligevel."

"Det gad jeg se dig prøve på."

"Hvis jeg ville, så kunne jeg."

"Nej, gu' kan du ej."

"Jo, jeg kan."

"Nej, du kan ikke."

"Kan."

"Kan ikke."

En ildevarslende pause. Endelig siger Tom igen:

"Hvad hedder du?"

"Det kommer ikke dig ved."

"Da skal jeg snart vise dig, at det kommer mig ved."

"Ja, lad mig se det da."

"Siger du meget mere endnu, skal du snart få det at føle."

"Meget mere. Meget mere. Meget mere. Så, nu har jeg sagt *Meget mere*."

"Å, du bilder dig vist ind, at du er svært vittig. Jeg kunne klø dig med min ene hånd bundet på ryggen, hvis jeg ville."

"Jamen så gør det, siden du siger, du kan."

"Bliv nu bare ikke hoven du, for så gør jeg det."

"Ja, det kan nok enhver sige."

"Nu er du nok vittig igen, hvad behager? – Uh! Sikken en hat han har på!"

"Du kan jo prøve på at slå den hat i stykker, hvis du ikke synes om den. Jeg vil vædde om, at du er bange for at slå den af hovedet på mig. Men det måtte nok være et rart pattebarn, der turde vædde med mig om det."

"Det er løgn."

"Selv løgn."

"Du er bare en pralhals, der ikke tør komme an."

"Nåda. Kom du bare."

"Kommer du nu med mere sludder, så tager jeg en stor sten og kvaser hovedet på dig."

"Jo, du er mig den rette."

"Jamen, jeg gør det alligevel."

"Ja, hvorfor gør du det da ikke? Hvad kan det nytte, at du bliver ved at stå der og sige, at du vil. Så gør det engang. Men du er en kryster, er du!"

"Ikke mere kryster end du."

"Jo!"

"Nej!"

"Jo!"

Atter en pause, med vrede øjekast og ildespående sidebevægelser. Lidt efter stod de side om side. Tom sagde:

"Skrub af vejen med dig."

"Skrub selv af."

"Nej jeg gør ikke."

"Jeg heller ikke."

Således forblev de en stund hver med det ene ben ude til en side, begge skubbende og puffende af al magt til modstanderen og glødende af had og vrede. Ingen vandt imidlertid nogen fordel. Efter at kampen således havde været stående en tidlang, og begge var blevet tilstrækkelig røde i toppen, holdt parterne atter forsigtigt inde, og Tom tog på ny ordet:

"Du er en rigtig kujon og et fæ. Jeg skal pudse min store broder på dig; han skal slå dig flad med sin lille finger, og det skal jeg lade ham gøre."

"Hvad bryder jeg mig om din store broder? Min store broder er meget større end din, han kan vippe din over det plankeværk som en sveske." (Begges store brødre var naturligvis rent imaginære.)

"Det er løgn."

"Det bliver vel ikke løgn, fordi du siger det."

Tom trak en streg i jorden med sin store tå og sagde:

"Kommer du over den streg, skal jeg banke dig så flad, så du hverken kan stå eller ligge. Jeg råder ingen til at holde på dig, hvis du kommer herover."

Den nye dreng skrævede straks over og sagde:

"Nå, lad os da se, hvad du vil gøre."

"Kom mig ikke for nær, tag dig i vare."

"Så du tør alligevel ikke?"

"Tør! For to cents vil jeg gøre det."

Den nye dreng tog to kobberskillinger op af lommen og holdt dem frem imod Tom med sønderknusende foragt.

Tom slog til dem, så at de rullede klingrende mod jorden.

I næste nu rullede og tumlede begge drengene sig lystigt i snavset, klamrende sig til hinanden ligesom to katte, og i et minuts tid halede enhver i sin modstanders hår og klæder, dunkede hinanden i øjne og næse og dækkede sig med støv og hæder. Lidt efter antog forvirringen atter faste former, og ud af kampens tåge dukkede Tom frem, siddende overskrævs på sin modstander og bearbejdende ham eftertrykkeligt med sine knyttede næver.

"Gi'er du dig?" sagde han.

Den anden kæmpede hårdt for at befri sig. Tårerne stod ham i øjnene, men det var navnlig af raseri.

"Gi'er du dig?" og næsestyverne begyndte igen.

Endelig lød fra den overvundne et halvkvalt "Gi'er mig!" hvorefter Tom gav slip og sagde: "Det kan lære dig en anden gang at se dig for, mod hvem det er, du vil være vigtig."

Den nye dreng smurte haser, medens han børstede snavset af sit tøj, hulkede, snøftede og skelede tilbage af og til; et stykke vej borte brød han ud i en række trusler om, hvad han ville gøre mod Tom "næste gang han fik fat i ham." Tom besvarede dette med lydelige hurraråb og stak hjemad. Han følte sig uendelig stor i sin sejrsrus, men aldrig så snart havde han vendt ryggen til sin overvundne fjende, førend denne slog en sten efter ham, som ramte midt på ryggen, hvorefter han tog halen mellem

benene og pilede hjem så hurtigt som en antilope. Tom forfulgte forræderen til dennes hus og fandt således ud af, hvor han boede. Han indtog derefter en truende stilling uden for døren, æggende sin modpart til at komme ud, om han turde, men modparten lod sig ikke lokke – og indskrænkede sig til at sidde i vinduet og vrænge ansigter. Til sidst viste den fremmede drengs moder sig, kaldte Tom en ondskabsfuld, slet og simpel knægt og bød ham at pakke sig. Så bekvemmede han sig da til at fortrække, men lovede dog først ved lejlighed at skulle "viske" den dreng igen.

Han kom temmelig silde tilbage den aften, og da han forsigtigt kravlede ind igennem vinduet, kom han uforvarende til at blotte et baghold, tante Polly i egen person havde gemt sig i; hendes beslutning, at hans lørdagsferie skulle forandres til tvangsarbejde, blev ved synet af hans klæders ynkelige forfatning endelig uigenkaldelig fastslået.

2

Lørdag morgen oprandt med det klareste, friskeste sommervejr, man kunne tænke sig; luften var opfyldt af liv, og der var musik og glæde i hvert et hjerte, som slog; var det et ungt hjerte, da gav også denne glæde genlyd fra læben. Folks ansigter strålede så fornøjeligt, deres gang var så elastisk, græshoppetræerne stod i det yppigste blomsterflor, hvis duft opfyldte atmosfæren.

Cardiff Hill, der hævede sig hinsides landsbyen, lå klædt i et tykt, grønt tæppe af græs og løv, netop i en passende afstand til, at man kunne tage det for et forjættet land, drømmende og indbydende til hvile.

Tom kom til syne i en sideallé med en kalkspand og en kalkekost. Da han kastede et mønstrende blik på plankeværket, var det for ham, som hele naturen havde mistet sin ynde, og en dyb melankoli lagde sig tungt over hans sind. Tredive meter plankeværk ud i én linje, tre meter højt! Hvor hul og tom fandt han dog ikke tilværelsen, den knugede ham med centnervægt. Sukkende dyppede han sin kost i spanden, strøg den over øverste planke, gentog eksperimentet to gange, kastede dernæst et sammenlignende blik over den ubetydelige hvidtede plet og det uendelige fladerum af ikke-hvidtet plankeværk og lod sig derefter mat og modløs falde ned på en træstub. I det samme kom Jim hoppende nok så lystigt ud af porten med sin blikspand, syngende "De Pigebørn i Buffalo" af fuld hals. At hente vand fra gadeposten havde altid stået for Tom som noget over al beskrivelse væmmeligt, men netop nu syntes det ham

dog en del anderledes. Netop nu faldt det ham ind, at der dog i det mindste var selskab henne ved posten. Hvide, mulat- og negerbørn stod altid og ventede på deres tur og fordrev mellemtiden med at tuske legetøj, skændes, slås eller fløjte; og det slog ham netop også nu, at Jim aldrig fik den spand vand besørget hjem på mindre tid end en time, skønt merbemeldte brønd ikke lå længere end et halvandet hundrede meter borte, og selv da skete det som oftest kun ved, at der blev sendt ekstrabud efter ham. Disse betragtninger havde til følge, at Tom sagde:

"Hør Jim, jeg skal gå at hente vand for dig, hvis du vil hvidte for mig så længe."

Jim rystede på hovedet og svarede:

"Går inte, massa Tom. Gamle Missis sige så bestemt, at mig gå og hente spand vand straks og inte snakke eller stoppe undervejs. Hun sige også, at massa Tom nok vil bede mig hvidte, men mig bare passe mine egne sager, så Missis nok passe hvidtning."

"Å blæse være med det, hun har sagt, Jim. Sådan snakker hun jo altid. Giv mig nu blot spanden – det skal ikke vare et minut. Hun vil aldrig ane det."

"Å næ, mig inte tør, massa Tom. Gamle Missis true med at rive hele Jims hoved af. Hun gør det bestemt."

"Hun! Hun har endnu aldrig slået nogen rigtigt – hun bare sådan fægter lidt i luften over ens hoved, og hvad bryder man sig vel om det, hvad? Hun bare snakker – og det gør da ikke ondt, i hvert fald ikke uden at hun græder selv ved det. Hør Jim, jeg vil give dig en marmor, du skal få en granit [Note 1)], vil du så?"

Jim begyndte øjensynligt at vakle.

"En hvid granit, Jim, og det en ordentlig stor tamp."

"Uh, det var ellers en dejlig marmor, den der. Men massa Tom, mig være gruelig bange for gamle Missis."

Men Jim var kun et menneske – fristelsen var ham for stor. Han satte spanden fra sig og tog den lokkende granit. I næste minut for han som en raket ned ad gaden, med spanden dinglende bagud, medens Tom sås at hvidte, som om det gjaldt livet, og tanten, der havde vist sig aldeles uventet, var i færd med atter at begive sig ind i huset med sin tøffel i hånden og triumf i hjertet.

Men Toms iver holdt ikke ret længe ud. Han begyndte at spekulere på, hvor mange løjer han havde udtænkt sig til denne dag, og sorgerne syntes end yderligere at ville forøges. Nu ville det vist ikke vare ret længe, inden alle drengene, som havde frihed, kom ud for at more sig på alle mulige måder; hvor de da ville gøre nar ad ham, der stod der og måtte arbejde – den blotte tanke om denne tort brændte som ild i hans sjæl.

Han fik alt sit verdslige gods og alle sine skatte op af lommen og undersøgte dem nøje – stumper af legetøj, marmorkugler og lignende tøjeri, tilstrækkeligt måske til at få en eller anden til at bytte arbejde med sig, men langtfra nok til at erhverve sig blot en halv times fuldstændig frihed. Derfor lod han atter modløs sine ejendele glide tilbage i lommerne og opgav håbet om at kunne bestikke sine kammerater. I denne fortvivlede og håbløse situation fik han da pludselig en indskydelse – en prægtig ide! Hurtigt tog han sin kost og gav sig helt alvorligt til at arbejde. Lidt efter viste Ben Rogers sig i farvandet, netop den af drengene, hvis spot han mest af alt havde frygtet. Ben bevægede sig fremad i en blandet gangart, et højt hop, et lille trip og et

langt spring – tydelige tegn på, at hans hjerte var let og hans forhåbninger lyse; han var i øvrigt i færd med et æble, men gav desuden med korte mellemrum en melodisk hujen til bedste, ledsaget af nogle mavetoner: Ding ding dong, ding ding dong, for han forestillede i øjeblikket en damper. Da han kom i nærheden af Tom, sagtnede han farten, krængede stærkt styrbord over og rundede til med et vældigt sving og meget besvær; han forestillede nemlig *Big Missouri* og måtte derfor anses for at stikke mindst tre meter. Han indbefattede i sin person både skib, kaptajn og kokken ned til maskineriet; han tænkte sig altså stående på sit eget orkandæk, gav ordrer til sig selv og udførte dem selv.

"Stop! Lingeling ling." Farten standsede næsten ganske, medens han langsomt nærmede sig fodstien. "Slag bak! Lingeling ling!" Armene straktes og stod stive nedefter. "Slag bak om styrbord! Lingeling ling! Khow, vov vov, vov;" Den højre arm beskrev herunder langsomt cirkler i luften, for den forestillede naturligvis dampskibshjulet. "Slag bak om bagbord! Lingeling ling. Khow, vov, vov, vov!" Venstre arm begyndte ligeledes at kredse. "Stop styrbord! Lingeling ling! Stop bagbord! Et slag styrbord – stop! Ganske langsomt frem! Lingeling ling! Khow, vov-ov! Få det forvarp i land; livligt, gutter! Agtertrossen ind – nå, kvikt skal det være! Tag tørn om pælen! Tag imod broen! Alt vel i maskinen, sir. Lingeling ling!"

"Sht! s'sht! Sht!" (Damphanen prøves).

Tom fortsatte imidlertid sin hvidtning – uden at bemærke damperen; Ben stod et øjeblik og gloede, sagde så til sidst:

"Hi – hi! Du er nok ordentlig taget ved vingebenet, du!"

Intet svar. – Kunstneren kastede et ømt blik ud over sine sidste strøg, derefter lod han atter kosten langsomt glide videre og betragtede på ny resultatet. Ben rykkede op på siden af ham; Toms tænder løb formelig i vand ved synet af æblet, men han dyede sig og fortsatte sit arbejde. Endelig sagde Ben:

"Halløj du, du må nok slide ordentlig i'et?"

"Hvad, er det dig Ben; jeg har ikke hørt dig komme."

"Hør, nu går jeg i vandet. Ville du gerne med? Nej, du vil vist hellere stå der og slide i'et? Ikke?"

Tom kastede et overlegent blik på sin kammerat og svarede:

"Hvad er det, du kalder slid?"

"Er det måske ikke slid, det, du har for?" Med stor foragt tog Tom fat igen og henkastede flot:

"Jo muligvis, det er jo en smagssag. Det eneste, jeg ved, er, at det morer nu Tom Sawyer."

"Å, sikke noget sludder, du mener da vel ikke for alvor, at der skulle være noget grin ved det?"

Kosten fortsatte sine bevægelser:

"Grin? Ja, jeg skulle dog mene Jo. Må jeg spørge, om enhver dreng hver dag kan få lov til at hvidte plankeværker?"

Dette stillede straks sagen i et ganske andet lys. Ben holdt pludselig op med at nippe i sit æble, medens Tom lod kosten gå langsomt og bølgende frem og tilbage, idet han standsede af og til for at nyde virkningen, føjede et lille stænk til hist og her og atter kritiserede resultatet; kammeraten, der fulgte hans bevægelser, blev efterhånden mere og mere interesseret; til sidst sagde han:

"Hør Tom, lad mig prøve lidt."

Tom betænkte sig, var lige ved at samtykke, men forandrede atter sin beslutning.

"Nej, det går ikke, det kan aldrig gå an, Ben. Ser du, tante Polly er voldsomt nøjeregnende med dette plankeværk, netop her lige for gaden, forstår du; – havde det endda været bagsiden, så ville måske hverken jeg eller hun have haft noget imod at lade dig hvidte lidt. Men her ligefor! Det skal gøres voldsomt fint; jeg tror ikke, man skulle finde én dreng af tusinde, ja måske ikke af to tusinde, der kunne gøre det godt nok."

"Nej – virkelig; åh hør – la'me nu bare prøve lidt, kan du ikke sagtens! Var jeg dig, så skulle du gerne få lov."

"Ben, jeg ville virkelig gerne, – jeg giver dig mit ord på det, – når bare tante Polly! – se, der var nu Jim, han ville også gerne lidt, men han fik dog ikke lov. Sid ville det samme, men han måtte heller ikke. Du kan selv se, hvordan jeg står i det; og gjorde du noget galt ved dette plankeværk, jeg siger, at hændte der nu noget, hvis –"

"Å snak, lad nu bare være med at være så dygtig. La'me nu prøve. Så skal du få kernehuset i mit æble."

"Ja så – nej, nej Ben, jeg er bange for, at –"

"Du skal få det hele."

Tom gav efter, han afstod kosten med uvillighed i sit ansigt, men indvendig opfyldt af glæde og skadefryd. Og medens den forhenværende damper *Big Missouri* arbejdede og svedte i solen, sad den til privatlivet tilbagetrukne kunstner på en tønde i skyggen tæt ved, med benene dinglende under sig, gnaskende sit æble og rugende over nye planer til at fange nye godtroende ofre med. Der blev ingen mangel i så henseende, da drenge

kom forbi hele dagen igennem; de kom for at spotte, men endte med at blive på pletten for at hvidte. Da Ben omsider var blevet tilfredsstillet, havde han allerede afstået sin ret på ny til Billy Fisher for en så godt som ny drage, og da han var færdig, købte Johnny Miller sig ind for en død rotte med snor i til at lade den dingle ved, og således fremdeles time efter time. Da eftermiddagen var halvt forløbet, havde Tom fra en ussel, intet besiddende dreng, hævet sig til rigdommens øverste spids. Han formelig svælgede i velstand. Foruden det allerede nævnte, havde han erhvervet sig følgende aktiver: Tolv marmorkugler, et stykke af en harmonika, et stykke blåt glas til at se igennem, en hyldebøsse, en nøgle (uden kam), et stykke kridt, en glasprop til en karaffel, en tinsoldat, et par haletudser, fire kinesiske pistoler, en kattekilling med et øje, et messingdørgreb, et hundehalsbånd – men ingen hund – et knivskaft, fire stykker sukat og en højst brøstfældig skydevinduesramme. Dertil kommer, at han havde drevet hele dagen igennem, haft udmærket selskab, og plankeværket havde fået tre lag hvidtning. Var han ikke til sidst blevet læns på kalkvand, så havde det endt med, at hver dreng i hele landsbyen ville være blevet bragt til randen af en fallit.

Tom gjorde for sig selv den bemærkning, at verden dog alligevel – når alt kom til alt, – ikke var så hul og tom endda. Han havde uden at ane det udnyttet en stor menneskelig sandhed, nemlig, at man, for at få mænd – eller drenge – til at eftertragte en ting, blot må sørge for, at den er vanskelig at opnå. Havde han været en stor og skarpsindig filosof, som f.eks. forfatteren af denne bog, så ville det nu være gået op for ham, at "arbejde" består af alt det, et menneske er *nødt* til at gøre,

medens "løjer" består af alt det, et menneske *ikke* er nødt til at gøre. Og dette ville atter have hjulpet ham til at forstå, hvorfor det at lave kunstige blomster eller arbejde i en trædemølle nærmest må kaldes arbejde, medens det at spille kegler eller at bestige Mont Blanc nærmere må henregnes under begrebet løjer. Der gives i England rige gentlemen, der om sommeren kører firspand for en diligence tyve til tredive engelske mil om dagen, fordi tilladelsen til det koster en betydelig sum penge; hvis man i stedet ville byde dem løn for deres tjeneste, så ville fornøjelsen gå over til at blive et arbejde, og ingen af dem ville da indlade sig på det.

3

Tom fremstillede sig for tante Polly, der sad ved det åbne vindue i et ret hyggeligt bagværelse, som på en gang gjorde tjeneste som soveværelse, spisestue og studereværelse. Den velgørende sommerluft, naturens ro, blomsterduften og biernes søvndyssende summen havde tilsammen udøvet deres virkning, for hun sad med halvt lukkede øjne og nikkede over sit strikketøj. – Hendes eneste selskab, som skulle kunne have holdt hende vågen, var nemlig katten, og den lå nu og slumrede i skødet; brillerne var, for alle tilfældes skyld, placerede på panden af hendes gamle, grå hoved. Hun havde ikke noget øjeblik betvivlet, at Tom naturligvis nu allerede for længe siden var stukket af, og spekulerede netop på, hvornår han vel atter ville komme tilbage igen og udlevere sig selv til hende på nåde og unåde. Han vækkede hende ved at sige:

"Tante, må jeg ikke nu gå ud at lege?"

"Hvad, allerede? Hvor meget har du fået udrettet?"

"Det er alt sammen færdigt, tante."

"Herregud, Tom, lyv dog ikke altid; jeg holder det til sidst ikke ud."

"Jeg lyver virkelig ikke, tante, det er alt sammen færdigt."

Tante Polly fæstede kun liden tillid til denne forsikring. Hun gik udenfor for personlig at overbevise sig om sagens rette sammenhæng og gjorde undervejs for sig selv den bemærkning, at hun ville være veltilfreds, om blot drengen havde talt en femtedel sandhed. Da hun imidlertid fandt hele plankeværket ikke alene strøget én gang, men endog

omhyggeligt tre gange behandlet, ja, hvad mere var, forsynet med en rand langs jorden, gjorde forbavselsen hende næsten stum. Hun udbrød:

"Nej, nu har jeg da aldrig – ja er det ikke det, jeg siger, du kan arbejde brillant, når du blot vil, Tom." For at imidlertid komplimentens sande mening ikke skulle blive misforstået, føjede hun skyndsomst til: "Men det er rigtignok forbistret sjældent, at du vil, må jeg sige. Ja ja da, gå du så kun ud at lege; men husk vel på, at du kommer hjem igen i ordentlig tid; ellers kan du endda få med mig at bestille."

I den grad var hun overvældet af hans glimrende præstationer, at hun først tog ham med sig ind til fadeburet og udvalgte ham der et af de allerbedste æbler; det fik han så til belønning og i tilgift oven i købet en lang formaning om den forøgede værdi og velsmag ethvert traktement fik, når man erhvervede det uden synd, men ved dydige anstrengelser, og medens hun sluttede sit foredrag med et passende citat fra Biblen, benyttede vor ven lejligheden til at "knibe" en valnød.

Da Tom i fuldt firspring kom uden for døren, fik han netop tidsnok øje på Sidney, der løb op ad trappen, som førte til værelserne på første sal. En del jordklumper befandt sig netop meget belejligt ved hånden, og i et nu susede de som en haglbyge igennem luften og omkring den ulykkelige Sid. Førend tanten kunne komme den hårdtbetrængte til hjælp, havde allerede en seks-syv stykker truffet med god virkning og Tom nået plankeværket. Der fandtes rigtignok en port i dette, men i almindelighed var fyren alt for optaget til, at det faldt ham ind at benytte sig af den, når han skulle ud. Da han denne gang var kommet over det, følte han, at fredelige følelser atter

begyndte at røre sig i hans bryst, nu da regningen var betalt til broderen i anledning af historien med den sorte tråd.

Da Tom var kommet udenfor, smøgede han om hjørnet bag om tantens kostald og nåede kort efter landsbyens torv, hvor han nu følte sig fuldkommen sikret mod forfølgelse og straf. Her havde der i mellemtiden samlet sig to "armeer" af drenge til et stort slag efter foregående aftale; Tom var general for den ene og Joe Harper (hans bedste ven) førte den anden. Disse to hærførere *en chef* nedlod sig selvfølgelig ikke til nogen personlig deltagelse i håndgemænget – sligt passede sig kun for den lavere hob – men sad samdrægtigt sammen på et gærde og ledede bevægelserne gennem adjudanter. Toms armé vandt en stor sejr efter en langvarig og hård kamp, hvorefter de døde blev talt op, fangerne udvekslet og vilkårene for næste batalje aftalt; derefter formerede begge afdelinger kolonne og afmarcherede, medens Tom gik alene hjem.

Da han kom forbi huset, hvori Jeff Thatcher boede, så han tilfældigvis en ny, ubekendt pigeskikkelse i haven, en sød lille blåøjet glut med sit gule hår flettet i to lange piske ned ad nakken, hvid blusekjole og broderede mamelukker. Helten med de nyligt plukkede laurbær om panden blev ved dette syn truffet lige i hjertet af Amors pil og faldt uden at ytre et kny. Han havde tidligere levet i den vildfarelse, at han elskede en vis Amy Lawrence til afsindighed, han havde hidtil betragtet sin lidenskab som en guddommelig inspiration; og se! nu viste det sig blot at have været en ganske forbigående flyvegrille. Han havde været måneder om at vinde denne "formodede" genstands hjerte, for knap en uge siden havde han åbnet hende sin sjæls dybeste hemmelighed, han havde derefter i syv korte

dage indbildt sig at være den lykkeligste af alle dødelige, og nu! På mindre end et sekund var hendes billede atter som blæst ud af erindringen.

Med lønlige blikke vogtede han nu på denne sin ny engel, indtil han så, at hun havde opdaget ham, hvorefter han, medens han lod, som om han ikke anede hendes tilværelse, begyndte at "vise sig" med alle mulige drengekunster for at erhverve sig hendes beundring. På denne måde forløb en kort tid med alle hånde groteske naragtigheder, indtil han midt i en vanskelig gymnastisk præstation med et stjålent sideblik pludselig bemærkede, at den lille pige havde vendt sig om for at gå ind i huset; i et nu var han henne ved plankeværket, lænede sig op imod det og håbede nu med bange hjerte, at hun ville blive lidt endnu i haven. Hun standsede virkelig et øjeblik på trappetrinnet, men gik så atter videre hen imod døren. Et dybt suk undslap vor helts bryst ved dette syn, men glæden spredte i næste sekund atter sit lysende skær over hans ansigt, for idet hun forsvandt, havde hun kastet en stedmoderblomst lige lukt over plankeværket; han løb da et stykke hen ad vejen, standsede et par fod fra blomsten, skyggede med hånden for øjnene, som om han netop nu havde opdaget, at der gik noget for sig i den retning; derefter samlede han et halmstrå op og begyndte at balancere med det på næsen, indtil han var nået ret ud for blomsten. Hans ubeskoede fod greb den mellem tærne, og, hoppende af sted med sin skat på denne måde, forsvandt han om hjørnet, dog – kun for et minut, kun så længe, indtil han havde fået den skjult under trøjen nærmest muligt ved hjertet, eller måske rettere nærmest muligt ved maven, for hans

begreber om anatomien var sørgeligt uudviklede, ligesom han ej heller betyngedes med nogen skrupuløs selvkritik.

Lige til mørket faldt på, forblev Tom ved plankeværket og "viste sig" som tidligere; men genstanden kom ikke mere til syne, skønt Tom en tid lang opbyggede sig selv med håbet om, at hun nok opholdt sig i nærheden af et eller andet vindue, hvorfra hun iagttog hans manøvrer. Endelig bekvemmede han sig da til at vende næsen hjemefter, med hovedet propfuldt af de herligste fantasibilleder.

Hele tiden, medens aftensmåltidet stod på, sad tanten og undrede sig over, hvad pokker der dog gik af knægten. Han lod sig skænde på i anledning af bombardementet på Sid med jordklumperne, men syntes aldeles ikke at tage nogen notits deraf. Han forsøgte at rapse sukker lige for næsen af tanten, fik et ordentligt knips over fingrene og sagde da:

"Tante, hvorfor knubser du ikke Sid, når han tager noget?"

"Det kommer af, at Sid langtfra plager mig som du, Per Næsvis. Du ville aldrig have fingrene af sukkerskålen, hvis jeg ikke passede på dig."

Lidt efter gik hun ud i køkkenet, og Sid, lykkelig ved sine forrettigheder, benyttede nu øjeblikket og langede ud efter sukkerskålen med et skadefro blik på Tom, som denne næsten ikke kunne udholde. Men Sids fingre tabte imidlertid deres hold, og skålen faldt ned og gik i stykker. Tom var henrykt i den grad, at han endog formåede at beherske sin tunge og ikke ytrede et muk. Han lovede sig selv, at han ville tie, selv når tanten kom ind, han ville sidde så stille som en mur, lige til hun spurgte om, hvem gerningsmanden var, så ville han naturligvis fortælle det og svælge i synet, når kæleungen fik sin overhaling.

Da tante Polly kom ind, var han så fyldt til randen, at munden var lige ved at løbe over, medens hun med et uheldspående ansigt og vredefunklende øjne betragtede de sørgelige rester. "Nu kommer det," sagde han til sig selv; men i næste øjeblik sprællede han på gulvet med en straffende hånd hævet over sig, beredt til atter at slå ned. Med fortvivlelsens mod råbte han:

"Holdt, holdt, hvad slår du mig for? Det var Sid, der gjorde det!"

Tante Polly standsede og så ganske forvirret ud, medens Toms blik bønfaldt om nåde. Da hun endelig fik brugen af sit mæle tilbage, sagde hun blot:

"Nå, de prygl er da allenfals ikke spildte; har du ikke begået denne streg, så har du vel nok haft noget andet for, medens jeg var udenfor."

Samvittigheden slog hende dog bagefter, og hun havde nu egentlig den inderligste lyst til at sige ham et par rigtig venlige ord; men da hun formodede, at noget sådant straks ville være blevet optaget som en indirekte anerkendelse af hendes uret, så betvang hun sig for at ikke disciplinen skulle gå fløjten. Med et tungt hjerte begav hun sig atter til sit afbrudte arbejde, medens det uskyldige offer sad og surmulede i en krog og gjorde det mest mulige ud af sine smerter. Han følte fuldstændig klart, at tanten figurlig talt lå på knæ for ham, og var hemmelig stolt og hoverende over det; men han ville hellere dø end åbent anerkende det. Nu og da følte han, hvorledes et ømt blik faldt på ham fra tantens øjne gennem et slør af halvt skjulte tårer, men han forblev standhaftig i en fingeret uvidenhed. Han udmalede sig, hvorledes han lå dødssyg i sin seng, hvorledes tanten stod bøjet over hans leje, tryglende om et lille tegn på

tilgivelse, hvorledes han da ville vende sit ansigt om mod muren og dø med dette forløsende ord usagt. Ja, så ville hun rigtignok fortryde sin opførsel imod ham. Han udmalede sig, hvorledes han en skønne dag blev bragt død hjem fra floden, med sine krøller drivende af vand, sine små hænder rolige og uvirksomme og det stakkels, syge hjerte for bestandig stedet til ro.

Ja, så ville hun nok kaste sig over ham, hendes tårer ville rinde som regndråber og hendes læber bønfalde Vorherre om at gengive hende sin stakkels, stakkels lille dreng, hun skulle da aldrig, nej aldrig, aldrig mere gøre ham sådan uret igen. Men så var det for silde, så lå han der kold og bleg, uden livstegn – en stakkels, lille miskendt, hvis lidelser dog nu var endte. Til en sådan højde fik disse fantasier ham arbejdet op, at han var lige på nippet til at kvæles; øjnene svømmede i tårer, der løb over, hver gang han blinkede, og dryppede ned fra næsetippen. Ikke desto mindre var der dog noget vist berusende ved således at give sin melankoli frit løb; han kunne ikke holde ud at få noget som helst oplivende eller nogen som helst verdslig glæde blandet i det, hans sorger var alt for hellige til at besudles ved slige påvirkninger; og da derfor kusine Mary lidt efter kom dansende ind i stuen, sprudlende af lystighed og fryd over atter at være kommet hjem efter et rædsomt langt besøg på landet på en hel uge, rejste han sig straks op og vandrede ud af stuen, hyllet i tunge skyer af sort fortvivlelse, medens hun bragte solskin og sang ind i den. Langt bort vandrede han, fjernt fra kammeraternes sædvanlige samlingssteder, bort til en ensomhed, der stod i harmoni med hans sjælstilstand. En lang tømmerflåde på floden så ham helt indbydende ud, og på dens

yderste ende satte han sig da og betragtede strømmens triste uendelighed, medens han ønskede sig, at han nu blot hurtigt og uden at ane det selv kunne komme til at drukne, navnlig uden al den ulejlighed og uhyggelighed, som en sådan begivenhed vanlig ledsages af. Dernæst tænkte han på sin blomst. Han fik den frem, forkrøllet og visnet, og dette syn bidrog mægtigt til end yderligere at opflamme hans melankolske stemning. Mon da hun ville føle medynk med ham, hvis hun vidste, hvad der ville ske; mon hun ville græde og slynge sine arme ømt om ham, eller koldt vende sig bort, ligesom hele denne ynkelige, hule verden? Dette tema medførte en sådan syndflod af pirrende sørgetanker, at han atter og atter manede det frem for sig i alle mulige variationer, til det ikke længere indeholdt den ringeste smule nyt; så rejste han sig op og skred tavs tilbage gennem mørket. Klokken var vel ni eller halv ti, da han gennem de forladte gader kom forbi stedet, hvor den elskede genstand boede; her standsede han lyttende, men ingen lyd afbrød stilheden; et lys kastede kun en slagskygge på gardinet ovenpå. Var det mon her, den hulde havde sit jomfrubur? Han klatrede over plankeværket, sneg sig frem mellem buskene, indtil han stod lige under vinduet, som han tilkastede et langt, bevæget blik. Derefter lagde han sig ned på ryggen lige under det, med hænderne foldede over brystet og sin stakkels, visne blomst imellem fingrene. Ak! således kunne det være yndigt at dø, ude i den kolde verden uden noget tag, der kunne lune mod den barske storm og beskytte hans venneløse, trætte hoved, uden nogen kærlig hånd, der kunne tørre dødssveden af hans pande og uden noget mildt, medfølende ansigt bøjet over sig i dødskampens tunge stund. Og således ville hun finde ham, når

hun næste morgen så ud for at hilse på den opvågnende natur – og o! ville hun da fælde en tåre over hans afsjælede skikkelse, ville hun da sende et suk fra sit bryst ved at se det lyse, unge liv så brat udslukt, så pludseligt og uventet knækket?

Vinduet blev åbnet, en tjenestepiges skurrende røst afbrød på en profan måde den hellige fred, en skylle vand udgød sig over den nedbøjede martyrs legeme og gennemblødte ham lige til skindet!

Vor halvkvalte helt sprang op med en meget verdslig sprutten, der lød noget hvislende som et kastevåben i luften i forbindelse med en halvkvalt ed, derpå fulgte en klirren som af glas, samtidig med at en lille utydelig skikkelse viste sig på plankeværket og fo'r bort i mørket.

Ikke længe efter, da Tom, helt afklædt til at gå i seng, holdt mønstring over sine drivvåde klæder ved skinnet af en stump tællepræs, vågnede Sidney ganske tilfældigt; men selv om han kunne have følt sig stærkt fristet til at komme med hentydninger, så betvang han sig klogeligt og holdt freden, for der var noget i Toms blik, der tydede på alt andet end velvilje. Tom tørnede ind uden at besvære sig med en sådan vidtløftighed som en aftenbøn, og Sid undlod ikke at skrive sig denne usædvanlige omstændighed bag øret.

4

Atter stod solen op over en rolig natur og spredte sine klare stråler velsignende ud over landsbyen; morgenmaden var overstået, og tante Polly holdt familieandagt. Denne begyndte med en bøn, der var sammensat lige fra begyndelsen til enden af grundige citater fra Bibelen, kittet sammen med et tyndt lag kommentar, og fra toppen af denne åndelige bygning afleverede hun et helt, stift kapitel af Moseloven, ligesom fra selve Sinai bjerg.

Derefter akslede Tom sit skind, for at tale figurligt, og gik i gang med at "slide i sine vers". Sid havde naturligvis lært sin lektie dagen forinden. Tom koncentrerede hele sin energi på at lære fem vers udenad, og han valgte da en vis bestemt del af Bjergprædikenen, desformedelst han ikke kunne finde andre vers, der var kortere.

Efter en halv times forløb havde han nået til en slags halvdunkel, almindelig forestilling om sit pensum, men heller ikke mere, for hans tanker fløj i alle andre tænkelige retninger, og hans hænder var ivrigt i færd med alle hånde forstyrrende adspredelser. Mary tog bogen for at høre ham, medens han dristigt forsøgte at famle sig frem gennem tågen.

"Velsignet være de – æh – æh –"

"Fattige."

"Rigtigt – fattige; velsignet være de fattige; – æh – æh –"

"I ånden."

"I ånden; velsignet er de fattige i ånden, thi de – æh, de – de – æh –"

"Dem –"

"Thi dem. – Velsignet er de fattige i ånden, thi dem tilhører Himlens rige. Velsignet er de, som sørge, thi de – de – æh –"

"Sk– sk–"

"Thi de – æh – æh –"

"Sku–"

"Thi de sku –. Å, jeg ved s'gu ikke, hvad det er."

"Skulle."

"Nå! ja! – thi de skulle – skulle – æh – skulle sørge en – næ – velsignet er de, som sørge – de, som – æh – sørge – æh – thi de skulle – æh – hvad skulle de? Herregud, hvorfor kan du ikke sige det, Mary; hvor kan du nænne at stå der og være så ondskabsfuld?"

"Tom, Tom, du stakkels, tykhovedede kræ! Jeg er slet ikke ondskabsfuld mod dig. Det kunne jeg aldrig falde på at være. Men du må virkelig forsøge på at lære det om igen. Tab nu bare ikke modet, min dreng; du kommer såmænd nok ud af det – og hør, så skal jeg forære dig noget, noget rigtigt rart. Vær nu en god dreng."

"Ja ja da, Mary! Men fortæl mig først, hvad er det, du vil give mig?"

"Bryd dig bare ikke om det, Tom; hvad jeg har sagt, står jeg ved."

"Ja, det tror jeg for resten om dig, Mary. Ja ja, lad mig så kile på den igen."

Og det gjorde han. Under det dobbelte pres af nysgerrighed og udsigt til gevinst lykkedes forsøget endog så godt, at det mest glimrende resultat blev enden på det.

Mary gav ham en flunkende ny "Barlowkniv" (pris tolv og en halv cent), og den henrykkelsesparoksysme, der påfulgte ved denne gave, rystede hele hans system til grundvolden. Sandt nok, kniven kunne rigtignok ikke skære noget, men den var "ægte, uforfalsket Barlow" – i denne bevidsthed var der allerede beruselse nok – skønt det egentlig må siges at være mig ganske ufatteligt, hvorledes det har været børn hist ude i vesten muligt at tænke sig et sådant våben eftergjort således, at det blev ringere ved det, og dette mysterium vil sikkert forblive uløst for mig til min dødsdag. Det lykkedes Tom at ridse i tebakken med sin ny herlighed, og han var allerede i færd med at lave til på bordpladen, da han blev kaldt bort for at klæde sig på til søndagsskolen.

Mary gav ham et blik-vandfad og et stykke sæbe, med hvilke genstande han derpå forføjede sig uden for døren, hvor han satte fadet på en bænk. Derefter dyppede han omhyggeligt sæben i vandet, lagde den ved siden af, smøgede sine ærmer op, hældte forsigtigt vandet ud på jorden og vendte tilbage til køkkenet, hvor han med stor iver gav sig i færd med at tørre ansigtet i håndklædet bag døren. Mary opdagede imidlertid hans filurerier og sagde:

"Fy! – skam dig dog noget, Tom; hvor kan du nu være så uartig? Jeg ved da, at vand smelter ikke dit ansigt."

Vor helt følte sig lidt ilde til mode. Vandfadet blev atter fyldt, og denne gang stod han lidt og så på det som for at samle mod, trak så vejret dybt og begyndte for ramme alvor. Da han lidt efter kom tilbage med begge øjne lukkede og ravende sig frem med begge arme vidt spredte, afgav sæbeskummet, der dryppede fra hans ansigt, et uomstødeligt bevis for, at viljen

denne gang i hvert tilfælde havde været god; men da han på ny viste sig fra håndklædet, var resultatet dog endnu ikke ganske tilfredsstillende, for det rene, nyvaskede territorium standsede brat lige ved hagen og kæben og lignede påfaldende en lys maske, neden for og uden for hvilken en mørk flade af uvandet muldjord strakte sig helt ned ad ryggen. Mary tog ham da ved hånden, og da hun var færdig med ham, se! da var han en mand og en broder, uden forskellige hudfarver; hans vandkæmmede hår var sirligt skilt ad, og de korte krøller var hver især arrangerede i yndige og symmetriske lag. (Krøllerne blev dog kort efter i al hemmelighed kradset ud og klasket fladt ned på hovedet af deres ejermand, der betragtede dem som tegn på kvindagtighed og ofte følte deres vægt som en forøgelse af de bitre tilskikkelser, skæbnen havde sendt ham.) Derefter fik kusinen bragt for dagens lys et sæt klæder, der kun havde været benyttet om søndagen i de sidste par år; disse stykker gik i daglig tale under benævnelsen "hans andre klæder", – hvorved læseren altså straks får et tydeligere begreb om hans garderobes omfang. Hun "fiksede ham op", da han havde fået sig klædt på, knappede blusen lige op til hagen, krængede den uhyre brede skjortelinning ud over halsen, børstede ham og kronede endelig hele værket med en splinterny, spættet stråhat. Efter disse forberedelser var Tom kommet så vidt, at han så usædvanlig anstændig og utilpas ud, og at han virkelig følte sig fuldt og vel så utilpas, som dette udseende tydede på, bør ingenlunde betvivles; for i hans indre fandtes der en afgjort antipati mod hele klæder og renlighed, der forbitrede hele hans tilværelse. Han håbede nu blot på, at Mary ville glemme skoene; men også dette håb bristede; hun tog dem frem og gav dem et ordentligt

lag fedtsmørelse, som det sig hør og bør. Humøret gik næsten rent fløjten for vor ven, og han beklagede sig i ærgerlige udtryk over, at hun altid gik og pinte ham med alle sådanne ting, som han helst ville være fri for. Mary svarede imidlertid med sin mest indsmigrende stemme:

"Lille Tom, – vær nu en sød, artig dreng!" – hvorefter han snerrende stak i skoene. De andre var snart færdige, og de tre børn begav sig ud til søndagsskolen, et sted, Tom hadede af et fuldt hjerte, men som Sid og Mary satte megen pris på.

Den omtalte søndagsskole varede fra klokken ni til halv elleve, og derefter fulgte gudstjenesten. Næppe to af samtlige tilstedeværende børn blev *frivilligt* for at overvære denne, de øvrige blev også – af stærkere grunde. Kirkens højryggede, udpolstrede stole afgav plads til henved tre hundrede personer; selve bygningen var kun en uanselig, lille tingest med en slags fyrretræs stærekasse oven på taget som tårn. Ved indgangen sakkede Tom lidt bagud og tiltalte en søndagsklædt kammerat:

"Hør, Bill, har du nogle gule billetter?"

"Ja, én."

"Hvad skulle den koste?"

"Hvad vil du gi'e?"

"Stykke lakrids og en fiskekrog."

"Lad os se engang."

Tom kom frem med varerne. De viste sig tilfredsstillende, og aktiverne byttede ejermand. Derefter forhandlede han et par "granitter" for tre røde billetter og nogle bagateller for et par blå. Alle de drenge, der kom anstigende, anfaldt han med sine handelsforslag, efterhånden som de kom, og vedblev således at opkøbe sig billetter af forskellige farver i løbet af et kvarters tid.

Så gik han ind i kirken i følge med en sværm rene og støjende drenge og piger, indtog sin plads og anfaldt straks den nærmest og bekvemmest siddende sidemand. Læreren, en alvorlig, gammelagtig person, lagde sig imidlertid imellem, og da han derefter vendte sig om, benyttede Tom denne fristende lejlighed til at trække sin formand i parykken, men befandtes, da der blev gjort anskrig, at være fuldstændig fordybet i sin bog; da han kort efter ikke kunne dy sig for at stikke en knappenål i låret på sin sidemand, blot for at høre denne sige "Uf!" erhvervede han sig dog en ny irettesættelse. Hele Toms klasse var i øvrigt ganske af samme surdej som han selv: urolige, uopmærksomme og højst besværlige. Da turen kom til dem, at de skulle remse deres lektier op, var der ikke én, der kunne den ordentligt, men alle måtte de lodses igennem hele vejen. Imidlertid nåede de da til sidst til enden og fik deres belønninger i skikkelse af små billetter med skriftsteder påtrykte; sådan én blå billet var betaling for to vers, lært udenad. Ti blå havde samme værdi som én rød og kunne byttes for en sådan. På lignende måde opvejedes ti røde af én gul og for ti gule billetter udleverede forstanderen en meget simpelt indbunden bibel (værdi fyrre cent). Hvor mange af mine læsere ville vel have været i besiddelse af tilstrækkelig udholdenhed og flid til at lære sig to tusinde vers udenad, selv om så Doré's billedbibel havde været prisen? Og dog havde Mary erhvervet sig to bibler på denne måde, frugten af to års ihærdigt slid, og en dreng af tysk herkomst havde endog drevet det til fem. Han havde en gang reciteret tre tusinde vers uden at standse; men denne veksel på hans åndelige evner havde dog været for stor, og han var fra den dag at regne ikke stort bedre end en idiot –

en højst beklagelig omstændighed for samme skole, for ved højtidelige lejligheder havde det været et særdeles yndet bravurnummer at lade ham komme frem at "vise sig" eller, som Tom udtrykte sig, "gøre sig tyk". Det var kun de ældre elever, for hvem det lykkedes at gemme sammen på deres billetter og holde ud i dette åndsfortærende arbejde længe nok til at få tallet fuldt, så at udleveringen af en bibel i det hele taget betragtedes som en sjælden og mindeværdig omstændighed; den lykkelige erhverver var den dag en person af sådan vigtighed og betydning, at ethvert af de andre børn på stedet følte sig opildnet af en ærgerrighedsstrøm, som endog undertiden var stærk nok til at vare i hele fjorten dage. Det er troligt nok, at Toms åndelige konstitution aldrig egentlig havde følt tørst efter en af disse præmier, men der kan ikke være nogen tvivl om, at hans hele sjæl i lange tider havde brændt af længsel efter at smage den hæder og værdighed, der plejede at følge med.

Da tiden dertil kom, stillede forstanderen sig op foran pulpituret med en sammenlukket salmebog i hånden, pegefingeren stukket ind imellem bladene, og påbød tavshed. Når sådan en søndagsskoleforstander skal til at holde sin smule prædiken, er en salmebog i hånden lige så nødvendig, som et nodeblad er det for en sanger, der skal frem på brædderne og foredrage et solonummer ved en koncert, skønt det for mig bestandig vil stå som en uløst gåde, hvad nytte disse attributter egentlig er til, al den stund synderen aldrig gør brug hverken af det ene eller det andet. Denne forstander var en tynd fyr på fem og tredive år, med rødt gedebukkeskæg og kort, rødligt hår; han var prydet med et par stive fadermordere, hvis snipper næsten nåede op over ørerne og hen imod mundvigene, et slags

plankeværk, der nødvendiggjorde, at ejerens øjne skuede lige fremad i rummet, eller også, at hele kroppen drejede sig, hvis et eller andet skulle observeres ved en af siderne. Hagen lå fastklinet på et folderigt halstørklæde med broderede ender, så brede som tikronesedler; hans støvlesnuder var bukket i vejret, således som moden den gang fordrede det, ligesom skøjtejern – et mål, der kun kunne nås ved i lang tid tålmodigt at sidde med fødderne stemmede imod en mur. Mr. Walters havde et overmåde alvorligt fysiognomi og et meget oprigtigt og velmenende sindelag; han holdt alle hellige genstande og steder i sådan ærbødighed, og havde i den grad gjort adskillelse mellem sådanne og timelige ditto, at endog hans stemme ved søndagsskolen havde erhvervet sig en ganske aparte tonart, der aldrig sammenblandedes med hans søgnedagsstemme. Han begyndte altså som følger:

"Nu børn, lad mig nu ret se, at I alle sidder rigtig ranke og artige og henvender al jeres opmærksomhed på mig et lille øjeblik. Ja – således, det var ret. Sådan er det, små, artige skolebørn skal bære sig ad. Ja, nu ser jeg rigtignok en lille pige derhenne, som titter ud ad vinduet; – jeg er nær ved at tro, at hun måske bilder sig ind, at jeg sidder derude – måske oppe i et træ for at snakke lidt med de små fugle. (Bifaldsfnisen). Lad mig nu sige jer, hvor ret inderlig det fornøjer mig at se så mange friske, rene småansigter samlede her på dette sted for at lære, hvorledes man skal bære sig ad med at blive rigtig artig og god."

Osv. osv. på samme måde. Det er ikke nødvendigt at gengive mere; den slags taler går bestandig på samme melodi, en melodi, som vi sikkert alle kender ud og ind.

Den sidste tredjedel af talen blev afbrudt nu og da ved, at de uartige drenge genoptog fjendtlighederne og på andre måder skaffede deres hårdt følte trang til adspredelser luft, medens hvisken og tisken lød over hele linjen og selv nåede til sådanne klippefaste mønstereksemplarer som Sid og Mary. Men nu standsede pludselig hele spektaklet, samtidigt med at forstanderens sænkede stemme og slutningen af talen blev modtaget med stum taknemmelighed.

En del af hviskeriet var blevet fremkaldt ved en begivenhed af meget stor sjældenhed – fremmedes besøg: Advokat Thatcher, ledsaget af en meget svagelig og alderstegen mand, i øvrigt en fin, statelig midaldrende gentleman, og en fornemt udseende dame, øjensynlig hans hustru. Damen havde et barn ved hånden. Tom havde været ualmindelig urolig til mode, fuld af forbitrelse og anger, samvittighedskvaler endog, for – han kunne ikke møde Amy Lawrences øje med en frejdig bevidsthed, kunne ikke udholde hendes kærligheds søgende blik. Men da han fik kig på den lille nyankomne; da stod i samme nu hele hans hjerte i fyr og flamme. Straks gav han sig i færd med at "vise sig": puffede til sine sidekammerater, halede dem i håret, vrængede ansigter, kort sagt, anvendte enhver til hans rådighed stående kunst for at fortrylle pigen og vinde hendes bifald. Hans fryd havde kun én mørk plet, erindringen om hin forsmædelige behandling, han havde måttet lide i englens have, men den stod ikkun skrevet i sand og blev hurtigt skyllet bort ved de kraftige bølgeslag af lykke og begejstring, der nu tårnede sig i hans sjæl. De fremmede blev anvist kirkens allerfornemste hæderspladser, og så snart mr. Walters tale var forbi, forestillede han skolen for dem. Den midaldrende mand

viste sig herved at være en mægtig personlighed, ingen mindre end kredsdommeren, – uden sammenligning den mest ærefrygtindgydende skabning, drengene endnu havde kastet deres øjne på; og medens de nu gjorde dette, spekulerede de af al magt på, hvad stof han vel egentlig var gjort af, og længtes efter at høre ham udstøde et brøl, samtidig med, at de egentlig var halvt bange ved tanken om, at han muligvis ville gøre det.

Han var fra Konstantinopel, tolv mil derfra, havde altså rejst og set sig om i verden; disse hans øjne havde selv skuet grevskabets rådhus, om hvilket der gik det rygte, at det endog havde bliktag. Den ærefrygt, alle disse refleksioner indgød, lagde sig tydeligt for dagen ved en talende tavshed og ved de end mere talende blikke fra alle rækkerne. Her var altså den store dommer Thatcher, broder til deres egen Thatcher, sagføreren. Jeff Thatcher stod straks op og gik hen for at vise sig familiær med den store mand og ledsagedes af hele skolens brandguleste misundelse; hvilken musik ville det ikke have været for hans øren, om han kunne have hørt, hvad der blev hvisket om ham.

"Se bare på ham, Jim! Nu går han op til ham. Uh! se, nu stikker de hinanden på næven, ja, se bare, det gør de virkelig. Hvem der dog var Jeff!"

Mr. Walters begyndte at "vise sig" ved at være ivrig og virksom i embeds medfør, gav ordrer, dømte stridende parter og sendte bud hist og her og alle vegne, hvor der viste sig en skive for hans virksomhed. Bibliotekaren blev smittet af det, også han ville nu "vise sig" og gav sig til at løbe rundt med favnen fuld af bøger og skabe konfusion og støj, som man så ofte ser folk gøre, når de giver indtryk af at have meget at sige,

men i virkeligheden ikke besidder autoriteten. Bevægelsen gik herfra videre til de unge lærerinder, der pludselig begyndte at bøje sig huldsaligt over deres elever (som de før ganske kort havde affærdiget med en ørefigen), hæve deres nette pegefingre advarende ad uartige små drenge og klappe artige små ditto ømt på kinden. De unge lærere faldt også ind med og "viste sig" ved at aflevere små, blide skænd eller lignende tegn på deres myndighed og iver for at overholde disciplinen, og alle sammen – både kvindelige og mandlige foresatte – fik de på én gang påfaldende travlt oppe ved bogskabet under prædikestolen, en travlhed, der som oftest viste sig at måtte gentages flere gange (tilsyneladende til stor ærgrelse for de pågældende). Småpigerne "viste sig" på deres måde og drengene ligeså, de sidste med sådan en iver at luften snart blev helt overfyldt af flyvende papirsprojektiler og dumpe genlyde af deres puf og spark. Hævet op over alle disse væseners gøren og laden sad da den store mand der og udstrålede et majestætisk dommersmil over hele huset, medens han varmede sig i sin egen storheds solstråler, for han, ligesom alle de andre, var også i færd med at "vise sig". Der var nu kun ét, der manglede i at gøre mr. Walters henrykkelse fuldstændig, nemlig udsigten til at kunne udlevere en præmiebibel og samtidig forevise præmiebarnet. Der fandtes ganske vist nogle enkelte børn, der vidstes at eje nogle få gule billetter; men ingen havde det forlangte antal, – han havde allerede undersøgt forholdet hos alle duksene. Ak, hvad ville han ikke nu have givet, hvis han kunne have fået den tyske dreng tilbage med sin fornufts fulde brug.

Og nu pludselig, da det håb syntes uddød, trådte Tom Sawyer frem med ni gule billetter, ni røde og ti blå og forlangte sin

bibel! Det kom som et lyn fra en klar himmel. Walters havde ganske sikkert ikke ventet sig noget som helst krav fra den kant i de nærmeste ti år; men sagen kunne imidlertid ikke afvises, de fornødne adkomstbeviser var til stede, deres ejer fordrede valuta for dem. Tom fik altså anvist en plads imellem dommeren og de andre udvalgte, og den store nyhed blev meddelt fra hovedkvarteret. Den vakte en forbavselse, som ingen havde set magen til i de sidste ti år, ja, så højt gik bevægelsens bølgeslag, at den unge helt i et nu blev hævet til samme betydning som selve dommeren, og skolen fik således nu to vidundere at stirre på i stedet for ét. Alle drengene var nær ved at kvæles af misundelse, men hvem der dog led de mest nagende pinsler i dette øjeblik, det var ubestrideligt dem af hans kammerater, som nu – ak, alt for sent – opdagede, at de havde bidraget til denne forhadte hæder ved at sælge ham deres billetter for de rigdomme, der var strømmet ind over ham hin dag, da han havde udbyttet sit plankeværk så godt. Nu sad de der, slukørede og ærgerlige, som godtroende ofre for et lumsk snyderi, for en giftig, i græsset sig bugtende slange.

Præmien var overleveret Tom med al den højtidelighed, som forstanderen formåede at presse ud af handlingen; men der var dog ligesom noget forlorent ved festen denne gang; i fyrens egen bevidsthed gærede en hemmelighed, som han godt følte det utilrådelige i at drage for meget frem; hos flere og ikke mindst hos ham selv lå der også noget fuldstændig latterligt i den tanke, at denne person skulle have sammenstuvet i sig ikke mindre end to tusinde vers af Skriften – de fleste ville næppe have holdt på flere end højst en halv snes. Amy Lawrence var stolt og glad og forsøgte på at lade Tom læse det i sit ansigt;

men han ville ikke. Hun undrede sig over det, følte sig derpå en lillebitte smule urolig, en dunkel mistanke begyndte at røre sig i hendes barm, den kom frem, forsvandt, kom atter frem, hun vogtede på ham, et ubevogtet blik fra helten fortalte hende en hel verden – da brast hendes hjerte, skinsyge og vrede drog i dets sted, tårerne kom hende i øjnene; nu hadede hun hele verden, men allermest dog Tom.

Tom selv blev imidlertid forestillet for dommeren; men hans tunge var som lammet, han formåede næppe at trække vejret, og hjertet bankede, så han kunne mærke det uden på blusen; – det kom sig naturligvis til dels af mandens imponerende storhed, men dog mest af den omstændighed, at han var en slægtning af "hende". Han kunne være faldet ned at tilbede denne mand, hvis det havde været mørkt. Dommeren lagde nu sin hånd på hans hoved, kaldte ham en "flink lille mand" og spurgte om, hvad han hed. Drengen stammede, snappede efter vejret og kom så endelig frem med et:

"Tom."

"O, nej – ikke Tom – vel?"

"Thomas."

"Ja, del er rigtigt. Jeg troede rigtignok, at der var mere; imidlertid – –. Men du har da vel et navn til, min lille ven; vil du fortælle mig det?"

"Fortæl herren, hvad du hedder mere, Thomas," sagde Walters, "og sig pænt "min herre"; vis nu, hvad du er for en lille velopdragen fyr."

"Thomas Sawyer, – min herre."

"Det var flinkt. En net dreng. Ret en mandig lille fyr. To tusinde vers er rigtignok en meget stor mængde – meget stor

mængde. Og du vil vist aldrig fortryde den ulejlighed, du har haft med at lære dem; for kundskaber, min ven, kundskaber er mere værd end alt andet i denne verden; det er det, der skaber store og gode mennesker, og nu vil du måske selv engang blive en stor og god mand, Thomas. Så vil du se tilbage på din barndom og sige: Det skylder jeg dog alt sammen den velsignede søndagsskole, derfor kan jeg dog alt sammen takke mine kære lærere, der underviste mig, og den gode forstander, der opmuntrede mig, vågede over mig og forærede mig en smuk bibel, en prægtig, kostbar bibel, som jeg måtte beholde ganske for min egen mund, ja, det skylder jeg dog alt sammen den gode opdragelse, man har givet mig! Se, det vil du sige til dig selv, Thomas, og du vil da ikke for alverdens penge miste de tusinde vers af din hukommelse, – det kan du være vis på. Og nu ville du måske ikke have noget imod at fortælle mig og denne dame lidt af det, du har læst – nej, det kan jeg aldrig tro, at du vil have noget imod, – for jeg skal sige dig, vi gør meget af små drenge, der har lært noget. For eksempel, lad mig se, navnene på de tolv apostle, dem kender du jo nok; kunne du nævne mig de to første?"

Tom stod og tyggede på en knap og så overmåde dum ud. Ved den sidste sætning, dommeren ytrede, blev han ildrød i hovedet og sænkede øjnene. Mr. Walters mod sank samtidig med hans eget, idet han for sig selv gjorde den særdeles korrekte bemærkning: Det er ikke muligt, at denne dreng kan besvare det allersimpleste spørgsmål – herregud, hvorfor fandt dog også dommeren på at udspørge just ham? Men han følte det dog som sin pligt at sige noget; derfor ytrede han:

"Svar nu på herrens spørgsmål, Thomas. – Du skal ikke være bange". Tom stod stadig som på gløder.

"Nå, til mig vil du nok sige det," sagde damen, "altså, navnene på de to første apostle?"

"David og Goliat!"

Vi vil medlidende lade tæppet falde for resten af denne scene.

5

Omtrent klokken halv elleve begyndte den lille kirkes sprukne klokke at kime, og lidt efter samledes folk til formiddagsgudstjenesten. Søndagsskolebørnene spredtes ad over hele gulvet for at sidde hos deres forældre og således være under opsigt. Tante Polly kom også, og Tom, Sid og Mary tog plads ved siden af hende, således at Tom kom nærmest til kirkegangen for at være det længst mulige stykke fjernet fra vinduet og de fristende sommerscener, det gav udsigt til. Mængden strømmede efterhånden op igennem gangen; den gamle, gerrige postmester, som havde kendt bedre dage, borgmesteren og hans frue, – for der fandtes også i den lille by en borgmester blandt andre luksusartikler, fredsdommeren, enken Douglas, køn og fiks og fyrreårig, en højsindet, godhjertet sjæl, dertil velhavende, hendes gård på Cardiff-højen var det eneste slotsagtige hus i hele omegnen og tillige det mest gæstfri og overdådige sted, St. Petersborg ejede, den alderstegne forrige borgmester, velbyrdige mr. Ward, advokat Riverson, den nye opgående stjerne; derefter kom landsbyens primadonna, fulgt af en trop fintklædte, unge hjerteknusersker med kulørte bånd på kjolerne og lige bag efter dem alle byens unge kontorister i en klump, for de havde stået og ventet i våbenhuset, hvor de, pattende på deres spadserestokke, dannede en mur af pomadeduftende beundrere, indtil alle, lige til den bageste af de unge damer, havde løbet spidsrod forbi dem; sidst af alle kom den lokale mønsterdreng, Wille Mufferson, der altid viste sig så omhyggelig mod sin moder,

som om hun havde været af slebet glas. Han fulgte altid sin moder i kirke og var desårsag et stående tema for alle mødres lovtaler. Alle hans kammerater hadede ham naturligvis i tilsvarende grad, dels fordi han bestandig var så dydig, dels også fordi de altid "fik ham revet i næsen". Hans hvide lommetørklæde hang bag ud af frakkelommen, som altid på søndage – tilfældigt. Tom ejede slet ikke noget lommetørklæde og betragtede drenge, der ejede sådanne, som de "gedigneste" lapse. Da herefter menigheden var blevet samlet, lød klokken endnu en gang og manede alle efternølere til at skynde sig, hvorefter en højtidelig tavshed lagde sig over hele forsamlingen, kun nu og da afbrudt ved en dæmpet hvisken og fnisen i koret på galleriet. Det går altid således med sangkorene; der skal rigtignok en gang have været ét kor, der var velopdragent, men jeg erindrer i øjeblikket ikke, hvor det var. Kun så meget står mig klart, at det er grumme længe siden og var langt herfra, formodentlig i et eller andet fremmed land.

Præsten opgav salmen og læste den op med en egen patos, en sjældenhed i deklamationskunst, der var meget beundret i den del af landet, som her er tale om. Stemmen begyndte med en mellemtone og kravlede derefter stadig højere og højere opad til et vist punkt, hvorpå den dvælede med særligt eftertryk på det sidste ord, og så pludselig – dumpede den ned, som blokken på en rambuk:

Kan efter vellysts bløde liv jeg **Paradis**
vel eje,

mens andre kæmpe må så hårdt ad **blod**
bestænkte veje.

Han stod meget højt anskreven som oplæser. Ved sammenkomster mellem meget religiøse personligheder mødte han altid for at deklamere poesi, og når han var færdig, plejede de tilstedeværende damer altid at løfte hænderne i vejret og derefter lade dem falde magtesløse ned i skødet, rulle med øjnene og ryste på hovedet, hvilket skulle sige så meget som: "Ord kan ikke udtrykke vore følelser, det er for skønt – alt for skønt for denne dødelige verden."

Efter endt salmesang vendte den velærværdige pastor Sprague sig om til en pult og begyndte oplæsningen af anmeldelser om møder, selskaber og lignende, en liste så lang, at den ikke syntes at skulle få ende, før dommedag med det samme var for hånden – i sandhed, en aparte skik, der dog endnu bestandig overholdes i Amerika, selv i de store byer, i vor med aviser så overfyldte tidsalder. Men jo mindre grund der er til at bevare sådanne overlevede traditioner, desto vanskeligere synes det virkelig ofte at blive af dem.

Dernæst begyndte pastorens bøn. Og en ordentlig solid bøn var det, der indlod sig på alle hånde enkeltheder; den omfattede kirken og alle kirkens småbørn og andre kirker i byen, byen selv, grevskabet, staten, statens embedsmænd, alle de forenede amerikanske fristater, kongressen, præsidenten, regeringens embedsmænd, de stakkels søfolk, der omtumledes på de oprørte have, de undertrykte millioner, der sukkede under åget af europæiske kongedømmer og asiatiske despoter, alle dem, til hvem ordet vel når, men som dog fattes øjne til at se og øren til at høre med, hedningene på de fjerne øer i oceanet, og sluttede med en bøn om, at de ord, han udtalte, måtte finde nåde og

indgang og blive som frøkorn, nedlagte i frugtbar jordbund, der giver høst i vel hundrede fold. Amen.

Der hørtes derefter en raslen af kjoler, skraben af fødder, og den stående menighed satte sig atter ned. Den dreng, hvis historie her skal fortælles, følte dog ingenlunde nogen sympati med bønnen; – han tålte den, og det var endog knapt nok. Så længe den varede, stod han og tænkte på alt muligt andet og holdt tal over alle dens enkeltheder, for han kendte kun alt for godt dens sædvanlige indhold og pastorens sædvanlige måde at foredrage den på; kun hvor en eller anden lille tilføjelse blev flettet ind, fangede hans øre den, og hans fysiognomi udviste da det mest afgjorte mishag, for han betragtede alle sådanne tilgifter som noget – mildest talt – ikke honnet, men snydagtigt. Midt i bønnen hændte det, at en flue slog sig ned på stoleryggen lige foran ham, og den martrede nu hans tålmodighed ved ganske roligt at give sig i færd med at gnide ben; den pudsede sit hoved mellem følehornene og det så kraftigt, at det. Næsten så ud til, at den ville rive det helt af kroppen, og dens stilkagtige hals krummede sig derved; den skrabede sine vinger med bagbenene og smøgede dem ned langs siden, så at de kom til at ligne kjoleskøder, og gjorde i det hele taget så fuldstændigt toilette, som om den havde befundet sig fjernt fra enhver fare. Det var den også til dels, for i hvor høj grad end Toms fingre kløede efter at fange den, så turde de dog ikke røre sig; – han stod i den faste overbevisning, at han uundgåeligt ville blive tilintetgjort, hvis han vovede at gøre noget, så længe denne bøn varede; men med dens sidste afsluttende sætninger begyndte allerede hans hånd at krumme sig, og i samme nu, ordet "Amen" var ude af præstens mund, –

snap! befandt fluen sig som krigsfange i hans vold. Tanten opdagede dog straks, hvad han havde gjort, og fik ham atter til at lade den flyve.

Præsten læste nu teksten op og begyndte snøvlende en kommentar, der var så søvndyssende, at mere end ét hoved kort efter begyndte at nikke, – skønt talens genstand formelig spruttede af ild og svovl; han fortyndede efterhånden antallet på de "få udvalgte", så at de til sidst blev så få, at man virkelig skulle synes, at det næsten ikke kunne lønne umagen at frelse dem. Tom talte imidlertid, hvor mange sider præsten havde prædiket; det eneste ved prædikenen, han bagefter havde nogen forestilling om. Denne gang var der dog undtagelsesvis noget, der i et øjeblik formåede at fængsle hans interesse. I talen forekom nemlig en rørende vending om det tusindårige rige, når Verdens adspredte skarer skulle samles i fred og samdrægtighed, hvor løven og lammet skulle ligge fredeligt ved hinandens side, og et barn skulle lede dem. Moralen, det patetiske og det lærerige ved dette billede gik rigtignok fuldstændig "hus forbi" hos vor helt, han dvælede udelukkende i tanken om det storslåede ved hovedfiguren, hans ansigt oplivedes, og han sagde til sig selv, at han gad da nok være det omtalte barn – notabene, hvis løven var tam.

Ikke så snart var imidlertid dette stykke af talen vel forbi, førend han atter faldt hen i sin forrige lidelsestilstand. Han huskede da på en skat, han bar hos sig, og fik den hurtigt af lommen; det var en stor, sort bille med vældige kæber, en kæmpeskarnbasse kaldte han den. Den var gemt i en knaldhætteæske. Det første, skarnbassen benyttede sin fritid til, var at bide fast i Toms finger. Et uundgåeligt knips påfulgte,

bassen fløj hvirvlende hen ad kirkegangen, hvor den endte på ryggen, og den bidte finger kom op i munden. Imidlertid lå billen og arbejdede med sine ubehjælpsomme ben, ude af stand til at vende sig. Hele Toms sjæl var hos den, men den lå sikkert uden for hans rækkeevne; der var andre folk til stede, som fandt lige så lidt interesse ved prædikenen, og de holdt nu også øje med dyret.

Lidt efter kom en løssluppen puddel drivende op igennem gangen, tungsindig i hjertet, døsig af sommervarmen og stilheden, træt af sit fangenskab og længselsfuld efter afveksling. Den fik øje på billen, og dens slapt nedhængende hale begyndte at danse. Offeret toges i øjesyn, den spankulerede rundt om den, snøftede, først forsigtigt på afstand, så, efterhånden som dristigheden voksede, på nærmere og nærmere hold, snappede efter den, begyndte at få interesse for legen, gik ned på maven med dyret imellem forbenene, fortsatte sine eksperimenter – men blev efterhånden atter ked af legen og glemte den til sidst ganske. Det varede ikke længe, førend dens hoved faldt ned. Snuden berørte da bassen, som greb til med begærlighed. Derpå lød et skarpt bjæf, hunden gjorde et kast med hovedet, og billen fløj et par meter videre, idet den atter endte sin bane på ryggen. De nærmeste tilskuere kunne ikke undertrykke deres lystighed, flere hoveder forsvandt et øjeblik bag vifter og lommetørklæder, og Tom følte sig usigelig lykkelig til mode. Pudlen stod og så højst slukøret ud og følte sig uden tvivl også således, men hævnen gnavede på dens hjerterod og vakte den på ny til handling. Den nærmede sig derfor atter sin fjende, åbnede et spredt angreb på den, anfaldt den fra alle sider, strakte

forpoterne ud til en tommes afstand fra den og snappede, så at ørene daskede om snuden. Atter blev den dog træt af legen og forsøgte nu at opdrive nogen adspredelse ved at jage efter en flue, men opgav håbløst forsøget, støvede så efter en myre, med næsen tæt til jorden, men tabte sporet, gabede, sukkede, glemte billen fuldstændig og satte sig ned pa den! Et hjerteskærende smertenshyl påfulgte, og pudlen fo'r som en stormvind op ad gangen. Hylene blev ved, hunden ligeså, den fløj korsvis fra den ene gang til den anden, gjorde omkring igen, larmede ned ad udgangsdøren til, dens angst voksede, eftersom den kom frem, indtil den til sidst med lynets fart skød omkring som en lodden komet på sin bane. Endelig snurrede den helt rundt og fo'r op i skødet på sin herre, som kylede den ud ad vinduet, hvor dens gøen efterhånden døde hen og tabte sig i det fjerne.

Ved dette tidspunkt var omtrent den hele menighed højrød i ansigt og halvkvalt af undertrykt latter, og prædikenen var fuldstændig hørt op. Den fortsattes imidlertid nu igen, men lød både mat og haltende; alt håb om at kunne gøre indtryk var forbi for pastoren, hvis alleralvorligste sætninger endog ideligt blev modtaget med et dæmpet udbrud af vanhellig lystighed (synderne sørgede dog for at holde sig skjulte bag ved stolenes høje rygge), som om den stakkels mand havde frembragt noget overmåde vittigt. Det føltes endelig som en stor lettelse, da pinen var overstået og velsignelsen lyst.

Tom Sawyer gik hjem i strålende humør; han gjorde for sig selv den bemærkning, at der dog også kunne være noget tilfredsstillende ved gudstjenesten, det gjaldt blot om at bringe lidt afveksling til stede. Kun i én eneste henseende var han ikke ganske tilfreds; det var ganske i sin orden, at hunden havde

leget med hans bille; men han fandt det ikke ganske honnet af den at smide den væk med det samme.

6

Mandag morgen oprandt og fandt Tom i en elendig sindstilstand. Det var en skæbne, den havde tilfælles med alle andre mandag morgener, for med dem begyndte jo nok en uges lidelse i skolen. Tom ønskede da altid, at der ikke havde eksisteret nogen foregående fridag, for den bidrog blot til, at det tilbagevendende slaveliv føltes så meget desto tungere.

Tom lå og spekulerede. Det faldt ham da ind, det kunne være rart, hvis man var syg; så kunne man nemlig blive hjemme. Her viste der sig en svag udsigt. Han gennemgik nu hele sit system; dog – der fandtes desværre ingen almindelige organiske fejl ved det, og han måtte gøre hele arbejdet om igen. Denne gang syntes han at kunne spore enkelte svage symptomer på mavekneb, og han anstrengte sig nu hårdt for at bringe dem i vejret. Men ak – de døde atter hen og forsvandt til sidst ganske. Atter spekulerede han. Pludselig fik han en idé. En af tænderne i overmunden var jo løs. Dette var et stort held, og han var allerede ved at udstøde et klagehyl, som en "indledning", da det til alt held faldt ham ind, at hvis han stillede sig i skranken med dette argument, så ville tanten formodentlig trække den ud, og det gjorde ondt. Derfor bestemte han sig indtil videre for at holde tanten som en reserve og søgte nu atter videre. Da der intet frembød sig, faldt det ham ind, at han havde hørt doktoren tale om et vist tilfælde, der kunne holde en patient i sengen to à tre uger, ja, endog indeholdt fare for at man mistede en finger; han halede derfor sin dårlige tå frem fra sengetæppet og inspicerede den skarpt. Men nu var det ham

ikke muligt at erindre sig, hvilke symptomer det omtalte tilfælde var ledsaget af. Dog, det var jo altid et forsøg værd, og han begyndte derfor med en god vilje at hyle og klage sig gudsjammerligt.

Men Sid sov videre, aldeles ubekymret.

Tom jamrede sig på ny og syntes nu virkelig, at han kunne begynde at føle smerte i tåen.

Intet resultat fra Sid.

Tom stønnede under arbejdet. Han pauserede lidt, pustede sig atter op og afleverede nu en hel række mesterligt udførte klagelyde.

Sid snorkede imidlertid uforstyrret.

Dette blev i længden kedeligt. Han snerrede: "Sid, Sid" og ruskede i ham. Den metode hjalp bedre, og Tom begyndte da atter at jamre sig. Sid gabede, strakte sig og rejste sig endelig med en slags snøften op på albuen og stirrede på broderen.

Endelig sagde han:

"Tom – men Tom dog!"

Intet svar.

"Herregud, Tom – Tom, hvad er der i vejen, Tom?" Dette udbrud ledsagedes af nogle dygtige rusk, medens Sid ængstelig stirrede på sin broders ansigt.

Tom fremstammede:

"Åh! Sid – åh! Rusk dog ikke sådan i mig."

"Men hvad er der dog i vejen? Skal jeg kalde på tante?"

"Åh nej – åh nej! Det kan være, at det går over af sig selv. Du skal ikke kalde på nogen."

"Ja, men det bliver jo nødvendigt, Tom. Herregud, tag dog ikke således på veje, det er jo rædsomt at høre på. Hvor længe

har du haft det således?"

"Åh – i flere timer – uf! Åh – lig dog ikke så uroligt, Sid; du slår mig jo ihjel til sidst."

"Herregud, Tom, hvorfor har du ikke vækket mig før. Stakkels fyr dog; det løber mig ligefrem koldt ned ad ryggen ved at høre dig således jamre dig. Tom, hvad er der i vejen med dig?"

"Sid – jeg tilgiver dig alt (åh – åh ...) alt, hvad du nogen sinde har gjort mod mig. Når jeg er død –"

"Men du gode Gud, du skal dog vel ikke dø, Tom; det må du ikke, det må du ikke; hør en gang –"

"Jeg tilgiver eder alle sammen. (Åh ...) Sig dem det fra mig, Sid. Og husk, Sid, når jeg er død, skal du give mit skydevindue og min kat med det ene øje til den unge pige, der lige er kommet til byen; fra mig, Sid, og sig hende så –"

Men Sid havde allerede snappet sine klæder og var nede af trapperne. Tom led nu for ramme alvor, så fuldstændigt var han gået op i illusionen, og hans stønnen lød derfor ganske naturlig og ægte.

Sid var imidlertid fløjet ned og råbte:

"Tante, tante, kom hurtigt; Tom er ved at dø!"

"Dø!"

"Ja, tante, skynd dig, kom!"

"Sludder og vrøvl, jeg tror ikke et ord af det hele."

Ikke desto mindre fo'r hun dog op ad trapperne med Sid og Mary i hælene, og hendes ansigt var ganske ligblegt, og hænderne rystede. Da hun nåede Toms seng, stammede hun:

"Tom, hør Tom, hvad fejler du dog, min dreng?"

"Å, tante, jeg –"

"Herregud barn – hvad er der dog i vejen med dig?"

"Tante, tante, min dårlige tå gør så rædsomt ondt!"

Den gamle kone sank ganske lettet ned på en stol, lo først lidt, græd så lidt og både lo og græd derpå i ét:

"Dreng dog; hvor du gjorde mig forskrækket. Men tjen mig nu i at holde din mund og høre op med de narrestreger."

Klagerne forstummede, og pinen forsvandt; skyldneren så lidt slukøret ud, men sagde så:

"Tante Polly, jeg synes virkelig, at den gjorde så ondt, så at jeg slet ikke har lagt mærke til min tand."

"Din tand! Nej dog! Hvad er der i vejen med den?"

"Den – den er ganske løs og gør så gruelig ondt!"

"Nå, – nå barn, lad os nu være fri for det hyleri. Luk din mund op. Ja, det er sandt, tanden er løs, det har sin rigtighed, men det dør du dog ikke af denne gang. Mary, hent mig en silketråd og en brand nede fra ilden i køkkenet."

Men Tom udbrød:

"Å nej, tante, du må endelig ikke trække den ud; nu gør den slet ikke mere ondt. Så gid jeg må synke i jorden, hvis det ikke er sandt. Åh, tante, lad være, hvad? Jeg bryder mig ikke om at blive hjemme fra skole."

"Nå, så det gør du ikke? Så dette hurlumhej her er måske blevet lavet, blot for at du kunne blive hjemme og fiske? Tom, Tom dog. Din gamle tante holder så meget af dig, men du prøver alle midler til at knuse hendes hjerte, din uartige dreng."

Imidlertid var tandapparaterne færdige. Den gamle kone bandt den ene ende af silketråden til sengestolpen og lagde den anden med et løbeøje om Toms tand. Derpå greb hun branden og stødte den næsten lige ind i ansigtet på Tom, der med et sæt for tilbage. Tanden hang da og dinglede ved stolpen.

Dog, alle prøvelser bærer deres belønning i sig. Da Tom efter frokosten sneglede af sted til skolen, var han en genstand for misundelse hos alle de drenge, han mødte på sin vej, fordi hullet i hans øverste tandrække nu gjorde ham det muligt at udføre forskellige ganske ny og hidtil ukendte kunststykker.

Han samlede ligefrem en hel skare drenge efter sig, der alle tog den mest levende del i hans bedrifter, og en knøs, der var mødt med en lang flænge i hånden og derfor hidtil havde været dagens helt, fandt sig nu pludselig forladt af alle sine tilhængere og sin glorie. Hans hjerte fyldtes med bitterhed, og han sagde med en foragt, som han dog i virkeligheden var langt fra at føle, at der slet ingenting var ved at kunne spytte som Tom Sawyer; men en af kammeraterne svarede blot "De er sure, sa' ræven," og han begav sig bort fra valpladsen, fuldstændig tilintetgjort.

Lidt efter mødte Tom landsbyens ungdommelige paria, Huckleberry Finn, en søn af byens drukkenbolt. Samme Huckleberry var lige så inderlig hadet som frygtet af alle egnens mødre, fordi han ingenting bestilte, var simpel og uartig – og fordi deres respektive børn alle beundrede ham i en ganske tilsvarende grad, var henrykte ved hans forbudte selskab og inderligt ønskede, at de turde efterligne ham. Tom, ligesom alle de andre respektable folks børn, misundte også Huckleberry hans romantiske forladthed og havde strenge ordrer til aldrig nogen sinde at lege med ham. Derfor legede han naturligvis af hjertens lyst med Huck så ofte, lejligheden frembød sig. Denne person var altid iført aflagte klæder, der passede til voksne mænd og stadig befandt sig i den mest mulige pjaltede tilstand; hans hovedbedækning var en uhyre ruin, med et mægtigt krater

foroven i pulden, frakken – når han overhovedet bar en sådan – nåede næsten hælene, knapperne i ryggen sad langt nede imod knæene, kun én sele holdt hans benklæder på deres plads, sædet i disse posede ud helt nede og indeholdt intet, de lasede ender slæbte i snavset, hvis de ikke var rullet op. Huckleberry kom og gik, som han selv ville. Han sov på dørtrapper, når vejret var godt, og i en eller anden ledig svinesti, når det regnede; ingen forlangte, at han skulle gå i skole eller i kirke eller tjene nogen herre; han kunne fiske eller gå i vandet, hvor og når det lystede ham, og blive ved, så længe han gad; ingen forbød ham nogen sinde at slås, han kunne ligeledes sidde oppe så langt ud på natten, han fandt for godt, han var altid den første til at møde barbenet om sommeren og den sidste, der krøb i skotøj om vinteren, han behøvede aldrig at vaske sig, så lidt som at skifte klæder, og han kunne bande utroligt. Med ét ord, alt, hvad der gør livet herligt og let at bære, det havde denne dreng. Sålunde tænkte i det mindste enhver respektabel dreng, der blev pint og plaget året igennem i Petersborg. Tom anråbte denne ridder af den bedrøvelige skikkelse:

"Halløj, Huckleberry!"

"Selv halløj, du!"

"Hvad er det, du har der?"

"Død kat."

"La'me se'en, Huck. Ih, nej, hvor den er stiv. Hvor har du fået den fra?"

"Købt den af en dreng."

"Hva' ga' du?"

"Gav ham en blå billet og en blære, som slagteren forærede mig."

"Hvor fik du den billet fra?"

"Købt den af Ben Rogers for fjorten dage siden for et tøndebånd."

"Hør du, – hvad kan man bruge en død kat til?"

"Bruge til – kurere vorter med."

"Nej – virkelig. Da ved jeg noget, der er bedre."

"Jeg vædder nej. Hvad skulle det være?"

"Vand, der har stået i en tønde."

"Pyt, jeg giver ikke en øre for det vand."

"Ikke det, ikke det. Har du da prøvet det?"

"Næ, jeg har ikke. Men Bob Tanner har."

"Hvem har sagt det?"

"Å, han fortalte Jeff Thatcher det, og Jeff fortalte det til Johnny Baker, Johnny har sagt det til Jim Hollis og Jim til Ben Rogers. Ben fortalte det til en neger, og negeren til mig. Der kan du selv se."

"Ja, hvad så? De lyver alle sammen. I det mindste alle, undtagen negeren, for ham kender jeg ikke. Men jeg har da aldrig endnu mødt en neger, der ikke løj. Pyt! Men lad mig da høre, hvordan Bob Tanner har båret sig ad, Huck."

"Å, han tog bare og dyppede sin hånd i et råddent kar med regnvand i."

"Var det om dagen?"

"Ja – det tror jeg da."

"Med ansigtet til karret?"

"Jo."

"Sagde han noget?"

"Ikke det jeg ved af."

"Ha – ha. At tænke sig, at han vil kurere vorter på den måde! Det skal fedt hjælpe. Nej, man skal gå alene midt ud i en skov, hvor man ved, at der står noget regnvand, og lige når det er midnat, skal man gå baglæns til det og stikke hånden hurtigt ned i det og sige:

> Barley – kom, Barley – kom, indianer bliv borte,
> Regnvand, regnvand slug denne vorte,

og så gå bort elleve skridt med lukkede øjne. Dernæst skal man vende sig tre gange rundt og gå lige hjem uden at tale til nogen. For taler du til nogen undervejs, så mister det sin kraft."

"Ja, det lyder for resten troligt nok; men sådan bar nu Bob Tanner sig ikke ad."

"Nej, det kan du godt tage gift på, siden han er den mest overbevortede dreng i hele byen. Havde han båret sig rigtigt ad, ville han have kunnet kureret dem alle sammen. Jeg har taget over tusind vorter af på den måde, Huck. Jeg leger så meget med skrubtudser, skal jeg sige dig, at jeg får nok af dem. Undertiden tager jeg dem også af med en bønne."

"Ja, bønner er gode. Det har jeg prøvet."

"Har du! Hvordan bærer du dig da ad?"

"Du skal bare tage og flække bønnen og skære i vorten, til der kommer blod; så kommer du noget af blodet på den ene halvdel af bønnen, graver et hul og begraver den ved midnat ved en korsvej i skyggen af månen og brænder så den anden halvdel. Ser du, det stykke, der er blod på, vil da blive ved at suge og forsøge at drage det andet stykke til sig, og det hjælper blodet til at drages fra vorten. Så går den væk i en snup."

"Ja, det er rigtigt, Huck, skønt jeg tror egentlig, at det hjælper bedre, når du siger – idet, du graver bønnen ned: – "Væk bønne,

bort vorte, bliv fra nu af altid borte." Sådan gør i det mindste Joe Harper, og han har været langt omkring, næsten helt til Coonville. Men – hør en gang – hvordan kurerer man dem med døde katte?"

"Jo, ser du, du tager din kat og bringer den ud på kirkegården hen imod midnat og til et sted, hvor en rigtig ond én er blevet begravet. Når så klokken slår tolv, vil der komme en djævel, muligvis endog et par stykker, men du kan ikke se dem, kun høre noget ligesom en susen eller måske til nød høre dem tale; når ånderne så slæber af med den døde kæltring, så kyler du katten efter dem og siger: "Ånd følger lig, kat følger ånd, vort' følger kat, nu blev jeg af med dig i nat." Det tager enhver vorte."

"Ja, det vil jeg tro. Har du nogen sinde prøvet det, Huck?"

"Næ, jeg har kun hørt det af gamle mutter Hopkins."

"Nå ja, hun skal nok for resten være en heks, siger man?"

"Siger! – Ja det kan du roligt bande på, at hun er. Hun har forhekset fa'er. Det har han selv fortalt. Han kom gående en dag og så straks, at hun manede over ham; så tog han en stor kampesten, og havde hun ikke i det samme bukket sig, så havde han ganske bestemt truffet hende. Og så kan du tænke dig, selvsamme nat trillede han ned af et halvtag, hvor han lå og var fuld, og brækkede sin arm."

"Uh – ha! Men hvorfra kunne han vide, at hun manede over ham?"

"Det kunne han mageligt. Fa'er siger, at når sådan én glor rigtig fast på os, så er hun altid i færd med at hekse; i særdeleshed hvis hun også mumler. For – forstår du – når de mumler, så læser de Fadervor bagfra."

"Hør, Huck – hvornår vil du prøve det med katten?"

"I nat. Jeg antager, at de kommer og slæber af med Hoss Williams ved den tid."

"Men han blev jo begravet i lørdags, Huck. Mon de da ikke har taget ham samme nat?"

"Hvor du snakker! Tror du, deres kunster kunne blive færdige så hurtigt. Og så var det jo søndag derefter. Jeg antager ikke, at djævle tager sig meget for om søndagen."

"Ja, det er også sandt. La'me gå med dig."

"Værs'go' – hvis du da ikke er bange."

"Bange – jeg – nåda! Vil du mjave uden for vort hus?"

"Ja, og så kan du mjave igen, hvis du kan komme ud. Forrige gang lod du mig stå og mjave, til gamle Hays begyndte at slå med sten efter mig og sige: Fanden til kat! Så tog jeg en mursten og slog gennem hans vindue – men sig det ikke til nogen."

"Vær du rolig. Jeg kunne ikke komme til at mjave den nat, fordi tante passede på mig, men i nat skal jeg nok. Hvad har du ellers der, Huck?"

"Å, det er bare en tæge."

"Hvorfra har du fået den?"

"Ude i skoven."

"Hva' vil du ha' for 'en?"

"Å – jeg ved ikke. Jeg tror ikke, jeg vil skille mig ved den."

"Ja – ja da; det er ellers også kun en meget ussel lille tæge."

"Ja, du har jo let ved at rive ned på en tæge, når det ikke er din egen. Jeg er godt tilfreds med den; den er god nok til mig."

"Pyh – der er tæger nok at få! Jeg kunne få tusinde, hvis jeg brød mig om det."

"Hvorfor får du dig da ingen? Fordi du godt ved, at du ingen kan få. Dette er en af de allertidligste, kan du være vis på; det er den allerførste, jeg har set i år."

"Hør Huck; jeg vil give dig min tand for den."

"La'me se!"

Tom tog et lille stykke papir frem og foldede det forsigtigt ud. Huckleberry undersøgte den med kendermine. Fristelsen var stærk. Til sidst sagde han:

"Den er da ægte?"

Tom gabede og viste det lomme hul frem.

"Lad gå da," sagde Huckleberry – "det er en handel."

Tægen blev derefter indelukket i skarnbassens ledige lejlighed, knaldhætteæsken, og de to venner skiltes ad, hver med en følelse af at være rigere end før.

Da Tom nåede den lille, enligt liggende bindingsværks skolebygning, trådte han ind med hurtige fjed som et menneske, der er i stor hast. Han hængte sin kasket på en knage og fo'r hen til sin plads med en geskæftig ilfærdighed. Læreren, tronende højt i sin lænestol med rørsæde, sad og halvsov, lullet blideligt af skolebørnenes summen. Afbrydelsen vækkede ham.

"Thomas Sawyer!"

Tom vidste, at når hans navn blev nævnet fuldt ud, betød det gerne ubehageligheder.

"Sir."

"Kom herop. Nå, min unge herre, hvorfor kommer du nu atter for silde?"

Tom var lige ved at tage sin tilflugt til en løgn, da han så to lange, gule hårpiske hænge ned ad ryggen på en skikkelse, som

han med kærlighedens lynsnare instinkt genkendte, og på samme bænk, hvor denne skikkelse sad, var den eneste ledige plads på pigernes side af skolestuen. Han svarede derfor uden at tøve:

"Jeg standsede undervejs for at tale med Huckleberry Finn."

Læreren blev ganske målløs og stirrede ud i rummet som ramt af apopleksi. Larmen hørte op, børnene tænkte i deres stille sind, at denne dumdristige person da sikkert måtte være gået rent fra forstanden. Til sidst sagde læreren:

"Du – du – hvad gjorde du?"

"Standsede for at snakke med Huckleberry Finn."

Det var altså ikke til at misforstå.

"Thomas Sawyer, dette er den mest forbavsende tilståelse, jeg nogen sinde har hørt; en almindelig ferie kan ikke afsone en sådan brøde. Tag din trøje af."

Den straffende arm udførte derefter sin pligt, indtil den var ganske udaset og beholdningen af spanskrør betydelig formindsket. Derefter lød følgende befaling:

"Nå, knægt, gå hen, og sæt sig hos pigerne, og lad dette tjene til advarsel for fremtiden."

Den fnisen, der rislede rundt om i stuen, gjorde tilsyneladende drengen ganske skamfuld, men i virkeligheden var hans modløshed snarere begrundet i den tilbedende ærefrygt, han nærede for den ubekendte stjerne, og den gennembævende jubel, som han følte ved sit held. Han satte sig altså ned yderst på fyrretræsbænken, og pigebarnet skruede sig bort fra hans nærhed med et kast med hovedet. Betydningsfulde nik, blink og hviskende ord krydsedes i værelset, men Tom sad som en mur med armene på den lange,

lave pult og tilsyneladende fordybet i sin bog. Lidt efter holdt den almindelige opmærksomhed op med at søge ham, og den sædvanlige skolesummen opfyldte atter luften. Aldrig så snart var dette indtrådt, førend Tom begyndte at kaste stjålne øjekast til genstanden; hun iagttog dem, men satte en foragtelig mund op og vendte nakken til ham i så meget som et minut. Da hun atter forsigtigt kiggede rundt, lå der en fersken foran hende. Hun stødte den naturligvis bort, men Tom lagde den ganske blidt tilbage; hun puffede atter til den, dog denne gang mindre heftigt. Atter førte Tom den tilbage, og nu fik den da lov til at blive liggende. Tom kradsede på sin tavle: "Vær så god og spis – jeg har flere selv." Pigen kiggede efter ordene, men gav intet tegn. Derefter begyndte han at tegne noget på tavlen, som han skjulte med sin venstre hånd. En kort tid prætenderede hun på sin side slet ikke at lægge mærke til det; men den menneskelige skrøbelighed krævede omsider sin ret, og nysgerrigheden begyndte at vise sig ved forskellige svage tegn. Da drengen arbejdede videre, tilsyneladende uden at ane noget, gjorde pigen da til sidst et ligesom halvt uvilkårligt forsøg på at få hemmeligheden at se, men intet forrådte, at vor helt fuldstændig forstod det. Endelig gav hun fortabt og hviskede:

"Lad mig se."

Tom afslørede straks sin ufuldendte tegning: en karikatur af et hus med begge gavlene vendende fremad og en proptrækkeragtig røg stående ud af skorstenen. Den unge dames interesse blev nu fuldstændig optaget af kunstværket, og hun forglemte alt andet. Da det var færdigt, stirrede hun et øjeblik på det og hviskede derefter:

"Det er nydeligt – lav en mand."

Kunstneren gik straks i gang med at oprejse en mand i forgrunden, en mand, der nærmest lignede en giraf. Han kunne med største lethed have skrævet over hele huset, men pigebarnet var ikke blaseret, hun følte sig fuldkommen tilfredsstillet ved uhyret og hviskede atter:

"Det var en pæn mand. – Lav nu mig, der kommer gående."

Tom tegnede et timeglas med en fuldmåne over og strittende lemmer på siderne og bevæbnede de vidtspredte fingre med en kæmpemæssig vifte.

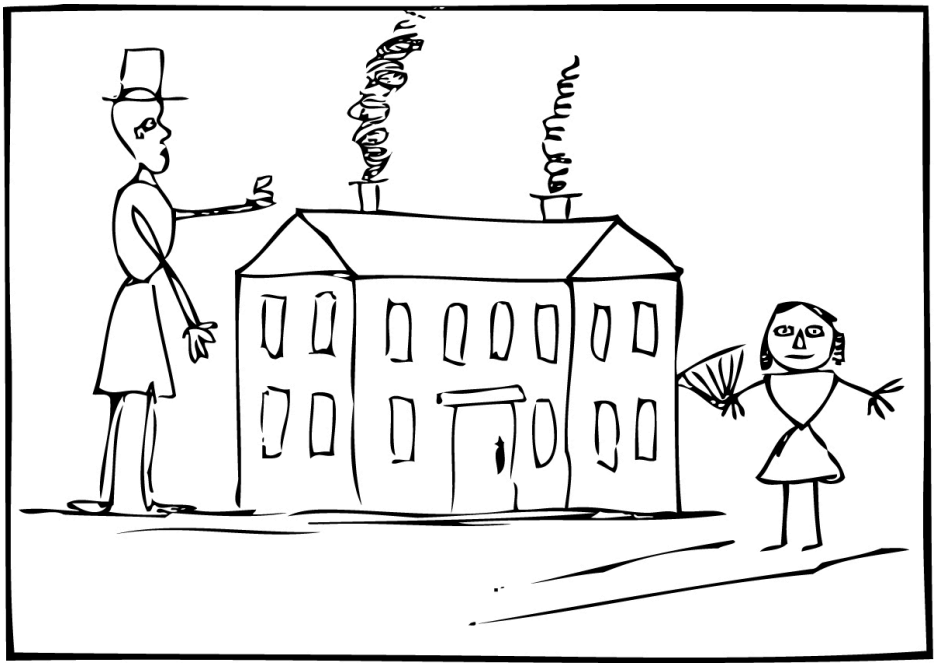

Toms tegning

Pigen sagde:

"Næ, hvor det er yndigt – bare jeg kunne tegne."

"Åh, det er let," hviskede Tom; "jeg skal lære dig det."

"Nej, vil du! Hvornår?"

"Til middag. Går du hjem til middag?"

"Nej, jeg vil blive, hvis du også vil."

"Godt – det er en aftale."

"Hvad hedder du? Åh, det er sandt, jeg ved jo, at det er Thomas Sawyer."

"Det er det navn, jeg lyder, når jeg skal have tamp. Ellers hedder jeg Tom. Kald mig hellere Tom; vil du det?"

"Ja."

Tom begyndte nu atter at kradse noget på sin tavle, men således, at hun ikke kunne se det. Denne gang lod hun sig imidlertid ikke friste ret længe, men bad straks om lov til at se; Tom svarede:

"Åh – det er ingenting."

"Jo det er."

"Nej, vist ikke, det kan slet ikke more dig at se."

"Jo – lad mig nu, hvad?"

"Så sladrer du vist."

"Nej, jeg skal ikke – ved Gud i Himlens højeste rige, jeg skal ikke."

"Vil du da love, at du ikke vil sige det til et eneste menneske, så længe du lever?"

"Nej, ikke til en sjæl; må jeg så?"

"Åh, du bryder dig alligevel ikke om det."

"Ja, når du siger det, Tom, så vil jeg netop se det," hvorefter hendes spæde hånd lagde sin oven på hans, og en lille strid påfulgte. Tom lod, som om han gjorde modstand, men idet han gav efter, afslørede han efterhånden følgende sætning:

"Jeg elsker dig."

"Åh, du uartige dreng," var svaret, der ledsagedes af et lille rap; men hendes blodrøde ansigt så egentlig ganske veltilfreds

ud alligevel.

Netop på dette sagernes standpunkt følte Tom et langsomt, men skæbnesvangert greb, der sluttede sig fastere og fastere om hans øren, ledsaget af en kraftpåvirkning opefter. I denne skruestik førtes han tværs over stuen og blev endelig plantet igen på sin egen plads under en jævn fnisen fra alle skolekammeraterne. Læreren stod i nogle øjeblikke truende og tavs foran ham og begav sig derefter endelig uden at ytre et ord tilbage til sin trone. Men skønt Toms øre rigtignok kløede og sved, var hans hjerte dog opfyldt af idel salighed.

Da skolen lidt efter begyndte at falde til ro, gjorde han virkelig et ærligt forsøg på at læse, men oprøret inden i ham var for mægtigt. Efter sin tur blev han hørt først i oplæsning, men det gik rent i skuddermudder, derefter i geografi, hvor han i den grad endevendte søer til bjerge, bjerge til floder og floder igen til fastlande, at til sidst det oprindelige kaos atter fuldstændigt var genoprettet, og da han endelig skulle præstere noget i stavning, gik han rent fra det ved de allersimpleste ord og gav ganske fortabt. Til belønning for denne sin virksomhed blev han da også denne gang dekoreret med "fuksemedaljen", som han allerede i flere måneder daglig i en så sjælden grad havde gjort sig værdig til.

7

Jo ivrigere Tom forsøgte at fæstne sine tanker ved bogen, desto videre svævede disse bestandig fra ham. Til sidst opgav han derfor sukkende og gabende forsøget. Det forekom ham, som om middagsfritiden aldrig ville komme. Luften var fuldstændig stillestående; ikke en luftning rørte sig. Det var ubestrideligt den mest søvnige af alle søvnige dage. Den døsige summen af de femogtyve skolebørn lagde sig tungt over sjælen ligesom med trolddomsmagt, på lignende måde som det går med biernes brummen. Langt ude i det glitrende solskin svømmede Cardiff-højen, dens bløde skråninger farvedes gennem den bølgende varmetåge med et anstrøg af rødt, nogle fugle svævede langsomt med stillestående, udbredte vinger højt oppe i luften, intet levende var der at øjne på jorden uden et par køer, og selv de lå og sov.

Toms hjerte sukkede efter frihed eller noget, han kunne få den langsomt henslæbende tid til at gå med. Hånden vandrede uvilkårligt ned i lommen, og hans ansigt opklaredes da med et skær af lettelse og taknemmelighed, hvori der næsten lå noget overnaturligt, skønt det næppe stod klart for ham selv. I smug kom knaldhætteæsken frem, tægen blev udløst at sit fangenskab og stillet på pulten. Dyret følte sandsynligvis sin befrielse med en taknemmelighed, der ikke var mindre overnaturlig, men kun alt for tidligt undfanget, for da den med glæde i hjertet satte af for at kravle bort, drejede Tom dens hoved til en side og fik den derved til at tage en ny retning.

Toms allerbedste ven sad lige ved siden af og led ganske de samme kvaler som han; nu opfyldtes han naturligvis straks af den allerdybeste interesse for denne sport. Vennen var den allerede flere gange nævnte Joe Harper, der alle søgnedage stod på den intimeste fod med vor helt, men om søndagen var hans svorne og dødelige fjende. Joe tog ligeledes en pen af sit penalhus og hjalp til med at muntre fangen. I mindre end et minut blev begges interesse fuldstændig opslugt af denne splinternye underholdning. Lidt efter fandt Tom dog, at den ene kom i vejen for den anden, så at ingen af dem fuldt ud fik den rette fornøjelse af tægens manøvrer; han lagde derfor Joes tavle på bordet, trak en streg tværs over den og sagde:

"Hør nu, så længe den er på din side af stregen, så kan du pirre til den, så meget du lyster, og jeg skal da ikke blande mig i det; men lader du den slippe, så at den kommer over på min side, skal du også lade mig have den i fred, så længe jeg kan holde den inde på mit stykke."

"Ja vel, det er en ren aftale – kom an da."

Tægen smuttede lidt efter fra Tom og passerede ækvator; Joe jagede den da en stund; men så slap den fra ham og vendte tilbage til Toms gebet. Denne manøvre gentoges flere gange. Så længe den ene forfulgte dyret med al sin opmærksomhed ved arbejdet, så den anden til med ikke mindre iver; deres hoveder stødte sammen, og begge var fuldstændig døve for alt muligt andet på Jorden. Efterhånden syntes lykken dog at erklære sig for Joe. Tægen prøvede både den ene og den anden udvej og var vel efterhånden blevet ikke mindre interesseret i legen end drengene, men bestandig, just som sejren syntes den vis, og Toms fingre begyndte at klø efter at tage fat, kom Joes pen atter

i vejen og førte den tilbage ind på hans territorium. Til sidst kunne Tom ikke mere dy sig, fristelsen blev for stærk. Han langede ud og assisterede med sin pen. Joe blev naturligvis gnaven og sagde:

"Tom, må jeg be', at du lader den i fred."

"Herregud, Joe, jeg ville jo bare pirre lidt til den."

"Vil du bare holde dine fingre hos dig selv."

"Åh, den smule kan da vel ikke gøre dig noget."

"Vil du straks lade være, siger jeg."

"Nej, gu' vil jeg ej."

"Du skal – den er på min side af stregen."

"Hør nu engang, Joe – hvis er vel egentlig den tæge?"

"Jeg er lige glad, hvis det er, den er på min side af stregen, og der skal du lade den være i fred."

"Ja, men jeg siger, at jeg ikke vil. Det er min tæge, og jeg gør med, hvad der er mit, hvad jeg selv lyster, – om jeg så skal dø!"

Et drønende slag faldt ned over Toms skuldre ved disse ord, samtidig med, at dets mage nedlod sig over Joe, og i så meget som et par minutter fløj støvet om ørene på de to drenge, til opbyggelse for hele den øvrige skole. De havde begge været alt for optagne til at lægge mærke til den stilhed, der pludselig havde lagt sig over forsamlingen, umiddelbart førend læreren på tåspidserne havde nærmet sig deres arena, hvor han et øjeblik blev stående og iagttog, hvad der gik for sig. Han havde allerede overværet en stor del af forestillingen, før han på den ovennævnte måde endelig bidrog sin skærv til dens afveksling. Da skolen ved den kort efter indtrædende middagsfrihed brød op, fløj Tom hen til Becky Thatcher og hviskede hende i øret:

"Tag din hat på, og lad, som du går hjemad, og når du kommer til hjørnet, så lad de andre passere forbi dig; drej så om ad sidegaden, og kom her tilbage. Imedens går jeg den modsatte vej og møder dig her."

På den måde fulgte altså hver sin trup. Lidt efter mødtes de atter ved enden af sidegaden, og da de kom tilbage til skolen, havde de den ganske for sig selv. Så satte de sig da ned med tavlen foran sig; Tom gav Becky griflen i hånden og førte den, og således viste der sig da snart nok et vidunderligt hus. Da interessen for kunsten begyndte at kølnes, faldt de, som naturligt var, i snak. Tom svømmede i henrykkelse. Han sagde:

"Holder du af rotter?"

"Nej, jeg hader dem."

"Ja, det gør jeg også – det vil sige levende rotter; men jeg mener døde, sådan til at svinge rundt over hovedet i en snor?"

"Næ, jeg bryder mig ikke videre om rotter i det hele taget. Men hvad jeg holder af, det er knaldviskelæder."

"Åh ja, det gør jeg rigtignok også. Bare jeg havde noget."

"Ville du ønske det? Da har jeg. Du må gerne tygge lidt på det; men jeg vil have det igen."

Dette var jo særdeles tiltalende, og de sad nu og tyggede skiftevis, med benene dinglende mod bænken, begge i højeste velbefindende.

"Har du nogen sinde været i cirkus?" spurgte Tom.

"Ja – og fa'er har lovet, at jeg må komme der én gang endnu, hvis jeg er artig."

"Jeg har været der tre – fire gange – mange gange. Det er noget andet end at gå i kirke. Der sker altid noget nyt. Når jeg bliver stor, så vil jeg være klovn."

"Nej – virkelig! Det var da morsomt. De er altid så yndigt plettede over hele kroppen."

"Ja, det har du ret i. Og sikken masse penge de tjener – næsten en hel dollar om dagen, siger Ben Rogers. Hør engang, Becky, har du nogen sinde været forlovet?"

"Hvad vil det sige?"

"Jeg mener sådan forlovet – for at blive gift."

"Næh!"

"Kunne du ikke have lyst til at være det?"

"Åh jo – jeg ved for resten ikke. Hvordan er det?"

"Åh – det er så yndigt. Du behøver blot at sige til en dreng, at du ingen andre vil have end ham, aldrig, aldrig nogen sinde; så kysser I hinanden, og det er det hele. Det kan enhver komme ud af."

"Kysse – hvorfor lige kysse hinanden?"

"Ja, ser du – det er – – ja det gør man nu sådan altid."

"Altid?"

"Ja altid, når man er forelsket i hinanden. Kan du huske, hvad jeg skrev til dig på min tavle?"

"Ja–a, jo jeg kan."

"Hvad var det da?"

"Jeg siger det ikke."

"Skal jeg da sige dig det?"

"Ja – men helst en anden gang."

"Nej, nu."

"Åh nej – vent hellere til i morgen."

"Åh nej – nu – hvad, Becky. Jeg skal hviske det ganske sagte."

Becky tøvede. Tom udlagde hendes tavshed som en tilladelse, lagde armen om hendes liv og hviskede de fortryllende ord ind i

hendes øre med sin mund lige op til det. Derefter tilføjede han:

"Hvisk nu du til mig – ganske det samme."

En kort tid stred hun imod, men til sidst sagde hun da:

"Ja, men så skal du vende dit ansigt bort, så at du ikke kan se mig; så vil jeg. Men du må aldrig sige det til et eneste menneske på hele jorden – vil du love det, Tom? Vil du?"

"Ja, det lover jeg dig højtideligt, Becky. Kom så."

Han vendte ansigtet bort, og hun bøjede sig frygtsomt hen imod øret, til hendes ånde bevægede krøllerne, så hviskede hun ganske sagte: "Jeg – elsker – dig!" hvorpå hun hurtigt sprang op og løb rundt og rundt om borde og bænke med Tom efter sig; til sidst søgte hun redning oppe i en krog med sit lille, hvide forklæde for ansigtet; der fangede røveren hende, tog hende om halsen og begyndte atter at bestorme hendes hjerte.

"Så Becky, nu er det jo næsten alt sammen overstået – alt sammen, undtagen kysset. Vær nu blot ikke bange for det – det gør jo slet ingenting. Hvad, søde Becky."

Samtidig halede han i forklædet og hendes hænder.

Lidt efter lidt gav hun da fortabt og lod forskansningerne falde, hendes lille ansigt, så rødt som en kogt krebs af kampen, kom til syne og faldt til føje; Tom kyssede de røde læber og sagde:

"Så, nu er det hele forbi. Og nu ved du, at for fremtiden må du ikke holde af andre end mig og aldrig gifte dig med andre end mig, aldrig, aldrig, aldrig. Vil du holde det?"

"Ja, jeg skal aldrig holde af andre end dig, Tom, og aldrig gifte mig med andre end dig; men så må du love og holde det samme."

"Ja naturligvis, det forstår sig. Og når vi nu går til skole sammen eller hjem, så skal du altid følges med mig – når der da ingen ser det, og når vi leger, må du vælge mig til at være på dit parti og jeg dig igen; sådan bærer man sig nemlig altid ad, når man er forlovet."

"Ja – hvor det bliver morsomt – sådan noget har jeg aldrig hørt tale om før."

"Morsomt – ja, det kan du stole på, ser du – den gang jeg og Amy Lawrence –"

De forbavsede øjne, der fæstede sig på ham, mindede tydeligere end ord om, at han havde begået en slem bommert; han standsede midt i sætningen og blev flov.

"Oh, Tom, Tom, du har været forlovet før!"

Barnet begyndte at græde, Tom sagde:

"Græd ikke, søde Becky; jeg forsikrer dig, jeg bryder mig slet ikke mere om hende."

"Jo du gør – du stygge dreng – jeg er vis på det."

Tom forsøgte at liste armen rundt om hendes hals, men hun stødte armen bort og drejede ansigtet ind mod væggen. Han forsøgte på ny, med blide ord på læben, men atter uden held. Så begyndte stoltheden at røre sig i ham, og han gik udenfor. En liden stund stod han derude, tvivlrådig, uroligt kiggende til døren hvert øjeblik og håbende, at hun skulle angre sin hårdhed og komme ud til ham. Men hun kom ikke. Så begyndte han da at føle sig ulykkelig og i frygt for, at han virkelig havde haft uret. Det kostede en hård kamp at skulle gøre det første skridt igen, men han mandede sig op til det og gik atter ind i klassen, hvor han fandt hende endnu stående i krogen, hulkende af fuld hals. Toms hjerte led Helvedes marterkvaler; han gik hen til hende og

stod et øjeblik rådvild med hensyn til, hvad han egentlig skulle gøre. Endelig stammede han da:

"Becky, jeg – jeg bryder mig virkelig ikke om andre end dig."

Intet svar – kun hulken.

"Becky," bønfaldende.

"Becky, sig lidt til mig."

Tårerne flød bestandig.

Tom trak sin allerbedste skat, sin kostbareste juvel, en messingknap til et stegespid frem, rakte den hen til hende og sagde:

"Se, Becky – den må du ha'e."

Hun slog til den, så at den fløj i gulvet. Da gjorde Tom kort omkring, skred ud af stuen og langt bort over højene for ikke mere den dag at vise sig i skolen. Lidt efter blev Becky dog betænkelig. Hun løb til døren; han var der ikke; hun fo'r rundt om hjørnet til legepladsen – ingen Tom. Hun råbte:

"Tom, Tom, kom tilbage!"

Intet svar, kun tavsheden og ensomheden. Så satte hun sig ned, græd bitterligt og bebrejdede sig sin opførsel, og da nu skolebørnene ved den tid atter begyndte at samles, måtte hun oven i købet skjule sin sorg og berolige sit sønderknuste hjerte, tage sit kors op og bære det sørgmodigt hele den lange, pinefulde eftermiddag, ene mellem lutter fremmede, af hvilke ingen medfølende sjæl kunne sympatisere med hendes tunge sorg.

8

Tom smøgede af sted ud og ind i sidegaderne, indtil han var vel uden for sine skolekammeraters vej, og slog så over i et tankefuldt drivertempo. To à tre gange krydsede han over det samme vandløb, da det nemlig var en fremherskende overtro blandt egnens ungdom, at man derved kunne lamme forfølgelsen. En halv time senere forsvandt han bag Douglas-gården på toppen af Cardiff-højen, hvorfra skolebygningen kun ganske utydeligt kunne skimtes i det fjerne hinsides dalen. Han kom ind i en tæt skov, trængte frem ad en ubanet sti til midten af den og satte sig ned på en mosgroet plet under en løvrig eg. Ikke en luftning rørte sig; middagsstundens dræbende hede havde endog bragt fuglenes kvidren til at forstumme, naturen hvilede i en dødlignende ro, der ikkun af og til afbrødes ved den fjerne hamren af en skovspætte, hvilket dog kun end ydermere bidrog til at fremhæve den omliggende tavshed. Drengens sjæl var hensunket i melankoli, hans følelser stod i den fuldstændigste overensstemmelse med omgivelserne. Således sad han en stund i dybsindige betragtninger med albuerne på knæene og sin hage støttet i hænderne. Livet syntes ham i det højeste kun fuldt af besværligheder, og han var ikke langt fra at misunde Jim Dodger, der for så kort tid siden var blevet forløst fra dets tyngsel. Hvor fredeligt måtte det dog ikke være at ligge hist nede i den sorte jord uden ærgrelser og sorger, slumrende og drømmende for evigt, medens vinden susede gennem træerne og strøg over gravens græs og blomster. Og nu denne pige! Hvad havde han vel egentlig gjort hende? Intet. Han havde

haft de bedste hensigter af verden og var dog blevet hundset – ja *hundset*, det var netop ordet. Ja, ja! Sorgerne ville også nok nå hende en gang, når det var for silde. Ak, kunne han dog kun dø midlertidigt!

Dog, ungdommens elastiske sind kan ikke lang tid ad gangen forblive sammenknuget under det samme tryk, og det varede derfor heller ikke længe, inden Tom uden egentlig selv at vide af det drev tilbage til livets virkelighed. Hvad om han nu vendte sit hjem ryggen og lod sig forsvinde på en eller anden mystisk måde? Om han nu gik bort – langt, langt bort, til fjerne, ukendte lande hinsides havet? Tanken om at blive klovn vendte tilbage igen, men kun for at opfylde ham med afsky; for letfærdigheder, vittigheder og spættede trikots var en hån mod den ånd, der nu svævede på begejstringens vinger ind i romantikkens fjerne, høje rige. Nej, soldat ville han være, komme tilbage efter mange års forløb, udslidt, men dækket med hæder. Eller – bedre endnu – han ville slutte sig til indianerne, jage efter bøfler, gå på krigsstien i bjergene og på de sporløse, vide sletter i det fjerne vesten; komme tilbage som en stor høvding, prydet med fjer, frygteligt malet, og så styrte sig over søndagsskolen en skønne sommermorgen med et krigshyl, så blodet skulle stivne i deres årer og bringe alle hans forrige kammeraters øjne til at skele af misundelse. Men nej, atter nej – der var dog noget endnu større og højere. Han ville være sørøver! Det var en idé! Nu lå fremtiden klar og åben for ham, glimrende og pragtfuld. Hvor ville da ikke hans navn opfylde verden og bringe folk til at gyse! Ha, hvor herligt at pløje det skummende hav om bord på sin lange, lave, sorte clipper, *Stormguden*, med sit dødvarslende flag vajende for

vinden! Og, som toppunktet for al hæder, pludselig vende tilbage til den gamle landsby, komme spankulerende ind i kirken, brun og vejrslået, i sin tykke fløjlspjækkert og pludderbukser, store kravestøvler, purpurrødt skærf, besået med store rytterpistoler, sin blodbestænkte slire ved siden, sin bredskyggede hat med vajende fjerbusk, sit skumle, sorte flag, med hjerneskaller og korslagte dødningeben, udfoldet og da høre den svulmende begejstringshvisken: "Det er Tom Sawyer, sørøveren! Den sorte hævner på den spanske sø!"

Ja, det var en afgjort sag, hans løbebane var nu fastslået. Han ville nu snarest muligt løbe bort hjemmefra og tage fat på sin ny virksomhed, og det gjaldt da blot om hurtigt at få alting gjort klart. Han ville derfor samle alle sine hjælpekilder og gik i den anledning hen til en rådden træstamme i nærheden, under hvilken han begyndte at grave med sin ægte Barlowkniv. Lidt efter slog den mad noget hårdt, der gav en hul lyd. Han lagde hånden på det og udtalte følgende besværgelsesformular:

"Hvad der ikke er herinde: Kom frem. Hvad der er: Bliv her."

Jorden blev nu skrabet til side, og en fyrretræskasse kom for dagens lys; den viste sig at indeholde et ganske net, lille skrin, hvis bund og sider var dannet af små muslingeskaller. Inden i lå en marmorkugle. Toms forbavselse kendte ingen grænser; han kløede sig i hovedet og udbrød med en højst forbavset mine: "Dette går langt over min forstand!" hvorefter han, ærgerlig til mode, smed kuglen bort og hensank i dybe tanker. Sandheden var nemlig den, at hans bundfaste overtro her viste sig at have fuldstændig slået fejl, en overtro, som han og alle hans kammerater havde haft den mest ubetingede tillid til. Når man begravede en marmorkugle med visse bestemte formularer, lod

den ligge en fjorten dages tid og derefter åbnede gemmet på samme sted, hvor disse var blevet udtalt, så forventedes det nemlig sikkert, at alle de marmorkugler, man nogen sinde havde tabt, alle ville findes samlede her på stedet, lige meget hvor vidt spredte de end monne have været. Og nu viste denne handling sig altså som fuldstændig mislykket. Toms hele trossystem følte sig rystet i sin grundvold. Hvor ofte havde han ikke hørt fortælle, at det var gået som ønsket, men aldrig havde nogen fortalt ham om, at det kunne slå fejl. Det faldt ham slet ikke ind, at han selv adskillige gange tilforn havde prøvet eksperimentet, men aldrig havde været i stand til bagefter at finde skjulestedet. En stund stod han og grublede over den uforklarlige årsag til uheldet og slog sig endelig til tåls med, at en eller anden heks øjensynlig måtte have haft sin finger med i spillet og brudt fortryllelsen. Dog mente han, at det var bedst at overbevise sig om denne hypoteses rigtighed og opsøgte derfor i nærheden en lille sandplet med en tragtformet fordybning i; til denne lagde han sin mund og udråbte:

> Væggetæge, væggetæge, sig mig, hvad jeg vide vil,
> væggetæge, væggetæge, sig mig, hvad jeg vide vil.

Sandet begyndte da at røre sig, og lidt efter viste sig en lille, sort jordlus i et sekund, hvorefter den atter fo'r ned i hullet.

"Den tør ikke sige det. Nå – ja så er det altså en heks, der har gjort det. Ja, det tænkte jeg jo nok."

Da han vel vidste, hvor håbløst det var at stille noget op mod hekseri, opgav han derfor sukkende sagen; men det faldt ham da ind, at han lige så godt kunne tage den marmorkugle med, som han nylig så flot havde kastet bort, og gav sig derfor tålmodigt til at lede efter den. Den var imidlertid ikke til at

finde. Han gik så tilbage til gemmestedet, stillede sig nøjagtigt således, som han havde stået, da den blev kastet bort, tog en anden op af lommen og kylede den nu bort på lignende måde som den første, idet han sagde:

Broder, gå at finde din broder.

Denne gang passede han bedre på, hvor den faldt, og ledte nu på samme sted; men den måtte enten være kommet for langt eller for kort, og forsøget måtte gentages to gange endnu. Endelig lykkedes det, de to kugler lå knap en fod fra hinanden.

I det samme slog den spæde lyd af en bliktrompet svagt mod hans øre, kommende fra en af skovens grønne sidegange. Hurtigt kastede Tom trøje og bukser, arrangerede en sele som et skærf, ragede nogle grene bort fra en stamme og åbenbarede derved en råt tildannet bue med pile, et træsværd og en bliktrompet; i et nu havde han bevæbnet sig med disse sager og fo'r barbenet af sted med skjorten flagrende for vinden. Under et stort elmetræ gjorde han holdt, blæste en udfordrende svartone på trompeten og begyndte derefter, forsigtigt fremadskridende, at kigge til højre og venstre. Han sagde – dæmpet – til et imaginært følge:

"Holdt, mine brave gutter! Hold eder i skjul, til jeg blæser."

Nu viste Joe Harper sig lige så luftigt klædt og strålende udrustet. Tom udråbte:

"Holdt! Hvo kommer til Sherwood skov uden mit lejde?"

"Guy af Guisborne trænger ikke til nogens lejde. Hvem er du, at – at – æ–"

"Du tør fordriste dig til at føre et sådant sprog?" faldt Tom hurtigt ind, for de talte nemlig "ud af bogen" efter hukommelsen.

"Hvem er du, at du tør fordriste dig til at føre et sådant sprog?"

"Jeg? Jeg er Robin Hood, som dit lumpne ådsel snart skal lære at kende."

"Ha! er du hin berygtede røver? Ret gerne vil jeg strides med dig om, hvem af os der skal have eneret til min muntre skov. Der, tag den!"

De tog nu deres sværd, kastede de andre udstyrelsesartikler på jorden, stillede sig *en garde*, med fod ved fod, og begyndte en alvorlig og påfaldende sindig kamp efter den bekendte metode "to op og én i mente." Lidt efter sagde Tom:

"Nå, nu har du vel lært, hvordan man skal bære sig ad; lad os så kile på."

De "kilede da på", pustende og svedende under arbejdet; lidt efter råber Tom atter:

"Fald, men så fald dog; hvorfor pokker falder du ikke?"

"Hvorfor skal just jeg falde! Du kan jo selv falde. Du er dog den, det går værst ud over!"

"Å, snak, derpå kommer det jo slet ikke an. Jeg kan naturligvis ikke falde. Sådan går det jo ikke til i bogen. Der står tydeligt: "Og med et eneste slag på ryggen slog han den stakkels Guy af Guisborne til jorden." Du skal netop vende ryggen til og lade mig træffe dig."

Da man fornuftigvis ikke kunne disputere sig fra dette faktum, måtte Joe altså bide i det sure æble, vende ryggen til, modtage det dræbende hug og falde.

"Så," sagde Joe, idet han atter rejste sig op. "Nu er det din tur; lad mig nu myrde dig."

"Vist ikke nej; det står jo ikke i bogen."

"Da er det s'gu noget snyderi, kan jeg sige dig."

"Ja, ja da, men så kan du jo være klosterbroder Tuck, eller Much, møllerens søn, og lamme mig med din knortekæp, eller også vil jeg være sheriffen fra Nottingham lidt, og så kan du jo være Robin Hood så længe og slå mig ihjel."

Dette forslag tilfredsstillede begge parter, og eventyret blev nu spillet videre med denne ringe forandring i rollerne. Derefter blev Tom atter Robin Hood, der ved den forræderiske nonnes hjælp forblødte sig og mistede sin kraft. Til sidst kom Joe til – forestillende en hel skare af grædende røvere – slæbte ham sørgmodigt frem og lagde buen i hans magtesløse hænder, medens Tom sagde: "Hvor denne pil falder, der skal I begrave Robin Hood under skovens grønne træ!" hvorpå han bortskød pilen, faldt bagover og skulle lige til at dø; men uheldigvis brændte han sig i det samme på en nælde og sprang atter op lidt for livligt af et lig at være.

Vennerne klædte sig nu atter på, gemte deres legetøj og spadserede bort, sørgmodige i hu over, at der ikke længere gaves røvere i verden, og opfyldte af en stærk tvivl, om vel den moderne civilisation egentlig havde frembragt noget andet, der kunne opveje tabet og tjene som erstatning. De var ganske enige om, at de langt hellere ville være røvere fra Sherwood skov i ét eneste år end præsident for alle de forenede stater til deres dages ende.

9

Da klokken om aftenen havde slået halv ti, blev Tom og Sid som sædvanligt sendt til sengs. De læste deres aftenbøn, og et øjeblik efter lå Sid i sin sødeste søvn, medens Tom lå vågen og utålmodigt kastede sig frem og tilbage. Da det omsider forekom ham, at dagbrækningen snart måtte være for hånden, slog klokken akkurat ti! Fortvivlende! Han var til sinds at kunne sparke hele sengen i stykker, men turde ikke af frygt for at vække broderen; derfor gjorde han da en kraftanstrengelse på sig selv og lå nu roligt, stirrende ud i mørket. Alt var så uhyggeligt stille; men lidt efter lidt voksede de tilstedeværende småbitte lyde frem og blev iørefaldende; urets dikken trådte tydeligt frem, de gamle loftsbjælker begyndte at knage uhyggeligt; om det så var trapperne, så knirkede de. Det var klart, at ånderne måtte være på færde. Fra tante Pollys værelse udgik en stadig, ensartet snorkende støj. Og nu kom til alt dette det utålelige spektakel af en fårekylling, der begyndte at pibe. Lidt efter mærkede Tom en dødningeur-billes kradsen i bjælken, lige ved hans hovedgærde, og han gyste ved det. Det betød nemlig, at dødsstunden havde slået for et eller andet menneske. Så afbrødes med ét nattens stilhed ved et hyl af en hund langt borte, et hyl, der øjeblikkeligt besvaredes fra en anden hund endnu fjernere ude. Tom blev mere og mere utilpas. Endelig begyndte han at føle virkeligheden svinde bort; til trods for sin bedre vilje faldt han hen i en døs, klokken slog elleve, men han hørte det ikke. Så – endelig – blandende sig på en uklar måde i hans ubestemte drømmerier – lød der en

græsselig traurig kattemjaven. Genboens vindue, der blev stødt op, vækkede ham, og han hørte en gnaven stemme, der udbrød – "Sht – din Satans kat!" ledsaget af en klirren som en tom flaske, der splintredes imod tantens brændehus; dette bragte ham endelig ganske til sig selv igen; et minut senere var han påklædt og ude af vinduet; hvor han forsigtigt begyndte at krybe frem langs taget. Undervejs gav han nogle spæde *mjav* til bedste som et signal, sprang så fra taget ned på brændeskuret og derfra ned på jorden, hvor Huckleberry Finn ventede ham med sin døde kat. Begge drenge begav sig hurtigt på vej og forsvandt i mørket; en halv time senere vadede de gennem det høje græs på kirkegården.

Denne var ganske, som skik og brug førte det med sig ude i de vestlige egne af Amerika. Beliggenheden var på en bakke, tre kilometer fra byen fra byen; den begrænsedes af et gammelt, skrøbeligt brændeplankeværk, der ludede indad på nogle steder, udad på andre, men intet steds stod lige op. Græs og ukrudt voksede frodigt over hele grunden, og alle de ældre gravsteder var helt nedtrampede. Af monumenter fandtes der ingen; kun nogle foroven afrundede brædder stod hist og her og ragede i vejret. "Helliget til minde om N. N." havde engang for længst været malet på dem, men på de allerfleste var det nu ganske ulæseligt, selv ved dagens lys.

En sagte brise susede gennem træerne, og Tom frygtede næsten for, at det skulle være de afdødes ånder, der sukkede over at blive forstyrret. Drengene talte kun lidt indbyrdes og altid hviskende, for såvel tiden og stedet som den herskende tavshed og højtidelighed gjorde dem egentlig lidt ilde til mode. De fandt omsider den friske, nylig tilkastede grav og skjulte sig

derefter bag nogle kæmpemæssige elmetræer, der voksede i en klump et par skridt fra stedet.

En tid lang, der aldrig syntes at skulle få nogen ende, ventede de nu tålmodigt; nogle ugleskrig fjernt borte var den eneste lyd, der afbrød stilheden. Toms tanker begyndte at blive generende. De måtte have luft i ord; derfor sagde han da hviskende:

"Huck, tror du egentlig, at de døde synes om, at vi befinder os her?"

Huckleberry hviskede tilbage:

"Bare jeg vidste det. Her er frygtelig højtideligt, ikke sandt?"

"Ja, det har du nok ret i."

En længere pause påfulgte, medens drengenes tanker arbejdede i stilhed i den retning, deres korte samtale havde bragt dem. Atter ytrede Tom:

"Hør engang Hucky – tror du egentlig, Hoss Williams kan høre os tale?"

"Natyrlig. I det mindste kan da hans ånd."

Lidt efter lød det igen fra Tom:

"Bare jeg havde sagt: "Hr. Williams"; men jeg tænkte virkelig ikke på at være flot; alle mennesker kaldte ham jo Hoss."

"Å, hvad, et lig kan da vel ikke være så nøjeregnende med, hvorledes man omtaler disse hersens døde mennesker."

Dette svar virkede som koldt vand, og samtalen gik atter i stå. Med ét greb Tom vennen i armen og sagde:

"Sht!"

"Hvad er der, Tom?"

Begge klyngede sig til hinanden med bankende hjerter.

"Sht! Der er det igen. Hørte du det ikke?"

"Jeg –"

"Der! Hør nu!"

"Uh, ha, Tom, nu kommer de! Nu kommer de ganske sikkert. Hvad skal vi gøre?"

"Jeg ved ikke. Mon de vil se os?"

"O, Tom, de kan se i mørke som katte. Var jeg blot blevet hjemme."

"Du skal ikke være bange. Jeg tror ikke, de vil gøre os noget. Vi vil jo intet ondt. Når vi blot forholder os ganske stille, lægger de måske slet ikke mærke til os."

"Ja, lad os prøve på det. Men Gud, jeg ryster som et espeløv."

"Hør!"

Begge bøjede hovederne sammen og vovede næppe at ånde. En dæmpet lyd af stemmer blev båret op til dem af vinden fra kirkegårdens udkant.

"Se engang der!" hviskede Tom – "hvad er det?"

"Det er djævleblus. O Tom, hvor det er rædsomt."

Nogle utydelige skikkelser nærmede sig i mørket, svingende med en gammeldags bliklygte, der kastede en hel række små lyspletter ud over det nærmeste terræn. Huckleberry stammede gysende:

"Det er djævle, det er der ingen tvivl om. Tre er der! Gud Tom, vi er fortabt! Kan du ikke bede en bøn."

"Jeg skal prøve på det, vær bare ved godt mod. De vil os intet ondt. Jeg tror, jeg vil lægge mig lidt ned at sove, jeg –"

"Sht!"

"Hvad er der, Huck?"

"Det er *mennesker*! I det mindste den ene. Jeg kan genkende gamle Muff Potters stemme."

"Det er da ikke muligt?"

"Jeg tør vædde på det. Rør dig ikke af pletten. Han lægger sikkert ikke mærke til os; fuld som sædvanlig – naturligvis, det gamle svin."

"Vel, jeg skal stå så stille som en mus. Nu er de væk. Jeg ser dem ikke. Jo, der er de igen. Hvad! Nu er han jo glødende – nu hvid igen. Rød igen! De må vist være malede. Du gode Gud, Huck, nu kender jeg stemmen på den anden, det er Indianer-Joe!"

"Ja, du har ret, den morderiske kulørte. Så ville jeg næsten hellere have haft, at det var djævle. Hvad mon de dog vil her?"

Den hviskende samtale døde nu ganske hen, for de tre mænd havde nået graven; de stod kun nogle få skridt fra drengenes skjulested.

"Her er det," sagde en stemme, hvis ejermand i det samme løftede lanternen, så at ansigtet trådte tydeligt frem; det var den unge doktor Robinson.

Potter og Indianer-Joe førte en bærebør, et reb og nogle spader med sig. De kastede sagerne på jorden og tog fat på at åbne graven; doktoren satte lygten ved hovedenden og stillede sig med ryggen til elmetræet; han var ikke længere fra drengene, end at han til nød kunne have rørt ved dem. "Skynd jer, folk," sagde han dæmpet, "månen kan komme frem, hvilket øjeblik det skal være."

Der påfulgte et gnavent svar, og udgravningen fortsattes. En kort tid hørte man kun den skrabende lyd af spaderne, når jorden og gruset kastedes til siden. Dette var meget ensformigt. Endelig skurede spaden mod kisten med en hul klang, og i mindre end ét minut var den løftet op på grønsværet. Med skovlene brækkedes låget op. Liget blev taget ud og skødesløst

kastet på jorden. Månen kom i dette øjeblik frem og oplyste dets blege udtærede ansigt. Børen blev gjort klar, den afdøde lagt på den, dækket med et tæppe og bundet fast med tovet. Potter tog en lang foldekniv frem, skar enderne af det og sagde derpå:

"Så, nu er dette fordømte arbejde da klart; bensnider, kom nu frem med en femmert til, eller også flytter vi os ikke af stedet med denne hersens."

"Ja, det er hørt," sagde indianeren.

"Hvad behager, hvad skal det sige?" udbrød doktoren. "I forlangte eders betaling forud, og den har jeg givet eder."

"Ja, det gjorde De – og mere endda," svarede Indianer-Joe og trådte et skridt nærmere til lægen, der nu havde rejst sig op. "For fem år siden jog De mig ud af Deres faders køkken en aften, da jeg kom og bad om noget at spise, og De sagde endog, at jeg duede til ingenting. Og da jeg svor, at jeg skulle gengælde Dem det, om det så ville vare hundrede år, fik Deres fader mig puttet i hullet som vagabond. Troede du måske, at jeg havde forglemt det? Det er ikke for intet, at der ruller indianerblod i mine årer. Nu har jeg dig i min magt, og nu skal vi have det regnskab gjort op, forstår du!"

Med disse ord holdt han sin knyttede næve frem for doktoren; denne gjorde en pludselig, uventet bevægelse, traf røveren med kraft og fældede ham til jorden i ét slag. Potter lod kniven falde og råbte:

"Hvad, slår du min kammerat!" I næste nu havde han grebet sin modstander og brødes nu med ham af alle kræfter, trampende i græsset og slidende jordbunden op med sine hæle. Indianeren sprang op igen; øjnene lynede af lidenskab, han

snappede kniven fra jorden og nærmede sig krybende kamppladsen, hvor han holdt øje med de stridende og ventede på en gunstig lejlighed. Pludselig rev lægen sig løs med en kraftanstrengelse, greb det tunge bræt fra hovedgærdet af Williams grav og langede ud efter Potter med det, så at denne styrtede om. I samme nu så den kulørte sit snit og jog våbnet i brystet på den unge mand lige til skaftet. Han vaklede og faldt derefter om, således at hans legeme halvt dækkede Potters, over hvem nu blodstrømmen vældede ud; månen, som atter i dette øjeblik kom frem, afslørede det rædselsfulde syn, og begge drengene, halvdøde af skræk, fo'r som lyn bort fra mordpladsen.

Da månen næste gang viste sig, sås Indianer-Joe at stå i en foroverbøjet stilling og betragte de to skikkelser på jorden. Doktoren rallede nogle uartikulerede lyde, drog vejret dybt og blev derefter ganske stille. Den kulørte mumlede:

"Nu er da den regning kvitteret, din satan."

Derefter plyndrede han liget ud, lagde så den skæbnesvangre kniv i Potters åbne højre hånd og satte sig ned på den ituslåede kiste. Tre – fire – fem minutter forløb på denne måde, og Potter begyndte da at røre sig og stønne; hånden lukkede sig uvilkårligt om kniven, han hævede den op, så på den og lod den atter falde med en gysen. Med et puf befriede han sig derefter for liget rejste sig op og så sig forvirret om til alle sider. Hans øjne mødte da indianerens.

"Gud dog! Hvorledes er dette gået til, Joe!" udbrød han.

"Det er en skiden forretning," svarede indianeren uden at røre sig, "hvorfor gjorde du det egentlig?"

"Jeg! Det har jeg aldrig i mit liv gjort!"

"Ja, hør nu min ven, den sludder er der vist ikke mange, der vil tro på."

Potter skælvede over hele legemet og blegnede.

"Jeg troede dog, at jeg var blevet ædru," sagde han, "hvorfor ville jeg dog også drikke i aftes. Men det tynger mig endnu i hovedet – værre, end da vi gik herhen. Det hele går i ét for mig; jeg kan næppe samle mine tanker. Sig mig engang, Joe – men oprigtigt, gamle ven! – er jeg virkelig gerningsmanden? Det har aldrig været min hensigt, Joe – på ære og samvittighed, det har aldrig været min hensigt at begå sådan en dåd. Fortæl mig, hvorledes det gik til. O! det er jo rædsomt – så ung og lovende."

"Ja, det gik ganske simpelt sådan til, at I sloges sammen, og han langede dig en ordentlig sinkadus med brættet, så du faldt, så lang du var; så rejste du dig op, ravende og dinglende, greb kniven og rammede den i ham, ligesom han skulle til at give dig en til – så væltede I der; og der har I ligget lige til nu."

"O! jeg har ikke anet, hvad jeg gjorde. Gid jeg må dø i dette minut, hvis det ikke er sandhed! Det hele stammer fra den forbandede whisky og ophidselsen, må jeg antage. Aldrig har jeg før brugt noget våben; jeg har nok været i slagsmål, men aldrig med skarpe våben. Det kan enhver bevidne. Joe, Joe, lov mig aldrig at fortælle dette til nogen, lov mig det, Joe, så vil jeg anse dig for min ven. Jeg har altid holdt af dig og stået på dit parti. Kan du huske det? Du vil da ikke forråde mig, Joe?"

Den stakkels fyr faldt på sine knæ foran den hjerteløse morder og rakte bønfaldende sine hænder op imod ham.

"Nej, Potter, du har altid båret dig honnet ad imod mig, og jeg skal derfor ikke forråde dig. Sig så ikke, at jeg ikke betaler lige for lige."

"O, Joe! Du er en engel, for det ord skal jeg velsigne dig, så længe jeg lever."

"Kom nu, vi har vel snakket nok om den ting, og det er tiden ikke til her. Gå nu du den ene vej, imedens jeg følger den anden; nu kvikt, og lad ingen finde noget spor af dig."

Potter satte af i trav, der inden ret lang tid udartede til en vild flugt. Den kulørte stod lidt og så efter ham; derefter mumlede han:

"Hvis han blot virkelig er lige så bedøvet af slaget og ør i hovedet af whiskyen, som han så ud til at være, så vil det vare længe, inden han kommer i tanker om kniven, som ligger her; og senere vil han ikke have mod til at komme herhen efter den – det kyllingehjerte!"

Få minutter efter lå den myrdede, det tilhyllede lig, den opbrudte kiste og den åbne grav i den fuldstændigste ensomhed; kun månen kastede sit lys over scenen, kirkegården blev atter stille.

10

Begge drengene fløj af sted, hjemad mod landsbyen, stumme af rædsel. Af og til kiggede de frygtsomt tilbage, som om de var bange for, at nogen skulle forfølge dem. Ethvert træ på deres vej syntes dem at være et menneske og en fjende og lod dem snappe efter vejret, og da de jog forbi nogle udflytterhuse tæt ved landsbyen, og nogle hundeglam hørtes derfra, skyndte de sig kun desto mere af sted.

"Hvis vi blot kan nå til den gamle garvergård, førend vi segner," hviskede Tom gispende, "længer gør jeg det ikke."

Huckleberrys stønnende åndedrag var hans eneste svar, og begge venner fæstede nu deres blik på dette mål for deres anstrengelser og hængte i for at nå det. De halede hurtigt ind på det, indtil de endelig side om side styrtede ind gennem den åbne dør, hvor de, taknemmelige over at være uden for fare og fuldstændig udmattede, segnede om, skjulte af gårdens slagskygger. Efterhånden kom roligheden atter til stede, og Tom hviskede:

"Huckleberry, hvad tror du, der vil komme ud af dette?"

"Hvis dr. Robinson dør, tror jeg, der vil komme ud af det, at en bliver hængt."

"Virkelig?"

"Ja – det er da så klart som dagen."

Tom spekulerede lidt og sagde så atter:

"Hvem skal sige det? Vi?"

"Hvor du snakker. Sæt nu, at der skete noget, så at Indianer-Joe ikke blev hængt, så ville han naturligvis slå os ihjel ved

førstkommende lejlighed, og det lige så sikkert, som at vi ligger her i dette øjeblik."

"Jeg tænkte netop på det samme, Huck."

"Hvis nogen skal sige noget, lad det da blive Muff Potters sag, såfremt han er dum nok til det. Han er for resten i almindelighed så fuld, at det er rimeligt nok, at munden vil løbe over på ham."

Dertil svarede Tom intet – lidt efter hviskede han dog:

"Huck, Muff Potter ved det jo ikke. Hvordan skulle han kunne fortælle noget?"

"Hvorfor ved han intet?"

"Herregud, fordi han jo lige forinden havde fået det slag af brættet, da Indianer-Joe sprang løs. Tror du, han da kunne se noget? Tror du, han da havde sin bevidsthed?"

"Nej – ved Moses – det har du også ret i, Tom!"

"Og tilmed – ser du – måske den overhaling, han fik, har været nok for ham."

"Nej, det tror jeg dog ikke, Tom. Han havde drukket tæt, det var let at se, og det har han jo desuden altid. Vel, når fa'er er fuld, kunne man gerne slå en kirke i hovedet på ham, uden at det ville gøre ham noget videre. Det siger han også selv. På lignende måde går det naturligvis med Muff Potter. Ja, havde han været helt ædru, så er det nok troligt, at det snudedrag ville have kunnet gøre det af med ham."

Efter nok en tankefuld pause tog Tom atter ordet:

"Hucky, er du vis på, at du kan holde din mund?"

"Tom, ved du hvad, vi må absolut holde vor mund. Det kan du nok selv indse. Denne indianer vil ikke bryde sig en døjt mere om at drukne os end et par kattekillinger, hvis vi sladrede af

skole, så at han kunne komme i fedtefadet. Derfor, Tom, tror jeg, det er bedst, at vi tilsværger hinanden at tie – forstår du: sværge på, at ingen af os vil forsludre sig."

"Jeg er af samme mening. Det er det bedste, vi kan gøre. Synes du, at vi skal række hinanden hånden og sværge?"

"Nej, bevares! Det er langtfra tilstrækkeligt; den metode kan være god nok ved ganske almindelige småting – navnlig over for pigebørn, fordi de alligevel altid bagefter vil sladre; men i sådant et højtideligt tilfælde som dette hersens må der være noget skriftligt imellem os – og blod."

Tom bifaldt dette forslag af sit fuldeste hjerte. Der var noget dybt, skummelt og højtideligt ved den metode, hvilket alt sammen passede ypperligt med tiden, omstændighederne og omgivelserne. Han samlede derfor et lille stykke rent fyrretræ op fra jorden, fremtog en stump rødkridt, lod månelyset falde på sit arbejde og kradsede derefter med stort besvær følgende ord:

"Huck Finn og Tom Sawyer svære at di vil holle ren mund om dette hersens og gid de må synke død i jorden og rodne vis di sier noget." medens han lagde et forøget eftertryk på hver streg ved at klemme tungen hårdt mod tænderne og ved bagefter at trække de opadgående linjer op.

Huckleberry var opfyldt af den allerdybeste beundring over den lethed, hvormed Tom skrev, såvel som over sprogets elegance. Han tog nu en pen fra sit ærmeopslag og ville lige til at stikke sig i huden, da Tom stoppede ham:

"Holdt, din dumrian, lad være! En pen er jo af metal. Der kunne jo være ir på den."

"Hvad er ir?"

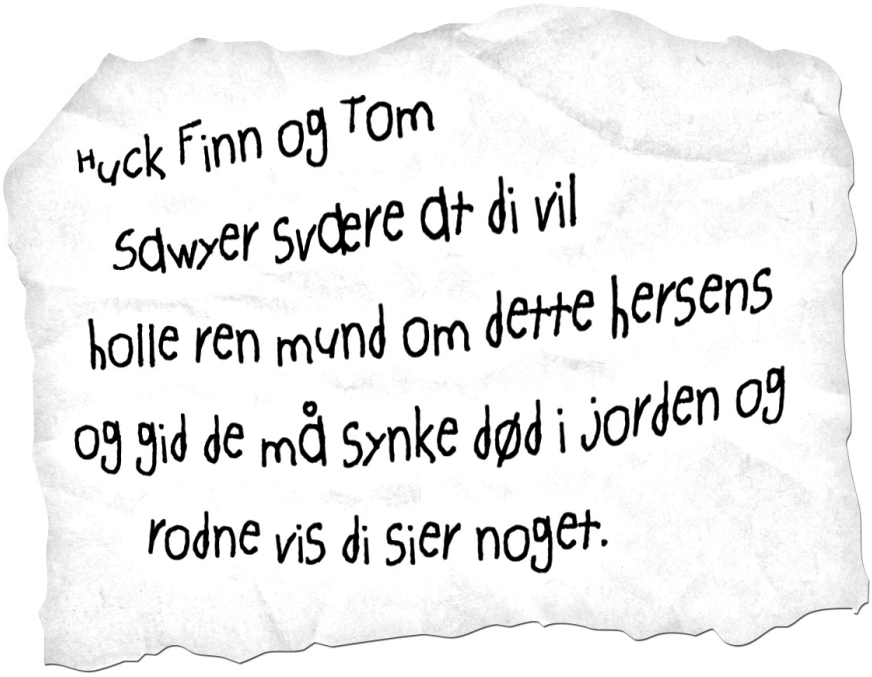

Toms og Hucks ed

"Gift – det er det, det er. Du kan jo bare prøve på at sluge noget af det engang, så skal du se løjer."

Han trak derfor en af sine omtalte synåle frem, hvorpå hver af drengene prikkede sig i enden af tommelfingeren og klemte blod ud af såret.

Det lykkedes endelig for vor helt efter mange klemninger at få sine forbogstaver prentede, idet han brugte selve fingeren som pen. Derefter viste han Huck, hvorledes man skulle frembringe et *H* og et *F*, og eden var nu færdig. Dokumentet blev nedgravet tæt under muren, ledsaget af nogle gyselige ceremonier og besværgelser, og de lænker, der nu bandt deres tunge, kunne herefter anses som låsede og nøglen tilintetgjort.

En skikkelse listede sig ved denne tid gennem et hul i den anden ende af den forfaldne bygning; men ingen lagde mærke til det.

"Tom," hviskede Huck, "tror du nu også, at dette vil holde os fra at snakke – for bestandig?"

Denne hviskende samtale fortsattes en stund, da med ét en hund begyndte et langtrukkent, uhyggeligt hyl lige uden for huset, næppe tre meter fra dem. Drengene greb med et sæt fat i hinanden i den allerhøjeste skræk.

"Hvem af os mon den mener?" stammede Huckleberry.

"Uh! Jeg ved ikke – kig gennem hullet; hurtigt."

"Gør du det, Tom."

"Jeg kan ikke – jeg kan ikke, Huck."

"Tom, Tom – der er det igen!"

"O! Gud være lovet," udbrød Tom lettet, "nu kender jeg dens stemme, det er Køter Harbison."

(Hvis mr. Harbison havde ejet en slave ved navn Køter, ville Tom have omtalt ham som Harbisons Køter, men en søn eller en hund af dette navn var naturligvis "Køter Harbison".)

"Ja, gudskelov! – Ved du hvad, Tom, jeg var ikke langt fra at dø af angst; jeg troede så sikkert, at det var en herreløs hund."

Atter hylede dyret. Drengenes mod begyndte igen at falde.

"Tom, jeg tror alligevel ikke, at det er Køter Harbison," hviskede Huckleberry; "hvad siger du?"

Tom, der rystede over hele legemet, gav efter og kiggede ud. Hans røst var næppe hørlig, da han svarede:

"Hucky, det er virkelig en herreløs hund."

"Hurtigt, Tom, hurtigt, hvem kan den mene?"

"Den må mene os begge to, siden vi følges ad!"

"O! Tom, jeg er vis på, at vi er fortabt. Og der kan umuligt være nogen tvivl om, hvor jeg så kommer hen, så ond jeg har været."

"Og jeg da! Men det kommer der af at spille *so i hul* og gøre alt det, man *ikke* må gøre. Jeg kunne være blevet skikkelig, ligesom Sid, hvis jeg havde gjort mig lidt umage, – men nej! Jeg har ikke villet det selv. Men kommer jeg levende fra dette, så skal jeg være – uh! – så flittig i søndagsskolen."

Og Tom begyndte at flæbe lidt.

"Du, ond!" Huckleberry faldt også i med at flæbe. "Nej, ved du hvad, Tom Sawyer, du er en ren engel imod mig. O, Gud! Bare jeg havde halvt så gode udsigter som du!"

Tom tav pludselig stille og hviskede:

"Se, Huck, se, den vender ryggen til os!"

Huckleberry kiggede ivrigt ud med vågnende håb.

"Ja, så sandt jeg står her, det gør den. Gjorde den også det før?"

"Ja, den gjorde; og jeg fæ, som ikke tænkte på det. Så gør det slet ingenting. Men hvem kan den da mene?"

Hylene holdt op. Tom spidsede øren.

"Sht! Hvad er det!" hviskede han.

"Det lyder – det lyder næsten som et svin, der grynter. Nej – det er en, der snorker."

"Ja, du har ret, Huck. Men hvor kommer det fra?"

"Jeg tror, det må være nede i den anden ende. Sådan lyder det allenfals. Fa'er plejede undertiden at sove der sammen med svinene, men, Gud velsigne ham, sådan tager han da ikke på veje. Desuden antager jeg næppe, at han oftere kommer tilbage til denne by."

Lysten til at opleve flere eventyr begyndte at vokse hos begge drengene.

"Hucky, tør du følge med, når jeg går foran?"

"Jeg ville egentlig helst være fri, Tom. Sæt nu, at det var Indianer-Joe."

Det gav et sæt i Tom. Men lidt efter rejste Fristeren atter sit hoved i hans hjerte, og de blev nu enige om at gøre et forsøg med den aftale, at de øjeblikkelig ville smøre haser, så snart den snorkende lyd hørte op. Forsigtigt listede de sig derfor frem, den ene skjulende sig bag ved døren. Da de var nåede til fem skridt fra den sovende, trådte Tom på en pind, der knækkede med en skarp lyd; manden mumlede noget, vendte sig om og bragte derved månens skin til at falde på sit ansigt. Det var Muff Potter. Drengenes hjerter var nær ved at standse, da han begyndte at bevæge sig, men nu svandt deres frygt. De listede sig ud på tåspidserne gennem det nedtrampede hegn og standsede udenfor for at veksle endnu et par ord til afsked. Pludselig lød igen den uhyggelige hylen igennem nattestilheden! Ved at vende sig om opdagede de nu den fremmede hund, kun nogle få skridt fra Potters leje og med hovedet vendt lige mod ham og opad.

"Ih, du fredsens! Er det ham, den mener," udbrød begge i samme åndedræt. "Hør, Tom, man siger, at der kom sådan en hund og hylede rundt om Johnny Millers hus ved midnat for et par uger siden omtrent, og en tusmørkesværmer slog sig ned på hans sengekant og gav sig til at summe den selvsamme aften, men dog er der ingen død endnu."

"Ja, jeg ved det nok. Men lad nu også gå, at de ikke er døde, faldt så ikke Gracie Miller ned i køkkenilden og forbrændte sig

skrækkeligt selvsamme søndag?"

"Jo, sandt nok, men hun døde da ikke, og hvad mere er, hun er i færd med at komme sig."

"Ja, ja, min ven, vent, og se. Hun er lige så vist forloren, som Muff Potter nu er det. Det siger negrene, og de ved besked med den slags ting, kan du stole på, Huck."

Så skiltes de ad, og hver gik sin vej i dybe tanker.

Da Tom atter krøb ind ad sit sovekammervindue, var natten næsten omme. Han klædte sig af med den største forsigtighed og faldt snart efter i søvn, lykønskende sig til, at ingen anede hans strejftog, for lidet drømte han om, at den så uskyldigt snorkende Sid var lysvågen og havde været det i over en time.

Da Tom vågnede, var Sid allerede i klæderne og borte. Der var noget i dagslyset og luften, der tydede på, at det måtte være silde. Han blev forskrækket. Hvorfor mon de ikke havde kaldt på ham som sædvanlig – gentagne gange, til han var kommet ud af fjerene? Denne tanke opfyldte ham med bange anelser. I mindre end fem minutter var han påklædt og nede af trapperne, skønt han indvendig vedblivende følte sig snorksøvnig. Familien var endnu ved bordet, men færdig med frokosten. Ingen skændende stemme lød for hans øren, men de bortvendte blikke, tavsheden og et vist højtideligt præg lagde sig ikke desto mindre uheldvarslende over synderens sjæl. Han satte sig ned og gjorde et forsøg på at synes lystig, men det gik ikke; der kom hverken smil eller svar, og han henfaldt da atter i tavshed, medens modet begyndte at vakle.

Efter frokosten tog tanten ham for sig alene, og Tom begyndte allerede at klare op igen i håbet om, at det kun var

nogle prygl, der ventede ham; men han blev skuffet. Tante Polly gav sig til at græde og spurgte ham om, hvorledes han kunne nænne at gøre hende så megen sorg; hun forsikrede, at hvis han ret længe fortsatte på den måde, ville han inden lang tid bringe hende i graven med grå hår; thi for hende var det nu håbløst at kæmpe længere mod alle hans ulydigheder. Dette var værre end hundreder af piskeslag, da Toms hjerte var langt ømmere end hans rygstykker. Han græd, tiggede om tilgivelse, lovede bod og bedring gentagne gange og blev så endelig affærdiget med en følelse af, at han i virkeligheden kun havde fået en meget betinget tilgivelse og kun fået tillidsforholdet meget ufuldkomment genoprettet.

Da han kom udenfor, var han så ulykkelig til mode, at det ikke engang faldt ham ind at bære nag til Sid, så at dennes hurtige retræte gennem lågen for så vidt egentlig var unødvendig. Han luskede af til skolen, mod i hu, og tog sine prygl sammen med Jeff Thatcher, fordi de havde været på kommers dagen før, med en mine som en, hvis sind er opfyldt af alvorligere sorger og derfor ligegyldig over for sådanne småting. Derefter begav han sig til sin plads, placerede sine albuer på pulten, fortøjede hovedet imellem dem og stirrede på murene med et forskende blik, der tydeligt sagde, at han nu havde tømt smertens bæger til sidste dråbe og ikke havde mere at leve for. Albuen blev imidlertid lidt efter lidt øm af noget hårdt, der lå under den. Til sidst bekvemmede han sig da til at skifte stilling og tog genstanden op med et suk. Den var indsvøbt i papir. Han viklede den ud – et langt, dybt, mægtigt suk påfulgte, og hans hjerte brast! Det var hans kostelige

messingknap! Forsmået. Dette var dråben, der bragte karret til al flyde over.

11

Da middagsstunden var nær for hånden, blev hele landsbyen pludselig elektrificeret af de skrækkeligste rygter. Her behøvedes sandelig ingen af de dengang endnu ukendte telegrafer, fortællingen fløj fra mund til mund, fra gruppe til gruppe, fra hus til hus med lidet mindre end telegraffart. Selvfølgelig gav skolelæreren straks frihed den eftermiddag; folk ville have fattet underlige tanker om manden, hvis han ikke havde gjort det. En blodig kniv skulle være blevet fundet tæt ved den myrdede, og den var blevet genkendt som tilhørende Potter – således fortalte man. En anden berettede, at en forsinket borgermand havde overrasket Muff Potter i at stå og vaske sig i åløbet henad klokken to om morgenen, og samme Potter havde straks sneget sig bort, da han så, at han blev iagttaget – alt sammen mistænkelige kendetegn, navnlig det, at *han* havde vasket sig, hvilket aldrig ellers var hans vane. Det blev desuden forklaret, at byen allerede var blevet afsøgt for at finde denne "morder" (den offentlige mening er nemlig ikke længe om at fælde sin dom); men at han ikke var til at finde. Ryttere var nu på færde langs alle vejene, og politimesteren tvivlede ikke om, at han inden ret lang tid ville blive pågrebet.

Der var en sand folkevandring ud til gravstedet. Toms sønderknuselse holdt op, og han sluttede sig til strømmen, ikke fordi han jo tusinde gange hellere ville have gået et hvilket som helst andet sted hen, men fordi en rædsom, uforklarlig fortryllelse drog ham af sted. Ankommet til gerningsstedet, bugtede hans lille krop sig let gennem den tætte skare, og hele

det sørgelige syn lå nu klart for ham. Det syntes ham en menneskealder siden, han sidst havde været her. Pludselig var der en, der kneb ham i armen; hurtigt vendte han sig om og mødte Huckleberrys blik. De skyndte sig straks at få øjnene fra hinanden igen og forskede nu ivrigt efter, om nogen havde lagt mærke til deres stumme sprog; men alle talte i munden på hinanden, og interessen var alt for udelt henvendt på det foreliggende.

"Stakkels fyr!" – "Stakkels unge menneske!" – "Det må da være en lære for gravrøvere!" – "Muff Potter kan da være sikker nok på at komme til at dingle, hvis man får fat på ham!" Således lød de almindeligste udbrud, hvortil præsten føjede: "Det er Herrens dom, Hans hånd kan spores her."

Tom rystede som et espeløv, for hans blik var i det samme faldet på Indianer-Joes sløve ansigt. Mængden begyndte nu at bølge, og enkelte stemmer råbte:

"Det er ham! Det er ham! Der kommer han selv!"

"Hvem? Hvem?"

"Muff Potter!"

"Hurra, han er stoppet! Se, nu vender han om; pas nu blot godt på, at han ikke slipper bort igen!"

De, der sad oppe i træerne og havde en friere udsigt, sagde, at han slet ikke lod til at ville prøve på at slippe bort – han så kun noget urolig og forvildet ud.

"Den lumpne skurk!" udbrød en af de nærmeststående, "så han ville måske ganske roligt hen og se til sit arbejde – ventede måske ikke at træffe nogen."

Skaren skiltes nu ad, og politimesteren kom til syne med en forfærdelig embedsmandig vigtighed, førende Potter ved

armen. Den stakkels fyrs ansigt var udtæret, hans øjne forrådte den angst, der gærede i ham. Da han stod foran den myrdede, sitrede han pludselig over hele legemet, skjulte ansigtet i hænderne og brast i gråd.

"Jeg har ikke gjort det, venner," hulkede han, "på ære og samvittighed, jeg har ikke gjort det!"

"Hvem har anklaget dig?" råbte en stemme.

Dette uventede spørgsmål traf som et lyn. Potter løftede sit hoved og så sig om med fortvivlet håbløshed. Hans blik faldt på indianeren og han skreg:

"Oh! Joe, du, som lovede mig, at du aldrig –"

"Er dette din kniv?" spurgte politimesteren og kastede våbnet hen til ham.

Fyren ville være styrtet om, hvis en ikke tilfældigvis havde grebet ham under armen. Han udbrød:

"Der var noget, der sagde mig, at hvis jeg ikke kom tilbage og fik fat i –" Han gyste, bevægede så sin kraftesløse hånd, som om han ville give sig på nåde og unåde, og sagde derefter: "Fortæl dem det, Joe, sig det kun, det nytter ikke til noget!"

Huckleberry og Tom stod målløse og stirrede, medens de hørte den forhærdede skurk flydende afgive sin forklaring; de ventede halvt om halvt, at himlen skulle åbne sig og udsende en straffende lynstråle over hans frække hoved, og undrede sig kun over at den så længe udeblev. Og da Joe var færdig og endnu befandtes at stå der lyslevende, blegnede atter den begyndende tilbøjelighed til at bryde eden for at frelse den stakkels fanges liv, for nu stod det dem klart, at denne kæltring måtte have solgt sig til Djævelen, og i *hans* ejendom turde det dog blive farligt at blande sig uden bydende nødvendighed.

En af de nærmeststående spurgte:

"Jeg turde ikke lade være – det var mig umuligt," sukkede Potter, "det var min hensigt at løbe bort, men en uforklarlig magt drog mig stedse hertil." Med disse ord begyndte han atter at hulke som et barn.

Indianeren gentog sin forklaring få minutter efter under det lovformige forhør, lige så roligt som første gang, og drengene, som så, at det forventede lyn stadig udeblev, blev yderligere bestyrket i deres tro om hans pagt med den Onde. Han var nu blevet i deres øjne den mest dæmonisk interessante skikkelse, deres blik nogen sinde havde hvilet på, og de kunne ikke få det bort fra hans ansigt igen. I deres stille sind besluttede de at passe på ham om natten, når lejlighed tilbød sig, i håb om at få et glimt at se af hans herre og mester.

Joe hjalp med til at løfte liget af den dræbte op og lægge det i en vogn, og det blev ved den lejlighed hvisket iblandt mængden, at såret havde blødt lidt! Et lille øjeblik håbede de to venner på, at denne omstændighed ville vende mistanken i den rigtige retning; men de blev atter skuffede, for flere af de nærmeststående bemærkede dertil:

"Ja, men det var inden for en meter fra Muff Potter, da det blødte."

I mere end en uge efter blev Toms søvn forstyrret af hans gyselige hemmelighed og onde samvittighed, og en morgenstund ved frokosten sagde Sid pludselig:

"Tom, du ligger så uroligt om natten og taler i søvne i denne tid, så at du vækker mig hvert andet minut."

Tom blegnede da og slog øjnene til jorden.

"Det er et dårligt tegn," sagde tante Polly alvorligt, "hvad ligger dig på sinde, dreng?"

"Intet, det jeg ved af," svarede Tom rask, medens hans hånd dog rystede, så at kaffen spildtes ud over bordet.

"Og sikke' noget underligt tøjeri, du så væver sammen," fortsatte Sid. "Forrige nat sagde du: Det er blod, det er blod, det er vist og sandt. Det gentog du flere gange. Og senere sagde du: Plag mig ikke således – jeg vil jo tilstå. Tilstå hvad? Hvad er det, du vil tilstå?"

Hele stuen løb rundt for Toms øjne. Det er ikke let at sige, hvad der kunne være hændet nu under andre omstændigheder, men tante Polly fik heldigvis ikke fat på tråden, ja hjalp ham endda selv ud af kniben uden at vide det. Hun sagde nemlig:

"Pyh – det er dette skrækkelige mord. Jeg drømmer selv om det næsten hver nat. Undertiden bilder jeg mig ind, at det er mig, der har begået det."

Mary tilføjede, at hun også var blevet betaget af den samme ting. Sid syntes derved at være blevet tilfredsstillet. Tom stak af så hurtigt, det vel lod sig gøre, og klagede senere en hel uge igennem over tandpine, hvorfor han om natten bandt munden ind i et tørklæde. Han fik aldrig at vide, at Sid lå på lur om natten, ofte trak tørklædet til side og da lænede sig over ham med megen opmærksomhed, hvorefter han atter halede bandagen tilbage på sin plads. Efterhånden drev så bygen over, Tom fik sin sindsligevægt tilbage, og da arrangementet med tandpinen i længden blev lovlig generende, blev det atter opgivet. Hvis Sid virkelig opnåede at få noget ud af broderens usammenhængende mumlerier, så forstod han i alt fald godt at holde det for sig selv. Det forekom Tom, at hans

skolekammerater aldrig kunne blive tilstrækkelig kede af at lege forhør over døde kattes mord, hvorved de uafladeligt holdt hans betyngede samvittighed i ånde. Sid på sin side noterede sig, at Tom aldrig mere optrådte som offentlig anklager ved disse retshandlinger, skønt han tidligere bestandig havde stået i spidsen for deslige forehavender; han noterede sig ikke mindre, at Tom aldrig forestillede vidne, – hvilket var et mærkværdigt symptom; heller ikke passerede det ham ubemærket forbi, at Tom endog udviste den øjensynligste uvilje mod disse lege og altid undgik dem, hvor det var muligt. Over alle disse fakta undrede Sid sig i højeste grad; men han sagde ikke et muk. Imidlertid, alt har jo sin tid, selv disse forhør gik ud af mode til sidst og ophørte således at pine vor ulykkelige helt.

Hver dag, eller i det mindste hver anden, i denne sorgens tid vogtede Tom omhyggeligt på lejlighed til at smutte hen til det lille gittervindue på fængslet, hvorigennem han da smuglede alle de små lækkerier, som han på nogen måde kunne opdrive til morderen. Samme fængsel var en uanselig stenbygning i en sump ved udkanten af byen; det var ikke anset fornødent at holde nogen vagt uden for den, da den i virkeligheden næsten aldrig blev benyttet. Disse ofre hjalp godt til at lette Toms sind. Byens indvånere havde egentlig alle indvendig stor lyst til at dyppe Indianer-Joe i tjære og fjer og hænge ham op overskrævs på et jernrækværk, formedelst hans forsøg på gravtyveri, men *så* frygteligt var hans renommé, at ikke en turde tilbyde sig som førstemand i foretagendet, og det blev derfor atter opgivet. Han havde desuden været snild nok til at begynde sine vidneforklaringer med selve slagsmålet uden at omtale det

foregående, og det blev derfor foreløbig anset som det klogeste ikke at røre videre ved den sag.

12

En af hovedårsagerne til, at Toms sind efterhånden var kommet bort fra den store hemmelighed, lå i, at han havde fået en ny og vægtig sorg at spekulere over. Becky Thatcher havde ophørt at vise sig i skolen. Forgæves havde han i nogle dage kæmpet med sin stolthed, forgæves havde han forsøgt af indbilde sig, at han var lige glad; det lykkedes ikke. Han begyndte nu at opdage sig selv hvert øjeblik drivende om ved hendes faders hus, overordentlig ilde til mode. Hun var syg. Om hun nu døde! Det var jo til at blive afsindig over. Hans tidligere smag for krigeriske og sørøveriske idrætter forsvandt fuldstændig. Livets sødme var forbi, der var kun sorg og ulykker tilbage. Om det så var hans tøndebånd og boldtræ, så stod de ene og forladt i en krog; ej heller hos dem havde der været glæde eller adspredelse at hente. Tante Polly blev opmærksom på det forandrede væsen og begyndte at anvende alle mulige slags medicin på ham. Hun hørte til den slags mennesker, der aldrig bliver kede af at eksperimentere med nye kure til at forbedre sundhedstilstanden med; alt måtte forsøges. Aldrig så snart var et eller andet nyt arkanum kommet på markedet, førend hun blev ganske febrilsk efter at få fat i det og prøve det, ikke mod sig selv, for hun fejlede aldrig noget, men på den første den bedste, der kunne falde for. Hun abonnerede på alle de "Sundhedstidender", der regelmæssigt kom ud, fulde af phrenologiske bedragerier, og deres opstyltede, humbugagtige floskler var som manna for hendes sjæl. Alt det vrøvl, de indeholdt angående ventilation, eller måden at gå i seng på,

eller at stå op på, eller hvilke klæder, der var de sundeste at bære, alt dette var for hende som ord fra selve evangeliet, og det faldt hende ikke en eneste gang ind, at alle de regler, disse tidsskrifter anbefalede den ene måned, regelmæssigt blev endevendt i den næste. Hun var så godtroende og ærlig, som dagen var lang, og følgelig et let bytte for hine snydere. Når hun således udrustet med alle sine husråd og kvaksalvermidler gik i kamp mod døden, med sine kraftsentenser om "helvede og undergang" i baghånden, troede hun fuldt og fast selv, at hun var en frelsende engel og en Gileads salve i forvandlet skikkelse for alle sine lidende naboer.

Vandkuren var på den tid ny, og Toms spagfærdighed kom hende som en Himlens tilskikkelse. Hver morgen ved daggry fik hun ham ud i brændeskuret og var nær ved at drukne ham i kolde vandskyller, derefter blev han skrubbet med et håndklæde, så groft som en rasp, bragt ind, rullet ind i våde lagener og lagt hen under tæpper, indtil han svedte "lige fra det inderste af sjælen", og "de gule stænk af den kom ud igennem porerne", som Tom udtrykte sig.

Desuagtet blev drengen dog bestandig mere og mere melankolsk, bleg og modfalden. Hun forsøgte nu programmet med varme bade, sædebade, styrtebade og doucher. Patienten vedblev at være lige så traurig som en ligvogn. En lille tilføjelse til vandkuren, bestående af rugmels diæt og spanske fluer, blev da forsøgt. Hun beregnede da ved sådanne lejligheder den syges modtagelighedsevne på samme måde som et stort krus: blev ved, til der ikke kunne tages imod mere.

Tom selv var ved dette tidspunkt efterhånden blevet ligegyldig for alle disse efterstræbelser; men netop dette

ukendte symptom opfyldte den brave kones hjerte med den heftigste forbavselse. Hans apatiske tilstand måtte brydes, hvad det så skulle koste. Netop samtidig hørte hun for første gang tale om "smerte-stillere". Øjeblikkelig blev der bestilt en hel mængde af den slags. Hun smagte på en og opfyldtes af taknemmelighed mod Forsynet; det var med få ord ild i form af væske at smage til. Vandbehandlingen med alle dens bimidler blev nu straks ophævet, og med sit troende hjertes hele kraft klyngede hun sig til smerte-stillerne. En teskefuld blev anvendt på den ulykkelige Tom, og med den dybeste opmærksomhed afventede man det deraf flydende resultat. Himlen være lovet! Hendes ængstelse hørte fuldstændig op, "apatien" blev brudt med fynd og klem; offeret kunne ikke have lagt en vildere, mere indædt interesse for dagen, om de så havde bygget et bål op uden om ham.

Tom følte, at det nu var på tide at vågne op; denne måde at leve på kunne jo være romantisk nok i hans sønderknuste sindstilstand, men det blev efterhånden lidt sentimentalt og opfyldt af lovlig mange afledende variationer. Han overvejede derfor forskellige planer til befrielse og endte til sidst med at lade, som om han sværmede for smerte-stillerne. Nu tiggede og bad han så ofte om det, at det til sidst blev utåleligt, og tanten rent ud erklærede, at han kunne tage selv og lade hende være fri. Havde det været Sid, så ville hun ikke herved have gjort sig nogen bagtanke, der kunne gribe forstyrrende ind i hendes tilfredshed, men da det nu var Tom, besluttede hun sig dog til at holde hemmeligt øje med flasken. Hun måtte dog for sig selv indrømme, at medicinen virkelig efterhånden svandt, medens

det derimod ikke gik op for hende, at drengen samtidigt kurerede på sundheden af en sprække i hendes dagligstuegulv.

En dag var Tom i færd med at tildele nævnte sprække sin sædvanlige dosis, da tantens gule kat tilfældigvis kom listende med begærlige miner og bevægelser mod den fyldte ske og bedende om lov til at smage. Tom sagde:

"Bed ikke om det, Peter, medmindre du virkelig trænger til det."

Men Peter gav ved tegn at forstå, at den virkelig trængte til det.

"Du skulle dog betænke dig lidt endnu, Peter."

Peter var sikker i sin sag.

"Ja, ja da; nu har du bedt om det, og derfor skal du få det; jeg er ikke misundelig; men finder du bagefter, at det ikke er ganske efter din smag, så kom ikke og beklag dig over andre end dig selv."

Peter vedblev at gøre sig lækker, hvorfor Tom spærrede dens mund op og hældte smerte-stilleren ned i halsen på den. Peter gav et spring halvanden meter op i luften, udstødte et krigsskrig og satte af rundt og rundt i værelset, brasede imod møblerne, væltede blomsterpotterne og spredte almindelig ødelæggelse til alle sider. Så rejste den sig på bagbenene og dansede omkring i en begejstringsrus med hovedet højt i vejret og udstødte glædeshyl i en for en kat ganske ualmindelig tonart. Derefter begyndte den atter at suse omkring i huset, idet den forvandlede alt bag ved sig til kaos og forvirring. Tante Polly, som netop i dette øjeblik trådte ind, fik netop tid til at se den gøre et par saltomortaler, aflevere et mægtigt slutningshurra og dernæst svæve ud gennem det åbne vindue,

medtagende de endnu hele blomsterpotter i flugten. Den gamle kone stod som lamslået og stirrede ud over sine briller, medens Tom, halvkvalt af latter, vred sig på gulvet.

"Tom, hvad i alverden gik der dog af den kat?"

"Jeg ved det ikke, tante," gispede drengen.

"Nu har jeg aldrig i mit liv kendt magen. Hvad kan dog have bragt den til at tage sådan på veje."

"Jeg ved det virkelig ikke, tante Polly; jeg synes altid, katte tager sådan på veje, når de befinder sig rigtig vel."

"Så–å, synes du egentlig det?" Der var noget i tonen, der gjorde, at Tom begyndte at føle sig ilde til mode.

"Jo. – Ja, det vil sige, det synes jeg."

"Gør du virkelig?"

"Ja, tante."

Den gamle kone bukkede sig ned, og Tom holdt øje med hendes bevægelser, ledet lige så meget af almindelig interesse som af frygt for, hvad der ville komme. Kun alt for silde opdagede han hendes snedighed. Skaftet på den meget sigende teske kom til syne under sengeomhænget; tanten opdagede den, tog den op og undersøgte den nøje. Toms urolighed steg, og han slog øjnene til jorden. Tanten hævede ham i vejret ved hans sædvanlige hank – øret – og knubsede ham ordentlig med knoerne.

"Dit æsel, hvor kunne du nænne at mishandle det stakkels, umælende dyr på den måde?"

"Det var af bare medlidenhed med den – fordi den ingen tante har."

"Ingen tante! – Din dumrian. Hvad skal det sige?"

"Jo, for havde den haft en tante, så ville hun nok selv have besørget den opbrændt indvendig. Hun ville have ristet dens indvolde uden mere nåde og barmhjertighed, end om den havde været et almindeligt menneske!"

Tante Polly følte pludselig sit hjerte sammensnøres. Dette stillede sagen i et ganske nyt lys for hende; for hvad der var grusomhed mod en kat, kunne jo muligvis også være det overfor et barn. Hun begyndte at tø op, føle anger; øjnene blev lidt fugtige, så lagde hun hånden på Toms hoved og sagde ganske blidt:

"Jeg gjorde det for dit bedste, Tom. Og Tom, det har også gjort dig noget godt."

Tom kiggede op i hendes ansigt med en næsten umærkelig, skalkagtig blinken gennem sin alvorlighed:

"Jeg ved, at du mente mig det godt, lille tante, og det samme gjorde jeg med Peter. Og ham har det virkelig også gjort en del godt. Jeg har aldrig set ham så nydelig –"

"Å, gå din vej, dreng, og kom ikke her og vær næsvis mod mig igen. Se nu til, om du ikke for en gangs skyld kan være en skikkelig dreng, så må du blive fri for at tage mere medicin."

Tom nåede den dag skolen i god tid. Det blev i øvrigt bemærket, at dette særsyn havde gentaget sig temmelig ofte i den senere tid. Som sædvanlig stod han og drev i porten til legepladsen i stedet for at lege med de andre drenge. Han var syg, sagde han, og det så virkelig således ud. Tilsyneladende stod han og kiggede i alle retninger, i virkeligheden spejdede han dog kun i én, – nemlig ned ad vejen. Lidt efter kom Jeff Thatcher i sigte, og vor helts ansigt klarede op; så stirrede han et minut, og atter trak skyerne sammen over det. Da Jeff kom

ind, gav Tom sig straks i samtale med ham og prøvede ad alle mulige veje at få ham "trukket op" til at udtale sig om Becky; men den tossede knægt ville ikke bide på krogen. Tom spejdede og spejdede, håbende, hver gang et vævert lille bluseforklæde viste sig, og hadende dets ejerinde, hver gang han opdagede, at det ikke var den rette. Til sidst holdt bluseforklæderne rent op at komme, og han faldt da hen i tungsindighed, trådte ind i den åbne skolestue, og satte sig for at lide ene. Pludselig kom der endnu et forklæde for hans øje, og hjertet gav et mægtigt glædeshop. I næste sekund var han atter udenfor i fuld fart, som en sand indianer, hylende, leende, jagende drenge foran sig, sprang op over plankeværket med fare for liv og lemmer, slog vejrmøller, stod på hovedet – kort sagt, udførte enhver heltebedrift, han kunne finde på, idet han naturligvis samtidig vogtede nøje på, om også Becky ret lagde mærke til ham. Men ak; hun syntes fuldstændig uden anelse om alt det, der foregik, så ikke en eneste gang til ham. Kunne det være muligt, at hun virkelig var uvidende om hans tilstedeværelse? Han udstrakte sine bedrifter lige til hendes umiddelbare nærhed, kom brølende frem, snappede en drengs hue, kylede den op på skolens tag, brød igennem en klynge, tumlede sig i alle retninger og væltede og sprællede lige for fødderne af Becky, så at han nær havde revet hende med sig omkuld – og hun? Hun vendte sig om, satte næsen i vejret, og han kørte hende sige:

"Uf! Somme tror nu, at de er så voldsomt uimodståelige, så skal de altid vise sig!"

Torns kinder brændte. Han samlede sig op og pillede af, sønderknust og tilintetgjort.

13

Vor helts beslutning var nu fattet. Han rugede over skumle og fortvivlede planer. Han betragtede sig som en forladt og venneløs dreng; ingen elskede ham. Men når det nu engang gik op for dem, hvad de havde drevet ham til, så turde det dog være, at de ville fortryde det. Forgæves havde han forsøgt at gøre det rette og komme i den rigtige skure; ingen havde villet hjælpe ham. Nuvel, siden intet var dem til behag uden det at blive af med ham, lad det da være så, og lad så ham selv kun tage ansvar for følgerne – hvorfor ikke? Hvad ville det alligevel kunne nytte ham, den venneløse, at beklage sig? Ja, det skulle siges, de havde *tvunget* ham dertil: *nu* ville han herefter føre et forbryderisk liv. Terningerne var kastet. Da hans tanker var kommet så vidt, var han allerede langt nede ad Meadow Lane, og skoleklokken, der ringede sammen, lød ganske svagt for hans øre. Han græd nu lidt ved tanken om aldrig, nej aldrig oftere at skulle høre denne gamle, bekendte lyd – det var jo rigtignok hårdt, men det kunne jo ikke blive anderledes; siden han nu engang var blevet drevet bort, ud i denne hårde, kolde verden, måtte han jo finde sig i det, – men han tilgav dem. Og tårerne faldt på ny rigeligere og rigeligere.

Netop på dette punkt mødte han sin svorne ven, Joe Harper, med ophovnede øjne og tilsyneladende fuld af den dybeste fortvivlelse. Her var to sjæle og én tanke. Tom, der tørrede tårerne bort med sit ærme, begyndte at stamme noget frem om en fast beslutning, den at fly fra den dårlige behandling og mangel på medfølelse herhjemme ved at vandre ud i den vide,

vide verden, for aldrig at vende tilbage, og endte med at udtale det håb, at Joe ikke ganske ville udslette ham af sit hjerte.

Men nu viste det sig mærkværdigt nok, at denne sidste anmodning netop var det samme, som Joe havde haft i sinde at bede Tom om, og at vennen netop i den anledning var gået ud for at sige det til ham. Joes moder havde slået ham, fordi han skulle have drukket noget fløde, som han aldeles ikke havde smagt og aldrig havde tænkt på at smage; det var klart, at hun måtte være ked af ham og ønskede ham pokker i vold; og når dette var tilfældet, så var der jo altså intet andet for ham at gøre end at rette sig derefter; han håbede, at hun måtte blive lykkelig og aldrig komme til at fortryde, at hun således havde jaget sin stakkels dreng ud i den ufølsomme verden for at lide og dø.

Medens de to purke således vandrede af sted sammen, sluttede de et fast forbund om at stå side om side som brødre og aldrig at skilles ad, førend døden gjorde ende på deres tunge liv. Derefter begyndte de at lægge planer.

Joe holdt først for, at de skulle være eremitter, der nærede sig af brødskorper i en afsidesliggende bjerghule og undertiden døde af kulde og afsavn og sorg, men efter at have hørt Toms anskuelser indrømmede han dog, at der var flere væsentlige fordele ved et forbryderliv, og besluttede også at blive sørøver.

Tre mil uden for St. Petersborg ved et punkt, hvor Mississippifloden er en kende over to kilometer bred, ligger en langagtig, træbevokset ø med en overskyllet sandbanke foran, udmærket skikket til mødeplads for alle hånde formål. Den var ubeboet, lå snarere nærmere ved end fjernere fra den modsatte bred, lige ud for en tæt og næsten ganske ubeboet skov. Af alle disse årsager bestemte de unge sig derfor for Jackson-øen.

Hvem der egentlig skulle være objektet for deres sørøverier, tænkte de derimod kun lidet over. Huckleberry Finn blev dernæst opsøgt, og han sluttede sig straks til banden uden betænkeligheder, såsom enhver som helst vej for ham var ganske ét og det samme. Kort tid efter skiltes de så foreløbigt ad for atter at mødes på et nærmere betegnet øde sted ved flodbredden ved den så meget yndede midnatstid. På det aftalte sted lå en lille tømmerflåde, som det var hensigten at sætte sig i besiddelse af. Enhver af de sammensvorne skulle medbringe fiskesnører og alle de fødemidler, som de på den nedrigst mulige måde kunne sætte sig i besiddelse af, – således som det sømmede sig ægte røvere – og førend eftermiddagen var endt, havde de alle tre opnået hele den indvortes glæde af at kunne udsprede efterretningen om, at beboerne nu inden ret lang tid skulle få "noget at høre". Enhver, til hvem dette mystiske vink blev betroet, blev naturligvis på det indstændigste opfordret til at være "tavs som graven."

Hen imod klokken tolv om natten ankom Tom til samlingsstedet med en kogt skinke og nogle få andre småting og standsede i et tæt buskads på en brink, hvorfra hele det omliggende terræn kunne overses. Det var en stjerneklar nat og blikstille. Den mægtige flod lå som en slumrende kæmpe. Tom lyttede et øjeblik, men ingen lyd afbrød landskabets fred, og han gav da et signal ved en svag, men tydelig fløjten. Fra foden af brinken blev der straks givet svarsignal. To gange til blev disse kendetegn udvekslet, hvorefter en dæmpet stemme lød op til ham:

"Hvo kommer her?"

"Tom Sawyer, den sorte hævner fra den spanske sø. Hvem er I?"

"Huck Finn med den røde hånd og Joe, havenes rædsel." Tom havde nemlig i forvejen med gavmild hånd uddelt disse titler, hentede fra hans yndlingslitteratur.

"Vel, giv mig feltråbet!"

Ved disse ord udtalte to hæse røster på én gang gennem nattens mørke det gyselige feltråb:

"Blod!"

Straks derpå gik Tom i gang med at trille sin skinke ned ad brinken og sig selv bagefter, hvorved det ikke kunne undgås, at både en del af huden og klæderne gik i løbet. Nedenfor fandtes en bekvem og hyggelig fodsti, men den blev her ikke ret påskønnet, da dens magelighed egentlig ikke passede til de farer og vanskeligheder, på hvilke enhver sørøver altid ved at sætte den tilbørlige pris.

Havenes rædsel havde medbragt en hel side flæsk og næsten slidt sig selv op med at slæbe den hertil; Finn med den røde hånd bidrog til det fælles fond en lille kasserolle og en forsyning af halvtørret røgtobak, samt nogle roer til at lave peber af. Ingen af banden røg eller skråede imidlertid uden han selv. Den sorte hævner erklærede, at det aldrig kunne gå an at sætte af uden at have ild med sig, og dette var vel betænkt, da svovlstikker på den tid endnu var ukendte. På en stor pram lidt oppe ad floden så de et ulmende bål og listede sig nu derhen for at snappe en god brand. Naturligvis blev der gjort det mest mulige ud af denne bedrift; enhver af deltagerne sagde "hst!" nu og da og standsede brat med fingeren på munden, idet de bevægede den anden hånd hen imod hæftet på tænkte dolke og

gav ordre med skummel gravrøst om, at hvis "fjenden" rørte sig, da skulle han få den "lige til grebet", såsom "død mand ikke sladrer af skole". De vidste alle meget godt, at pramstikkerne for længst var gået op i landsbyen med deres varer for at gøre sig en lystig aften, men denne kendsgerning var selvfølgelig ikke nogen grund til ikke at føre sig op på ægte sørøvermanér.

Kort tid efter satte selskabet så af, Tom ledede, Huck sad ved den agterste, Joe ved den forreste åre. Lederen stod midtskibs og stirrede fremad med et uheldspående blik og foldede arme; han gav sine befalinger i en sagte, alvorlig tone:

"Luf; hold hende bide vind!"

"Ja vel, sir!"

"Støt, støt!"

"Støt skal være, sir!"

"Lad falde en streg!"

"Falde, ja vel, sir!"

Efter som drengene langsomt og sikkert bar ud imod midterstrømmen, var det imidlertid uden tvivl stiltiende underforstået, at disse befalinger nærmest blev givet "for et syns skyld" og ikke havde til hensigt at betyde noget i særdeleshed.

"Hvilke sejl fører hun i aften?"

"Undersejl, mærssejl, klyver, sir."

"Lad os få bovenbramræerne op! Op til vejrs en fem, seks stykker af fortopsgasterne. Kvikt skal det være!"

"Ja vel, sir!"

"Lad falde bramsejl! Klar ved halser og skøder. Kom, nu muntert, folk!"

"Vel, sir!"

"Roret i læ – hårdt bagbord. Klar til at tage imod hende, når hun støder! Bagbord! Bagbord! Nu, folkens! Brug jer nu flinkt! Støt igen!"

"Støt er, sir!"

Flåden drev nu over strømmen; den blev drejet med stævnen imod målet, og rorkarlene hvilede på årerne. Floden var ikke høj, så at vandet i det højeste løb med to til tre knobs fart. I de påfølgende tre kvarter blev der næppe vekslet to ord. Nu passerede de den langt borte liggende by. Nogle få flimrende lys betegnede stedet, hvor nu alle lå fredeligt sovende hinsides det funklende vand, lidet anende, hvilket frygteligt drama de sammensvorne her havde gjort det første skridt til. Den sorte hævner stod endnu med armene foldede over brystet og kastede sit sidste blik på scenen for hans tidligere glæder og sorger og ønskede inderligt, at blot "hun" nu kunne se ham, herude på det vilde hav, gående frem med oprejst pande mod farer og død og med et bistert smil mødende den grumme skæbne, der ventede ham. Det kostede kun en ringe anstrengelse af fantasien at henlægge Jacksons ø til et sted uden for landsbyens øjevidde, og han havde derfor let ved med hjertet fuldt af de mest modstridende følelser at kaste dette sidste afskedsblik derover. De to andre sørøvere var ligeledes ganske hensunkne i at tilkaste hjemmet det sidste afskedsblik, og det var derfor nær ved, at strømmen havde ført dem forbi øen. Heldigvis blev faren dog opdaget i sidste øjeblik og fartøjets retning forandret, så at den blev undgået. Omtrent klokken to grundede flåden på sandrevlen henved halvandet hundrede meter oven for øen, og de ombordværende vadede derefter frem og tilbage, til bagagen var bragt sikkert i land. Der fandtes om bord et gammelt

bådsejl, som nu blev spændt ud som et telt ved nogle buske, men dettes bestemmelse var kun at beskytte fødevarerne, selv ville de naturligvis sove under åben himmel, som det sømmer sig ægte, uforfalskede røvere.

En snes skridt inde i skoven dannedes et bål af en stor gren og andet kvas, og man gik derefter straks i gang med at riste noget skinke til aftensmad, hvortil også halvdelen af roebeholdningen blev anvendt. Alle fandt del i højeste grad prægtigt således at holde måltid under åben himmel i den jomfrueligt uberørte skov på den ubeboede og aldrig forhen benyttede ø, langt borte fra menneskers plagerier, og de var straks alle tre enige om aldrig mere at vende tilbage til civilisationens plagerier. Den voksende ild kastede et lysende skær over deres ansigter og oplyste de spøgelsesagtigt udseende træstammer med deres løvrige kroner. Da den sidste stump skinke var gledet ned og måltidet tilendebragt, strakte vore helte sig i græsset i yderste velbefindende. Et køligere sted kunne måske nok være blevet fundet, men der var noget ekstra romantisk ved således at hvile op ad et lejrbål, som ingen af dem så sig i stand til at modstå.

"Nå, er dette måske ikke grin?" sagde Joe.

"Det er ligefrem sjov," svarede Tom.

"Hvad mon de andre ville sige, om de kunne se os?"

"Sige! Åh, de ville krepere af lyst efter at kunne være som vi – ikke Hucky?"

"Jo, det skulle jeg mene," sagde Huckleberry, "jeg for min part er i det mindste veltilfreds. Jeg bryder mig ikke om at have det bedre end nu. Almindeligvis får jeg ikke så meget at spise som

her – og så er man da også fri for at blive puffet til og skældt huden fuld."

"Dette liv er netop noget for mig," sagde Tom, "man er fri for at stå op om morgenen, før Pokker får sko på, for at vaske sig, at gå i skole og alle sådanne væmmelige plagerier."

"Ser du, Joe, en sørøver behøver nu slet ikke at gøre sligt, når han er på landjorden, hvorimod en eremit må gå og slide i det med en masse bønner uden at få noget som helst slags grin til vederlag for det."

"Ja, det har du også ret i," svarede Joe, "men jeg havde heller ikke tænkt synderlig over sagen den gang. Nu indser jeg nok, at det ikke er så lidt bedre at være sørøver, nu, da jeg har prøvet det."

"Du begriber nok," fortsatte Tom, "at nu til dags spekulerer folk ikke meget i eremitter, således som i gamle dage, hvorimod en sørøver altid er respekteret. Og dertil kommer, at en eremit ikke godt kan være andet bekendt end at sove på det hårdeste sted, han kan finde, og komme aske og sækkelærred på sit hoved og stå ude i regnen, og – æh – –"

"Hvorfor kommer de aske og sækkelærred på deres hoveder?" spurgte Huck.

"Det ved jeg ikke. Men det er nu engang nødvendigt. Det er eremitter. Var du eremit, måtte du også gøre det – begribeligvis."

"Næ – gu' gjorde jeg ej!" sagde Huck.

"Hvad ville du da gøre?"

"Det ved jeg ikke. Men det, du der talte om, det gjorde jeg s'gu ikke."

"Herregud, Huck, det blev du jo nødt til. Hvordan ville du kunne klare det?"

"Ganske simpelt, jeg ville stikke af."

"Nå da, rende væk! Jo, det var nok et net stykke af en eremit. Du ville jo blive til forargelse."

Den rødhårede svarede ikke på dette spørgsmål, såsom han var bedre beskæftiget. Han havde fået sig en roe hulet ud, satte nu et stykke rør deri, fyldte den med tobak og lagde en glød til; så udsendte han gennem næse og mund en sky af duftende røg og svælgede i vellevnets fulde nydelse. De andre sørøvere misundte ham denne storslåede last og lovede sig selv indvendig snarest muligt at lægge sig efter den. Lidt efter spurgte Huck:

"Hvad har egentlig en sørøver at bestille?"

Tom forklarede:

"Åh, de har det sgu godt: – erobre skibe og brænde dem, snappe pengene og begrave dem på et eller andet gyseligt sted på øer, hvor der er fuldt af spøgelser, ånder og sligt – og myrde enhver om bord – lade dem kysse bølgen."

"Og fruentimmerne, dem bortfører de til deres ø," tilføjede Joe, "for de dræber da vel ikke fruentimmere?"

"Nej – næh, fruentimmere dræber de i reglen ikke," bekræftede Tom med vægt, "det er de for noble til. Og fruentimmerne er altid nydelige."

"Og hør, så går de med de allerflotteste klæder, kan du tro! Alt sammen guld, sølv og di'manter," sagde Joe begejstret.

"Hvem?" spurgte Huck.

"Sørøverne – natyrlig."

Huck kastede et prøvende blik på sit eget toilette og bemærkede derefter:

"Så er jeg vel egentlig næppe passende udhalet til at være sådan en, og andre ejer jeg desværre ikke."

De andre trøstede ham imidlertid med, at de fine klæder ikke ville udeblive, så snart de fik begyndt på deres bedrifter. De lod ham forstå, at hans usle laser nok til nød kunne bruges til at begynde med, skønt det jo ikke kunne nægtes, at sørøvere i reglen begyndte forretningen med en mere standsmæssig garderobe.

Efterhånden døde imidlertid samtalen hen, og søvnen begyndte at kræve sin ret over for de små eventyrere. Piben faldt ud af fingrene på den rødhårede, og han selv slumrede ind til den retfærdiges og uskyldiges hvile. Den sorte hævner og Havenes rædsel havde derimod lidt vanskeligere ved at falde hen. De bad indvendig deres aftenbøn og lagde sig ned, såsom der ingen myndighed fandtes, der kunne tvinge dem til at lægge sig på knæ og bede højt. Egentlig havde de haft mest lyst til rent at springe hele denne akt over, men frygten for at nedkalde en uventet og specielt til dem adresseret lynstråle over deres hoveder bragte dem atter derfra. Derefter kom søvnigheden med hele sin magt og overfaldt dem – men straks derpå optrådte imod den en fjendtlig magt og drev den atter på flugt. Det var samvittigheden. Der begyndte at hæve sig en svag tvivl hos dem, om at de dog muligvis her havde indladt sig på noget urigtigt ved at løbe bort, dernæst kom tanken om de stjålne fødemidler og med den begyndte først de egentlige kvaler. Vel forsøgte de at ræsonnere dem bort med den betragtning, at de dog så mange gange tilforn havde "reddet"

syltetøj og æbler, men samvittigheden lod sig ikke drive på flugt med sådanne svage våben. Det blev dem efterhånden mere og mere klart, at der fandtes en væsentlig forskel mellem de to tilfælde, at, medens det at tage syltetøj kun var at "redde", så var derimod det at tage flæsk, skinke eller lignende genstande ikke andet end slet og ret "at stjæle", – en gerning, mod hvilken der i Biblen indeholdtes et bestemt bud. I deres stille sind aflagde de derfor det løfte, at så længe de fra nu af forblev i denne forretning, skulle deres røverbane ikke oftere blive besudlet med tyverier. Hermed syntes samvittigheden næsten at være tilfreds, og begge vore, af så besynderligt modstridende følelser optagne røvere faldt i en fredelig søvn.

14

Da Tom den næste morgen vågnede op, var han en kort tid aldeles forvirret. Han rejste sig over ende, gned sine øjne og kiggede omkring; endelig forstod han da situationen. Dagen var netop i færd med at gry, den kølige luft forfriskede ham, der var en henrivende følelse af fred og ro ved således at stå lige over for de tavse skoves betagende stilhed. Ikke et blad rørte sig, ikke en lyd forstyrrede naturen i dens dybe tanker. Funklende dugdråber lå bævende på bladene, et let, luftigt lag af snehvid aske dækkede det ulmende bål, fra hvis indre kun en smal, blå røgstribe steg til vejrs. Joe og Huck sov endnu de retfærdiges søvn. Lidt efter begyndte en fugl langt inde i tykningen at pippe, dens mage svarede, og nu faldt en skovspætte i med sin dumpe hamren; dagbrækningens gråkolde luft blegnede ganske langsomt, givende plads for det fulde dagslys samtidig med, at flere og flere lyde blandede sig sammen og forkyndte, at naturens liv atter var vågnet til arbejde og virksomhed for øjnene af den i stille betragtning hensunkne dreng. En lille, grøn orm kom frem, kravlende af sted over et vissent blad; den løftede hvert øjeblik de to tredjedele af hele kroppen i vejret, "brugte sig selv til båndmål", tænkte Tom, og krøb så atter videre. Da den var nået hen i hans nærhed, sad han så stille som en mus, svævende mellem håb og frygt, alt efter som dyret kom nærmere eller syntes tilbøjeligt til at gå i en anden retning; da den endelig efter en lang og pinefuld overvejelse bugtede sig lige løs mod hans ben og begyndte en bjergvandring over det, slog hans hjerte af glæde,

for det betød, at han skulle have et sæt nye klæder – der kunne jo rimeligvis ikke være skygge af tvivl om, at det ville blive en strålende sørøveruniform. Så begyndte en hel folkevandring af myrer, der kom anstigende, Gud ved hvorfra, for at tage fat på deres anstrengende dagsgerning; en af dem kom asende med liget af en edderkop, en byrde på det tredobbelte af dens eget omfang, og bugserede dén lige lodret op ad en træstamme. En brunplettet mariehøne begav sig op på den svimlende tinde af et græsstrå, og Tom bøjede sig over den og sang:

> Mariehøne, mariehøne, flyv, flyv hjem;
> dine børn brænder inde, skynd dig hen til dem!

hvorpå den straks spredte vingerne og svævede bort for nærmere at undersøge sagen, hvilket ingenlunde overraskede drengen, der fra gammel tid var velbekendt med det faktum, at dette insekt var meget lettroende over for alle rygter om ildebrande; han havde selv mangen en gang tidligere fået den til at gå i tøjet. En tumlingbille viste sig derefter, ihærdigt slæbende sin kugle efter sig; Tom pirrede ved den og så nu, hvorledes den strakte benene stift ud og lod, som om den var død. Oppe i luften jublede nu allerede fuglene i vilden sky. En spottefugl slog sig ned på en gren lige over hovedet på vor helt og slyngede nu i sin overstrømmende livsglæde den ene trille efter den anden ud i luften for at efterligne sine naboer; så kom der en skrattende skovskade susende forbi som en blå flamme, slog ned på en anden gren, kun en meter fra Tom, lagde hovedet på siden og betragtede den fremmede med en idiotisk nysgerrighed; et lille, gråt egern og en større af "rævearten" fo'r ligeledes forbi ham og vendte sig nu og da om for at titte efter og sludre om denne nye fremtoning, for disse vilde skabninger

havde næppe nogen sinde før set et menneske og vidste vel knap, om de skulle være bange for det eller ikke. Hele naturen var nu lysvågen og i virksomhed, store strålebundter sendte solen ind gennem det tætte løv fjernt og nær, hist og her fløj en sommerfugl fra blomst til blomst.

Tom vækkede nu de to andre pirater, og alle tre jog de under lystige råb af sted og befandt sig to minutter efter ude i det lave, klare vand, hvor en vild tagfat blev opført. De følte ingen som helst længsel efter den i det fjerne endnu sovende landsby hinsides den kæmpemæssige vandflade. En uventet strømning eller måske en stigning af vandstanden havde ført flåden bort fra øen, men de var kun desto gladere derved og betragtede det som et tegn på, at broen mellem dem og det civiliserede liv nu definitivt var brudt af.

Mageløst forfriskede vendte de tilbage til lejren, glubende sultne, og fik snart efter atter bålet til at flamme op. Huck opdagede et kildevæld tæt ved. Drikkekar blev dannede af amerikanske valnøddeblade, og de følte tydeligt, at vand, forsødet af den tryllemagt, deres vilde skovliv udgød over det, var langt at foretrække for kaffe. Medens Joe snittede skiver af skinken til frokosten, bad Tom og Huck sig undskyldte et øjeblik, begav sig til en lovende lille vig, kastede snørerne ud og fik straks rigelig belønning for deres ulejlighed. Deres kammerat havde ikke engang fået tid til at blive utålmodig, da de vendte tilbage med nogle prægtige fisk af forskellig art – tilstrækkeligt til et måltid for en hel familie. Retterne blev ristet sammen, og forundringen var almindelig, for aldrig havde nogen fisk forekommet dem delikatere end disse. De anede naturligvis ikke, at jo hurtigere en ferskvandsfisk bliver sat på

ilden, efter at den er fanget, desto mere velsmagende er den, og gjorde sig desuden kun få tanker over, hvilket krydderi søvn under åben himmel, fri motion og et bad på fastende hjerte, alt sammen i forbindelse med en naturlig god appetit, er på enhver ret.

Efter frokosten strakte man sig i skyggen, medens Huck fik sig en pibe, og drev så indefter på øen, på opdagelsesekspedition. Lystigt traskede de af sted over hensmuldrende stammer, igennem den sammenfiltrede underskov, forbi mægtige kæmpetræer, omslyngede fra rod til top med svulmende vindruer. Hist og her stødte man til en afveksling også på små, hyggelige sletter, dækkede med tykt, blødt græs og indvævet med de lifligste blomster.

Der var nok at blive henrykt over, men intet, der vakte forbavselse. De fandt ud, at øen omtrent var seks kilometer lang og to bred, og at den nærmeste kyst kun var adskilt fra den ved en kanal på knap to hundrede meters bredde. Hver time tog de sig en svømmetur, så at dagen allerede var halvt forløben, da selskabet kom tilbage til udgangspunktet. Sulten var denne gang for stor til, at nogen gad fiske først, men det kolde flæsk smagte også fortrinligt, og derefter kastede de tre eventyrere sig i græsset for at få sig en ret gemytlig passiar. Dog – det ville ikke rigtigt gå, talen døde snart hen; stilheden og den højtidelighed, der rugede over skoven, og følelsen af deres ensomhed begyndte at gøre deres indflydelse gældende på drengenes sind. De faldt i dybe tanker. En egen slags længsel, som dog ingen ret gjorde sig rede for, listede sig frem, antog langsomt fastere form og viste sig endelig som det første spæde tegn på hjemve. Om det så var Finn med den røde hånd, så

drømte han om sine gadedøre og tomme svinestier; dog, alle var de lige skamfulde over deres svaghed, og ingen havde endnu tilstrækkeligt moralsk mod til at turde tale om det.

Vore unge helte havde imidlertid allerede en tid lang halvt ubevidst lagt mærke til en aparte lyd i det fjerne, som det f. eks. kan hænde, når en spæd klokkeklang ringer for ens øren, uden at man just tænker på det. Men efterhånden blev lyden tydeligere og tydeligere og tiltrak sig med magt deres opmærksomhed. Op fo'r de da i største forskrækkelse, stirrede på hinanden og antog en lyttende stilling. En lang, uforstyrret tavshed påfulgte, og derpå kom den atter frem, endnu kraftigere end før.

"Hvad kan det være?" udbrød Joe med sagte stemme.

"Jeg kan ikke begribe det," hviskede Tom tilbage.

"Det kan ikke være torden," bemærkede Huck i en højtidelig tone, "fordi torden –"

"Sht–," sagde Tom, "ti stille."

Atter ventede de en stund, der aldrig syntes at skulle få ende, og atter lød den samme dumpe brummen gennem den omgivende stilhed.

"Lad os gå at se!"

Med et sæt var de så på benene og løb alt, hvad remmer og tøj kunne holde, til stranden lige over for byen. Over buskene kiggede de ud over floden og opdagede da den lille dampfærge, der drev for strømmen et pr kilometer uden for deres fordums hjem. Dens brede dæk var tæt pakket med mennesker, en mængde joller roede omkring den eller drev ligeledes med strømmen i nærheden af damperen, men det var umuligt at afgøre, hvad folkene om bord tog sig for. Lidt efter fo'r en søjle

af hvid damp ud fra siden af færgen, bredte sig og hævede sig som en tung sky, og samtidig blev den dybe lyd båret til dem over floden.

"Nu ved jeg det," udbrød Tom, "der er en eller anden druknet."

"Ja, det har du ret i," sagde Huck, "sådan bar de sig også ad i fjor, da Bill Tanner druknede; de skyder med en kanon hen over vandet, det bringer ham til overfladen igen. Ja, og så tager de brød med kviksølv i den ene ende og lader dem flyde med strømmen, og på samme sted, hvor manden er gået ned, der vil de da standse og stå lige i vejret."

"Jeg har hørt omtale sådant noget," sagde Joe, "men Gud ved egentlig, hvad der bringer et brød til at gøre det?"

"Åh, det er naturligvis ikke så meget brødet," forklarede Tom, "som mere det, der bliver læst over det, førend det bliver sat i vandet."

"Jamen de læser ellers ingen ting," svarede Huck, "jeg har set det med mine egne øjne."

"Det var da underligt," sagde Tom, "men muligvis siger de formularen for sig selv. Det gør de naturligvis. Det kan da enhver begribe."

Kammeraterne kunne ikke andet end indrømme, at der var ræson i Toms bemærkninger, såsom man i reglen ikke turde antage, at en uvidende klump brød, uinspireret ved nogen besværgelse, ville være i stand til at lægge synderlig skarpsindighed for dagen over for et så alvorligt og indviklet spørgsmål.

"Død og pine!" udråbte Joe, "hvem der dog bare var derovre!"

"Det samme siger jeg," sagde Huck, "jeg ville give masser til, at jeg vidste, hvem det var."

Således stod de endnu en stund lyttende og iagttagende, da pludselig et tankelyn fo'r igennem Tom; han råbte:

"Drenge, jeg ved, hvem det er, der er druknet. Det er os!"

Øjeblikkelig følte de sig som sande helte. Hvilken prægtig, vældig triumf, nu brast måske hjerter af sorg over dem, nu flød strømme af tårer for deres skyld, nu rejste hvert hårdt ord eller tegn på urimelighed mod de stakkels børn sig som en bebrejdelse i manges bryst, medens andre hengav sig til ørkesløs anger og sorg, og – bedst af alt – nu var disse tre altså hele byens brændende tema, til misundelse for alle de andre drenge. Notabene hvad berømmelsen angik. Dette var "sjov". Jo, det var dog nok værd at være sørøver, når alt kom til alt.

Da mørket begyndte at falde på, vendte damperen tilbage, og småfartøjerne skiltes ad. Piraterne drog også tilbage til deres lejr, umådelig henrykte over deres nye storhed og al den mængde usædvanlig ulejlighed, de havde forvoldt. De fangede fisk, kogte aftensmad, spiste den og hengav sig derpå til alle hånde spekulationer over, hvad folk nu vel tænkte og sagde om dem; det kan ikke nægtes, at de scener af almindelig fortvivlelse ovre i byen, som deres fantasi fremmalede for dem, fra deres standpunkt var overmåde fornøjelige og morsomme. Da imidlertid mørkets skygger havde bredt sig helt ud, holdt passiaren lidt efter lidt op, og med øjnene hæftede på bålets gløder sad de til sidst ganske tavse, medens tankerne åbenbart var på lange rejser. Begejstringen havde lagt sig, og hverken Tom eller Joe formåede at frigøre sig for mindet om visse personer i deres respektive hjem, der ingenlunde fandt dette omtalte "sjov" så morsomt, som de selv for nylig. Tvivlen hævede sig, voksede til uro og bekymring, og nogle ufrivillige

suk undslap begge helte. Ganske frygtsomt vovede Joe sig endog til at komme frem med en apropos bemærkning – sådan i al almindelighed – om, hvad de to andre vel ville sige til at vende tilbage til det civiliserede liv, ikke sådan just straks, på ingen måde, men dog –

Toms hånende foragt knuste næsten spørgeren til støv! Huck, der endnu ikke havde fået anfægtelser, faldt ind i samme tone, så at den ulykkelige interpellant hurtigst muligt skynde sig at bortforklare sine ord, inderlig glad, over at kunne slippe fra dem, uden at få alt for meget udseende af at være en ussel, kyllingehjertet kæleunge. Således kvaltes altså foreløbig dette første, spæde forsøg på mytteri.

Da natten faldt rigtig på, begyndte Huck at nikke med hovedet, lidt efter snorkede han lystigt, og Joe fulgte hans eksempel. Tom lå på maven og holdt opmærksomt øje med begge. Da freden syntes sikker, listede han sig forsigtigt op og søgte omkring i græsset, ledet ved det usikre lys fra den hendøende ild. Endelig fandt han to store stykker af den tynde, hvide sycamorebark, der syntes at passe til det, han ønskede. Ved flammens skær kradsede han med et stykke rødkridt noget på dem begge, rullede så det ene sammen og stak det i lommen, medens han lagde det andet i Joes hat og flyttede samtidig denne lidt bort fra dens sovende ejermand. Ligeledes deponerede han i hatten en stor mængde skoledrenge-skatte af næsten uberegnelig værdi: et stykke kridt, en gummibold, tre fiskekroge og en af disse velbekendte marmorkugler, i daglig tale kendte under navnet "patenttræffere". Herefter sneg han sig på tåspidserne og med den yderste forsigtighed bort indtil

uden for hørevidde, hvorpå han tog til bens lige hen imod sandbarren.

15

Få minutter efter var Tom ude i det lave vand og vadede over mod Illinois-bredden. Førend strømmen blev så dyb, at den gik midtvejs op på kroppen, var allerede halvdelen af vejen tilbagelagt, og med stor sindsro gav han sig derfor til at svømme de resterende halvt hundrede meter. Ikke uden en del besvær og først efter, at strømmen havde ført ham adskilligt længere med sig, end han egentlig havde tænkt sig, nåede han over, men det lykkedes dog, og ved det første sandede sted, han drev forbi, slap han da i land. Sycamorebarken befandtes endnu sikkert på sin plads, og vor helt slap nu ind på en sti i skoven langs kysten med klæderne drivende af vand. Omtrent klokken ti nåede han en åben plads lige over for landsbyen og så da færgen liggende under træernes skygger neden for brinken. Den stjerneklare nat var blikstille, ingen lyd hørtes; forsigtigt kravlede han ned ad brinkens skråning, spejdende som en los, lod sig glide ned i vandet, nåede med et par tag det lille fartøj, der gjorde tjeneste som jolle, og entrede op i det. Her lagde han sig ned under tofterne, pustende af anstrengelse og sindsbevægelse, og hørte nu ikke lang tid efter klokken klingre ned til maskinen tilligemed kommandoen: "Kast los." To minutter senere rejste jollens stævn sig voldsomt i vejret i dampbådens kølvand, og rejsen begyndte. Tom følte sig overordentlig veltilfreds og lykønskede sig selv til sit held, for han vidste godt, at det var sidste rejse, der blev gjort i nat. Efter et lille kvarters ventetid standsede hjulene igen, vor helt jumpede over bord, svømmede ind til land og nåede det henved

tre hundrede meter længere nede, uden for al fare for at blive overrasket af en eller anden natteravn. Ad de mest ubefærdede smøger ilede han derefter op mod byen og stod kort tid efter inden for sin tantes plankeværk. Forsigtigt nærmede han sig vinduet og kiggede ind i dagligstuen, hvor et lys endnu brændte. Der sad meget rigtigt tante Polly, Sid, Mary og Joe Harpers moder i samtale med hinanden. Selskabet havde grupperet sig hinsides sengen, der således til dels spærrede udsigten til døren for dem; Tom listede sig derfor om til denne og begyndte ganske langsomt og sagte at løfte klinken, trykkede så blidt til, skønt det ikke lykkedes uden en smule knirken, og fik den endelig åbnet så meget, at han mente til nød at kunne presse sig igennem; han stak hovedet ind og begyndte at krybe frem.

"Men Gud dog, hvor lyset vifter," sagde tante Polly. Tom klemte på af alle kræfter. "Nej dog! Jeg tror såmænd, døren er sprunget op af sig selv; hvor der dog går meget forunderligt for sig i disse dage. Gå hen, og luk døren, Sid."

Tom forsvandt under sengen netop i rette tid. Der lå han og "holdt på vejret" og krøb så frem, så at han næsten kunne røre ved tantens fod.

"Ja, hvad jeg ville sige," sagde tante Polly, "egentlig ond har han aldrig været, skønt nok af og til uartig. Men en stor spilopmager var han alle sine dage, forstår De. Men han mente virkelig ikke den mindste smule ondt med det og var fra hjertets side den bedste dreng, der nogen sinde har eksisteret."

"Ja, det samme kan jeg sige om min Joe; altid fuld af indfald og parat til alle slags narrestreger, men – ganske, som De selv siger – lige så uegennyttig og hjertensgod som det bedste

menneske på Jorden – ak, Gud tilgive mig det, at tænke sig, at jeg der gik hen og pryglede ham for den fløde, og det uden at huske på, at jeg selv havde smidt den bort, fordi den var sur, og nu skal jeg aldrig mere få ham at se i denne syndige verden, aldrig, aldrig, den stakkels mishandlede dreng!" Og mrs. Harper hulkede, som om hendes hjerte skulle briste derved.

"Jeg håber, at Tom har det bedre og *bliver* bedre der, hvor han nu er," bemærkede Sid, "men hvis han havde opført sig noget bedre hernede – –"

"*Sid!*" Tom kunne næsten føle det blik, tanten sendte hans broder, skønt han naturligvis intet kunne se. "Ikke et eneste ord imod min stakkels Tom vil jeg høre, nu da han er borte! Vorherre vil nok tage vare på ham, så at du rolig kan spare dig ulejligheden, mosjø! O, mrs. Harper! Hvordan skal jeg dog kunne undværе ham? De kan ikke forestille Dem, hvilken trøst den dreng dog altid var mig, skønt han tit og mange gange plagede og pinte mig hårdt nok."

"Herren gav, Herren tog, Herrens navn være lovet! Men det er rigtignok hårdt, ak Gud, ak Gud, hvor hårdt det er! Det er såmænd ikke længer siden end sidste søndag, at min Joe knaldede en kinesisk pistol af lige for næsen af mig og fik sine syndige hug derfor, indtil han sprællede derved. Hvor lidt anede jeg dengang, hvor snart – O! kunne jeg få den dag tilbage, så skulle jeg kysse og velsigne ham i stedet for."

"Ja, De kan tro, at jeg forstår Deres følelser, mrs. Harper, netop jeg kan til fulde forstå dem. De kan tænke Dem, at det ikke er længer siden end i forgårs middags, at min Tom tog og hældte smerte-stillere i katten, så at jeg næsten troede, den skulle have revet hele huset i stykker derved. Og – Gud forlade

mig – knubsede jeg ikke drengen for det, min stakkels, arme, døde dreng. Dog, nu er han jo ikke længere til at beklage. De sidste ord, jeg hørte ham sige, var en bebrejdelse mod –"

Dog, denne erindring var for meget for den gode, gamle kone og bragte hende til at falde sammen, Tom selv kunne ej heller holde tårerne tilbage, han flæbede ganske sagte – skønt rigtignok mere af medfølelse med sig selv end med de andre. Han hørte også hvert øjeblik, hvorledes Mary talte gode ord om ham, og begyndte så småt at få en hel anden mening om sin egen person end før. Dog følte han sig jo også rørt ved tantens sorg over ham og havde en stærk lyst til at styrte frem fra sengen og overvælde hende med glæde – ligesom det virkningsfulde ved et sådant tableau i høj grad fristede hans tilbøjelighed; men han modstod standhaftigt fristelsen. Ved at høre videre erfarede han nu efterhånden, at man først havde antaget dem for druknede ved en svømmetur; senere var imidlertid flåden blevet savnet, nogle kammerater berettede om deres dunkle hentydninger til, "at byen snart skulle spørge nyt", byens kloge høns havde så lagt sammen og trukket fra, indtil man var blevet enig om, at de var flygtet på tømmerflåden og formodentlig ville stoppe ved den næste by nede ad floden; hen imod middag var imidlertid flåden blevet fundet tom, den var tørnet mod land ovre på Missourisiden et par mil fra St. Petersborg, og dermed forsvandt det sidste håb; de måtte selvfølgelig være druknede, da sulten ellers ufejlbarligt ville have drevet dem tilbage. Det utilfredsstillende resultat af efterforskningerne tilskrev man den omstændighed, at de formodentlig var gået til bunds midt i strømmen, da ellers drengene, der var gode svømmere alle tre, uden tvivl ville have

kunnet bjærge sig til land. Dette foregik onsdag aften. Såfremt man ikke fandt dem inden søndag, ville man anse ethvert håb for tilintetgjort, og deres død ville da blive anmeldt fra prædikestolen samme dag. Tom gyste.

Mrs. Harper tog grædende afsked og lavede sig til at gå. Som ved en gensidig forståelse kastede pludselig de to nedbøjede kvinder sig i armene på hinanden, lod deres tårer få frit løb og skiltes derefter ad. Det var med en ganske usædvanlig ømhed, at tante Polly sagde godnat til Sid og Mary. Sid persede et par tårer frem, medens søsteren gik op på sit værelse, opløst i gråd.

Tanten knælede nu og bad for sin kære Tom så rørende, så inderligt, med en så ubeskrivelig ømhed i ord og stemme, at forbryderen under sengen endog blev ganske bevæget, længe forinden hun var færdig.

En god stund efter, at hun havde klædt sig af, måtte han endnu ligge stille og holde pinen ud, idet hendes afbrudte sætninger og hvileløse bevægelser endnu i lang tid holdt hende vågen, men endelig faldt hun da i søvn og lå så temmelig stille.

Drengen krøb da frem, hævede sig forsigtigt i vejret, skyggede med hånden for lyset og betragtede hende nøje. Hans hjerte rørtes af medlidenhed med hende, så tog han sit sycamorebark frem og ville lige til at lægge det på lysebakken, da en ny tanke atter standsede ham og bragte ham til at opgive sit forsæt. Hurtigt stak han det atter i lommen, bøjede sig over lejet og berørte de gamle, blege læber med munden; han sneg sig da bort igen og trak sagtelig døren i efter sig.

Medens han så sig nøje for vandrede han derefter tilbage til landingsstedet, fandt det forladt og gik nu dristigt om bord i båden igen, vel vidende, at der intet var at frygte undtagen en

vagtmand, der imidlertid var bekendt for at sove som en sten ved enhver lejlighed.

Jollen agter gjordes los, vor helt sprang i den og roede forsigtigt op imod strømmen, indtil han var nået et par kilometer oven for landsbyen, hvorefter han satte af udefter med hele sin kraft og omhu anvendt ved roningen. Landingsstedet på den modsatte flodbred blev punktlig nået, for i denne idræt var han vel bevandret, og der opstod nu det spørgsmål for ham, om han – hvad tilbøjeligheden unægtelig var stærkest for – skulle erklære fartøjet for god prise og altså et lovligt bytte for en sørøver eller lade den ligge ved landingspladsen. Fornuften fik dog til sidst overhånd, og båden blev liggende, nærmest fordi han formodede, at der – så snart den savnedes – ville blive anstillet omhyggelige efterforskninger for atter at finde den, noget, der igen let kunne lede til opdagelse af deres skjulested. Han gik nu i land og begav sig ind i skoven, hvor han allerførst hvilede sig rigtig godt ud uden dog at lade sig friste til at give efter for søvnen, der plagede ham hårdt; derefter gik turen videre tilbage til deres lille holm. Natten var imidlertid for længst forbi, og dagens fulde lys lå over egnen, da eventyreren igen stod lige over for øen; han sprang på ny i vandet og svømmede over, medens solstrålerne spillede over den mægtige flods gyldentblanke småbølger; ti minutter senere stod han, dryppende af vand, nogle få skridt fra lejren og hørte Joe sige:

"Nej, Huck. Tom er sikker nok og kommer bestemt tilbage. Han plejer ikke van at knibe ud. Han ved også meget godt, at det ville være en plet på en sørøver, hvis han udeblev, og Tom er

meget for stolt til at ville udsætte sig for sligt. Han har sikkert et eller andet for; jeg gad nok vide hvilket."

"Ja, ja, imidlertid er disse sager vore. Ikke sandt?"

"Næsten, men dog ikke endnu, Huck. Skrivelsen siger, at de er det, hvis han ikke er her tilbage inden frokost."

"Hvilket han imidlertid er!" udbrød Tom med stor dramatisk virkning, idet han stolt trådte ind i lejren.

En overdådig morgenmad af flæsk og fisk blev nu i en fart skaffet til veje, og kammeraterne greb den an med god vilje, medens Tom berettede (og pyntede på), hvad han havde oplevet. Derefter lagde han sig hen i en skyggefuld krog for at sove ud, medens de tvende pirater gjorde sig rede til at fiske og gå på opdagelse.

16

Efter middag begav banden sig af sted for at finde skildpaddeæg på sandbarren. Med spidse stokke stak de rundt i sandet, og når et rigtig blødt sted var fundet, lagde de sig på knæ og gravede med hænderne. Flere gange var de heldige nok til at finde halvtreds til tres æg i et hul. Disse, der var ganske kuglerunde, så ud som små, hvide tingester, en kende mindre end en engelsk valnød. Om aftenen resulterede naturligvis efter denne ekspedition en prægtig soupér på kogte æg, og en lignende fik de fredag morgen. Efter denne løb de hujende og støjende til barren, jagede hinanden i ring, kastende klæderne, efterhånden som det kunne falde sig, lige til alle befandt sig splitternøgne og løb så under alle hånde kommers ud på ydersiden af barren imod den stride strøm, der af og til kastede dem omkuld og derved end ydermere forhøjede lystigheden. Så stillede de sig alle tre op i en klump og sprøjtede hinanden over med vand i ansigtet, samtidig med, at de gradvist nærmede sig mere og mere med bortvendte ansigter for at undgå stænkene og til sidst med hænder og fødder søgte at dukke hinanden, indtil alle tre på én gang gik under som et uformeligt sammensurium af hvide arme og ben for et øjeblik efter atter at komme op, spruttende, leende, stønnende og gispende efter vejr, alt sammen på én gang.

Da denne kamp var færdig, løb man op og sprællede omkring i solskinnet på det varme, tørre sand, dækkede sig til med det og sprang atter ud for at begynde forfra. Endelig faldt det dem ind, at deres hud mærkværdigt nok havde en påfaldende lighed

med "kødfarvede" trikots; straks blev der dannet en cirkus i sandet og forestillinger udførte – med tre klovner, for ingen var naturligvis villig til at afstå denne hæderspost til de andre.

Derefter kom marmorkuglerne frem og blev anvendt, indtil også dette tema var udtømt; Joe og Huck fik sig så bagefter nok en svømmetur, medens Tom denne gang erklærede, at han ikke ville med. Han havde nemlig opdaget, at han ved at rive sine bukser af samtidig havde sprængt et ankelbånd af klapperslangeperler, som han plejede at bære, og undrede sig nu kun over, at han så længe havde undgået ulykker uden denne talismans beskyttelse. Først da det atter var blevet fundet, var han igen parat, men da var de andre trætte og gad ikke mere. Han sakkede nu lidt bagud, udsøgte et ensomt sted, begyndte at spekulere, faldt i dybe tanker og sendte længselsfulde blikke over ad hjemmet til tværs over den store, brede flod. Til sidst greb han sig i at sidde og skrive "Becky" med den store tå i sandet; ærgerlig over dette tegn på svaghed kradsede han det naturligvis straks ud igen, men det hændte uforvarende på ny, uden at han egentlig vidste hvordan. Atter blev navnet bortvisket og fristelsen jaget på flugt ved en hurtig retræte tilbage til kammeraternes selskab.

Imidlertid var Joes humør ligeledes begyndt at synke og viste sig nu at stå helt under frysepunktet. Hjemveen var kommet over ham og pinte ham, så at han næsten ikke kunne holde det ud. Tårerne var lige ved at bryde frem. Huck var også melankolsk, og Toms mod, der just heller ikke var alt for glimrende, havde en hård kamp at bestå for ikke også at gå rent til grunde. Det lykkedes ham imidlertid at undgå, at de andre fik nogen mistanke. Han bar på en hemmelighed, men var ikke

meget for at komme frem med den endnu, dog, hvis ikke denne oprørske modløshed kunne betvinges på anden måde, så måtte den ofres. Med megen tilsyneladende munterhed sagde han:

"Jeg tør vædde om, at her har været røvere på denne ø før os drenge. Det må vi nærmere undersøge. Vi må gå på opdagelse igen. Der er måske skatte skjult et steds. Hvad ville I måske sige, om vi nu fandt en eller anden rådden træstamme helt fuld af guld og sølv – hæ!"

Men selv denne udsigt opvakte kun ringe begejstring, og den svandt endogså bort straks uden noget svar. Forgæves forsøgte vor helt endnu et par lokkende udsigter. Det var kun spildt umage; Joe vedblev at sidde og pirre i sandet med en kæp og så meget forknyt ud. Endelig kom det da frem:

"Å, kammerater, lad os opgive det. Jeg længes efter at komme hjem igen. Her er så skrækkelig ensomt!"

"Vist ikke nej, Joe, du vil nok efterhånden blive bedre tilfreds," sagde Tom, "tænk blot på det fiskeri, her er."

"Jeg bryder mig ikke en døjt om at fiske. Jeg længes blot efter at komme hjem igen."

"Men Joe dog! Du finder aldrig i livet noget andet sted, hvor du kan gå i vandet som her."

"Å, blæse være med at gå i vandet; jeg bryder mig ikke heller stort om det her, hvor der ingen forbyder mig det. Jeg vil hjem!"

"Å, sludder, dit pattebarn! Du længes efter din moders skørter, kan jeg tænke!"

"Ja netop. Jeg længes efter at se min moder igen, og det samme ville du gøre, hvis du havde en. For resten er jeg ikke mere pattebarn end du selv," og Joe begyndte at flæbe lidt.

"Ja, ja, da. Vi får da vel lade kæleungen tage hjem til sin moder, ikke sandt, Huck? Stakkels pus – så det længes virkelig efter sin mama! Lad det da gå, det lille skind! Du holder da mere af at blive her, Huck, vi to bliver, ikke sandt?"

Et meget betinget "Ja–a" lød fra Huck, men der var hverken fynd eller klem ved det.

"Jeg vil aldrig snakke et ord med dig mere, så længe jeg lever," sagde Joe, idet han rejste sig op, "så kan du have det så godt." Dermed begyndte han som en indledning til bortrejsen at klæde sig på igen.

"Ja, det kan jeg nok tage mig let," svarede Tom, "det skal ikke lægge mig tidligere i graven. Gå du bare hjem, og bliv grint ud. Du er rigtignok en net sørøver. Huck og jeg er da heldigvis ikke sådanne pattebørn. Vi to bliver, ikke sandt, Huck? Lad ham kun pille af. Jeg tænker, vi kan klare os foruden ham." Skønt dette jo lød kækt nok, følte Tom sig ikke desto mindre alt andet end vel til mode og blev endog temmelig alvorligt alarmeret ved at se Joe fortsætte sin påklædning med en gnaven mine. Tilmed var det ingenlunde opmuntrende at bemærke den interesse, hvormed Huck fulgte oprørerens forberedelser uden at ytre et eneste muk. Pludselig begyndte Joe med en resolut mine at vade ud i strømmen over ad Illinois-kysten til. Toms mod svandt. Han så spørgende til Huck. Denne kunne øjensynlig ikke udholde blikket og bøjede hovedet. Derpå sagde han:

"Jeg længes egentlig også hjemefter, Tom; det bliver efterhånden så ensomt herovre, og nu, uden ham, vil det blive end værre. Lad os gå, Tom."

"Jeg går ikke; men I andre, værs'go, genér jer ikke. Jeg bliver i alle tilfælde."

"Ja, jeg tror dog, Tom, at jeg helst går med."

"Ja, så gå da – hvem sætter sig imod det?"

Huck begyndte at samle sine adspredte klæder sammen. Derefter sagde han:

"Tom, jeg ville ønske, du ville følge med. Tænk nu lidt over sagen. Vi vil vente på dig derovre."

"Så vil I få en forbistret lang ventetid; det kan jeg hilse jer og sige."

Huck begav sig efter dette afslag sørgmodigt på vej, og Tom stod og kiggede efter ham, medens lysten til at følge de andre kæmpede en hård kamp med hans stolthed. Til det sidste håbede han, at de ville vende tilbage, men det skete ikke. Det faldt ham da med ét ind, hvor uhyggeligt, stille og ensomt her ville blive. En sidste kraftanstrengelse gjorde stoltheden, men den måtte give efter, og med råbet:

"Holdt! Vent lidt! Lad mig sige jer et ord!" styrtede han afsted efter de to andre.

Begge kammeraterne standsede øjeblikkelig og vendte sig om. Da han havde nået hen til dem, begyndte han at afsløre sin hemmelighed, som de dog i begyndelsen kun satte tvære miner op til. Da det imidlertid opklaredes, hvad planen egentlig skulle gå ud på, fik piben straks en anden lyd; nu satte de et sandt ramaskrig af bifald op og erklærede ideen for glimrende. Havde de anet dette, ville ingen af dem være faldet på at tage hjem, men hvorfor havde han ikke også straks fortalt dem, hvad han havde udtænkt? Hertil gjorde Tom den bedst mulige undskyldning, medens sandheden dog egentlig var, at han havde næret den største frygt for, at ikke engang hemmeligheden ville have været i stand til at holde dem tilbage

ret længe, og derfor var den blevet gemt så længe som muligt for at anvendes som allersidste trumf.

Drengene vendte nu altså nok så fornøjede tilbage og tog atter med god vilje fat på deres leg, passiarende alt imellem om Toms hemmelighed og beundrende dens genialitet. Efter en delikat middag på fisk og æg erklærede Tom sig parat til at tage et kursus i den ædle røgekunst. Joe tog ideen op og erklærede sig ligeledes villig, og Huck tillavede derfor piber til hele selskabet. Novicerne havde aldrig før røget andet end spanskrør, det bed på tungen og ansås i det hele taget i ingen henseende for nogen mandig måde at smøge på.

Vore helte lagde sig da nok så glade på maven i græsset og begyndte at paffe, muligvis dog med en lille smule mistillid til resultatet. Røgen smagte dem naturligvis bittert og lidt kvælende, men Tom holdt dog kontenancen og sagde:

"Ih Gud! Er det ikke andet! Havde jeg bare vidst det før, så havde jeg lært den kunst for længe siden!"

"Det samme siger jeg," mente Joe, "det går som en sveske."

"Og jeg, der har gået og set folk røge og tænkt ved mig selv: Bare du kunne gøre det," sagde Tom. "Er det ikke netop det, jeg har sagt, Huck? Du har vist mange gange hørt mig sige det, har du ikke Huck? Svar nu selv."

"Natyrlig har du det," erklærede Huck.

"Ja, det sagde jeg nok; masser af gange har jeg sagt det. En gang henne hos slagteren – kan du huske det, Huck? Bob Tanner var der og Johnny Miller og Jeff Thatcher, da jeg sagde det. Forklar nu selv, om det ikke forholder sig, som jeg her siger."

"Jo, det har sin rigtighed," genmælede Huck, "det var netop den dag, jeg mistede min hvide granitkugle – nej, det var nok dagen før."

"Jeg tror godt, at jeg kunne sidde og ryge sådan hele dagen," forsikrede Joe, "jeg befinder m:g ikke det ringeste ilde."

"Ja, ligeså hos os," sagde Tom, "mig gør det heller ingen ting, men jeg tror lige godt, at Jeff Thatcher kunne gøre os det efter."

"Jeff Thatcher. Jo pyt – han ville nok ligge med alle fire kæppe i vejret, inden han havde fået tre drag. Jeg gad nok se den fyr prøve dette her en gang."

"Johnny Miller ville for resten ikke være et hår bedre faren, – ham havde jeg også nok lyst til at se på den galej!"

"Jo, det skulle jeg rigtignok mene!" sagde Joe, "jeg turde vædde om, at Johnny ikke klarede sig i tre minutter. Der skulle nok ikke mange drag til, førend han var kaput."

"Uden tvivl. – Hør, Joe, det kunne for resten være morsomt, om drengene kunne se os nu."

"Det har du ret i."

"Skal vi da være enige om, venner, ikke at sige et muk om dette her, og så en dag, når der er rigtig mange til stede, så går jeg hen til dig, Joe, og siger: "Joe, du skulle vel ikke ha' en pibe til overs, jeg får lyst til at ryge lidt," og så skal du svare, naturligvis, som om det var den naturligste ting under solen: "Jo, her er min *gamle* pibe og *én* til, men desværre er den tobak, jeg har *nu*, ikke rigtig god." Dertil svarer så jeg igen: "Å skidt, når den blot er stærk nok." Derpå tager du sagerne frem, vi tænder piberne, som om der ingenting var ved det – og så skal du bare se, hvor de vil glo – nåda!"

"Det var en brillant idé, Tom, glimrende; jeg ville blot ønske, at vi kunne udføre den straks."

"Og hør du, Joe, så vil vi fortælle dem, at det lærte vi, den gang vi var ude på sørøveri; det kan nok være, at de da vil ønske, at de havde været med!"

"Ja, det kan du være støt på, at de vil."

Således løb talen så let og fornøjeligt, men desværre varede det ikke længe. Først begyndte den at slappes en kende, så indtrådte der uhyggeligt lange pauser, deltagerne faldt hen i en slags dybe tanker, og denne tilstand forøgedes mere og mere. Hver en pore i drengenes kinder blev som et springvand, hvoraf den klare sved spruttede ud; fra munden kom der en sådan mængde vand, at de ulykkelige næppe formåede at spytte så hurtigt, som det dannedes, og en oversvømmelse altså hvert øjeblik kunne befrygtes; små strømme sås sagtelig at rinde dem ned ad halsen til trods for deres bedste anstrengelser, og uventede opstød rystede af og til hele legemet. Begge helte havde på dette standpunkt et yderst miserabelt udseende og var så blege som lig. Joes pibe faldt ham ud af de kraftesløse fingre. Derpå fulgte Toms. Begges springvand var nu på deres højeste, lænspumperne arbejdede på liv og død. Med svag stemme sagde Joe:

"Jeg har tabt min kniv. Jeg tror, jeg gør bedst i at gå at lede efter den nu."

Tom tilføjede med bævende læber og svigtende stemme:

"Jeg skal hjælpe dig. Gå du den vej, så leder jeg i den modsatte retning hen ad kilden til. Nej – gør dig ingen ulejlighed, Huck, vi klarer os nok uden dig."

Huck satte sig derfor ned igen og ventede tålmodigt en hel time. Det blev ham da lidt lovlig ensomt, og han rejste sig derfor atter for at opsøge sine kammerater. De fandtes hver på sin side af skoven, begge meget blege og sovende som sten. Ikke desto mindre fremgik det tydeligt, at såfremt der virkelig havde været et eller andet i vejen, så var det i alt fald nu overstået.

Det blev just ikke noget meget konversabelt selskab, der bagefter samledes ved aftensmaden; de to så lidt modløse ud, og da Huck, efter at måltidet var endt, havde fået sin pibe tændt og begyndte at gøre de andres i stand, sagde de begge skyndsomt: Nej tak, de befandt sig ikke vel – der havde været et eller andet ved middagsmaden, som deres maver ikke ganske havde kunnet forliges med.

17

Henimod midnat vågnede Joe og vækkede sine kammerater. Der var en lummer tunghed i luften, der varslede ilde. De tre drenge krøb tæt sammen og søgte at gøre sig ilden så nyttig som muligt, skønt den blikstille lufts søvndyssende hede næsten var kvælende. Uden for den kreds, bålet oplyste, var alt indhyllet i et begsort mørke. Pludselig fo'r et sitrende lyn over himlen og kastede et spøgelsesagtigt skær over træernes løv i det sekund, det stod på, hvorefter atter alt indtrådte i det forrige uigennemtrængelige mørke. Lidt efter kom der et andet, og så nok et, stadig stærkere og stærkere. Nu begyndte tillige en lyd lige som en fjern stønnen at suse gennem skoven; over de tre eventyreres kinder gik et slags isnende pust, og de gyste uvilkårligt ved tanken om, at det kunne være nattens gejst, der var faret forbi dem. Derpå fulgte et lille ophold. Med ét knitrede atter et frygteligt lyn i luften, lysende op, så hvert græsstrå og blad blev tydeligt omkring dem. Det lyste også over tre dødblege ansigter. Et bragende tordenskrald rullede og buldrede ud fra skyerne og tabte sig til sidst i det fjerne, medens et iskoldt pust atter fo'r forbi, rystende løvet og fejende den lette, hvide aske fra ilden. Endnu et frygteligt lyn fo'r ned over luften, denne gang øjeblikkelig fulgt af et brag, der syntes at skulle splintre toppen af træerne, hvorunder de sad. I højeste grad forfærdede klamrede alle tre drenge sig til hinanden, til trods for det tykke mørke, der umiddelbart fulgte på de sitrende lysninger; samtidig faldt enkelte store, tunge dråber klaskende fra træerne.

"Hurtigt, drenge – i en fart hen under teltet!" udbrød Tom.

Op sprang de, tumlende af sted over trærødder og slyngplanter i den bælgmørke nat, hvert øjeblik ubevidst skiftende retning. En rasende blæst begyndte nu at feje gennem løvet, pibende og hvæsende, alt eftersom den kom frem. Det ene næsten blændende glimt fulgte uophørligt på det andet, ledsaget af næsten døvende tordenskrald, og regnen strømmede ned, som om himlen havde åbnet alle sine sluser; dens strømme formelig sprøjtedes fremad af den tiltagende orkan. Drengene råbte til hinanden for at blive hørt, men den brølende storm og tordenbragene druknede deres stemmer fuldstændigt. Endelig var de dog så heldige en for en at nå hen til teltet, som de nu søgte ly under, forkomne, forrevne og våde lige til skindet; dog – alene det at være sammen igen syntes dem en trøst og beroligelse. Ingen kunne tale, dertil slog det gamle sejl alt for voldsomt frem og tilbage; deres stemmer tabte sig aldeles ved siden af dette spektakel. Stormen tiltog mere og mere, indtil med ét det skrøbelige tag sled sig løst fra surringerne og blæstes bort. De ulykkelige børn greb instinktmæssigt hinanden i hånden og flygtede atter hen i læ af en kæmpeeg tæt ved stranden, dog ikke uden hvert halve minut at falde og snuble. Uvejret havde nu nået sit toppunkt. I den uophørlige kæde af lynglimt, der flængede skyerne, stod hver genstand på jorden så tydeligt markeret, som om den var skåret ud i sten uden skygger eller schatteringer; de fremadbøjede træstammer, de skumklædte flodbølger, de frådende skumflager, de fjerne højes konturer hinsides floden viste sig gennem skyrevnerne og regnens tågeslør. Hvert øjeblik segnede en eller anden af de mægtige træers stamme i kampen og faldt

knagende og bragende ned på underskoven, og den uophørlige tordenbuldren lød da dobbelt skarpt og øredøvende, næsten betagende. Endelig kom kulminationspunktet i én sidste kraftanstrengelse: et brag, der syntes på én gang at skulle splintre øen i stumper og stykker, brænde den op til sidste pind, drukne den til træernes toppe, blæse den bort og døve hver skabning på den – alt i ét og samme nu. Det var i sandhed en vild nat for hjemløse børn at være ude i.

Efter dette sidste udslag syntes vejret at have udraset; de vældige naturkræfter trak sig tilbage, truende og brummende stedse svagere og svagere, indtil freden indtrådte på ny. Drengene vendte gysende tilbage til lejrpladsen, stærkt betagne, men fandt dog, at der endnu var noget at være Forsynet taknemmelig for, for den store sycamore, de havde haft deres sovepladser under, lå nu som en ruin, flækket af lynet, og de havde, Gud være lovet, været andet steds henne, da katastrofen indtraf.

Alt i lejren var selvfølgelig gennemblødt, ilden såvel som det andet, for i deres tankeløse ungdommelighed havde de naturligvis ingen sikringsforanstaltninger taget. Her var skellig årsag til fortvivlelse, navnlig i deres gennemisnede tilstand, og de talte i høje udtryk om det, men lidt efter opdagede de dog heldigvis, at ilden havde arbejdet sig så langt ind under den stamme, den var anlagt om imod, at omtrent et håndbredt bælte endnu fandtes bevaret fra fugtighed, og med tålmodighed og anstrengelse fortsatte de nu deres arbejde, indtil det virkelig atter lykkedes at få den pustet til live igen. En mængde store grene blev hobet op, indtil et blussende bål på ny var skaffet til veje, i hvis nærhed også humøret snart vendte

tilbage. Den kogte skinke blev tørret og afgav et velkomment måltid, efter hvilket passiaren stedse lystigere fortsattes, til det atter begyndte at lysne; temaet var naturligvis udelukkende deres overståede frygt og besværligheder; om søvn kunne der nemlig ikke være tale, så længe alting endnu var drivvådt.

Da solen atter begyndte at liste sig frem til de unge mennesker, kom søvnigheden imidlertid over dem, og de lagde sig da på strandbredden. Der varede det ikke længe, inden de atter befandt sig gennemtørre, men tillige overhedede, så at den påfølgende frokost blev overstået i en temmelig trist stemning; tillige brød nu virkningerne af natten frem i form af forkølelse og stive ledemod, hvortil også kom den tilbagevendende hjemveføelse. Tom, der var den første, som opdagede, hvad der var i anmarch, gav sig øjeblikkelig til at muntre sine staldbrødre, så godt det stod i hans magt, men havde ikke synderligt held med sig; stemningen var hverken for at spille kugler, cirkus, svømmeture eller noget andet. Så mindede han dem da om deres store hemmelighed og frembragte derved en lille stribe munterhed; medens denne endnu varede, interesserede han dem i en ny midlertidig plan, der gik ud på for en kort tid at holde op med at være sørøvere og skifte lidt ved at være indianere; dette gjorde lykke, og i en kort tid befandt de sig alle afklædte og overstregede med sorte mudderstriber à la zebra, naturligvis alle tre som høvdinge, og nu gik det løs i huj og hast gennem øen på jagt efter engelske nybyggere.

Senere delte de sig i tre fjendtlige stammer og overfaldt hinanden fra alle hånde baghold, udstødte frygtelige krigskrig,

dræbte og skalperede tusinder. Det var en blodig dag og selvfølgelig meget tilfredsstillende for alle parter.

Ved nattetid samledes atter høvdingene på lejrpladsen, lige så sultne som fornøjede; men nu opstod der en ny vanskelighed af den betænkeligste art: fjendtlige indianere kunne begribeligvis umuligt bryde brød uden først at have sluttet fred, og denne lod sig lige så umuligt etablere uden ved at ryge fredspiben sammen. Der var imidlertid ingen anden udvej, og blandt de tre samlede horder opstod der i det mindste hos de to et hemmeligt ønske om, at de aldrig havde indladt sig på at vige bort fra deres oprindelige sørøverlevevis. Imidlertid, nu var det for silde, man måtte tage følgerne, og med de bedst mulige miner til slet spil gav de befaling til at lade piberne bringe og tog deres drag, hver gang deres tur kom.

Og se! Nu viste der sig dog straks ét gode ved denne vilde tilstand; de havde allerede lært noget, de kunne ligefrem ryge lidt uden bagefter at skulle nødes til at søge efter tabte knive, ja, de blev ikke engang så dårlige, at humøret led under det. Dette var virkelig et betydningsfuldt resultat, der ikke måtte tabes igen ved ligegyldighed. Nej, umiddelbart efter aftensmaden blev øvelserne fortsat og med det mest afgjorte held. Således tilbragtes altså en mageløs aften; enhver følte sig stoltere og lykkeligere ved sin nyerhvervede færdighed, end om han havde flået og skalperet seks fjendtlige stammer; og således vil vi forlade dem her, sludrende og rygende, såsom fortællingens tråd ikke i øjeblikket har nogen brug for dem længere.

18

Var glæden end stor ovre på Jackson's Island, så var det desto tarveligere bevendt med den i St. Petersborg samme lørdag aften. Harpers og tante Pollys familier havde iført sig sørgedragt med mange tårer og vemod i hjerterne. En ganske usædvanlig stilhed hvilede over den lille by, skønt den ellers sjældent var synderlig støjende i det hele taget. Beboerne gik til deres gerning med adspredte tanker, talte kun lidet indbyrdes, men sukkede desto oftere. Om det så var børnene, så forekom fritiden dem tung og byrdefuld; der var intet rigtigt humør i deres lege, og disse ophørte derfor lidt efter lidt ganske aldeles.

Ud på eftermiddagen befandt Becky Thatcher sig på må og få drivende omkring ved den forladte legeplads i en meget melankolsk stemning. Der var imidlertid ingen trøst at finde på dette sted. Hun talede da sålunde til sig selv:

"Ak, havde jeg endda blot hans messingknap igen; men nu ejer jeg intet, slet ingenting til minde om ham."

Lidt efter standsede hun og udbrød:

"Her var det, på denne plet. Ak kunne jeg blot leve den dag om igen, så skulle rigtignok intet få mig til at udtale de ord igen – ikke for hele verden ville jeg gentage dem. Og nu er han borte, aldrig, aldrig mere skal jeg gense ham."

Denne tanke knugede hende rent sammen, og da hun vandrede bort, løb de salte tårer hende ned ad kinderne. Så mødte hun en hel klynge drenge og piger – alle sammen legekammerater til Tom – de stillede sig op, kiggede over plankeværket og talte om, hvorledes Tom havde foretaget dette

eller hint sidste gang, de så ham, eller hvorledes Joe ved samme lejlighed havde sagt sådan eller sådan, ord, hvori de nu tydeligt kunne indse, at der havde ligget soleklar spådom om, hvad der ville ske – og hver, som talte, udpegede nøjagtigt det sted, hvor de fortabte helte havde stået ved den nævnte lejlighed, og glemte desuden ikke at tilføje et eller andet, såsom: "og så stod jeg netop akkurat således – just som jeg står nu, og ligesom du nu f.eks. kunne være ham – jeg var ikke længere fra ham end nu – så smilede han i det samme, på denne måde, ser du, og i samme sekund gik der en følelse gennem mig – sådan højtidelig, forstår du. – Da tænkte jeg naturligvis ikke over, hvad det kunne betyde; men nu er det rigtignok tydeligt nok."

Derpå fulgte et livligt skænderi om, hvem der vel havde set de afdøde sidst i levende live, idet enhver krævede denne sørgelige ære for sig og søgte at godtgøre sin berettigelse dertil ved at føre mere eller mindre pålidelige vidner i sagen, og da det endelig langt om længe var blevet slået fast, hvem hæderen rettest tilkom at have set dem allersidst og udvekslet de allersidste ord med dem, følte den pågældende sig iklædt en slags hellig vigtighed og blev både begloet og misundt af alle de øvrige. En stakkels tilsidesat fyr, der ikke havde anden betydning at prale af, sagde med en vis selvfølelse ved erindringen:

"Mig har Tom Sawyer engang pryglet ordentlig af!"

Men dette krav på ære mislykkedes fuldstændigt. Næsten enhver af de tilstedeværende kunne gøre sig til af noget lignende, hvilket naturligvis i høj grad forringede det karakteristiske ved udmærkelsen. Selskabet slentrede så atter

bort, mens de fortsatte talen om de afgåede helte med undertrykte, højtidelige stemmer.

Da søndagsskolen næste formiddag var forbi, begyndte kirkeklokken at klemte i stedet for som ellers ganske simpelt at ringe. Helligdagen var meget stille, og denne sørgelige lyd syntes at stå i god harmoni med den nedtrykte stemning, der lå over hele naturen. Beboerne samledes efterhånden, efter først at have dvælet en kort stund i våbenhuset for at hviske lidt indbyrdes om den triste begivenhed. I selve kirken var derimod alt stille; den eneste lyd, der hørtes, var kvindernes sørgekjoler, der raslede på gulvet, idet de tog sæde. Ingen kunne huske, hvornår kirken sidst havde været så propfuld som ved denne lejlighed. Til sidst indtrådte en forventningsfuld pause, med en egen slags nysgerrighed kiggede folk fremad, og ind trådte tante Polly, ledsaget af Sid og Mary, umiddelbart efter hvilke hele den Harperske familie viste sig, alle klædt i sort; ved dette syn rejste menigheden, den gamle præst deri indbefattet, sig, bukkede ærbødigt og blev stående, indtil de sørgende var kommet til sæde i den forreste stol. Tavsheden blev fra nu af kun afbrudt ved en undertrykt hulken, indtil præsten trådte frem og med udbredte hænder begyndte bønnen. En salme blev afsunget i en stærkt bevæget sindsstemning, hvorefter teksten oplæstes: "Jeg er livet, og hvo der bliver i mig, skal leve evindeligt."

I talens løb udkastede præsten et sådant rørende billede af de afdøde børns dyder, vindende væsen og lovende anlæg, at hver sjæl, der måtte indrømme sandheden deri, følte den bitreste anger over den blindhed, han tidligere havde betragtet dem med, og den stædighed, hvormed man bestandig kun havde

villet se lutter fejl og onde sider hos drengene. Der forekom mange små, rørende træk af de henfarnes levned, der yderligere illustrerede deres uskyldige, medfølende karakter, og det stod nu ganske klart for enhver af de tilstedeværende, hvor smukke og ædle disse småbegivenheder havde været, ligesom de samtidig med sorg følte, hvor lidet de havde været i stand til at vurdere dem, dengang de forefaldt, og i hvilken grad de havde fordømt ophavsmændene som fortjente til en god dragt prygl. Jo længere han kom frem i talen, desto dybere bevæget blev menigheden, indtil den sidste skranke faldt, og alle deltog i de sørgendes lydelige gråd, – et kor, hvori endog selve prædikanten faldt i med fra prædikestolen.

Oppe i galleriet lød der ved dette tidspunkt en lille støj, som dog ikke blev synderlig bemærket; et øjeblik efter knirkede døren, præsten hævede sine tårefyldte blikke fra lommetørklædet og stod som forstenet! En enkelt vovede sig så først til at følge hans øjes retning, derefter flere og flere, indtil endelig – som ved fælles aftale – hele menigheden rejste sig op og stirrede, medens de tre afdøde drenge kom marcherende op ad midtergangen, Tom i spidsen, derefter Joe og endelig Huck; denne, at se til som en bevægelig bunke elendige pjalter, kom sneglende af sted bag efter de to andre. De havde holdt sig skjult deroppe og derfra overværet og hørt på deres egen begravelseshøjtidelighed.

Tante Polly, Mary og familien Harper fo'r imod deres til livet genopvakte børn og kvalte dem næsten med kys og kærtegn, medens den stakkels Huck stod, forlegen og ilde til mode, uden ret at vide, hvad han skulle gøre, eller hvorledes han skulle unddrage sig disse genkendende og spørgende blikke. Han

vaklede lidt, begyndte så forsigtigt at snige sig bort, men Tom greb hans hånd og sagde højt:

"Tante Polly; dette er synd. Der må dog vel også være nogen, der vil være glad ved at gense Huck."

"Ja, ved Gud er der det! Jeg er også ret inderlig glad ved at se ham igen, stakkels forældreløse fyr;" med hvilket udbrud tanten ligeledes overvældede Huck med en sådan strøm af ømhed, at den pågældende nu først rigtigt ønskede sig langt derfra.

Pludselig hævede præsten sin stemme og råbte:

"Lovet være Herren, fra hvem enhver god gave kommer! – Synger nu alle af eders hjertes fulde kraft."

Dette gjorde man. Den gamle, velbekendte salme brød frem med en triumferende tonefylde, og medens den rystede husets tag, stod Tom Sawyer, sørøveren, og så sig om blandt de misundelige rundt om ham, indrømmende for sig selv, at denne stund ubestrideligt var den stolteste i hele hans liv.

Da den ved næsen tagne menighed atter forlod kirken, var der kun én mening om, at man med fornøjelse endnu en gang ville lade sig holde for nar på lignende måde, når man så til gengæld kunne høre salmen sunget med samme kraft som denne dag.

Tom fik den eftermiddag flere puf og kys – alt efter tantens skiftende tilbøjelighed – end han tidligere havde fortjent sig i et helt år; og han var stærkt i tvivl om, hvilken af disse to forskellige metoder, der egentlig manifesterede den største taknemmelighed mod Forsynet og kærlighed til ham selv.

19

Dette var altså Toms omtalte store hemmelighed – at vende hjem med sine røver-staldbrødre og overvære deres egen ligbegængelse. De havde padlet sig over floden på en træstamme i tusmørket lørdag aften og var landet halvanden mil neden for deres hjem, havde tilbragt natten i udkanten af byen og derefter ved første daggry lusket sig ad bagstræder og smøger til kirken, i hvis galleri de havde sovet ud mellem en hel hærskare af invalide bænke og stole.

Ved morgenmaden mandag morgen var tante Polly og Mary begge usædvanligt elskværdige imod den hjemkomne og særligt hensynsfulde mod hans ønsker. Talen gik særdeles livligt den morgen, og i dens løb fremsatte tanten følgende tale til Toms besvarelse:

"Hør nu, lille Tom, jeg indrømmer gerne, at det var en god spøg at holde hele byen på pinebænken i næsten en hel uge og benytte fritiden efter jeres eget forgodtbefindende, men jeg fandt det grusomt af dig at lade mig gå så længe og lide. Kunne du komme herover på en træstamme for at overvære højtideligheden, så synes mig også, du kunne have gjort dig et ærinde hertil og ladet mig tilflyde et lille vink om, at du ikke var død, men kun stukket af."

"Ja, det burde du rigtignok have gjort, Tom," tilføjede Mary, "og jeg tror om dig, at du også ville have gjort det, såfremt det blot var faldet dig ind."

"Ville du virkelig, Tom?" spurgte tante Polly, hvis ansigtet klarede op. "Sig mig nu ærligt: havde du gjort det, hvis det var

faldet dig ind?"

"Ja – åh – jeg ved næsten ikke. Det ville jo have spoleret hele virkningen."

"Tom, jeg havde dog troet, at du holdt så meget af mig, du slemme dreng," sagde tanten i en krænket tone, der skar drengen i hjertet; "det ville dog altid have været noget, om jeg kunne have tænkt mig, at du i det mindste bagefter ville have ønsket at kunne lette mit hjerte for bekymringen."

"Ja, ja, lille tante, det gør nu dog ikke noget, Tom er ikke ond af hjerte – det er sådan blot hans ubetænksomme måde at udtrykke sig på," trøstede den brave Mary, "han har altid så meget i hovedet, at han ikke får tid til at veje sine ord."

"Så meget desto værre. Sid ville have tænkt på det. Og hvad mere er, Sid ville bestemt være kommet herover til mig. Men du – stygge Tom – du vil nok engang, når det er for silde, se tilbage og ønske dig, at du havde taget lidt mere hensyn til mig, især når du kunne have gjort det med så liden ulejlighed."

"Lille, kære tante, du ved dog godt, hvor meget jeg holder af dig," sagde Tom.

"Jeg ville tro mere på det, hvis du lidt oftere beviste det i gerningen."

"Jeg fortryder nu oprigtigt, at jeg ikke faldt på den tanke," svarede Tom i en angergiven tone, "men jeg drømte tit om dig derovre. Det var dog altid noget. Ikke sandt?"

"Jo, noget, men rigtignok ikke meget – en kat gør ofte det samme – men det er naturligvis bedre end slet intet. Nå, hvad drømte du da?"

"Åh, onsdagen drømte jeg for eksempel, at du sad her ved sengen, og at Sid sad der på brændekassen med Mary ved siden

af sig."

"Ja, det forholder sig for øvrigt ganske rigtigt. Det gør vi jo altid. Men det fornøjer mig dog, at du – om end kun i drømme – beskæftigede dig så meget med os."

"Så drømte jeg tillige, at Joe Harpers moder var her."

"Nej dog! Det er også rigtigt. Hvad drømte du mere?"

"En hel mængde; men det står mig så utydeligt nu."

"Prøv på at huske det. – Kan du ikke?"

"Det forekommer mig næsten, at vinden – at vinden sådan – sådan blæste – –"

"Prøv endnu en gang Tom! Vinden blæste virkelig til noget. Hvad var det nu?"

Tom pressede hænderne mod panden, som om hans tanker arbejdede hårdt; derpå sagde han:

"Nu har jeg det! Nu fandt jeg det! Den blæste lyset ud."

"Du milde skaber! Bliv ved, Tom, bliv ved."

"Det synes mig dernæst, at du sagde: hvad, jeg tror, at døren –"

"Nå, at døren – hvad mere?"

"Lad mig blot betænke mig lidt – O! ja, du sagde: Jeg tror, at døren er blæst op!"

"Ja, så sandt jeg sidder her, sagde jeg ikke netop ord til andet dette."

"Og så drømte jeg, – at – ja, det tror jeg da, jeg synes næsten, at du bad Sid om at gå – at gå –"

"Nå dreng – at gå; hvad bad jeg Sid om at gøre; anstreng dig nu."

"Om at gå – åh, om at lukke den igen."

"Nej, nu har jeg dog aldrig hørt magen i mine levedage! Kom nu her, og fortæl mig, at der ikke er noget dybere ved drømme! Mutter Harper, der altid vil være så klog, skal vide dette, inden hun er blevet en time ældre. Jeg gad nok høre hende rime dette sammen med hendes snak om overtro. Bliv ved, Tom."

"Jo, nu står det hele mig så klart som den lyse dag. Så sagde du, at jeg egentlig ikke var ond, men kun uartig og fuld af spilopper, og aldrig mente noget egentlig slet med det, jeg foretog mig."

"Ja, det slår også til. Du min skaber! Og så – Tom?"

"Og så begyndte du at græde."

"Ja, det ved Vorherre, jeg gjorde. Og det var ikke første gang – Gud bedre det."

"Derpå gav mrs. Harper sig også til at græde og sagde, at Joe var akkurat ligesådan, og at hun fortrød at have slået ham for den fløde, som hun selv havde kastet bort –"

"Tom, jeg tror, en ånd taler gennem dig, dine ord lyder formelig profetiske – ja, det er ved Gud i Himlen sandt. Lad mig høre mere, min dreng."

"Så sagde Sid – han sagde, at –"

"Jeg tror ikke, jeg sagde noget," bemærkede Sid tørt.

"Jo vist gjorde du det," bemærkede Mary.

"Ti nu I to blot stille, og lad Tom tale. Lad os høre, hvad Sid sagde."

"Det var, at han håbede, at jeg var bedre faren, hvor jeg nu var; men hvis jeg imidlertid undertiden –"

"Nå, der kan du selv høre; det var jo på en prik dine ord, Sid."

"Og du bad ham derpå om straks at holde sin mund."

"Ja, det kan du forlade dig på! Der må vist have været en engel til stede den aften."

"Og mrs. Harper fortalte om Joe, der havde forskrækket hende med en kinesisk pistol, og du fortalte hende om katten Peter og smertestillerne."

"Ja – så sandt jeg lever!"

"Derefter snakkede I nok en hel mængde om, at der skulle anstilles efterforskninger på floden, og om, at ligbegængelsen skulle foregå om søndagen, hvorpå begge I to gamle kyssedes til afsked!"

"Ja, det er aldeles nøjagtigt! Således gik det netop til – mærkværdigt! Tom, du kunne ikke have beskrevet det tilforladeligere, om du selv havde været til stede og set det. Men hvad skete der så mere?"

"Så tror jeg nok, at du bad til Vorherre for mig – jeg kunne ganske tydeligt se dig og høre hvert ord, du sagde. Derefter gik du i seng, og jeg var så bedrøvet, at jeg tog et stykke sycamorebark og skrev på det: "Vi er ikke døde – vi er kun ude på sørøveri," og lagde det på bordet ved lysestagen; du så så god ud, som du der lå og sov, at jeg næsten tror, at jeg stjal mig hen, bøjede mig over dig og kyssede dig på munden."

"Gjorde du, Tom; herregud, gjorde du virkelig, min dreng! Det opvejer alt, hvad du har gjort mig før"; og hun greb drengen i sine arme og knugede ham op til sig med en heftighed, der bragte den onde samvittigheds skamrødme op i hans kinder.

"Ja, det var virkelig overmåde venligt – skønt det jo rigtignok kun var en drøm," bemærkede Sid ganske sagte.

"Hold din mund, Sid! I drømme foretager man sig netop det samme, som man helst ville gøre i vågen tilstand. Her er et stort

kavil-æble, som jeg netop har gemt til dig, Tom, – og gå nu i skole, børn. Jeg takker min Gud og frelser, at jeg har fået dig tilbage; det er en stor nåde og barmhjertighed, han viser mig gamle stakkel, der gør mig min bedste umage for at holde hans bud og tækkes ham, skønt jeg naturligvis er højst uværdig til så megen lykke. Dog, var det ikkun de retfærdige, der skulle nyde godt af hans miskundhed og blive hjulpet frem af ham, så var der vel næppe nogen af os her på jorden, der ville nå til hans rige, når den lange nat kommer til os. Gå nu alle tre – skynd jer af sted – nu har dette varet længe nok."

Børnene begav sig altså til skolen og den gamle kone til mrs. Harper for at overvinde hendes vantro med en beretning om Toms drømmesyn. Sid var måske den, der så skarpest. Om han end ikke udlod sig til de andre. For sig selv ræsonnerede han som så:

"Det var ellers lovlig tydeligt – så lang en drøm uden en eneste fejltagelse – pyh!"

Hvilken helt Tom nu var blevet! Han behøvede sandelig ikke længere at gå og gøre kunster; med en værdig mine, passende for en sørøver, der er sig fuldt bevidst, at den offentlige opmærksomhed følger ham over alt, bevægede han sig omkring. Ja, opmærksomheden var rigtignok henledet på ham, og det til gavns. Naturligvis lod han, som om han ingen anelse havde om de nysgerrige blikke, der fæstede sig på ham, eller de bemærkninger, der faldt rundt om; men i virkeligheden var det som manna for hans sjæl. Småbitte drenge flokkedes om ham, stolte ved bevidstheden om at være set og tålt af ham, ligesom han kunne have været selve trompetdrengen, der går i spidsen for optoget, når et menageri kommer dragende gennem

gaderne. Hans jævnaldrende prætenderede forgæves ikke at lægge mærke til ham, medens de indvendig var nær ved at fortæres af den brandguleste misundelse. De ville have givet halvdelen af deres liv for at eje hans mørkladne, solbrændte hud og hans alt fordunklende berømmelse, medens Tom på sin side ikke ville have givet afkald derpå, om man så havde tilbudt ham et helt cirkus i bytte.

I skolen blev der gjort sådan en stads af ham og Joe og udstrålet sådan en mængde beundring fra de andres øjne, at genstandene for al denne forgudelse naturligvis inden ret lang tid ikke var langt fra at revne. De begyndte at meddele brudstykker af deres hændelser for én begærlig tilhørerkreds – notabene *begyndte* – for dette tema skulle selvfølgelig ikke sådan udtømmes på én gang, hvilket der for øvrigt i betragtning af deres temmelig frugtbare fantasi ej heller just var nogen øjeblikkelig fare for ville ske. Og da de som slutningsnummer fik piberne frem og med en overlegen højhed spadserede dampende omkring, tør jeg nok sige, at de stod på hæderens øverste tinde.

Tom kom nu til den erkendelse, at han kunne undvære Becky Thatcher. Det ville være ham nok at leve for hæderen. Nu, efter at han i en så fremtrædende grad havde udmærket sig, nu ville hun muligvis nok være tilbøjelig til atter at indlade sig. Ja, ja – så kunne hun jo selv gøre skridt til det, hun skulle da få at føle, at også han kunne være så ufølsom som "somme". Det varede ikke længe, førend hun viste sig, men Tom lod naturligvis, som om hun ikke eksisterede, gik hen i et andet hjørne af legepladsen og begyndte at tiltale en klynge drenge og piger. Lidt efter iagttog han, at hun trippede frem og tilbage, rød i

hovedet og med strålende øjne, tilsyneladende ivrigt og muntert optaget af en tagfat, under hvilken hun udstødte en påfaldende højrøstet latter, hver gang en blev fanget; det undgik ham heller ikke, at disse fangster altid blev udført påfaldende nær ved det sted, hvor han stod, og at hun da ved samme lejlighed kastede talende blikke hen imod ham. Disse tegn nærede selvfølgelig i allerhøjeste grad hele hans forfængelighed, men havde tillige den stik modsatte virkning af den forønskede, idet det kun end ydermere opildnede ham til ikke at give efter eller forråde, at han vel forstod hendes manøvrer. Da det altså ikke syntes at ville hjælpe, begyndte Becky at synge og fare omkring i alle retninger, udstødte så et par gange forfærdelige suk og stirrede ivrigt og vedholdende på Tom. Hun lagde nu mærke til, at denne begyndte at lægge en påfaldende opmærksomhed for dagen over for Amy Lawrence, følte skinsygens kvaler i sit hjerte og blev mere og mere urolig. Forgæves forsøgte hun at mande sig op til at gå, fødderne nægtede at adlyde og førte hende forræderisk netop hen til den gruppe, hvor Tom stod. Hun sagde da til en pige, næsten kun et skridt fra vor helt, med en vis forloren livlighed:

"Du stygge Mary Austin, hvor var du i søndags, da der var skole i kirken?"

"Jeg var der jo, så du mig ikke?"

"Nej, var du? Hvor mon du da sad?"

"Jeg sad i miss Peters' klasse; det plejer jeg jo altid. Jeg så godt dig."

"Såh? – det var da underligt, at jeg ikke fik øje på dig. Jeg ville netop have fortalt dig noget om vor skovtur."

"Nej, det var da morsomt. Hvem vil lave den?"

"Moder har givet mig lov til at få en."

"Gud – hvor det bliver mageløst! Jeg håber da, hun vil bede mig til den."

"Naturligvis. Skovturen bliver jo lavet for min skyld. Enhver, som jeg ønsker, bliver naturligvis bedt. Og jeg vil gerne have dig med."

"Nej dog! Det var da guddommeligt. Hvornår skal det være?"

"Det er ikke afgjort endnu. Måske i sommerferien."

"Det bliver ordentlige løjer! Vil du have alle drengene og pigerne med?"

"Ja, det forstår sig. Alle mine veninder og venner – enhver, der ønsker at være ven med mig," med disse ord kastede hun et langeligt blik hen imod Tom, der imidlertid roligt fortsatte sin underholdning med Amy Lawrence og just berettede om den frygtelige storm på øen og om, hvorledes lynilden splintrede den store sycamore til "bare spåner", netop da han stod ikke en meter derfra.

"Åh, må jeg komme med?" udbrød Gracie Miller.

"Ja!"

"Og jeg?" sagde Sally Rogers.

"Ja, du må."

"Får jeg også lov," spurgte Susan Harper, "og Joe med?"

"Ja, begge to."

Således fortsattes talen, ledsaget af glade håndklap, lige til hele selskabet havde bedt om tilladelse til at deltage i festen, undtagen Tom og Amy Lawrence. Netop i dette spændende øjeblik vendte den nybagte helt sig koldblodigt om og førte Amy bort med sig, stadig konverserende. Beckys læber dirrede, tårerne trådte hende i øjnene, men med en kraftanstrengelse

betvang hun sig og viste en forceret munterhed over for de andre, som hun derfor fortsatte passiaren med. Men der var ikke længere den livlige stemning for skovturen nu, så lidt som ved noget som helst andet tema, og så såre det lod sig gøre, gik hun derfor bort fra de andre og lettede sit hjerte med – hvad hendes køn kalder – en rigtig ordentlig tudetur.

Der blev hun da siddende i sørgmodige tanker med såret stolthed, lige indtil klokken ringede ind. Med et hævngerrigt udtryk rejste hun sig derpå, rystede sine to fletninger og sagde til sig selv: "Nu ved jeg, hvad jeg, vil gøre."

I frikvarteret fortsatte Tom kurmageriet til sin gamle flamme, indvendig jublende af selvtilfredshed. Han søgte, så ofte lejligheden frembød sig, netop at komme til at stå i nærheden af Becky for ret at tortere hende med sit komediespil. Da han imidlertid kort efter atter hemmeligt betragtede hende, blev han pludselig højst altereret. Hun sad nemlig ganske hyggeligt på en lille bænk bag ved skolehuset og bladede ivrigt i en billedbog sammen med Alfred Temple, ja, så fordybede var de, og så tæt havde de stukket hovederne sammen, at intet i hele verden syntes at kunne få dem forstyrret igen. Den mest hvidglødende skinsyge fo'r som et lyn gennem Toms årer. Han begyndte at hade sig selv, fordi han så flot havde forsømt den lejlighed til udsoning, Becky så beredvilligt havde tilbudt. Han skældte sig ud for et fæ og alle de lignende betegnelser, der fandtes, ja kunne næsten have grædt af ærgrelse. Imidlertid passiarede Amy lystigt væk, alt efter som de vandrede videre, for hendes hjerte jublede jo atter, men Toms tunge havde nu mistet sin fortryllende kraft. Ikke et muk hørte han af alt det, hun kom frem med, og når hun tav, gav han kun et kejtet svar,

der tilmed som oftest allertydeligst forrådte, hvor åndsfraværende han egentlig var. Idelig førte en uforklarlig magt ham bag om huset; men ak! kun for at pine hans øjne med det forhadte syn. Han kunne ikke lade være. Og end mere rasende blev han ved at se, at Becky Thatcher ikke en eneste gang lod til at have den fjerneste anelse om, at han overhovedet befandt sig mellem de levendes tal. Dog, dette var fra hans side en fejltagelse; hun så ham tværtimod overmåde godt og følte særdeles tydeligt, hvorledes hun atter var i færd med at vinde slaget, og hun godtede sig inderligt over at se ham lide alle de kvaler, hun selv nys havde måttet prøve. Amys fornøjelige pludren blev ham til sidst ganske utålelig; han gjorde derfor nogle hentydninger til uopsættelige forretninger, der ikke måtte glemmes; – forgæves, pigen vedblev lige ufortrødent. Tom tænkte ved sig selv: "Så gid pokker da have det; hvordan kommer jeg dog af med den tøs igen?" indtil han endelig rent ud erklærede, at de omtalte forretninger ikke turde opsættes længere; hun gav ham da snedigt at forstå, at hun nok skulle "være der", når skolen var forbi, og han fo'r af sted, hadende hende for disse sidste ord.

"Enhver som helst anden," tænkte Tom tænderskærende, "enhver som helst anden i hele byen, hellere end denne væmmelige St. Louis laps, der altid bilder sig ind at være så fin og aristokratisk. Ja, ja, min ven! Prygl fik du den første dag, du viste dig her i byen, og prygl skal du få igen. Vent du blot, til jeg får fat i dig; du kan tage gift på, at jeg skal –"

Hermed begyndte han at gestikulere, som om han var i færd med al mørbanke en eller anden tænkt uven, rive ham i håret og sparke ham fordærvet.

"Nå, din hvalp, har du måske snart fået nok? Ja, lad så det lære dig en anden gang ikke at komme i mine bede."

Således fuldendtes altså denne imaginære afstraffelse til professens fuldstændigste tilfredshed.

Da det var blevet middag, fløj Tom hjem så hurtigt som muligt. Hans samvittighed tillod ham ikke længere at holde Amy svævende i hendes lyksalige fejltagelse, og skinsygen kunne endnu mindre udholde de andre kvaler. Becky fortsatte sine studier i billedbogen med Alfred Temple, men da tiden efterhånden forløb, og der ingen Tom viste sig i farvandet, begyndte hendes triumf at formørkes og tabe sin tiltrækningskraft; et par gange begyndte hun at spidse øren, men ak – det var ikke Tom, der viste sig. Til sidst blev hun da helt elendig og fortrød bitterligt, at hun havde løbet linen så langt ud. Stakkels Alfred havde en klar følelse af, at han begyndte at miste hende igen, skønt han aldeles ikke begreb, hvorledes det gik til; han udbrød da for atter at henlede interessen på det foreliggende bindeled imellem dem: billedbogen: "Åh, se, her er et nydeligt et, se blot!" men det klikkede; nu tabte hun rent tålmodigheden og svarede: "Å, lad mig være fri for din plagen; jeg bryder mig ikke en døjt om dem," og brød pludselig ud i tårer, rejste sig op og løb bort.

Alfred fulgte efter, kom op på siden af hende og forsøgte at agere trøster, men fik til svar:

"Kan du da ikke gå din vej og lade mig være i fred. Jeg kan ikke udstå dig!"

Efter denne salve gav ridderen tabt, højst forundret over, hvad denne forandring var blevet forskyldt af, for hun havde jo selv erklæret før middag, at hun ville se på billeder hele fritiden

– og nu spadserede hun af sted derhenne og græd. Han gik derefter ind i klassen, surmulende, ærgerlig, men tillige ydmyget, og faldt i tanker, hvorved det snart begyndte at dages for ham, hvad der egentlig var grunden til det hele – hvorledes han ligefrem var blevet anvendt af denne tøs for at tiltrække hende Tom Sawyers opmærksomhed. Det skal bestemt forsikres, at han ved denne opdagelse var såre langt fra at hade Tom mindre grundigt end før, tværtimod ønskede han endnu inderligere, at han på en eller anden måde kunne bringe rivalen rigtig ordentligt i fedtefadet uden at risikere for meget selv. Toms læsebog kom ham da pludselig for øje. Her var jo den så meget attråede lejlighed. Med et taknemmeligt hjerte åbnede han den, fandt dagens lektie og hældte derefter hele siden over med blæk. Becky, som tilfældigvis kiggede ind ad vinduet i samme øjeblik bag ved ham, opdagede, hvad der foregik, og skyndte sig bort for ikke at blive bemærket. Medens hun ilede hjemad, besluttede hun først at opsøge Tom og fortælle ham det; han ville da være hende taknemmelig, og alle deres sorger ville få en ende; men førend hun var kommet halvvejs, faldt hans grusomhed, da hun talte om sin skovtur, hende atter på sinde og opfyldte hende med skam. Den endelige beslutning blev da, at hun ville lade ham få sine prygl for den ødelagte læsebog og oven i købet hade ham fra nu af og altid.

20

Tom kom hjem i en meget sørgmodig sindsstemning, og det første, hans tante sagde til ham, viste straks klart, at der kun var grumme ringe medfølelse at vente sig fra hendes side:

"Tom, jeg er stærkt betænkt på at give dig så mange bank, der kan ligge på dine rygstykker."

"Hvad har jeg da gjort, lille tante?"

"Du har vorherredød gjort tilstrækkeligt. Her kommer jeg over til mrs. Harper ligesom en anden gammel, godtroende nar for at få hende til at tro på alt det vrøvl om din drøm, og så viser det sig. At hun har fået klemt ud af Joe, at du har været herovre og hørt alt, hvad vi talte om den aften. Tom, jeg ved næsten ikke, hvad enden skal blive for en dreng, der opfører sig på den måde. Jeg forsikrer dig, at det gør mig så ondt, at du har kunnet lade mig gå den tossegang uden at sige et eneste kny."

Dette var en ganske ny måde at betragte sagen på. Tidligere havde han fundet sin historie med drømmen såre vittig og fiffigt udtænkt, medens den nu viste sig blot og bart som et meget mådeligt og hensynsløst påfund. Han stod derfor og hængte med hovedet, aldeles ude af stand til at forsvare sig. Endelig fik han dog frem:

"Tante, jeg ville ønske, jeg ikke havde gjort det – men jeg tænkte ikke over det."

"Ak, barn, hvornår vil du lære at tænke? Det eneste, du gider tænke på, er alt, hvad der angår dig selv. Du kunne tænke på at komme den lange vej fra Jackson's Island og hertil blot for at le ad vore sorger, ligesom du også kunne få udspekuleret den

usandhed med drømmen, men tænke på at befri os fra vor ængstelighed, det var for meget."

"Tante, lille, kære tante, jeg føler nu, at det var rigtig slet handlet, men det har aldrig været min hensigt at være ond, det forsikrer jeg dig højt og helligt. Og det var heller ikke på nogen måde min oprindelige plan at tage herover for at le ad jer den aften."

"Hvad var da din oprindelige plan?"

"Det var at sige dig, at du ikke skulle være urolig for os, fordi vi slet ikke var druknet."

"Tom, Tom, jeg ville være det taknemmeligste menneske på hele jordkloden, hvis jeg virkelig turde tro på, at disse ord er sandhed, men jeg er næsten vis på, at du nu atter binder mig noget på ærmet – ja Tom, næsten ganske sikker på det."

"Jeg forsikrer dig, tante, det er den rene sandhed – gid jeg må synke i jorden, hvis jeg lyver i dette øjeblik."

"Herregud, min dreng, stå dog ikke der og lyv – hører du. Det gør jo blot sagen hundrede gange værre."

"Tante, tro mig, denne gang er det ingen løgn, det er den skinbarligste sandhed. Jeg ønskede blot at befri dig for enhver bekymring – det var udelukkende årsagen til, at jeg tog herover."

"Jeg ville give alt, hvad jeg ejer, til at jeg turde tro dig – det ville udslette en masse af dine synder af min erindring, Tom. Jeg ville da næsten kunne være glad over, at du bar dig så forkert ad; men det lyder rigtignok grumme lidt troværdigt; for hvorfor handlede du da ikke, som du havde foresat dig, barn?"

"Jo, ser du, lille tante, da du begyndte at tale om ligbegængelsen, så blev jeg med ét så opfyldt af planen om at

komme herover og holde mig skjult i kirken, at jeg ikke nænnede at spolere den spøg, og derfor tog jeg igen mit stykke bark og puttede det i lommen."

"Hvilket stykke bark?"

"Barken, jeg havde skrevet på, at vi kun var ude på sørøveri. Jeg ønsker så inderligt nu, at du ville være vågnet op, da jeg kyssede dig. – Det gør jeg på ære."

Tantens strenge miner begyndte at give efter og afløstes af en pludselig ømhed i udtrykket:

"Kyssede du mig da virkelig, Tom?"

"Ja, det ved Vorherre, jeg gjorde."

"Er du *vis* på det, min dreng?"

"Ja, det er jeg rigtignok ganske vis på."

"Hvorfor kyssede du mig egentlig, Tom?"

"Fordi jeg holdt så meget af dig, da du lå der og sukkede, og fordi jeg havde så ondt af dig."

Det lød næsten som en sandhed. Den gamle kone formåede derfor heller ikke at bekæmpe en vis skælven i stemmen, da hun sagde:

"Kys mig da igen, Tom! – og skynd dig så af sted i skole. Nu har jeg ikke længere tid til at snakke med dig."

Så snart han var ude af stuen, løb hun til klædeskabet og fremtog den las af en trøje, som Tom havde været på sørøvertogt med: men med ét standsede hun atter og udbrød:

"Nej, jeg tør ikke. Stakkels dreng, han har vel også bundet mig noget på ærmet denne gang – men det var virkelig sådan en velsignet yndig usandhed; den gjorde virkelig mit gamle hjerte så inderlig godt. Jeg håber til Gud – nej, jeg er vis på, den gode Gud vil tilgive ham den; for meningen med den var dog

egentlig så god. – Men jeg bryder mig dog ikke om at forvisse mig om, at han ikke talte sandhed. Jeg vil hellere lade være med at se efter."

Med disse ord hængte hun atter trøjen ind og stod så ubestemt et lille øjeblik. To gange strakte hun på ny hånden ud for igen at tage den frem, og to gange modstod hun fristelsen. Én gang endnu vovede den sig frem, og denne gang forskansede hun sig med tanken: "Det er i alt fald et godt påfund – et rigtig godt påfund – det vil dog ikke bedrøve mig," og med disse ord begyndte hun at ransage lommerne. I næste minut løb de klare glædestårer hende ned over kinderne, medens hun læste Toms depeche og ved sig selv sagde:

"Nu kunne jeg tilgive drengen, om han så havde begået en million forseelser!"

21

Der var et udtryk i tante Pollys adfærd, da hun kyssede Tom, som forjog hans onde humør og atter gjorde ham glad om hjertet. Han skyndte sig af sted til skolen og havde det held at indhente Becky Thatcher lige foran i Engstrædet. Han var af den slags mennesker, der altid handler efter den første indskydelse; uden at betænke sig et sekund skyndte han sig derfor hen til hende og sagde:

"Jeg har båret mig rigtig væmmeligt ad i dag imod dig, Becky, og nu gør det mig så ondt. Men det skal aldrig – aldrig ske tiere, gør mig så atter glad ved at slutte fred med mig."

Pigebarnet standsede ved denne tiltale, så ham arrigt ind i øjnene og svarede:

"Du skal have tak, Thomas Sawyer, om du for fremtiden blot vil passe dig selv. Jeg agter aldrig oftere at tale med dig."

Dermed slog hun med nakken og gik videre. Tom var i den grad målløs og betagen, at han ikke engang havde åndsnærværelse nok til at fremkomme med den ellers så naturlige riposte: "Så kan du såmænd lade være, jomfru Kæphøj," førend øjeblikket var tabt. Altså ytrede han ikke et muk. Ikke desto mindre følte han sig naturligvis kogende af raseri, da han kom slentrende ind på legepladsen, og ønskede blot, at hun havde været en dreng, for at han ret kunne have taget hende under behandling. Lidt efter passerede de forbi hinanden, og han lettede nu sit hjerte ved at aflevere en ædende spydighed i forbigående. Hun slyngede en lignende tilbage, og bruddet var nu fuldstændigt. Det forekom Becky, at tiden aldrig

ville få ende, sådan længtes hun efter at blive ringet ind og godte sig over hans prygl, når læsebogens forfatning kom for en dag, og havde hun end tidligere haft en vis ubestemt tilbøjelighed til at lade Alfred Temple undgælde efter fortjeneste, så var den nu i alt fald komplet forduftet ved Toms fornærmende ytringer.

Stakkels pige, lidet anede hun, hvor hurtigt skyerne trak sammen over hendes eget hoved. Læreren, mr. Dobbins, var et menneske, der nu befandt sig hinsides sit livs zenit med en endnu utilfredsstillet ærgerrighed. Hans yndlingstanke, målet for alle hans drømme, havde været en doktorhat, men armoden havde bevirket, at han aldrig var nået højere på ærens stige end til at blive landsbyskolelærer. Hver dag tog han en vis, hemmelighedsfuld bog frem af sin pult og fordybede sig i den, medens børnene læste på deres lektier. Det følger af sig selv, at den nævnte bog altid omhyggeligt holdtes under lås og lukke, og at der blandt hele ungdommen ikke befandt sig en eneste, som ikke brændte af begærlighed efter at kigge i den, et mål, ingen imidlertid endnu havde nået. Hver eneste dreng og pige havde sin egen teori om bogens indhold, alle sammen forskellige, men alle sammen lige sandsynlige for den sags skyld, siden ingen endnu var kommet videre end til den blotte formodnings standpunkt. Nu hændte det sig imidlertid, at Becky, da hun kom forbi katedret, tilfældigvis opdagede nøglen siddende i låsen! Her var en lejlighed, der måske aldrig oftere ville tilbyde sig. Hun kiggede forsigtigt rundt til alle sider, forsikrede sig om at være alene, og i næste øjeblik stod hun da med bogen i hånden. Titlen, "Professor N. N.s Anatomi", bragte ikke noget klart lys i sagen, hvorfor hun begyndte at blade i den.

Derved kom hun pludselig til et smukt udført og koloreret billede: et menneskeligt legeme. Just i samme øjeblik faldt der en let skygge over bladet, Tom Sawyer trådte ind i klassen og overskuede med et eneste blik hele situationen; som et lyn greb Becky bindet, smækkede bogen i, men, o, ve! var så uheldig at rive mennesket midt over med det samme. Hun kylede nu værket ind i pulten igen, drejede nøglen om og brast i gråd lige så meget af skam som ærgrelse:

"Tom Sawyer, uf, hvor du er simpel, sådan at stjæle dig bag på folk og udspionere dem!"

"Hvor kan du tro, at jeg skulle vide, hvad du tog dig for?"

"Du burde skamme dig – burde du. Nu skal du vel sladre om mig, o! hvad skal jeg dog gøre, hvad skal jeg dog gøre! Så får jeg prygl, jeg – som aldrig før har fået prygl i skolen!"

Derpå stampede hun med sin lille fod i gulvet og udbrød:

"Ja, ja, vær du kun så ondskabsfuld, du vil! Jeg ved noget, der vil hænde dig med. Vent du bare, så skal du nok få at se! Uf! Skammeligt! Skammeligt!" Med disse ord brast hun på ny i den voldsomste gråd.

Tom stod under hele denne udladning ganske forvirret og vidste hverken ud eller ind; til sidst bemærkede han for sig selv:

"Sikken underlig tingest sådan et pigebarn dog egentlig er. Aldrig fået prygl før i skolen! – Skidt! Det var også noget at hyle for! Det ligner præcist sådan en tøs, de er så skørhudede og kyllingehjertede, så det er en ynk. Nå – jeg behøver da for den sags skyld ikke at fortælle gamle Dobbins om dette hersens; der er andre måder at komme hende til livs på, der er mindre simple; imidlertid – gamle Dob vil naturligvis straks spørge, hvem der har revet bogen itu, og ingen vil da svare. Så vil han

formodentlig bære sig ad, som han altid gør: prøve sig frem fra den ene til den anden, og når han kommer til den rette, så ved han det på en prik, uden at hun behøver selv at sige det. Pigeansigter kan ikke lyve; de tøse har ingen ben i næsen. Så får hun sine prygl. Det bliver en slem knibe for Becky Thatcher, jeg ser i det mindste ingen udvej for hende." En stund vedblev han for sig selv at drøfte denne sag, derpå tilføjede han: "Åh skidt – hun ville rigtig godte sig over at se mig således i saksen – lad hende da selv klare ærterne denne gang."

Tom gik derefter ud til de andre skolebørn igen. Lidt efter kom læreren og kaldte dem ind. Vor helt var just ikke synderlig optaget af sine studier, men kastede ideligt stjålne blikke over til pigernes bænk for at iagttage Becky. Det voldte ham ærligt talt lidt uro. Når alt kom til alt, brød han sig egentlig ikke så overdrevent meget om at ynke hende, og dog kunne han næppe lade være. Man skulle synes, at han måtte kunne juble ved udsigten til hævn, men mærkværdigt nok, det kunne han slet ikke. Et øjeblik efter blev imidlertid læsebogens tilstand opdaget, og derefter blev han naturligvis væsentligst optaget af sin egen sorg; samtidig vågnede Becky af sin sløvhedstilstand, fremkaldt af frygten, og hun lagde nu en særdeles iøjnefaldende bevægelse for dagen. Det var selvfølgelig aldeles urimeligt at antage, at Tom skulle kunne besværge uvejret ved at nægte, at han selv havde spildt blæk, og det viste sig da også meget rigtigt, at samme benægtelse kun gjorde sagen endnu værre. Becky forudsatte nu, at hun ville blive frygtelig henrykt ved denne betænkelige vending, men tværtimod alle formodninger skete det slet ikke. Da sagen var på sit højdepunkt, var hun endog lige ved at rejse sig og angive Alfred Temple, men ved en

kraftanstrengelse lykkedes det hende dog at sidde stille, "fordi," sagde hun til sig selv, "han naturligvis vil sladre om mig. Og så skulle da pokker sige noget, der kunne befri ham."

Tom tog altså sine prygl og gik tilbage til sin plads, ikke den mindste smule forknyt. Han tænkte ved sig selv, at det jo kunne være muligt, at han sig selv uafvidende havde væltet blækhuset i et eller andet optaget øjeblik; han havde naturligvis benægtet det, mest dog for en forms skyld, og fordi man jo altid plejer at benægte sligt, og havde bagefter holdt fast ved denne benægtelse af princip.

En hel time forløb nu; læreren sad nu og nikkede på sin trone, luften var opfyldt af børnenes summen. Efter nogen tids forløb mandede skolemesteren sig imidlertid op, gabede, åbnede sin pult, rakte efter bogen, men syntes uvis, om han skulle tage den eller ikke. De fleste så ligegyldigt på ham, men der fandtes dog to, som med den mest levende interesse fulgte bevægelserne. Mr. Dobbins greb nu bogen, fingererede ved den en tid lang, bestemte sig så endelig for at tage den ud og satte sig til rette i sædet.

Et hurtigt blik skød fra Tom over imod Becky. Han havde en enkelt gang set en jaget og hjælpeløs kanin stirre med et lignende blik som hendes, når bøssen var rettet mod dens hoved. I samme nu var al deres indbyrdes uenighed forglemt. Hurtigt! Her måtte handles, og det uden mindste ophold! Men den overhængende fare lammede hans foretagelsesånd. Godt! Nu fik han en indskydelse! Han ville løbe op, snappe bogen, springe ud ad døren med den og flygte! Dog – denne beslutning vaklede et lille bitte øjeblik, og da var det allerede for silde – læreren åbnede bogen. Blot han dog ikke havde spildt minuttet!

For sent; nu var der ingen redning mulig for stakkels Becky, sagde han til sig selv. I næste sekund hvilede allerede lærerens truende blik over hele forsamlingen. Hvert et øje sænkedes for hans stirren, der var noget i den, som bragte selv den alleruskyldigste til at skælve. En tavshed, hvori man kunne have hørt en nål falde til jorden, påfulgte, medens Dobbins samlede hele sit raseri. Endelig lød hans stemme:

"Hvem har revet denne bog i stykker?"

Ingen lyd – samme dødlignende tavshed; læreren forskede nu i ansigterne for at finde gerningsmandens brøde tegnet på hans pande:

"Benjamin Rogers, har du haft fat i denne bog?"

Benægtelse. Atter en pause.

"Joseph Harper, er det dig?"

Atter et benægtende svar. Toms urolighed antog under denne langsomt martrende fremgangsmåde stedse større og større dimensioner. Læreren gik nu bort fra drengebænken, standsede lidt og vendte sig derpå til pigerne: "Amy Lawrence?"

Benægtende hovedrysten.

"Gracie Miller?"

Samme tegn.

"Susanne Harper, er det dig, der har gjort det?"

Atter nægtende svar. Den næste i rækken var Becky Thatcher. Tom skælvede over hele kroppen af bevægelse og raseri over sin afmægtighed.

"Rebecca Thatcher" – (Tom så hen på hendes ansigt, der var marmorblegt af skræk) – "har du revet – nej, se mig kun lige i ansigtet" – (hænderne hævedes bønfaldende i vejret) – "har du revet denne bog i stykker?"

I samme nu fo'r en idé som et lyn gennem vor helts hjerne; han sprang med et sæt op fra sin plads og råbte:

"Jeg har gjort det!"

Hele skolen stirrede målløs på denne utrolig dumdristige. Tom blev stående et øjeblik for ligesom at samle sig efter spændingen, og da han derefter skred frem for at få sin straf, var den blanding af overraskelse, taknemmelighed og tilbedelse, der strålede mod ham fra stakkels Beckys øjne, en rigelig erstatning for hundrede piskeslag. Opflammet ved sin ædelmodige handling, modtog han derpå uden at kny den mest ubarmhjertige dragt prygl, som selv mr. Dobbins nogen sinde havde afleveret, ligesom han med overlegen ligegyldighed lyttede til den hjerteløse befaling om at blive i to timer efter endt skoletid – for fuldt vel anede han, hvem der ville vente tålmodigt udenfor efter ham og endda ikke regne ventetiden for noget offer.

Den aften gik Tom i seng fuld af hævnplaner mod Alfred Temple, for med skamfuldhed og anger havde Becky skriftet fuldstændigt for ham, endog uden at forglemme sit eget forræderi, men selv længslen efter hævn måtte til sidst vige for blidere følelser, og han faldt endelig i søvn med klangen af Beckys sidste ord bestandig lydende for sit øre:

"Tom, hvor kunne du dog bære dig så ædelt ad!"

22

Ferietiden nærmede sig med stærke skridt. Skolelæreren, altid streng, blev det end yderligere, jo nærmere den kom, og hans fordringer tiltog i stedse stigende grad, for det var ham naturligvis om at gøre at kunne fremvise et glimrende resultat på eksamensdagen. Hverken spanskrøret eller ferien fik nu noget øjebliks pusterum – i det mindste over for de små elever, og kun de allerældste drenge og de unge damer på atten til tyve år undgik til nød revselserne. Og Dobs revselser var i sandhed ikke til at spøge med, for bar han end under sin paryk en ganske skaldet isse, så var han dog ikke desto mindre kun nået til de fyrretyve år, og i hans muskler var endnu ingen slappelse at mærke. Jo kortere tiden til det store øjeblik blev, desto klarere kom alt det smålige tyranni, hans karakter besad, frem for dagens lys; han syntes til sidst formelig at finde en slags skadefryd ved at straffe de mindste forsømmelser. Følgen var da, at alle de små tilbragte deres dag i frygt og bæven og nætterne med at lægge hævnplaner. Ingen lejlighed forsømte de til at ærgre deres bøddel, men han beholdt dog overtaget hele tiden. Den gengældelse, der da fulgte på hvert tilbageslået opspind imod ham, var så overvældende og sønderknusende, at den pågældende altid måtte trække sig tilbage fra kampen, ilde tilredt eller ganske tilintetgjort. Til sidst lagde de dog råd op sammen og fik en plan udspekuleret, der syntes at love et glimrende udfald. De indviede skiltemagerens dreng i deres forehavende, lod ham sværge tavshed og udbad sig hans assistance, som de beredvilligt fik, da han havde sine egne

årsager til at ønske alt ondt over det vordende offer, såsom Dobbins boede hos hans forældre og havde givet ham den rigeste anledning til at hade sig grundigt. Nu traf det sig så heldigt, at skolelærerens kone om et par dage skulle af sted i et besøg ude på landet, således at denne væsentlige hindring mod planens udførelse altså ville være ryddet af vejen. Læreren selv plejede altid at forberede sig til den store dag ved at tage godt til sig af drikkevarer, og skiltemagerens søn mente da nok under disse omstændigheder at kunne garantere en prompte udførelse af det aftalte program. Eftermiddagen før eksamen, når Dobbins havde nået det rette højdepunkt og derefter tog sig en lur i sin lænestol, skulle planen sættes i scene, umiddelbart derefter gjaldt det da blot om at få ham vækket og i hast kaldet af sted til skolen.

Da tidens fylde endelig kom, sprang minen. Klokken otte om aftenen var klassen glimrende oplyst og pyntet med guirlander af løv og blomster. Læreren tronede majestætisk ved det ophøjede kateder med den sorte tavle bag sig. Han så tåleligt medgørlig ud. Tre rækker bænke på hver side og seks ditto foran var tæt besat med byens autoriteter og børnenes forældre. På venstre side bag ved disse meget ærede medborgere befandt sig på en rummelig, hævet platform de elever der skulle overhøres den nævnte aften: rækker af små drenge, vaskede og pyntede til et højdepunkt af ubekvemmelighed, andre rækker af kejtede, store drenge, sneflokke af pigebørn og unge damer, iført fineste linned og musselin i en tilstand af selvbevidst uimodståelighed, med bare arme, deres bedstemødres gamle guldstads, små stykker lyserøde og blå bånd og blomster på

håret. Hele det øvrige rum optoges af elever, som ikke skulle underkastes eksamination.

Forestillingen begyndte. En meget lille purk rejste sig op og reciterede mekanisk det velbekendte nummer:

> I havde måske næppe ventet,
> at sådan liden purk som jeg
> på scenen skulle vise sig, etc.

ledsaget af nogle uhyggeligt afmålte og automatiske gestus, som en maskine kunne have gjort ham efter, forudsat at den havde været lidt i uorden. Imidlertid lykkedes det ham dog tåleligt at komme helt igennem, om end kun efter en del nederlag, og han fik da også rigeligt bifald, da han udførte et overmåde kunstigt slutningsbuk og trak sig tilbage.

En lille, undselig pige læspede derefter "Mary fik et lille lam," osv., udførte en kompliment, der skaffede hende hele tilhørerkredsens medfølelse, fik sin reglementerede portion bifald og satte sig atter ned, rød i hovedet og lykkelig i hjertet.

Tom Sawyer trådte nu frem med en affekteret sikkerhed, begav sig med en rask beslutning ud på den velbekendte deklamationsglidebane: "Giv mig frihed eller døden," osv., ledsaget af en meget tiltalende gestikulation, der utvivlsomt skulle udtrykke raseri og vælde – og stoppede midt i nummeret. En frygtelig lampefeber overfaldt helten, benene rystede under ham, og han var lige ved at kvæles. Sandt nok, – han havde jo tydeligvis forsamlingens sympati for sig, men han havde ikke mindre sandt også forsamlingens tavshed for sig, og det sidste var næsten værre end det første. Læreren rynkede sine øjenbryn, men dette stumme minespil bragte kun den fuldstændige ødelæggelse så meget desto hurtigere frem. En

kort kamp påfulgte, hvorefter vor helt trak sig tilbage – aldeles tilintetgjort. Et svagt tilløb til en applaus lød et enkelt sted fra tilhørerne, men døde øjeblikkeligt hen igen af mangel på tilslutning.

Derefter fulgte "Drengen stod på det brændende dæk" tilligemed "Assyrernes skarer kom stormende frem", samt, andre lignende poetiske skatte, derefter læseøvelser samt en stavekonkurrence. Den magre, latinske klasse reciterede også og skilte sig med ære fra det. Efter disse indledende præstationer kom så endelig aftenens store bravurnummer: "originale afhandlinger" af de unge damer [Note 2)]. Hver trådte frem til kanten af platformen, når hendes tur kom, rømmede sig (for at klare organet), åbnede sit manuskript, der var omviklet med et nydeligt bånd, og begyndte oplæsningen, hæderligt stræbende efter at give hver sætning det eftertryk og den skandering, der med rette kunne tilkomme den. Temaerne var naturligvis de samme, der år efter år går igen; før dem havde sandsynligvis deres moder besunget de samme emner, før dem igen deres bedstemødre og således fremdeles lige ned til korstogenes tid. Et af dem havde til motto "Venskab", et andet "Fortidserindringer", "Religionens Indflydelse på Historien", "Drømmenes Land", "Kulturens Velsignelser", "Forskellige Regeringsformer, sammenlignende betragtet", "Vemod", "Barnets Kærlighed", "Hjertets Længsler" osv. osv.

Et gennemgående træk ved alle disse arbejder var enten en vis melankolsk tone, som forfatteren syntes at pleje og kæle for i en ganske ufattelig høj grad, eller en alt for urimelig ødslen med "poetiske vendinger"; hos andre bemærkedes i særdeleshed en vis forkærlighed for fremmede ord og talemåder, og alle

sammen krydredes de, så ofte lejlighed gaves, med en slags moralprædiken, hvis bugtede hale snoede sig ind og ud gennem hele kompositionen. Lige meget hvad så end emnet var, der fandtes altid spor af en konvulsivisk anstrengelse for at pine det ind i et eller andet synspunkt, som moralske og religiøse gemytter med velbehag og opbyggelse kunne svælge i. Disse prædikeners hulhed og usandhed var dog ikke større, end at visse yndede skolemoder bestandig kom frem over alt, et træk, der formodentlig er gennemgående og vil holde sig, så længe verden overhovedet står. Der findes i hele vort store land ikke en eneste skole, hvor ikke de unge damer finder sig moralsk forpligtede til at ende deres afhandlinger med en stump prædiken, og man vil ligeledes bestandig finde, at de længste og ubarmhjertigste tordentaler altid skriver sig fra de mest frivole og mindst alvorlige pigebørn. Men nok om dette tema; at blotte hjemmets synder og fejl giver gerne alt for bitter en smag; lad os derfor hellere vende tilbage til "eksamen". Den første stil bar titlen "Er dette Livet, det virkelige Liv?" Måske læseren nok kan tåle et lille uddrag af den:

"Med hvilken svulmende begejstring og glæde higer ikke det uerfarne, ungdommelige sind bort fra det daglige livs ensformighed frem til det ubekendte, herlige, der ligger histude i fremtidens tågeslør! Fantasien er ivrigt beskæftiget med at tegne glædens rosafarvede malerier; i den ser heltinden sig selv som en alt fordunklende modens dronning, midt i den festlige trængsel, "den iagttagne blandt alle iagttagerne." Hendes yndefulde skikkelse, iført den snehvide robe, hvirvler sig bølgende gennem dansens ring, hendes øje stråler klart, hendes fod svæver lettest blandt alle i den muntre forsamling. I

sådanne søde drømmerier svinder tiden hurtigt bort, indtil endelig den længselsfuldt ventede stund oprinder, da hun skal træde ind i livets elysium, som hun hidtil kun har kendt gennem sine uklare drømme. Hvor feagtigt forekommer hende ikke alt nu, da hun betragter det med virkelighedens tindrende blikke! Hver ny scene, der ruller op, synes hende at overtræffe alle de foregående. Men snart finder hun dog, at under denne guddommelige skal skjuler sig ikkun idel forfængelighed, den søde smiger, som i begyndelsen henrykkede hendes sjæl, lyder nu hårdt og skurrende for øret, balsalen har mistet sin fortryllelse, og med ødelagt helbred og bitter følelse vender hun sig atter bort, overbevist om, at disse jordiske glæder dog aldrig i længden vil kunne tilfredsstille hendes hjertes dybe længsler."

Og således videre og videre i det uendelige. Under oplæsningen hørtes naturligvis af og til en bifaldsmumlen, ledsaget af halvt undertrykte udråb som: "Gud, hvor yndigt!" – "Hvor veltalende og sandt!" og da historien var endt, selvfølgelig med en til hjertet gående prædiken, var der begribeligvis ingen ende på begejstringen.

På ny fremstod en ræklet, melankolsk pige, hvis ansigt laborerede under denne interessante bleghed, der fremavles ved en blanding af piller og slet fordøjelse; hun oplæste et poem. To vers af dette turde muligvis være tilstrækkeligt:

Missouris Pige synger sit Afskedskvad til Alabama.

Farvel Alabama, højtelskede sted,
som for en stund jeg nu må rømme.
Mit hjerte svulmer af sorg derved,
me'ns erindringer frem for tanken strømme.
Her vandred' jeg i de mosgroede skove,
ved din strøm jeg læste, o Tallaposa!
Lytted' til Tallassees skvulpende vove
og hilste Auroras rødmen ved Cosa.

Ved mit sorgfulde hjerte blues jeg ej,
mit tårefyldte øje har ikke mig skæmmet,
thi landet, jeg forlader, ej var ukendt for mig,
og disse sukke vies ej til en fremmed.
Hygge og fred din stat mig tilstedte –
Ak! Nu svinde tårnene hist i det fjerne;
iskoldt var mit hjerte såvel som mit tête,
hvis dig Alabama jeg kunne forlade gerne.

Når det undtages, at finessen med ordet "tête" gik tabt for nogle enkelte formedelst mangelfulde sprogkundskaber, var versene ellers til hele forsamlingens udelte tilfredshed.

Den næste i rækken var en mørk, sortøjet og sorthåret, ung dame, der begyndte med en udtryksfuld pause og dernæst i afmålte sætninger begyndte oplæsningen af:

"Et Syn.

Mørk og stormfuld var natten. På himlens hvælv
tindrede ingen stjerne, men den dybe tordens hule
buldren rystede bestandig luften, medens de

rædselsfulde lyn rasede og knitrede i heftig vrede gennem himlens mørkladne skyregioner og syntes at spotte den magt, deres berømmelige betvinger, Franklin, havde forstået at tilrive sig over dem. De orkanagtige vinde istemmede tilsammen et kor af rædselsfulde klagesange og fo'r drønende af sted, som ville de ved forenede anstrengelser bidrage deres del til scenens uhyggelighed. Da – i denne mørke, gruopvækkende stund sukkede min sjæl efter menneskelig sympati, men – ak – i stedet for:

Min hjertensven, min støttestav,
ham, hvem jeg bedst kan lide,
min trøst i sorg, mit håb i fryd,
med ét stod ved min side.

Hun bevægede sig som et af disse overnaturlige væsner, man ser malet af den romantiske ungdom i et fantasi-Edens solrige gange, en skønhedens dronning, uden anden prydelse end sin egen ynde. Så svævende lette var hendes fjed, de hørtes næppe over gulvet, og ikkun ved den magiske virkning af hendes åndeagtige berøring mærkedes hendes nærværelse, hun ville ellers kunne være gledet ubemærket forbi, lige så lydløst som hun var kommet. En egen sørgmodighed hvilede over dette åsyn, ligesom istårer på decemberens snehvide lin, idet hun pegede fremad mod de oprørte elementer og bød mig at beskue de to tilstedeværende væsner." –

Dette mareridt fortsattes gennem sådan noget som ti stive manuskriptsider og vred endelig til sidst sådan en sønderknusende prædiken mod alle ikke-presbyterianere af sig, at hvert spor af håb måtte være forgået dem, hvis de havde været til stede. Selvfølgelig tog denne salve første pris og blev betragtet som aftenens ædleste perle i retning af fri bearbejdelse. Byens borgmester blev – idet han overleverede forfatterinden præmien – ganske varm i sin tale og erklærede, at det ubestrideligt var det mest veltalende indlæg, han endnu havde hørt, Daniel Webster selv ville med stolthed kunne været det bekendt.

I forbigående skal det blot noteres, at den afhandling, i hvilken ordet "skønhed" figurerede som motto og ergo blev overgramset, og hvori begrebet "menneskelig erfaring" blev benævnt ved "livets bog", naturligvis ej heller manglede den bredde og længde, dette spørgsmåls besvarelse i reglen kræver.

Læreren – på dette standpunkt så medgørlig og rørt, at han næsten blev genial – rejste sig nu op, flyttede sin stol til side, vendte ryggen til publikum og begyndte at tegne et stort kort over Amerika på tavlen, for derefter at gennemhegle klassen i geografien. Imidlertid kom han ikke rigtig heldigt fra det med sin rystende hånd, og en fnisen udeblev derfor ej heller. At han følte årsagen til denne uventede munterhed, er rimeligt nok, for han tog straks fat på at rette det. Med svampen udviskedes linjer, som derefter blev optrukket på ny, men han opnåede kun derved at forvride vort ulykkelige fædreland end ydermere, og lystigheden blev stadig stærkere og stærkere. Nu kastede han sig med hele sin energi over arbejdet, bestemt på ikke at give efter for latteren; han følte jo uden tvivl alles øjne henvendt på

sig, syntes dog, at han efterhånden kom efter problemet, men ikke desto mindre steg jubelen højere og højere. Og i sandhed, det var med skellig grund. Igennem et hul i loftet, lige over ham, sænkedes en gennemboret luge; ud af denne kom en kat, ophængt ved en snor, dinglende ned; om dens snude var bundet en klud, så at den ikke kunne mjave. Alt efter som den langsomt dalede ned, krummede og vred den sig naturligvis gudsjammerligt og klyngede sig til snoren, medens bagbenene krampagtigt strittede nedad for at vinde fodfæste. Latteren blev – som enhver da kan begribe – til sidst aldeles stormende; katten holdt nu stille, omtrent seks tommer fra hovedet på det intet anende offer, gled så sagte, sagte videre, greb endelig i parykken, klyngede sig fortvivlet til den med kløerne og blev i samme nu, som et lyn, halet op igen gennem hullet, stadig med sin trofæ mellem poterne! Og fra den blottede skaldepande strålede en glans ud over hele forsamlingen, en fast overnaturlig glans, for – skiltemagerens dreng havde forgyldt den!

Hermed var tegnet til almindeligt opbrud givet. Drengene havde fået deres hævn. Ferien var begyndt.

23

Tom lod sig indmelde i Afholdenheds-Kadetternes Selskab, tiltrukket af deres korporationsemblemers iøjnefaldende pragt. Han måtte da højtideligt love at afholde sig fra drikken, rygen, skråen samt alskens sværgen og banden, så længe han forblev i selskabet. Umiddelbart derefter gjorde han en splinterny opdagelse, nemlig, at det at love ikke at ville foretage sig en bestemt handling, er den sikreste måde til netop at få lyst til tingen. Snart efter pintes og plagedes han på det allerforfærdeligste af længsel efter drik og banden, og denne længsel voksede med hver dag i den grad, at intet, uden udsigten til snart at vise sig med rødt silkeskærf om livet, formåede ham til at blive i foreningen: den 4. juli ville jo nemlig snart komme. Dog – denne termin magtede han ikke at afvente, det stod ham klart, inden han havde båret åget i to døgn, og nu fæstede han sit håb på gamle mr. Fraser, fredsdommeren, der efter alle solemærker at dømme lå på sit yderste og skulle have en storartet, offentlig begravelse. I løbet af tre dage var Tom desårsag stærkt opfyldt af, hvorledes det stod til med fredsdommeren, og slugte med begærlighed enhver efterretning fra den kant. Undertiden steg hans håb hurtigt, ja nåede endog til det punkt, at han nok mente at kunne forsvare at tage emblemet frem og øve sig foran spejlet. Men dommerens helbred svajede forunderligt op og ned. Til sidst blev han erklæret uden for fare og rekonvalescent. Tom væmmedes, han følte det tillige som en slags personlig fornærmelse og indgav nu med en rask beslutning sin

afskedsbegæring; samme nat fik mr. Fraser et tilbagefald og døde. Vor helt svor i sit stille sind, at han aldrig oftere ville forlade sig på noget menneske; begravelsesoptoget fandt sted efter store forberedelser, og kadetterne paraderede med en glans, der vel egnede sig til at få det forhenværende medlem til at krepere af misundelse.

Imidlertid, Tom var nu fri mand igen; i den blotte bevidsthed om dette faktum lå der dog allerede en vis tilfredsstillelse. Han kunne solde og sværge, så meget han lystede, men fandt nu til sin store forbavselse, at han aldeles ikke brød sig om det. Den simple kendsgerning, at han *kunne*, borttog på én gang fristelsen og ønsket om at *ville*.

Til sin ikke mindre overraskelse måtte han nu kort tid efter indrømme for sig selv, at den så heftigt attråede ferie var nær ved at falde ham lidt besværlig med samt sin megen fritid.

En dagbog blev forsøgt; men der hændte intet som helst af betydning i de tre dage derefter, og projektet blev derfor atter opgivet.

Den første Christi-Minstrels trup kom nu til byen og vakte et forbigående røre. Tom og Joe Harper oprettede straks en lignende og fik dermed tiden til at gå i to dage.

Selv den så længselsfuldt imødesete herlige 4. juli, grundlovsdagen, blev i visse måder en skuffelse, for regnen øsede ned, så at optoget gik i stykker, og glanspunktet ved hele festen, verdens største mand, (som Tom troede), mr. Benton, virkelig senator for De forenede Stater, faldt endog helt ynkelig ud, for han var ingenlunde otte meter høj eller blot noget i nærheden af det.

Så kom et cirkus. I tre samfulde dage derefter legede hele Petersborgs ungdom cirkus i telte af gamle tæpper – indgangen: tre knappenåle for en dreng, to for en pige – derefter hørte cirkus-manien op.

En frenolog og en mesmerist arriverede dernæst – og forsvandt, efterladende den lille by endnu kedeligere og uvirksommere end før.

Af og til afbrødes ensformigheden ved et enkelt børneselskab, men de var så få og mageløse, at de lange mellemrums tomhed ikkun tyngede så meget desto hårdere på deltagerne.

Becky Thatcher var rejst til sit hjem i Konstantinopel for at tilbringe ferien hos sine forældre – nej, livet var udelukkende rigt på skyggesider!

Den uhyggelige hemmelighed ved mordet var dog den værste elendighed, og tilmed kronisk. Den virkede næsten som en kræftskade, vedholdende og uudholdelig pinefuld.

Så kom mæslingerne.

I samfulde fjorten dage lå Tom som en stækket fugl på sit leje, død for verden og dens liv. Han var meget syg, havde mistet interessen for alt. Da han endelig kom på benene igen og langsomt begav sig ned gennem gaden, syntes det ham, som om der over alle ting lå et eget melankolsk skær. Grunden var nemlig, at der i mellemtiden var kommet en – "vækkelse", alle mennesker var med ét blevet "hellige", alle, siger jeg, selv alle piger og drenge. Tom vandrede derfor omkring, håbende på dog til sidst at finde et eneste velsignet syndigt ansigt, men skuffelsen forfulgte ham over alt. Joe Harper befandtes siddende fordybet i det ny testamente, og Tom vendte sig

sørgmodigt bort fra dette syn. Ben Rogers blev dernæst forsøgt; *han* var i færd med at besøge fattige, forsynet med en kurv fuld af gudelige skrifter. Den ulykkelige støvede så Jim Hollis op og blev på stående fod modtaget med en opfordring til i de nyligt overståede mæslinger at se en advarsel fra oven. Hver en dreng, han mødte, føjede sin vægt til hans fortvivlelse, og da han til sidst, som i sidste håb, flygtede bort til Huckleberry Finn for der at finde ligevægt igen, og blev modtaget med et citat fra Skriften, var det ikke langt fra, at hans hjerte var bristet. Sørgmodig vandrede vor helt hjem og gik i seng, overbevist om, at han – og kun han alene blandt hele byens befolkning – var evigt og uigenkaldeligt fortabt.

Samme nat rejste sig et heftigt uvejr med øsende regn, frygtelige tordenbrag og rædselsfulde lyn. Det ulykkelige offer dækkede sig med sine sengeklæder og ventede, halvdød af skræk, at dommen skulle fuldbyrdes, for han havde selvfølgelig ikke mindste gnist af tvivl om, at dette spektakel udelukkende gjaldt ham. Han troede at have spændt de evige magters overbærenheds bue så højt, at den måtte briste, og at dette var resultatet. Muligvis ville han nok have været tilgængelig for det ræsonnement, at når man bruger et helt batteri for at dræbe et insekt, så er det en urimelig ødselhed; men det faldt ham ikke noget øjeblik ind at anvende lignelsen på sig selv i dette foreliggende tilfælde.

Efterhånden drev imidlertid bygen over og døde til sidst ganske hen uden at have fundet sit offer. Drengens første indskydelse var da at vise taknemmelighed og forbedring, den næste at vente – der kunne jo muligvis komme endnu en storm efter denne.

Den påfølgende dag gik der atter bud efter doktoren; Tom havde fået tilbagefald. De tre uger, han derefter tilbragte i sengen, forekom ham som en hel evighed. Da han endelig kom op igen, var hans taknemmelighed mod Forsynet ikkun temmelig lunken, idet han idelig kom tilbage til, hvor ensom hans stilling i livet dog egentlig var, og hvor venneløs han stod. Sløv og modløs slentrede han atter gennem gaderne og fandt der Jim Hollis beskæftiget med som dommer at afholde forhør over en kat, der var anklaget for mord, med offeret: en fugl, liggende foran skranken. Omme i en sidegade mødte han Joe Harper og Huck Finn i færd med at fortære en stjålen melon. Stakkels fyre, også de havde fået tilbagefald!

24

Endelig blev dog den søvnige atmosfære på ny sat i bevægelse, og denne gang med en vis kraft. Sagen angående mordet kom for retten. Den blev naturligvis øjeblikkelig det stående tema rundt i alle byens kredse. Tom kunne ikke få den af sine tanker. Hver ny kendsgerning, som stod i forbindelse med spørgsmålet, sendte en ny gysen gennem hans krop, idet hans opskræmmede samvittighed og frygt altid bragte ham til at tro, at disse bemærkninger blev fremført i hans nærværelse som et "følehorn"; rigtignok formåede han ikke at indse, hvorledes han på nogen måde kunne være mistænkt, men lige så lidt formåede han dog at bevare roligheden midt i al denne sladder. Sagen holdt ham bestandig i en febertilstand, og han tog til sidst Huckleberry Finn afsides til et rigtig ensomt sted for at tale ud om det; det var dog altid en lille trøst for en kort stund at kunne tage bladet fra munden og dele med en lidelsesfælle det bjerg af uro, der tyngede ham til jorden; tilmed ønskede han også at forvisse sig om, at Huck ikke havde sladret af skole:

"Huck, du har da vel aldrig sagt noget til nogen om det?"

"Om hvad?"

"Naturligvis det, du nok ved?"

"Nej, det kan du da vel begribe."

"Ikke et kvæk?"

"Ikke et eneste muk, så sandt jeg lever. Hvad bringer dig på den idé?"

"Jeg var blot bange for det!"

"Hør nu, Tom Sawyer, vi ville ikke leve to dage efter, at det kom ud. Det ved du jo godt selv!"

Tom følte sig allerede beroliget. Efter en lille pause vedblev han:

"Huck, det er da vist, at intet på Jorden ville kunne formå dig til at bryde hemmeligheden?"

"Hemmeligheden? Ja, hvis jeg længtes efter at blive druknet som en kattekilling af denne halvblods djævel, så ville jeg måske nok røbe den. Det var da i alt fald den sikreste måde at nå målet på?"

"Det er godt. Jeg går ud fra, at vi er sikre, så længe vi kan holde ren mund. Men lad os lige godt sværge én gang endnu; det kan aldrig skade!"

"Ja, det kan vi jo godt!"

Altså gentog de endnu en gang den gyselige ed.

"Hvad siger ellers folk om det? Jeg har hørt sådan en masse forskellige anskuelser."

"Siger? Ja, det er jo evig og altid Muff Potter, Muff Potter og bestandig Muff Potter. Det bringer den klare sved frem på min pande, så at jeg til sidst altid lusker af for ikke at høre mere!"

"Ja, mig går det akkurat ligedan. Han er 'en, det er sikkert nok. Gør det dig ikke undertiden ondt for ham?"

"Altid, du – altid. Han ligger mig just ikke sådan særligt på hjertet, men på den anden side har han heller aldrig gjort en kat fortræd. Måske gået og fisket lidt hist og her for at få penge at drikke sig fuld for og strøget omkring uden noget fast tilhold; men – herregud, det har vi jo alle gjort, i det mindste størsteparten af os – navnlig præster og den slags folk. Men et skikkeligt skrog er han – han gav mig engang en halv fisk, da

han såmænd næppe havde nok til sig selv, og har ellers mangen en gang rakt mig en hjælpsom hånd, når det kneb for mig!"

"Ja, mig har han hjulpet med mine drager, Huck, og splidset fiskekroge på mine snører. Jeg ville oprigtigt ønske, at jeg kunne skaffe ham fri!"

"Bevares, Tom, tænk dog aldrig på det. Det ville desuden alligevel intet kunne hjælpe, de fangede ham sikkert straks igen!"

"Å ja, det har du ret i. Men jeg væmmes ved at høre folk således bagtale ham for ting, han aldrig i livet har tænkt på at gøre!"

"Det samme gør jeg, Tom. Du gode Gud – at høre dem fortælle, at han er den blodtørstigste skurk i hele landet og undre sig over, at han ikke er blevet hængt for længe siden!"

"Ja, således taler jo enhver. Jeg har endog hørt dem, der mente, han ville blive lynchet, hvis han slap på fri fod!"

"Jeg tror dem magelig i stand til det!"

Således talte drengene i lang tid frem og tilbage, men følte egentlig kun liden opbyggelse ved det. Hen imod tusmørketid fandt de sig drivende om i nærheden af det afsides liggende fængsel, muligvis i det ubestemte håb, at et eller andet uventet ville indtræffe, der kunne klare vanskelighederne. Men der indtraf naturligvis intet; hverken englene eller ånderne syntes i fjerneste måde interesserede i denne affære.

Så gjorde de, hvad de så ofte havde gjort tidligere, listede sig hen under vinduet, skrabede på det og gav Potter noget tobak og et par svovlstikker. Han befandt sig liggende på det bare gulv og var i øjeblikket ubevogtet.

Fangens taknemmelighed for disse gaver havde altid bragt deres onde samvittighed frem – denne gang sved den endnu værre. De følte sig som de mest gedigne kujoner og pjalte, da hans stemme lød ud til dem:

"Drenge, I har været svært gode mod mig – bedre end alle andre i byen. Og jeg skal ej heller forglemme det, kan I tro. Ofte siger jeg til mig selv: Jeg har dog hjulpet alle børnene her med at reparere deres drager og sligt og vist dem, hvor det bedste fiskeri var, og ellers gået dem til hånde, når lejlighed gaves, men nu har de dog alle glemt gamle Muff, nu, da han er i forlegenhed, men Huck og Tom, de forglemmer ham ikke – og jeg skal også nok huske det! Ja, børn, jeg har gjort en gruelig misgerning – drukken var jeg jo vel, det er måske min eneste undskyldning – og nu kommer jeg formodentlig til at dingle for den, men det er retfærdigt. Retfærdigt og bedst – antager jeg, håber jeg! Dog, vi vil ikke tale mere om det. Jer vil jeg dog nødigt bibringe nogen sorg, siden I har vist jer så venlige mod mig. Men hvad jeg ville sige, var kun dette: Drik jer aldrig fuld, hvis I da ønsker at komme frem her i livet. Stil jer lidt til en side, så at jeg kan se jeres ansigter – således; det gør dog så inderlig godt at se nogen, der tænker godt om én, når man er således stillet som jeg; I er de eneste, der nogen sinde kommer herhen. I brave drenge – gode drenge! Kravl op på ryggen af hinanden, så at jeg kan røre ved jer – sådan. Giv mig jeres hænder – I kan nok få dem ind mellem jernstængerne, min er for tyk. Herregud, sikke små hænder, svage hænder – og dog har de hjulpet Muff Potter så meget og ville formodentlig end mere, hvis de var i stand til det."

Tom gik atter hjem; han følte sig som den værste misdæder, og hans drømme var fulde af de rædselsfuldeste syner. Dagen efter og den følgende dag gik han og slentrede omkring retssalen, draget dertil af en uimodståelig magt; han var næppe i stand til at blive der udenfor. Med Huck gik det ikke et hår bedre. De undgik med studeret forsigtighed hinandens selskab. Hver gik atter bort, nu og da, for blot at blive trukket tilbage af den samme fortryllelse en kort tid efter. Tom spidsede øren, hver gang en eller anden nysgerrig kom ud fra lokalet, men hørte bestandig kun dårligt nyt, nettet trak sig stadig tættere og tættere sammen om Potter. Ved slutningen af den næste dag lød de almindelige beretninger på, at Indianer-Joes vidnesbyrd endnu stod fast og urokket, og at der ikke ville være den fjerneste tvivl om, hvilken kendelse juryen ville afsige.

Vor helt fandt ingen ro i hjemmet; han blev den nat meget længe ude og gik til sengs gennem vinduet. Hans ophidselse var derefter grænseløs, og det varede flere timer, førend søvnen ville indfinde sig. Næste morgen meget tidligt strømmede alt, hvad strømme kunne, til retslokalet, for nu skulle sagen endelig afgøres. Begge køn befandt sig omtrent lige talrigt repræsenteret på den tætstuvede tilhørerplads. Efter lang venten kom da endelig de edsvorne ind, én efter én, og placerede sig; et øjeblik senere førtes Potter, bleg, udtæret, frygtsom og modløs frem, stærkt belæsset med tunge lænker, og blev bragt til sæde lige overfor, således at alle nysgerrige øjne kunne stirre ham lige ind i ansigtet; ikke mindre synlig var indianeren, sløv og stenhård at skue. Atter fulgte nu et ophold, hvorefter dommeren arriverede; og sheriffen erklærede derpå mødet for åbnet. På denne meddelelse fulgte den sædvanlige

hvisken og raslen, med papirer fra advokaternes side, og ved sådanne små forberedelser blev hele atmosfæren til sidst i den grad opfyldt med forventningsfuld spænding, at publikum var nær ved at revne.

Først blev et vidne fremført og forklarede, hvorledes han havde overrasket Muff Potter, da denne stod og vaskede sig i åen meget tidligt på den dag, da mordet var blevet opdaget, og hvorledes den anklagede derefter straks luskede bort, da han følte sig iagttaget. Efter at have stillet nogle mindre væsentlige spørgsmål til dette vidne sagde den offentlige anklager:

"Ønsker modparten at forhøre vidnet?"

Fangen hævede sine øjne et øjeblik, men sænkede, dem straks igen, da hans defensor erklærede:

"Vi har intet at udspørge vidnet om."

Det næste vidne omtalte fundet af kniven i nærheden af liget. Atter spurgte fiskalen:

"Ønsker modparten at forhøre dette vidne?" men fik på ny til svar:

"Vi har intet at udspørge vidnet om."

Et tredje vidne beedigede, at han ofte havde set kniven i Potters besiddelse.

Atter lød det ensformige spørgsmål, som ligeledes denne gang blev besvaret benægtende.

Tilhørernes ansigter begyndte så småt at forråde deres utilfredshed: Mon det da var defensorens hensigt at lade sin klient blive dødsdømt uden i det mindste at gøre et forsøg på redning?

Flere andre vidner forklarede nærmere Potters mistænkelige opførsel på gerningsstedet. Også de fik tilladelse til at trække

sig tilbage uden at blive forhørt af Potters advokat.

Hver enkelthed af de optrin, der fandt sted på kirkegården hin morgen, som alle erindrede så tydeligt, blev efterhånden bragt frem af troværdige vidner, men ikke et eneste blev krydsforhørt af defensor. Publikums forbavselse og skuffelse ved denne fremgangsmåde tilkendegav sig ved højrøstet knurren, der endog nåede en sådan højde, at den foranledigede retten til at fremkomme med en advarsel. Den offentlige anklager sagde derpå:

"Ved den edelige forklaring af disse vidner, gode borgere, hvis simple ord bestandig har stået til troende, har vi nu godtgjort den omhandlede forbrydelse, indtil sikkerhed, over for den ulykkelige fange, der befinder sig for skranken i denne stund. Dermed vil vi indlade sagen til doms."

Et stønnende suk undslap den ulykkelige Potter, idet han skjulte ansigtet i sine hænder og rokkede frem og tilbage i stolen, medens alle andre tilstedeværende iagttog den mest lydhøre stilhed. Mange følte sig allerede stærkt bevægede, og kvinderne havde tårer i øjnene. Defensor rejste sig derpå og talte således:

"Ærede herrer – i vore indledende bemærkninger ved denne retsforhandling begyndte vi med at opkaste den påstand, at vor klient skulle have udført den omhandlede rædselsdåd under indflydelse af et stærkt og uansvarliggørende anfald af delirium, fremkaldt ved overnydelse af stærke drikke. Vi har imidlertid nu forandret vor anskuelse og agter herved at tilbagekalde denne undskyldning og appel til rettens overbærenhed. (Til sekretæren). Kald Thomas Sawyer frem."

En blanding af nysgerrighed og forbavselse stod at læse på alles ansigter ved disse ord. Selv Potter blev delagtig i dette. Med en koncentreret interesse fulgte alles blikke Tom, idet han rejste sig og indtog sin plads foran skranken. Drengen så forstyrret nok ud, for han led under den grænseløseste angst. Derpå oplæste man eden og lod ham sværge.

"Thomas Sawyer, hvor befandt du dig den syttende juni omtrent klokken tolv midnat?"

Tom kastede et hurtigt blik hen til Indianer-Joes jernansigt, og stemmen var nær ved at svigte. Publikum lyttede med åndeløs spænding; men svaret ville ikke komme frem. Efter nogle øjeblikke fik han imidlertid lidt af sin fatning tilbage og formåede nu at hæve stemmen så meget, at ordene dog kunne skelnes:

"På kirkegården."

"En lille smule højere, min ven. Vær ikke bange. Du var altså –?"

"På kirkegården."

Et foragteligt smil fo'r over indianerens træk.

"Befandt du dig nogenlunde nær ved Horse Williams grav?"

"Ja, sir."

"Tal kun så højt, du formår. Hvor nær var du ved den?"

"Som jeg nu er ved Dem."

"Var du skjult eller ikke?"

"Skjult."

"Hvor?"

"Bag elmetræet ved kanten af gravstedet."

Det gav et næppe bemærkeligt sæt i indianeren ved disse ord.

"Var der nogen med dig?"

"Ja, sir. Jeg var gået derud med –"

"Stop – vent et øjeblik. Lad os kun foreløbig springe navnet på din kammerat over. Han vil blive bragt til stede, når tiden kommer. Førte du noget med dig?"

Tom nølede et øjeblik og så betuttet mod jorden.

"Tal kun frit, min dreng, du skal ikke være forlegen. Sandheden må man altid agte. Hvad førte du med dig?"

"Kun en – en død kat."

Iblandt forsamlingen opvakte dette svar naturligvis en del munterhed, som retten dog snart fik stoppet igen.

"Vi vil fremlægge skelettet af denne kat, om fornødent. Og nu, min dreng, fortæl os alt, hvad der foregik derude – med dine egne ord, og frygt ikke for følgerne."

Tom begyndte, først hakkende og stammende, men alt efter som temaet greb ham, faldt ordene lettere og lettere fra læben; i løbet af få minutter var hver lyd forstummet omkring ham, hvert øje fæstet på ham; med åben mund og tilbageholdt åndedræt klyngede tilhørerne sig til hans tale, ligegyldige for alt andet og ligesom grebet af en magisk trolddom. Bevægelsen steg og steg – nåede sit højdepunkt, da drengen sagde: "Og i samme nu, doktoren greb brættet og Muff Potter faldt, sprang indianeren frem med kniven hævet og –"

Klask! hurtigt som lynet nåede den halvblods vinduet, sled sig med en kraftanstrengelse løs fra de nærmeststående, der ville gribe ham. Og var forsvundet!

25

På ny var Tom blevet byens fejrede helt – de voksnes yndling, de unges misundelse. Hans navn blev endog udødeliggjort på tryk, for det stedlige organ forherligede ham i sine spalter. Der gaves dem, der antog, at han herefter muligvis ville ende som republikkens præsident – forudsat, at han undslap galgen.

Som det plejer at gå, således gik det naturligvis også ved denne lejlighed; dette ubestemmelige væsen, der altid griber yderlighederne, "den offentlige mening", var nu nær ved at forgude Muff Potter og ødslede nu i lige så stærk en grad sin hyldest på ham, som den før havde fordømt ham. Dog, således bærer den sig jo bestandig ad, og det er vel derfor heller ikke værd at fordømme den for det.

Toms dage randt hen i lyst og glæde; men nætterne var desto uhyggeligere. Indianer Joe hærgede ham bestandig i drømme og bestandig med hævntørst i sit øje. Det var næsten umuligt at friste eller overtale drengen til at gå uden for sit hjem. Hvad stakkels Huck angår, da befandt han sig akkurat i en lignende rædselstilstand, for Tom havde fortalt hele historien til advokaten natten før, dommen skulle afsiges, og Huck gik nu omkring med frygt og bæven for, at hans deltagelse i hin skæbnesvangre nattevandring skulle lække ud og komme til offentlig kundskab, skønt jo rigtignok indianerens pludselige flugt havde frelst ham fra at optræde som vidne i retten. Den arme knøs havde formået advokaten til at love sig tavshed, men imidlertid: Siden Toms forpinte samvittighed kunne drive ham hen til mandens hus i nattens mulm og mørke for at berette om

historien, som de dog med så mange formaliteter og under de gyseligste eder og besværgelser havde viet til evig tavshed, var Hucks tillid til menneskeheden i almindelighed gået rent fløjten. Muff Potters grænseløse taknemmelighed frydede rigtignok dagligt Toms øre, og medens dette indtryk varede, følte han sig glad ved sin modige beslutning, men hver eneste nat ønskede han ikke desto mindre af sit inderste hjerte, at hans tunge ikke havde givet efter for de bånd, den var blevet bundet med. Hver anden dag gik vor helt og håbede, at indianeren ville blive fanget, og hver anden dag bad han til de himmelske magter, at det ikke måtte ske. Han følte tydeligt, at han herefter dog aldrig mere kunne trække vejret med fuldstændig tryghed, førend denne, hans livs fremtidige plageånd, var død, og han selv havde set liget.

Belønninger var blevet udlovet, hele landet var blevet gennemstøvet, men ingen Indianer-Joe kom for dagen. Et af disse alvidende og ærefrygtindgydende vidundere, kendt under navnet "opdagelsesbetjente", kom sejlende fra St. Louis, luskede omkring, rystede på hovedet, så hemmelighedsfuld og klog ud og udførte et af disse forbavsende mesterværker i retning af opdagelseskunst, som ærede medborgere af denne samfundsklasse sædvanligvis henrykker verden med. Det vil sige, "han fandt en nøgle, et spor." Imidlertid går det jo ikke ret vel at hænge en nøgle for mord, og efter at heksemesteren atter var gået den vej, han kom fra, følte Tom sig derfor præcis lige så usikker som før.

På den måde forløb altså tiden, og hver dag føjede en lille tilvækst af frygt til den allerede tilstedeværende.

26

I enhver nogenlunde almindeligt konstrueret drengs liv kommer der et øjeblik, i hvilket han føler en ligefrem fortærende trang efter at drage et steds hen og finde en skjult skat. Denne trang greb også pludselig en skøn dag vor helt. Han begav sig derfor ud for at rådslå med Joe Harper, men kunne uheldigvis ikke finde ham; med Ben Rogers gik det ikke bedre, han var ude at fiske. Lidt efter traf han imidlertid tilfældigt Huck Finn med den røde hånd. Huck kunne jo også bruges. Tom førte ham derfor til et afsides sted og åbnede konfidentielle underhandlinger med ham. Huck viste sig villig. Huck var for øvrigt altid villig til at give en hånd med i ethvert som helst foretagende, der åbnede udsigt til nogen morskab og ikke krævede nogen kapital, for han ejede en ofte generende overflødighed af den slags tid, der *ikke* er penge.

"Hvor skal vi grave?" spurgte Huck.

"Åh – hvor det kan træffe sig."

"Det var som pokker, er skatten skjult rundt omkring, alle steder?"

"Næh – just ikke det. Den ligger netop på et eneste, aldeles urimeligt sted, Huck, undertiden på en ø, undertiden i en rådden kiste, ved roden af et gammelt udgået træ, netop på det sted, hvor skyggen falder ved midnatstid, men som oftest under gulvet i gamle huse, hvor det spøger."

"Hvem har skjult den der?"

"Natyrlig røvere – dit fæ – hvem måske ellers! Troede du muligvis, søndagsskoleforstanderen gav sig af med den slags

tidsfordriv?"

"Ja, hvorfor ikke. Hvis det var min, gik jeg minsæl ikke hen og gravede den ned. Jeg brugte den hellere op og morede mig for den."

"Ja, jeg ligeså; men røverne bærer sig nu altid anderledes ad; de gemmer den et eller andet sted og lader den ligge der."

"Kommer de da aldrig for at hente den igen?"

"Nej. De lover gerne sig selv at ville, men almindeligvis enten glemmer de stedet eller dør forinden. I reglen ligger den gerne gruelig længe og ruster halvt op, indtil en eller anden tilfældigt falder over et gammelt, gult papir, hvori der står skrevet om skatten og måden at finde den på – et papir, som man tit kan sidde og spekulere en hel uge på, fordi det kun er fuldt af tegn og hierogalypper."

"Hiro – hvad?"

"Hierogalypper – sådan billeder og tegn, forstår du, der først ikke synes at betyde noget."

"Har du måske sådant et dokument, Tom?"

"Nej."

"Ja, men hvordan vil du så bære dig ad med at finde stedet?"

"Jeg bryder mig ikke om nogen anvisning. Den ligger altid begravet enten i et gammelt, ubeboet hus, på en ø eller under et vissent træ med en gren, der stikker udad. Nu vel, vi har prøvet Jackson Island én gang, og vi kan jo ved lejlighed prøve den én gang endnu; et gammelt, ubeboet hus ligger der hist oppe – Dødningegården, og på rådne træer er der som bekendt ingen mangel."

"Ligger der da en skat under dem alle sammen?"

"Hvor du snakker! Nej."

"Hvor kan du da vide, hvilket der er det rette?"

"Prøve dem alle sammen."

"Men Gud bevares, Tom, det kan jo vare et halvt år."

"Ja, hvad gør det? Sæt nu, at du finder en gammel messinggryde med over hundrede dollars i, helt forbidte og irrede, eller en rådden kiste fuld af diamanter. Hvad behager?"

Hucks øjne strålede.

"Nåda, ja det var rigtignok umagen værd. Det var da mere mønt, end jeg behøvede. Når du bare vil la'e mig beholde de hundrede dollars, så kan du selv tage diamanterne."

"Ja, ja da. Men du skal ellers ikke være så flot over for diamanter. Jeg vil sige dig, der er dem, der kan være deres tyve dollars værd; og selv de allerklejneste kan man da altid få en dollar for."

"Nej – er det muligt?"

"Ja, det kan du frit tage gift på – det kan enhver bekræfte. Har du da aldrig set sådan en, Huck?"

"Ikke det jeg erindrer."

"Kongen har dem spandevis."

"Det er troligt nok, jeg kender ingen konger."

"Nej, det kan jeg næsten tænke mig. Men kom en gang til Europa, så kunne du se dem i snesetal gå og hoppe omkring."

"Går de sådan og hopper?"

"Hopper! Åh din dumrian. Nej vist hopper de ikke!"

"Ja, hvorfor står du da der og fortæller mig det?"

"Begribeligvis mente jeg kun, at du kunne få dem at se – naturligvis ikke hoppende – hvorfor skulle de vel hoppe? Men jeg mente som sagt kun se dem – sådan – spredt omkring –

sådan jævnt fordelt – som for eksempel denne gamle, pukkelryggede Richard."

"Richard, hvad for noget? Hvad hed han mere end Richard?"

"Han hed ikke andet end Richard. Konger har kun ét døbenavn."

"Såh?"

"Ja, sgu har de det."

"Nå ja, er det deres lyst, så for mig gerne. Men jeg skulle rigtignok have mig frabedt at være sådan en konge med kun ét døbenavn – ligesom en neger. Men hør nu – hvor vil du grave først?"

"Jeg ved næsten ikke. Hvad siger du, om vi først kilede på det gamle, rådne, revnede træ deroppe ved Dødningegården?"

"Mig lige fedt."

Hermed var sagen altså aftalt. De to skattegravere fik fat i en gammel hakke og en spade og begav sig af sted de tre fjerdingvej ud til målet. Ved ankomsten var begge både varme og udasede; de begyndte derfor med først at lægge sig i skyggen af et elmetræ for at få endnu en fredelig passiar og en pibe tobak.

"Dette hersens holder jeg nok af," erklærede Tom.

"Jeg med."

"Hør, Huck, hvis vi nu finder en skat her, hvad vil du så gøre med din del?"

"Jeg vil spise postej og drikke sodavand hver dag og gå i cirkus hver gang, det er her i byen. Nåda, det kan nok være, jeg skal more mig."

"Vil du da slet ingenting lægge til side?"

"Til hvad?"

"Til at have, når du bliver gammel."

"Næh, det ville ikke nytte noget. Fa'er ville formodentlig komme tilbage en skøn dag og nappe hele klatten, hvis jeg ikke skyndte mig med at få den brugt, og du kan stole på, han snart skulle sætte vej for pengene. Men hvad vil du gøre med dine, Tom?"

"Jeg ville købe mig en ny tromme og en patentsabel og et rødt halstørklæde og en ægte hundehvalp; så ville jeg gifte mig."

"Gifte dig!"

"Ja, netop."

"Tom, du – du er da vist ikke rigtig klog!"

"Vent – så skal du få at se."

"Nej hør, det er dog den mest fjollede idé, du kunne falde på, Tom. Se nu bare en gang til min fa'er og mo'er. Slås! De sloges så lang dagen var. Du kan tro, det husker jeg kun alt for tydeligt."

"Skidt! Den pige, jeg gifter mig med, hun vil ikke slås."

"Tom, ved du hvad, de er min tro alle ens. Du får kam til dit eget hår, min gut. Tænk dog hellere lidt nærmere over den ting. Det er mit oprigtige råd til dig. Hvad hedder ellers tøsen?"

"Det er slet ingen tøs – det er en pige."

"Herregud, det er jo præcis ét og det samme. Nogle siger tøs, andre siger pige – det er en smagssag, antager jeg. Imidlertid, hvad hedder hun, Tom?"

"En anden gang skal du få det at vide – ikke nu."

"Ja, ja, som du vil. Jeg vil for resten få det skrækkelig ensomt, når du gifter dig."

"Bevares nej, du kan komme og bo hos mig – os, mener jeg. Men lad det nu være nok med det, og lad os komme i gang med at grave."

De tog nu fat og svedte, som om de skulle smelte helt bort, i henved en halv time. Intet resultat. Atter kilede de på nok en halv times tid. Endnu intet. Huck bemærkede da:

"Mon de altid graver dem så dybt ned som her?"

"Undertiden – ikke altid. I almindelighed vel ikke. Jeg begynder næsten at tro, at vi ikke har fundet det rigtige sted."

Dette blev man let enige om; et nyt sted blev derfor valgt, hvorpå de på ny tog fat. Ivrigheden var måske en kende mindre denne gang, men arbejdet skred dog alligevel tydeligt frem. I nogen tid hakkede og gravede man uden at sige noget; endelig holdt Huck op, lænede sig til spaden, tørrede den perlende sved af panden med sit ærme og spurgte:

"Hvor skal vi nu grave næste gang, når dette hul er blevet stort nok?"

"Jeg tænker, vi vil prøve det store træ hist ovre på Cardiff-højen bag ved enkens gård."

"Å ja, sågu', det kan vi jo. Men tager så ikke enken profitten, Tom? Det er på hendes grund."

"Hm! Tage den! Ja, lad hende bare prøve på de løjer. Den, der finder sådan en skjult skat, han er lovlig ejermand til den. Så er det for resten lige meget, på hvis grund den ligger."

Dette var meget tilfredsstillende udsigter, og arbejdet fortsattes derefter atter en stund; lidt efter sagde Huck:

"Pokker stå i det. Vi må være forkert igen. Hvad siger du?"

"Det er højst forunderligt, Huck. Jeg forstår det virkelig ikke. Der må være en eller anden heks, der har sin finger med i spillet. Gud ved, om det egentlig ikke skulle være det, der er i vejen?"

"Sludder! Hekse har ingen magt om dagen."

"Du har ret. Det tænkte jeg ikke på. O! Nu ved jeg, hvad årsagen er! Sikke nogle tosser vi har været. Vi må jo først og fremmest finde ud af, hvor skyggen falder ved midnatstid, og *der* er det, vi skal grave."'

"Gid pokker havde det; så har vi altså stået her og anstrengt os aldeles hen i vejret. Og så må vi vel tilbage til stedet i nat. Det er ellers en forbistret lang vej. Tror du, at du kan slippe ud?"

"Mageligt. Og det må bestemt ske i nat, ser nogen disse huller, så ved de lige på en prik, hvad her går for sig, og vil selv forsøge deres lykke."

"Godt. Så kommer jeg hen og mjaver uden for dit vindue."

"Vel. Lad os gemme redskaberne i disse buske."

Ved den aftalte tid befandt begge drenge sig på samme plet igen. En stund sad de i skyggen og ventede; der var naturligvis ingen på færde, og situationen blev end mere højtidelig ved de gamle forestillinger og sagn, der knyttede sig til midnatstimen. Ånderne susede i træernes blade, spøgelser lurede i de mørke kroge og hjørner, en hunds dybe gøen lød op til dem fra det fjerne, og en ugle besvarede lyden med sine uhyggelige skrig. Under disse omstændigheder følte begge sig lidt betaget, og samtalen ville ikke ret komme i stand. Endelig sluttede de sig da til, at klokken omtrent måtte være tolv, mærkede sig stedet, hvor skyggen faldt, og gik i værk med at grave. Håbet begyndte lidt efter at tilsmile dem; interessen blev stærkere og stærkere, hvilket tydeligt skønnedes ved de raske fremskridt, arbejdet gjorde. Hullet blev dybere og dybere, og for hvert spadestik, der førtes, hoppede hjertet i livet på dem ved at høre en vis hul lyd; dog, det var kun en ny skuffelse. Det var blot en stor sten, de havde truffet på. Til sidst sagde Tom:

"Det er ingen nytte til, Huck, vi er atter på forkert spor."

"Da kan vi dog umuligt have taget fejl; skyggen blev jo nøjagtigt mærket."

"Ja, jeg ved det nok; det er noget andet, der er galt."

"Hvilket?"

"Vi har kun gættet os til tiden. Det må enten have været for tidligt eller for silde."

Huck tabte sin spade.

"Det er sagen," svarede han, "deri ligger just ulykken. Vi kan lige så godt opgive sagen. Hvorledes skal vi vel finde det nøjagtige tidspunkt, og desuden, det bliver alt for uhyggeligt her på denne tid af natten, med hekse og ånder vimsende omkring sig. Jeg har hele tiden haft en følelse, som om der var nogen bag ved mig, så at jeg næsten ikke turde vende mig om, for det kunne jo hænde, at der også var en af dem foran mig, der kun ventede på en gunstig lejlighed. Det kryber mig ligefrem ned ad ryggen."

"Ja, ved du hvad, Huck, jeg har det noget nær lige sådan. De sætter næsten altid en død mands ånd til at passe på stedet, hvor en skat ligger gemt under et træ."

"Uh–ha!"

"Ja, sådan forholder det sig dog. Det har jeg tit og ofte hørt sige."

"Hør, Tom, jeg ynder ellers ikke dette hersens, at støve omkring på sådant et sted, hvor de døde færdes. Sæt nu, at han pludselig stak hovedet op og sagde noget til os. Intet menneske kan forlange af mig, at jeg skal foretage noget, hvor den slags kan ske."

"Jeg ville også pokkers nødigt komme de døde for nær, Huck."

"Det bliver ved Gud alt for uhyggeligt."

"Du har ret. Huck. Jeg føler mig aldeles ikke vel til mode."

"Hør, Tom, lad os hellere holde op, medens legen er god, og forsøge vor lykke et andet sted."

"Lad gå. Jeg er selv af den mening."

"Hvor synes du, vi skal fange an?"

"Det øde hus. Det er vist det rette sted!"

"Uh! Jeg ynder ikke disse øde huse, Tom. Når alt kommer til alt, er det næsten værre end døde folk. Døde folk kan jo muligvis nok tale en til, men de kommer da i ethvert fald ikke sådan luskende omkring i et liglagen, førend nogen tænker på det, og kigger over ens skuldre og skærer tænder på spøgelsesmanér. Jeg holdt ikke sådan noget ud, Tom – ingen mennesker kunne det."

"Ja, men hør nu, Huck, spøgelser er da kun på færde ved nattetide, de kan ikke forhindre os fra at grave der om dagen."

"Ganske vist. Men hvoraf kommer det så, at folk aldrig nærmer sig disse øde huse, hverken om dagen eller natten?"

"Å, det ligger simpelt hen i, at man ikke gerne gider opholde sig på steder, hvor en anden er blevet myrdet. Men der er dog ingen, som har set noget videre her om natten – kun en smule blåt lys i vinduerne – men aldrig noget rigtigt spøgelse."

"Ja, ja, Tom, hvor man ser den slags blå lys, der kan du være evigt forsikret om, at der er spøgelser i nærheden. Det kan der ikke ret vel være tvivl om. For ser du, det er dog kun spøgelser, der har brug for sådan noget."

"Ja – sandt nok. Men lige meget! De viser sig dog aldrig om natten, hvorfor skal vi da være bange?"

"Å nej – lad gå da. Lad os da kun tage fat på det øde hus, siden du har så megen lyst, skønt jeg egentlig finder det lovlig dristigt."

Under denne samtale var de imidlertid kommet ned ad højen. Der lå da lige midt i månens lys "Dødningegården", fuldstændig øde og forladt; plankeværket var for længst faldet sammen, ukrudtet slyngede sine ranker op ad selve indgangsdøren, vinduesrammerne var tomme, et hjørne af taget styrtet ned. En stund stod begge drengene og stirrede på det, hvert øjeblik ventede de at se en lille blå flamme vifte derinde; derpå drejede de til højre, talende sammen med næppe hørlig røst, hvad omstændighederne og tiden stærkt opfordrede dem til, og gik en lang vej uden om dette uhyggelige sted, hjemad gennem skovene, der strakte sig om Cardiff-højens vide skråning.

27

Den følgende dag ved middagstid mødtes drengene atter ved træet; de var kommet for at hente redskaberne. Tom var utålmodig efter at komme hen til det øde hus, Huck måske også, men han beherskede sig da i så fald godt. Pludselig udbrød han:

"Død og pine, Tom, husker du, hvilken dag det er i dag?"

"Nej – det har jeg aldeles ikke tænkt over."

"Jeg heller ikke, førend der nu pludselig gik en pås op for mig, at det var fredag."

"Gid pokker også stod i det! Men man kan ikke være forsigtig nok, Huck. Vi kunne rigtignok have raget os i et nydeligt fedteri, hvis vi nu havde begyndt sådan noget en fredag."

"Kunne! Du kan vist rettere sige ville! Der er jo muligvis nok enkelte lykkelige dage, men fredag er ganske bestemt ikke imellem dem."

"Ja, det ved da ethvert fæ. Tror du måske, at du er den første, der har gjort den opdagelse?"

"Det har jeg aldrig påstået. Men det er nu ikke engang det hele. Jeg havde sådan en nederdrægtig drøm i nat – om rotter."

"Så–å. Det er et sikkert tegn på uheld. Sloges de?"

"Næh."

"Det er endda godt. Når de ikke slås, så betyder det kun, at der er ugler i mosen; alt, hvad vi da har at gøre, er at passe godt på og holde godt udkig. Dog – lad os hellere opgive sagen i dag og lege i stedet for. Har du nogen sinde hørt om Robin Hood, Huck?"

"Nej, hvem er det?"

"Det var en af verdens største mænd ovre i England – og en af dens allerbedste. Han var røver."

"Bare jeg var det. Hvem røvede han fra?"

"Kun fra dommere, biskopper, rige folk og konger og den slags mennesker. Aldrig gjorde han de fattige nogen fortræd. Dem elskede han og delte rigtig retfærdigt med."

"Han må lige godt have været et jern."

"Det kan du være stødt på. Han var den ædleste mand, der nogen sinde har eksisteret. Hans lige gives ikke i vore dage. Der var ikke det menneske i hele England, han ikke kunne prygle med sin ene hånd bundet på ryggen, og han kunne tage sin "Yeomans"-bue og pille et ti-cents-stykke ned, så tit det skulle være, og i en halv mils afstand."

"Hvad er en "Yeomans"-bue?"

"Det ved jeg ikke. Det er naturligvis en eller anden slags bue. Hændte det ham så en sjælden gang, at han kun traf striben i kanten af centrum, så kunne han blive så ærgerlig over det, at han godt kunne sætte sig ned og græde – og bande. Men, hør, skal vi ikke lege Robin Hood – det er løjer, kan du tro. Jeg skal lære dig den leg."

"Ja, lad os da det."

Hele eftermiddagen legede de altså Robin Hood, og kastede kun af og til et stjålent blik hen imod eller lod en flygtig bemærkning falde om "Dødningegården" og de udsigter og forhåbninger, der næste dag skulle virkeliggøres derhenne. Da solen begyndte at synke i vest, begav de sig hjemad, forbi træernes lange skygger, og befandt sig snart efter skjulte bag Cardiff-højens skove.

Lørdag, lidt efter middag, var drengene på ny ved det udgåede træ. Først fik de sig en pibe og en sludder i skyggen, gravede derpå lidt i deres sidste hul, uden dog at knytte store forventninger til resultatet, men egentlig mere, fordi Tom fortalte, at der fandtes så mange tilfælde, hvor folk havde opgivet forsøget efter at være nået indtil seks tommer fra skatten, senere havde så en tilfældig forbigående taget fat og havde snappet den efter ganske få spadestik. Det lykkedes imidlertid ikke denne gang, og begge tog derfor spaderne på ryggen og marcherede atter bort med en følelse af, at de ingenlunde havde leget med lykken, men ærligt og redeligt opfyldt alle de betingelser og forberedelser, som enhver ægte skattegraver naturligvis må begynde med at gennemgå.

Da de kom hen til det øde hus, var der noget så grænseløst uhyggeligt ved den dødsstilhed, der herskede derinde til trods for det milde, stærke solskin, og noget så nedtrykkende ved stedets forladthed, at det varede et øjeblik, inden de ret turde træde ind. Endelig vovede de sig dog hen til døren, kiggede frygtsomt omkring, men opdagede kun et tomt værelse uden gulv, med ukrudt voksende frem over alt, uden paneler, et gammelt, forfaldent ildsted, tomme vinduesrammer, en brøstfældig trappe og over alt rig overflødighed på iturevne og forladte spindelvæv. Da de betrådte disse øde enemærker, var det først med sagte, forsigtige skridt og hviskende samtale, raske pulsslag og ørene spidsede for at kunne opfange den mindste lyd, og musklerne spændte for at være parat til hvad som helst.

Efterhånden begyndte frygten dog at vige, alt efter som de mere og mere vænnede sig til omgivelserne, og de tog sig nu for

at undersøge alt omhyggeligt og kritisk, under hvilket arbejde de næsten forbavsedes over og beundrede deres egen voksende dristighed. Det næste skridt var at gå ovenpå. Dette var rigtignok noget nær ensbetydende med at afskære sig tilbagetogslinjen, men den ene æggede den anden, og det kunne der selvfølgelig kun fremkomme ét resultat af: værktøjet blev kastet hen i en krog, og begge forsvandt op ad trappen. Ovenpå viste sig ganske de samme tegn på forfald. I et hjørne fandtes et skab, der ganske vist så meget lovende, hemmelighedsfuldt ud, men ikke svarede til forventningerne – det var ganske tomt. Modet stod nu måske på sit højdepunkt. De skulle lige til atter at begive sig ned, da –

"Sht!" udbrød Tom.

"Hvad er der?" hviskede Huck, blegnende af skræk.

"Sht! Der! Hører du ikke?"

"Store Gud – jo – lad os løbe!"

"Stille, rør dig ikke af pletten! De kommer lige hen imod døren!"

Drengene strakte sig ud på gulvet med øjnene til bræddesprækkerne og lå nu og ventede i en græsselig tilstand af skræk og modløshed.

"De standser – nej, kommer, – der er de. Ikke en lyd, Huck. Du gode Gud! Bare vi dog atter var vel fra dette!"

To mænd trådte ind; hver af vore helte sagde straks til sig selv:

"Det er nok den gamle, døvstumme spanier, som har vist sig et par gange i byen i den senere tid – hvem mon den anden vel kan være; aldrig set det menneske før!"

"Den anden" var en pjaltet, sjusket skikkelse, uden noget synderlig behageligt ydre. Spanieren havde hyllet sig ind i en "serape", havde buskede, lyse bakkenbarter, langt, hvidligt hår bølgende neden for sin sombrero og bar dertil grønne briller. Idet de trådte ind, talte "den anden" med sagte stemme; derpå satte de sig på jorden med ansigterne til døren og ryggen op ad muren, idet den fremmede fortsatte sin tale. Jo længere han kom frem, desto tydeligere blev hans ord og desto mindre forsigtige hans bevægelser.

"Nej," sagde han, "jeg har tænkt nøje over planen, men holder ikke af den; det bliver for farligt."

"Farligt!" brummede den døvstumme spanier, til børnenes ubeskrivelige forbavselse, "pattebarn, du er!"

Denne stemme bragte de to ovenpå til at ryste og bæve i deres grundvold. Det var Indianer-Joe! Et øjeblik tav begge de nyankomne; derefter begyndte atter Joe:

"Jeg gad nok vidst, om noget kunne være farligere end det arbejde, vi havde for hist oppe, og hvad kom der så endda ud af det? – Intet!"

"Det er en ganske anden sag deroppe på floden og uden andre beboede huse i nærheden. Det vil desuden aldrig blive bekendt, at vi har gjort noget forsøg, så længe vi ikke har haft lykken med os."

"Nå, er det da måske ikke farligt at komme her ved dagens lys? – Enhver, som så os, ville øjeblikkelig fatte mistanke."

"Jeg ved det nok. Ikke desto mindre er dette sted dog det bekvemmeligste efter det dumme stykke arbejde. Helst begav jeg mig helt bort herfra med det samme. I går tænkte jeg ligeså,

men det var jo ikke at tænke på at komme af sted, medens de helvedsunger løb og legede lige for næsen af os."

Disse "helvedsunger" lå og rystede som espeløv ved denne bemærkning og priste deres gode stjerne, der i tide havde ladet dem erindre, at det var fredag, og derved fået dem til at opsætte deres plan en dag. Hvor inderligt fortrød de ikke i dette øjeblik, at de ikke hellere havde opsat den et år. De to mænd nedenunder tog nu nogle madvarer frem og gav sig til at holde måltid; efter en lang, forventningsfuld tavshed sagde indianeren igen:

"Hør nu her. Gå du hellere tilbage op ad floden til dit sted. Vent da roligt, til du hører fra mig. Imidlertid vil jeg løbe den risiko endnu en gang at kigge indenfor dernede i byen. Vi kan da senere gøre dette "farlige" stykke arbejde, efter at jeg har spioneret en kende, og når omstændighederne kommer os lidt til hjælp. Og så går rejsen sporenstregs ad Texas til. Vi vil begge være lige gode om det."

Dette forslag vandt bifald. Lidt efter begyndte begge at gabe, og Joe sagde:

"Jeg er nær ved at krepere af søvnighed. Det er din tur til at passe på."

Med disse ord strakte han sig på jorden og snorkede kort efter højlydt. Hans ledsager pirrede et par gange til ham og følte sig derefter beroliget; inden mange minutter var forløbet, begyndte også han at nikke; hovedet faldt ned på brystet, og begge snorkede derefter om kap.

Drengene trak atter vejret frit, taknemmelige mod skæbnen, der syntes at lade uvejret drive over igen; Tom hviskede:

"Nu er øjeblikket kommet – hurtigt!"

Huck svarede:

"Jeg kan ikke – jeg tror, jeg døde, hvis de vågnede."

Tom vedblev at presse på – Huck at stride imod. Til sidst rejste den førstnævnte sig og begyndte forsigtigt at snige sig hen imod trappen alene; ved det første skridt, han tog, gav imidlertid det gamle, halvrådne gulv sig således til at knage og knirke, at han atter sank om, halvdød af skræk. Et nyt forsøg var ikke at tænke på, og begge lå nu deroppe, mens de talte de langsomt henglidende minutter, indtil det stod for dem, som om al menneskelig tidsregning for længst måtte være ophørt og evigheden begyndt. Med glæde bemærkede de endelig, at solen var i færd med at gå ned.

Den enes snorken hørte nu pludselig op. Indianer-Joe rejste sig, så sig stirrende om og smilede barsk ad sin kammerat, hvis hoved næsten var sunket helt forover til knæene; han pirrede til ham med foden og sagde:

"Halløj! Du er nok en fed vagtmand, hvad?"

"Nå, nå! Der er da ikke sket noget?"

"Det er ikke godt for mig at vide. Har jeg sovet længe?"

"Å, så som så. Men det er vel tid at komme af sted igen, kammerat. Hvad skal vi gøre med den kende mønt, vi endnu har til overs?"

"Jeg ved næsten ikke – lade den blive her som sædvanlig, tænker jeg. Det er dog ingen nytte til at slæbe omkring med den, førend vi drager syd på. Seks hundrede og halvtreds i sølv er dog altid en vis vægt at bære hos sig."

"Som du vil, – skønt jeg ikke er slikken efter at komme her tiere."

"Nej, lad os hellere holde os til huset her ved nattetid; det er bedre."

"Vel. Men hør dog nu. Det kan vare længe, førend vi finder en passende lejlighed til dette stykke arbejde, du nok ved, og ingen kan vide, hvad der vil ske; stedet er ikke så overmåde sikkert. Hellere vil vi grave det ned – ordentlig dybt."

"Den idé er ikke ilde," svarede kammeraten, der imidlertid havde spadseret lidt omkring i stuen og nu bøjede sig ned, løftede en af de bageste stene fra ildstedet og tog en pung frem, der klingrede lysteligt. Ud af denne tog han omtrent en snes dollars til sig selv, en lignende sum til den anden, og rakte den derefter til indianeren, der imidlertid også var knælet ned i hjørnet og nu gravede med sin bowiekniv.

Vore helte ovenover forglemte ved dette syn pludselig al deres frygt; med øjnene som på stilke vogtede de mandens bevægelser. Herligt! – dette var jo et held, hvis mage de ikke kunne have drømt om at finde! Seks hundrede dollars var penge nok til at gøre tre gange så mange drenge rige! Dette var skattesøgning under de allerheldigste auspicier, – her var ingen kedelig usikkerhed med hensyn til stedet at grave på. Hvert øjeblik puffede den ene til den anden, veltalende puf, hvis mening modparten med lethed forstod, for de betød simpelthen: "Nåda, er du måske nu ikke glad over, at vi alligevel gik herhen?"

Joes kniv stødte med ét mod noget.

"Halløj!" udbrød han.

"Hvad er der?" spurgte kammeraten.

"En halvrådden planke – nej, det er sandelig en kasse, tror jeg. Kom her, giv mig en næve, så kan vi jo undersøge den lidt

nøjere. Her er da i hvert fald et hul, vi kan bruge."

Med disse ord stak han hånden ned og trak noget af kassens indhold ud.

"Mand – det er mønt!"

Begge røverne undersøgte en håndfuld af pengestykkerne; det var guld. Drengene over deres hoveder var mindst lige så spændte som de selv, og rasende henrykte.

Joes kammerat sagde:

"Lad os blot kvikt komme til en ende med dette her. Der ligger en gammel, rusten hakke dér henne på den anden side af ildstedet; jeg så den for lidt siden."

Dermed løb han hen og tog drengenes redskaber. Den kulørte greb hakken, betragtede den et øjeblik med en kritisk mine, rystede på hovedet, mumlede noget uforståeligt og gav sig derpå i færd med at udvide hullet.

Skrinet var snart udgravet. Det var ikke synderlig stort, men forsynet med jernbånd, og havde uden tvivl været meget solidt, førend nu tidens tand havde gnavet på det. Begge betragtede skatten en stund i en henrykt tavshed.

"Kammerat, her er tusinder af dollars!" sagde Indianer-Joe.

"Ja, jeg har nok bestandig hørt sige, at Murrells bande plejede at holde til her om sommeren," bemærkede den anden.

"Ja, jeg ved det nok," sagde Joe, "og dette tyder også nok på det, skulle jeg mene."

"Nu behøver du altså ikke dette her stykke arbejde."

Den halvvilde rynkede brynene. Derpå svarede han:

"Du kender mig kun dårligt. I det mindste ved du ikke, hvad der står i forbindelse med den ting. Det er ikke røveri, slet og ret, – det er hævn!" og et ondskabsfuldt lyn flammede i hans

øje. "Jeg trænger til din hjælp med det. Når det er endt – så Texas. Drag du nu blot hjem til din Nancy og dine unger, og bliv der roligt, indtil du hører fra mig."

"Vel, som du vil. Hvad skal vi imidlertid fange an med dette hersens, – begrave det igen?"

"Ja!" (grænseløs fryd ovenpå.) "Nej, ved den store ånd, nej!" (dyb fortvivlelse ovenpå), "jeg havde nær glemt noget. Denne hakke bærer jo frisk jord på sig." (drengene var nær ved at kvæles af frygt). "Hvad har disse sager monstro her at bestille? Hvorfor mon der findes frisk jord både på hakken og spaden? Har du mærket noget til nogen? Hvad! Begrave skatten på ny for at lade andre komme og finde jorden oprodet? Nej, min ven, den går ikke – den går ikke. Lad os tage den med til min hule."

"Ja, naturligvis! Fæ, jeg er, ikke at tænke på det selv. Mener du nummer én?"

"Nej – nummer to – under korset. Det første er et dårligt sted – alt for lige ved hånden."

"Godt. Det er vel nu mørkt nok til, at vi kan tage af sted."

Indianeren rejste sig op og gik rundt fra vindue til vindue, forsigtigt kiggende ud. Pludselig sagde han:

"Hvem kan have bragt disse redskaber herhen. Tror du, de kan være ovenpå?"

Drengenes hjerter var nær ved at stå stille. Den kulørte trak sin kniv, standsede et minut tvivlrådig og gjorde derefter omkring hen imod trappen. De ulykkelige børn tænkte på aflukket deroppe, men deres kræfter svigtede dem ganske. Skridtene lød knagende op ad trappens trin – situationens overhængende fare vakte på ny deres lammede energi – de skulle lige til at springe derind, da der lød et brag af

sammenstyrtende tømmer, samtidig med at Indianer-Joe landede på ryggen midt imellem ruinerne af den nedstyrtede trappe. Med en ed rejste han sig, idet kammeraten sagde:

"Hvad nytte er alt dette til? Er der nogen deroppe, så lad dem blive der – hvad kan det skade os. Har de lyst til at springe herned og komme os på tværs, så vær'sgod! Om et kvarter bliver det bælgmørkt, lad dem da prøve på at følge efter os, hvis det kan fornøje dem. Min mening er, at de, der har smidt disse sager herind, formodentlig har antaget os for ånder eller djævle og nu smører haser, det bedste, de har lært."

Joe mumlede noget, men endte dog med at give den anden ret i, at den smule dagslys, der endnu var til overs, helst måtte benyttes til at berede sig på at komme af sted. Lidt efter sneg de sig begge bort i tusmørket og tog vejen ned ad floden til med det kostbare skrin imellem sig.

Tom og Huck rejste sig op, matte, men betydelig lettede i sindet og stirrede efter de bortdragende gennem revnerne i muren. Følge efter? Nej, ellers tak! De var kun alt for lykkelige ved at være sluppet fra eventyret uden brækket hals og ved at kunne gå hjem i fred og ro. Samtalen var just ikke synderlig livlig, for begge var alt for optaget af had mod sig selv – had over det indfald, der havde ladet dem lægge deres spader i huset. Havde disse ikke været til stede, ville indianeren aldrig have fattet nogen mistanke. Han ville have gemt sit sølv og guld, indtil den omtalte hævn var blevet tilfredsstillet, og ville derpå have haft den skuffelse at finde sin skat snappet bort. Rasende uheld! At de redskaber dog netop skulle befinde sig der! Dog besluttede de nu at holde skarpt udkig, om spanieren skulle komme til byen for at spionere efter lejlighed til at kunne

udføre et "stykke arbejde" og da at følge efter ham til hans "nummer to", hvor det så siden var. Men pludselig blev Tom grebet af en forfærdelig tanke:

"Hævn talte han om. Hvad om han nu dermed mente *os*, Huck?"

"Ih! Gud forbarme sig dog!" udbrød Huck, lige ved at besvime.

De overvejede grundigt denne mulighed, og da byen omsider atter blev nået, var de dog kommet så vidt, at han muligvis havde ment en anden – i det mindste kunne der fornuftigvis kun være tale om Tom, siden kun Tom havde aflagt vidnesbyrd.

Ak, kun liden, grumme liden trøst var det for vor stakkels helt at føle sig ene i faren! Selskab ville ubetinget i dette tilfælde have været langt at foretrække, syntes det ham.

28

Den forløbne dags hændelser plagede Tom den påfølgende nat ved at vise sig for ham i de grueligste drømme. Ikke mindre end fire gange havde han sin hånd på den herlige skat, og fire gange svandt den atter hen til intet mellem hans fingre i det øjeblik, søvnen flyede ham og lod ham vågne på ny til hans uhelds hårde virkelighed. Medens han den tidlige morgen lå og genkaldte sig alle de overståede enkeltheder i eventyret, forekom det ham, som om de på en forunderlig måde udviskedes og svandt bort; nogle stod endog for ham, som om de var oplevet i en tidligere verden eller i det mindste ved et tidspunkt, langt borte fra det nuværende. Til sidst slog det ham: Mon ikke det hele kun har været en drøm! Til fordel for denne hypotese talte navnlig den omstændighed, at pengesummens størrelse egentlig var alt for uhyre til at kunne være virkelig. Han havde måske aldrig set halvtreds dollars på én gang, og delte den anskuelse med de fleste andre børn på hans alder, at når man talte om hundreder og tusinder, så var det egentlig snarere sådan en slags fantastisk talemåde, da slige summer dog næppe eksisterede i virkeligheden. Det var langt fra hans tro, at en sum på hundrede dollars virkelig befandt sig i noget menneskes besiddelse, og kunne man have trængt rigtig til bunds i hans sande forestillinger om skjulte skatte, så ville de snart have vist sig at bestå af en håndfuld virkelige småpenge og desuden en hel hoben uegentlige, prægtige guldstykker, som dog ingen kunne tage og føle på.

Men jo mere vågent og skarpt han atter gennemtænkte alle de enkelte punkter af det oplevede, desto tydeligere kom de atter frem med virkelighedsskær over sig, så at han alligevel til allersidst måtte hælde til den tro, at det – når alt kom til alt – ikke havde været lutter drøm endda. Denne uvished måtte imidlertid klares. Hurtigt slugte han noget morgenmad og opsøgte derefter Huck.

Huck fandtes siddende på rælingen af en pram med fødderne ligegyldigt dinglende i vandet og meget melankolsk at skue. Tom fattede den beslutning at lade Huck selv begynde temaet. Gjorde han det ikke, da måtte det vel formodes, at det kun havde været drøm alt sammen.

"Halløj, Huck!"

"Selv halløj, du!"

Tavshed.

"Tom, havde vi dog bare gemt de skidt' spader under træet, så havde vi sikkert haft pengene. Å – er det dog ikke nederdrægtigt at tænke på!"

"Så er det altså ingen drøm! Jeg troede næstendels, at det kun havde været en drøm, og er nær ved også at ønske det. Gu' gjorde jeg så!"

"Hvad er det, der ingen drøm er?"

"Ih! Det, der gik for sig i går. Jeg har halvt om halvt tænkt, at det umuligt kunne være virkeligt passeret."

"Drøm! Hør, ved du hvad, min ven, hvis disse hersens trapper ikke så belejligt var gået itu, så skulle du snart have fået syn for sagen, at det var virkelighed. Drømme har jeg for resten tilstrækkeligt af hele natten, og denne spanske djævel, med

klappen for det ene øje, har huseret i dem alle. Gid Fanden havde ham."

"Nå, vist ikke. Lad os hellere finde ham og støve skatten op."

"Tom, vi finder ham aldrig. Et menneske får kun en gang sådan en lejlighed, som den vi fik i går, og vi har nu mistet den igen. Jeg tror også nok, at jeg ville føle mig temmelig uhyggelig til mode, hvis jeg endnu en gang kom til at stå ansigt til ansigt med ham."

"Ja, jeg med; men jeg ville alligevel gerne se ham en gang endnu og spore hans veje – til hans nummer to."

"Nummer to – ja, det er rigtigt. Jeg har spekuleret meget over den ting, men formår ikke at finde noget ud. Hvad tror du, det betyder?"

"Ved ikke. Det ligger vist dybt. Hvad mener du, Huck – skulle det være nummeret på et hus?"

"Sikke noget sludder! Nej, Tom, det er aldeles utænkeligt. Her i denne usle rede af en by! Husene har jo overhovedet ingen numre her."

"Du har ret. La' mig tænke lidt. Å – det må være nummeret på et værelse, i et værtshus, forstår du."

"Ja, det er det! Og her findes kun to værtshuse. Det kan vi let finde ud af."

"Vent mig her, Huck, til jeg kommer igen."

Som et skud fløj Tom bort. Han brød sig just ikke overdrevent meget om at vise sig i sin kammerats selskab på offentlige steder. Fraværelsen varede omtrent en halv time. Først havde han begivet sig til det bedste værtshus, hvor han straks havde udfundet, at nummer to i længere tid havde været beboet af en ung sagfører, som endnu benyttede det. I det mindre

standsmæssige logihus var nummer to en hemmelighed. Værtens unge søn erklærede, at det bestandig havde været aflåset, og at han aldrig havde set nogen komme ud af det uden om natten; han formåede derimod ikke at angive nogen plausibel grund til denne sagernes tilstand, havde nok været lidt nysgerrig af og til, dog ikke meget, havde da gerne slået sig til tåls med det ræsonnement, at værelset formodentlig var befængt med "spøgeri", for hvilken anskuelse også den omstændighed talte, at der undertiden brændte lys om natten, for eksempel sidste nat.

"Se, dette har jeg da fundet ud af, Huck. Jeg skulle tage meget fejl, om vi ikke er på det rette spor."

"Ja, det tror jeg også. Hvad skal vi nu gøre?"

"La' mig tænke mig om."

Tom grundede længe; derefter sagde han: "Nu skal du høre. Bagdøren til nummer to går ud til den lille, lukkede smøge mellem kroen og den lille fedtebod, du nok kender. Nu skal du se til at få fat i alle de nøgler, du kan skrabe sammen, så vil jeg "redde" alle tantes, og den første mørke nat vil vi derefter gøre et forsøg. I mellemtiden må du passe på Indianer-Joe som en smed; han har jo selv sagt, at han ville kigge herind i byen og se at finde en gunstig lejlighed for sin hævn. Opdager du ham, så følg efter, går han da ikke til dette nummer to, så har vi taget fejl."

"Gud bevare mig vel, du vil da vel ikke forlange, at jeg alene skal forfølge ham?"

"Å hvad – det er jo formodentlig mørkt til den tid. Han behøver jo slet ikke at lægge mærke til dig, ja vil vel slet ikke tænke på det."

"I Guds navn da; hvis det er tilstrækkelig mørkt, skal jeg luske efter ham. Prøve på det – i alt fald."

"Da kan du frit bande på, at jeg skulle finde ham ud, hvis det var mig. Han kunne jo for eksempel godt have slået sine planer af hovedet og gå lige hen efter pengene."

"Ja – du har ret. Jeg skal min sandten nok følge efter ham!"

"Nu taler du dog igen som et fornuftigt menneske. Bliv nu bare ikke slap i tøjet, Huck, så skal jeg også nok holde ud."

29

Samme aften var allerede begge drengene parate til at forfølge eventyret. De listede omkring i nærheden af værtshuset, indtil klokken var over ni, idet den ene holdt øje med smøgen og den anden med indgangsdøren. Natten så for resten alt for lovende ud, og da ingen viste sig hverken for ind- eller udgående, i det mindste ingen, som lignede spanieren, gik Tom hjem efter at have truffet den aftale, at – hvis det blev tilstrækkelig mørkt – Huck skulle komme hen og mjave, hvorefter han da atter ville snige sig ud og prøve nøglerne. Imidlertid vedblev natten at være klar, og Huck forlod derfor sit baghold henved klokken tolv for at trække sig tilbage til sin residens, et tomt sukkerfad.

Tirsdag gik det ikke et hår bedre og ligeså onsdag. Men torsdag nat lovede godt, hvorfor Tom listede sig ud i god tid med sin tantes gamle bliklygte og et stort håndklæde til at blænde den med. Lygten blev foreløbig skjult i Hucks sukkertønde, og vagten begyndte. En time før midnat lukkedes kroen, og lysene i den (de sidste, der endnu brændte) slukkedes. Ingen spanier var endnu blevet set, ej heller havde nogen forladt beværtningsstedet; det sorteste, mest uigennemtrængelige mørke herskede på gaden, stilheden var fuldstændig og blev kun afbrudt en sjælden gang ved en fjern torden.

Tom fik nu lygten frem, tændte den, pakkede den omhyggeligt ind i klædet, og begge eventyrerne sneg sig forsigtigt gennem mørket hen til stedet. Huck stod skildvagt, og Tom begav sig ind i smøgen. Huck følte en stund efter en

ængstelighed, medens han ventede, der tyngede som et bjerg på hans sind; han begyndte at ønske, at der måtte komme et glimt fra lanternen – det ville måske nok ængste ham, men det ville i det mindste også fortælle, at Tom endnu befandt sig blandt de levendes tal.

Det syntes timer, siden Tom var forsvundet; ja, han måtte sikkert være besvimet – om ikke myrdet, så måske hans hjerte var bristet af skræk eller spænding. I denne uro opdagede Huck, at han efterhånden blev draget nærmere og nærmere til hulen, opfyldt af alle hånde frygt og hvert øjeblik ventende en eller anden katastrofe, der ville tage vejret fra ham. Ganske vist var der ikke meget at tage, for han syntes knap i stand til at indsuge det i teskefulde, ligesom hjertet ej heller var langt fra at flyve bort af sig selv, i den grad dunkede det inde i brystet på ham. Pludselig flammede der et glimt, i næste sekund kom Tom susende forbi ham med udråbet: "Løb, løb – det gælder livet!"

Det var i sandhed ikke nødvendigt at gentage denne opfordring, én gang var nok, for Huck gjorde allerede i det mindste en fart af tredive til fyrre mil i timen ved denne tid, førend Tom havde ytret et ord endnu. Ikke et eneste holdt blev gjort, førend de nåede et forladt slagteri ude i den modsatte ende af byen. Lige i samme nu brød stormen løs, og regnen strømmede ned; så snart Tom atter kunne trække vejret med nogenlunde ro, sagde han:

"Huck, det var forfærdeligt! Jeg prøvede først et par af nøglerne så forsigtigt, det var mig muligt, men de gjorde ikke desto mindre sådan et Helvedes spektakel, at jeg nær var blevet kvalt af angst, så bange var jeg. Jeg turde næsten heller ikke dreje låsen om, men – uden rigtig at vide, hvad jeg gjorde, er jeg

da formodentlig kommet til at røre ved den og – op springer døren med ét! Den var altså slet ikke aflåset. Jeg trådte da ind, trak håndklædet fra og – Cæsars ånd i egen person!"

"Hvad – hvad var det, du så, Tom?"

"Huck – tænk dig, jeg var bogstavelig lige ved at træde på Indianer-Joe!"

"Gud forbarme sig!"

"Som jeg siger. Der lå han i den dybeste søvn midt på gulvet, med den velbekendte klap over øjet og armene spredt vidt ud."

"Gud forbarme sig dog! Men hvad gjorde du? Vågnede han?"

"Ikke han rørte sig af pletten. Fuld, formodentlig. Jeg gav mig akkurat tid til at snappe håndklædet igen, inden jeg atter fo'r ud af døren."

"Håndklædet! Det havde jeg ganske vist glemt, hvis det havde været mig."

"Men jeg ikke. Du kan stole på, at tante nok skulle have mindet mig om det, hvis jeg havde tabt det."

"Sig mig, Tom, så du noget til skrinet?"

"Huck – ærligt talt, jeg gav mig virkelig ikke tid til at se mig om. Jeg opdagede hverken skrin eller kors. Det eneste, jeg bemærkede, var en flaske og et tinkrus på gulvet ved siden af manden. Jo – jeg så nogle ankre og en hel masse flasker rundt omkring. Forstår du nu, hvorfor det hedder sig, at det spøger i det værelse?"

"Hvorledes?"

"Å, din dumrian, det er jo whiskyen, der spøger. Jeg gad ellers nok vidst, om alle de andre mådeholdenhedskroer også har sådant et spøgelsesværelse."

"Ih, det er troligt nok. Hvem skulle dog have tænkt sligt. Men, hør en gang, Tom, siden Indianer-Joe nu ligger og er fuld, var det så ikke egentlig en gunstig lejlighed til at få fat i dette skrin?"

"Jo – måske. Vil du prøve?"

Huck gyste.

"Næh – jeg tror dog hellere, jeg lader det være."

"Ja, jeg med, min ven, det kan du frit tage gift på. Kun én flaske ved siden af Joe, det er langt fra tilstrækkeligt. Havde det været tre i stedet for – det havde været en anden sag."

På denne bemærkning fulgte en lang pause, hvori tankerne dog arbejdede kraftigt, endelig brød Tom den på ny:

"Hør nu her, Huck, lad os nu lade den plan ligge i fred, indtil vi er sikre på, at indianeren ikke længer er derinde. Ellers turde det blive for risikabelt. Vi vil nu passe på hver nat, så skulle det da gå underligt til, om vi ikke ved en lejlighed så ham gå ud derfra; da er øjeblikket kommet til at bryde derind og snuppe kassen så kvikt som et lyn."

"Ja, jeg er med. Jeg skal nok holde vagt hele natten, ja hver nat, om det skal være, hvis du vil gøre det øvrige."

"Javel. Alt, hvad du altså har at gøre, er blot at trave et stykke op ad Hooper Street og mjave – og, hvis jeg er faldet i søvn, så kast blot lidt grus imod ruden, det skal jeg nok høre."

"Det går jeg ind på – det er en ren aftale."

"Nå, Huck, stormen er forbi, og jeg vil gå hjem. Om et par timer har vi allerede dagslyset tilbage. Gå du nu også tilbage, og pas på så længe."

"Jeg har sagt, jeg ville, Tom, og det står fast. Jeg skal sværme omkring den kro hver eneste nat, om det så varer et år. Om

dagen vil jeg sove, om natten stå på lur."

"Vel. Hvor går du hen at sove?"

"På Ben Rogers høloft. Han lader mig have lov til det, og det samme gør hans faders neger, onkel Jack. Jeg haler vand op for ham, negeren, når han beder mig om det, og når jeg beder onkel Jack om det – så giver han mig noget mad – når han da har noget til overs. Det er en rigtig knop af en neger, Tom. Han holder af mig, fordi jeg aldrig lader mig mærke med, at jeg står over ham. Undertiden har jeg såmænd også uden videre sat mig ned og spist med ham; men det behøver du for resten ikke at lade gå videre. Et menneske kan undertiden gøre ting, når han er skrupsulten, som han just ikke derfor holdt af at gentage hver dag."

"Vel. Jeg behøver dig jo heller ikke om dagen, Huck. Jeg skal lade dig sove i fred og ikke gøre dig unyttig ulejlighed. Og så snart du en nat opdager noget "derhenne", så løb bare rundt om hjørnet, og giv dig til at mjave."

30

Det første, Tom hørte fredag morgen, fyldte ham med glæde: Dommer Thatchers familie var kommet tilbage til byen aftenen forinden. Både Indianer-Joe og skatten gled herved for en kort stund tilbage i anden række, medens Becky atter indtog den fornemste plads i vor helts sind. De mødte hinanden og fik sig en rigtig god leg sammen med en del af deres skolekammerater. Sagen blev end yderligere fuldstændiggjort og kronet på en ganske særdeles tilfredsstillende måde derved, at Becky pinte og plagede sin moder så længe, indtil hun gav efter og fastsatte dagen for den så længe lovede, men stadig udsatte skovtur. Barnets fryd var naturligvis grænseløs og Toms ikke mindre. Indbydelserne blev sendt ud endnu samme aften, hvilket selvfølgelig straks fremkaldte en forberedelses- og forventningsfeber blandt hele byens ungdom. Toms spænding i denne anledning gjorde ham det til en let sag at holde sig meget længe vågen, og han håbede nu blot inderligt at høre Huck mjave for at kunne forbavse Becky og de andre deltagere den næste dag med sin skat, men han blev skuffet. Der kom intet signal den nat.

Den næste morgen, som der var knyttet så store forhåbninger til, oprandt da endelig, og hen imod klokken elleve samledes en lystig, legende skare hos dommeren, hvor alt blev gjort i stand til afrejsen. Man plejede den gang aldrig at lade de ældre genere ungdommen ved slige fester; børnene ansås for tilstrækkeligt garderede under nogle unge, attenårige damers vinger med assistance af et par kavalerer på tyve eller

deromkring. Den gamle dampfærge blev lejet i dagens anledning, og kort tid efter, at selskabet var mødt fuldtalligt, så man da den muntre klynge komme marcherende op gennem hovedgaden, belæsset med madkurve. Sid var syg og havde derfor måttet give afkald på at komme med til lystigheden. Mary blev hjemme for at holde ham med selskab. Mrs. Thatchers sidste ord til Becky lød således:

"Du kommer jo formodentlig først meget silde derfra. Det er måske derfor bedre, at du bliver om natten hos en af dine veninder, der bor dernede i nærheden af landingsstedet, barn."

"Ja, så bliver jeg helst hos Susy Harper, mama."

"Godt. Husk så på at føre dig artigt op, og gør dem ikke for megen ulejlighed."

Et øjeblik efter kom Becky trippende, og Tom sagde:

"Hør – nu skal jeg sige dig noget. I stedet for at gå til Jac Harpers, vil vi kravle helt op på højen og blive boende hos enken Douglas. Sikken en vanille-is, hun trakterer med! Hver eneste dag næsten – i massevis. Og du kan tro, hun vil være ordentlig glad ved at have os hos sig."

"Ja – det vil blive sjovt!"

Imidlertid blev Becky dog lidt efter betænkelig og bemærkede:

"Men hvad mon mama vil sige til det?"

"Hvorledes skulle hun vel få nys om det?"

Pigebarnet smagte lidt på dette og svarede derefter nølende:

"Jeg føler nok, at det ikke er rigtigt – men dog –"

"Men hvad? Skidt! Siden din moder ikke får det at vide, hvad skade kan det så gøre? Alt, hvad hun forlanger, er, at du skal være i god behold. Hun ville måske endog selv have rådet til at

tage derhen, hvis hun havde tænkt over det. Ja, det er jeg overbevist om."

Enken Douglas' storartede gæstfrihed var alt for fristende en lokkemad, og den i forbindelse med Toms veltalenhed overvandt snart hendes betænkeligheder; det blev altså afgjort tillige med beslutningen om ikke at tale til nogen om dette aftenprogram.

Rigtignok faldt det straks efter Tom ind, at jo muligvis Huck kunne komme selve denne nat og give signalet. Denne tanke bortjog en stor del af hans humør og glæde over de lovende udsigter. Var det dog alligevel ikke bedre at opgive denne idé med enken Douglas? Dog – ræsonnerede han – hvorfor det? Der havde jo intet været på færde forrige nat; der var vel ej heller stor udsigt til, at det just skulle ske denne. Det sikre ved den første plan opvejede den uvisse udsigt til at komme på spor af skatten, og – på ægte drengemanér – besluttede han derfor ikke at give efter for sin betænkelighed og at bandlyse fra sig enhver tanke om pengeskrinet for denne ene dag.

Fem-seks kilometer neden for byen standsede damperen lige ud for en tætbevokset hulvej og fortøjede. Selskabet myldrede i land, og kort efter genlød de vidtstrakte skove og stejle skrænter fjernt og nær af muntre råb og latter. Alle mulige metoder til at blive varm og træt på blev gennemgået, og nogen tid efter kom vildbasserne tilbage til lejrpladsen i småpartier, bevæbnede med en glubende appetit; de gjorde nu et frygteligt indhug på de medbragte gode sager. Efter dette gilde fik man sig en forfriskende hviletid og passiar under egenes skyggerige løv, og da denne var nydt, råbte straks en:

"Hvem er nu parat til at gå til hulen?"

Det var alle villige til. Lys blev taget frem, hvorefter hele mængden begav sig på vej op ad højen. Indgangen til den omtalte hule lå højt oppe på skrænten og dannede ved sin form et stort A. Dens svære, massive egeport stod åben; yderst fandtes en hvælving, så kold som en iskælder og begrænset fra naturens hånd med solide kalksten, der udsvedte en kold fugtighed som dugdråber. Hvor romantisk og mystisk var det ikke at stå her i det dybe mørke og betragte den fjerne, grønne dal, der strålede i solskinnet! Imidlertid formåede dette syn naturligvis ikke i ret lang tid at standse skaren, og legen og løjerne begyndte på ny. I samme nu et lys blev tændt, begyndte et almindeligt angreb på dets ejermand, en kamp og et tappert forsvar påfulgte, men det endte naturligvis gerne med, at lyset enten blev knækket over eller pustet ud, og glæden over resultatet gav sig da luft i et almindeligt latterkor, hvorefter en ny jagt begyndte. Men alt får jo til sidst en ende. Efterhånden så man da hele optoget komme anstigende som en lang række ned ad den store hovedgang, hvori de viftende flammer kun utydeligt oplyste de høje klippevægge, der først mødtes tyve meter over børnenes hoveder. Denne hovedgang var kun henved 3 meter bred; for hvert trin opdagede man andre, høje, men endnu snævrere sidegange, der forgrenede sig til højre og til venstre, for MacDougals hule var en uhyre labyrint af bugtende gange, der løb ud og ind i hinanden og førte Gud ved hvorhen. Det fortaltes, at man kunne vandre nætter og dage derinde gennem dens indviklede revner og kløfter og dog aldrig finde ende, og at man kunne vedblive at gå nedad og atter nedad, lige lukt ind i Jorden uden at finde afveksling: den ene labyrint under den anden, og således fremdeles. Intet

menneske kendte til bunds hulen, det var aldeles utænkeligt. Største parten af de unge havde jo nok set en del af den; men det var ikke meget almindeligt, at folk plejede at gå uden for det kendte stykke; Tom Sawyer var omtrent lige så kendt derinde som de fleste andre.

Omtrent en tre fem-seks kilometer begav optoget sig ind i den store midtergang, hvorefter småklynger begyndte at forsvinde i sidegangene, gennemstøve de skumle korridorer og overraske hinanden på det sted, hvor to sådanne stødte sammen; på den måde kunne de mere velbekendte undgå de andre i hen imod en halv times tid uden dog at begive sig ind i det ubekendte terræn.

Efterhånden vendte nu den ene afdeling efter den anden tilbage til hallen ved indgangen, svedende, støjende, tilsmurte fra isse til sål med dryp fra talglysene og lerklumper og over al beskrivelse henrykte over den forløbne dag. Derefter fulgte naturligvis en almindelig forbavselse over, at tiden var løbet så hurtigt, og at aftenen var for hånden. Dampskibsklokken havde imidlertid ringet allerede i en halv time, men denne måde at slutte festen på blev dog anset for særdeles romantisk og derfor begribeligvis særdeles tilfredsstillende; da båden langt om længe atter kastede los med sin overgivne, levende ladning om bord, var der kun en eneste iblandt selskabet, der brød sig en døjt om den spildte tid, og det var kaptajnen.

Huck var allerede på sin post, da damperens lanterner tindrede gennem træerne nede ved skibsbroen. Han hørte ikke nogen larm om bord, for de unge var på den tid så stille og rolige, som folk i reglen plejer at være, der er halvdøde af træthed. Han spekulerede lidt over, hvilken damper det kunne

være, og hvorfor den ikke lagde til på det sædvanlige sted, hvorefter dette tema atter faldt ham af tanker og gav plads for opmærksomheden ved vagttjenesten. Natten trak op til at blive skyfuld og mørk; klokken blev ti. Vognenes rumlen hørte op, lysene fra vinduerne begyndte at slukkes, alle sildige fodgængere forsvandt, landsbyen faldt efterhånden hen i søvnens arme og overlod den lille våger til tavsheden og åndernes selskab. Klokken blev elleve, værtshusets lys blev også slukket, nu rugede da mørket overalt. Huck ventede tålmodigt, han syntes selv en overmåde lang tid, men intet viste sig. Troen begyndte at rokkes; – var det virkelig til nogen nytte? Oprigtigt talt, var det virkelig til nogen nytte? Skulle han ikke hellere opgive det og gå til ro ligesom alle andre?

Pludselig lød der en ringe støj; i et nu var han lutter øren. Døren ud til smøgen åbnedes langsomt og med et sæt forsvandt Huck i krogen bag butikken. I næste øjeblik strøg to mænd hurtigt forbi ham, den ene syntes at bære noget under armen. Ha! Det var naturligvis skrinet! Nu gik de altså bort med den fundne skat. Hvorfor nu tilkalde Tom? Det var jo meningsløst, de ville begge være forsvundet, inden han kom tilbage. Nej, hellere følge efter, klynge sig til deres spor og stole på, at mørket nok ville skjule ham. Opfyldt af disse betragtninger, trådte Huck derfor frem, sneg sig som en kat bagefter, med nøgne fødder, netop i en passende afstand til at se uden at blive set.

Flygtningene begav sig et stykke ned ad flodgaden, drejede derpå til venstre op ad en sidegade. Denne fulgte de helt igennem, indtil de kom ud på en sti, der førte op ad Cardiff-højen, og nu gik vejen videre lige ud. Den gamle walisers hus

passeredes uden tøven, og stadig højere op begav de sig. "Godt," tænkte Huck, "den skal altså nedgraves ved det gamle stenbrud." Imidlertid nåede alle tre omsider toppen, de to forreste sprang derefter med ét ned på en snæver sti imellem buskene og forsvandt i mørket. Huck forstærkede sine skridt og fulgte klods efter, sikker på, at de nu ikke ville være i stand til at se ham. En stund traskede han på denne måde af sted, sagtnede så farten af frygt for at være kommet alt for nær, gik atter et stykke frem og stod så pludselig helt stille, lyttende. Intet – det skulle da være støjen af hans eget hjertes slag. Et ugleskrig skingrede ned til ham fra bjergets top – uheldvarslende lyd; men intet fodtrin. Du gode Gud, mon nu alt var tabt på ny! Han var lige ved at styrte af sted så hurtigt, fødderne kunne bære ham for atter at komme på sporet, da pludselig en mand rømmede sig ikke halvanden meter fra ham. Hucks hjerte var lige ved at hoppe ham ud af munden, det rallede inden i ham, men med en kraftanstrengelse slugte han det igen og stod nu rystende, som om to forskellige feberanfald med ét havde bemestret sig hans krop, og så kraftesløs, som om han hvert øjeblik skulle segne til jorden. Nu vidste han, hvor han var. Der var ikke mere end fem skridt til den sti, der førte lige ind på enken Douglas' ejendom. "Meget vel," tænkte han, "begrav I kun væk her, det skal ikke blive svært at finde stedet igen."

I dette øjeblik lød der en dyb stemme – en meget dyb stemme – Indianer-Joes:

"Gid Fanden havde hende, hun har nok fået selskab, der er jo lys, så sent som det end er."

"Jeg ser dog intet."

De sidste ord kom fra den fremmede – manden fra "Dødningegården". En dræbende isnen fo'r gennem spionen; dette var altså deres "stykke hævn". Han tænkte på at flygte, men derefter faldt det ham ind, at enken Douglas dog altid havde været venlig mod ham, og at disse to mænd nu måske ville myrde hende. Endelig ønskede han at kunne advare hende, men følte samtidig overmåde godt, at han ikke turde foretage sig det allerringeste – de kunne jo opdage og gribe ham. Alle disse forskellige tanker fo'r gennem hans hjerne i det sekund, der forløb mellem den fremmedes sidste replik og de næste ord, der lød:

"Det er, fordi buskene står dig i vejen. Her – kom her hen – kan du nu selv se?"

"Ja. Der må altså være selskab, antager jeg. Lad os da hellere opgive det."

"Opgive det – og det nu, da jeg står på nippet til at forlade dette land for bestandig! Opgive det nu – hvornår får jeg da vel atter en lejlighed? Jeg siger dig endnu en gang, hvad jeg allerede har fortalt; jeg bryder mig ikke en døjt om hendes mønt – den kan du tage for din egen mund. Men hendes mand har været hjerteløs mod mig – og især ved den lejlighed, da han var fredsdommer og lod mig dømme som vagabond. Og det er måske det hele, tror du vel? Nej – siger jeg – det er ikke en milliontedel af vort mellemværende. Men han lod mig piske – piske uden for fængslet som en fordømt negertamp – medens hele byen stod og så på det. Piske – forstår du! Siden smuttede han fra mig – han døde, men hun – *hun* skal nu undgælde for det."

"Vil du da dræbe hende – gør det ikke, gør det ikke, Joe!"

"Dræbe? Hvem tænker vel på at slå ihjel. Havde det været manden endda – ham kunne jeg have myrdet, men ikke hende. Nej, min ven, når du vil tage hævn over et fruentimmer, så skal du aldrig slå hende ihjel – pjalteri! Nej, så skal du blot ramme hende i hendes gode udseende. Sprætte hendes næsebor op – og flække hendes øren ligesom på en so!"

"Du gode Gud – men –"

"Hold din mening for dig selv, indtil den bliver forlangt. Det vil være dig mest gavnligt. Jeg har i sinde at binde hende til sengestolpen. Forbløder hun sig – er det da vel min skyld? Jeg skal da i alt fald ikke græde mig øjnene ud af hovedet af den årsag. Og hør nu, min gode ven – du hjælper mig jo nok med, hvad jeg har for – siden jeg beder dig så pænt om det – det er jo også derfor, du er her – alene kan jeg nemlig ikke magte det. Kniber du ud – slår jeg dig ihjel på stedet! Forstår du? Og – har jeg først fået blod på tanden fra dig, så kunne det også forbandet let hændes, at hun gik med i købet – i så fald er der i det mindste ingen, der bagefter skal sladre af skole om, hvem der har været på færde *der*."

"Ja, ja da. Siden det skal gøres, lad os så se at få begyndt. Jo før, jo bedre – jeg ryster over hele kroppen."

"Nu – straks? Da der er selskab! Nej, hør nu, lille ven, jeg kunne let fatte mistanke til dig og så – Nej, vi vil ganske roligt vente, til lysene er slukket – det har slet ingen hast."

Huck følte instinktivt, at samtalen nu ville høre op – hvad der ville være endnu meget værre end alverdens morderiske samtale. Han holdt derfor sit åndedræt tilbage og listede sig baglæns et skridt bort så forsigtigt, som om han trådte på æg, flyttende foden sagte, men bestemt, og i mellemtiden

balancerende på den anden, en vanskelig manøvre, under hvilken han også var lige på nippet til at kæntre. Derpå vovede han sig til et nyt skridt med samme forsigtighed og samme fare, derefter nok et og endnu et – en kvist knækkede under hans fod! Hjertet standsede næsten – dog, der hørtes intet – stilheden forblev uforstyrret. Hans taknemmelighed mod skæbnen var grænseløs. Nu dristede han sig til at skræve over på stien, vendte sig om lige så forsigtigt som et dybtgående skib i et snævert farvand og gik derefter videre frem, stadig dog så lydløst som muligt. Da han langt om længe kom frem igen ved stenbruddet, følte han sig først fuldkommen tryg, og nu tog han benene på nakken, som om den lede selv var i hælene på ham. Af sted, af sted fløj han, lige indtil waliserens hus var nået. Her dundrede han på døren; lidt efter åbnedes et vindue ovenover, og den gamle mands samt begge hans kraftige sønners hoveder kiggede ud derfra:

"Hvad er der på færde? Hvem banker? Hvad vil du?"

"Luk mig ind – hurtigt. Jeg skal fortælle alt!"

"Hvem er du da?"

"Huckleberry Finn – hurtigt, luk mig dog ind!"

"Huckleberry Finn – det var som pokker! Det er just ellers ikke et navn, ret mange døre vil åbne sig for. Dog – lad os kun lukke ham ind, drenge, og høre, hvad han har på hjertet."

"Go'e herre, gør mig endelig den tjeneste aldrig at fortælle til nogen, at det er mig, der er angiveren," var Hucks første ord, efter at døren havde lukket sig bag ham, – "gør mig for Guds skyld den tjeneste – ellers bli'er jeg slået ihjel, så sikkert som jeg står her – men enken har af og til været så venlig mod mig, og

derfor vil jeg også sige Dem alt – alt, når De bare ikke vil nævne, at det er mig, det kommer fra."

"Ved St. Georg, han må have noget på samvittigheden, ellers ville han ikke skabe sig således!" udbrød den gamle mand, "ud med sproget, min dreng, der er ingen her til stede, der vil sladre af skole."

Fem minutter senere var både den gamle og begge sønnerne, vel bevæbnede, allerede på vejen op ad bjerget og nåede kort efter på tåspidserne den omtalte sti mellem buskene, pistolerne parate. Huck ledsagede dem ikke videre, men skjulte sig bag en stor sten og lyttede spændt på, hvad der ville komme. Det var en ængstelig tavshed, der næsten aldrig syntes at skulle få ende – men pludselig blev den afbrudt af et skud og et skrig. Huck afventede ikke nærmere begivenhedernes udvikling; med lange spring satte han af ned ad højen, alt hvad remmer og tøj kunne holde.

31

Aldrig så snart havde dagens første stråler begyndt at pippe frem søndag morgen, førend Huck kom, ravende sig frem, op ad højen og bankede sagte på waliserens dør. Beboerne sov rigtignok, men det var en søvn, der stod på fuldt spænd, foranlediget ved forrige nats spændende begivenheder. Et råb lød fra vinduet:

"Hvem der?"

Hucks frygtsomme stemme svarede forsigtigt:

"Å, luk mig ind! Det er bare Huck Finn!"

"Det navn kan åbne døren her både ved nat og dag – velkommen!"

Sådanne ord var ny tale for den stakkels dagdriver, og det tilmed den behageligste, han endnu nogen sinde havde hørt. Han erindrede ikke et eneste tilfælde i sin tidligere praksis, hvor slutningsordet havde lydt således som her.

Døren blev hurtigt åbnet, og Huck trådte ind og fik givet en stol, hvorefter både den gamle og sønnerne begyndte at klæde sig på.

"Nå, min dreng, jeg håber, du befinder dig vel og har en god appetit, for morgenmaden vil være parat, så såre solen kommer frem, og vi har en ordentlig svedetur for os i dag – vær sikker på det. Jeg og mine drenge havde for resten håbet, at du var blevet her i nat."

"Jeg var så gruelig angst," sagde Huck, "og så løb jeg min vej. Jeg stak af, da jeg hørte pistolskuddet, og standsede ikke, før jeg var kommet fem kilometer væk. Nu har De mig igen, fordi jeg

gerne ville høre lidt nærmere om, hvorledes det gik til, og senere hen turde jeg ikke begive mig herop af frygt for at løbe på de djævle én gang endnu, når det var blevet lyst, selv om de så også var døde."

"Ja, ja, stakkels fyr, du ser rigtignok ud, som om du havde haft det hårdt nok endda i nat, men en seng kan du da altid få, når nu frokosten er fortæret. Nej, desværre, min dreng, de er ikke døde endnu – skønt det gør mig grumme ondt at måtte tilstå det. Ser du, vi vidste jo på en prik, hvor vi skulle snuppe dem efter din beskrivelse, og derfor luskede vi da af sted på tåspidserne, indtil vi ikke var længere end en halv snes meter fra dem – ravnesort som den var, den skovsti, var det jo en let sag – men just i samme øjeblik følte jeg på mig selv, at jeg skulle til at nyse. Var det nu ikke også det nederdrægtigste uheld, man kan tænke sig! Jeg prøvede på at æde det i mig, men det gik ikke – det skulle frem med Djævlens vold og magt – og frem kom det! Jeg førte selv an med min pistol hævet, og da den nysen purrede de slyngler op fra stenten, råbte jeg i det samme "Fyr, drenge!" og gav ild på stedet, hvor jeg så dem røre sig. Det samme gjorde begge ungerne. Men borte var de som en røg, de kæltringer, og vi efter dem ind i skoven. Formodentlig har vi slet ikke truffet dem. De fyrede et skud på lykke og fromme hver, idet de løb, men deres kugler hvislede forbi os og gjorde os ingen skade. Så såre vi tabte lyden af deres skridt, opgav vi jagten, gik tilbage og fik konstablerne på benene. De samlede atter egnens bevæbnede folk og gik i værk med at afsøge flodbredden, og så snart det nu bliver lyst, kommer sheriffen med en anden bande og gennemstøver skoven. Mine drenge skal slutte sig til hans trop ret nu, jeg ville blot ønske, vi havde

en smule beskrivelse af de to skurke, det kunne hjælpe os en god del. Men du kunne vel ikke i mørket skelne dem synderlig tydeligt, antager jeg?"

"Å jo, jeg har set dem nede i byen og har fulgt dem hele vejen."

"Brillant! Beskriv, beskriv dem, min brave dreng!"

"Den ene er den gamle døvstumme spanier, der har listet sig omkring her i nabolaget i den senere tid, den anden er en skumlende pjaltet –"

"Det er nok, min gut, så kender vi dem! Jeg har selv mødt dem en dag i skoven bag om enkens hus, som de da straks listede sig bort fra igen – nu af sted med jer, drenge, og fortæl sheriffen, hvad I har hørt – morgenmaden må det så vente med til en anden gang."

Waliserens sønner forlod øjeblikkelig huset; lige som de gik ud af stuen, sprang Huck op og udbrød:

"Å – sig dog endelig ikke til nogen, at det er mig, som har hidset jer på dem. Lov mig det!"

"Ja, siden du ønsker det, Huck, så skal vi ikke navngive dig; men du burde ellers kunne svare bedre for dit eget udsagn."

"Å nej – å nej! Nævn mig endelig ikke."

Da de unge mennesker var gået, sagde den gamle:

"De vil ikke sige noget og jeg heller ikke. Men hvorfor skal det egentlig være en hemmelighed?"

Huck ville nødig give nogen nærmere forklaring for ikke at forråde, hvad han allerede vidste om de pågældende; endnu nødigere ville han have det bragt til deres kundskab, at han kendte dem – for de ville da uden tvivl slå ham ihjel ved første gunstige lejlighed. –

Den gamle lovede endnu en gang at være tavs og spurgte dernæst:

"Hvorledes gik det til, min dreng, at du kom til at forfølge disse to fyre; så de dig mistænkelige ud?"

Huck tav en god stund for at få tid til at udgrunde et rigtig forsigtigt svar; derefter sagde han:

"Ser De, jeg går nu en gang sådan for lud og koldt vand – som man siger, det hører jeg da i det mindste alle fortælle og indser ejheller ret vel, hvorledes man skulle kunne benægte det – og af og til hænder det mig da, at jeg har ondt ved at falde i søvn, når jeg kommer til at tænke over min skæbne og udveje til at komme over i en anden skure. Således gik det mig også forgangen nat. Sove kunne jeg ikke, jeg gik da og slentrede om i gaderne ved midnatstid i dybe tanker, indtil jeg tilfældigvis kom i nærheden af denne gamle rønne – Fedteboden – lige over for Mådeholdskroen, hvor jeg da stillede mig op ad muren for at spekulere i fred og ro. Nu vel, næsten i samme øjeblik kommer da disse to karle listende forbi mig med noget under armen, som jeg begribeligvis antog, de havde stjålet. Den ene røg på en cigar, den anden ønskede ild, og de standsede lige ud for mig, så at jeg ved skæret fra gløden kunne se, at den største af dem var den døvstumme spanier, let kendelig på sine lyse bakkenbarter og klappen over øjet, og den anden var en snavset, pjaltet djævel."

"Kunne du da se pjalterne ved lyset af cigaren?"

Det spørgsmål satte Huck i nogen forlegenhed; endelig svarede han dog:

"Jeg ved skam ikke – men på en eller anden måde må jeg dog vel have set det."

"Nå, de gik altså forbi dig, og du –"

"Fulgte dem, ganske rigtigt. Jeg havde nok lyst til at vide, hvad de havde for – efter den mistænkelige måde, de sneg sig af sted på. Jeg holdt mig derfor i deres spor lige til enkens bolig, stod der i mørket og hørte ham, den pjaltede, bede for enkens liv, medens den anden, spanieren, svor på, at han ville flække øren og næse på hende – således som jeg allerede har fortalt Dem."

"Hvad for noget, den døvstumme – sagde han alt det?"

Huck havde atter forsnakket sig; så godt, han formåede, stred han nu for, at den gamle waliser ikke skulle få nogen mistanke om, hvem denne døvstumme egentlig var, men ikke desto mindre opnåede han kun derved at kile sig mere og mere fast. Forgæves prøvede han at befri sig, den gamles øje hvilede på ham med en forunderlig magt og lod ham begå den ene dumhed værre end den anden. Til sidst udbrød spørgeren:

"Min dreng, du skal ikke være bange, jeg ville ikke have et hår krummet på dit hoved for alt i verden. Tværtimod vil jeg beskytte dig mod andre, om det gøres fornødent. Men denne spanier er nok ikke så aldeles døvstum, som jeg først forstod, det har du nu en gang ladet slippe dig ud af munden og kan ikke komme bort fra igen. Du ved uden tvivl et og andet om den fyr, som du ikke vil have bragt for dagens lys. Nu vel – forlad dig kun trygt på mig, fortæl mig uden omsvøb alting, jeg skal ikke forråde dig."

Huck så op og mødte den gamle mands ærlige, troskyldige blik, derpå bøjede han sig frem og hviskede ham i øret:

"Det er ingen spanier – det er Indianer-Joe!"

Waliseren var nær ved at hoppe i vejret, lidt efter udbrød han:

"Nu står det hele mig ganske klart. Da du fortalte om denne splitten øren og næse, troede jeg egentlig så småt, at det var din egen fantasi, som havde lagt lidt til, al den stund ingen hvid mand ret vel ville hævne sig på den måde. Men en indianer! Det er en helt forskellig sag."

Ved morgenmaden fortsattes samtalen, og i dens løb fortalte den gamle, at "det sidste, han og hans sønner havde foretaget sig, forinden de var gået til ro, var at få fat i en lygte og undersøge stenten og dens nærmeste omgivelser for at se, om der fandtes blodpletter. De havde dog ikke opdaget noget, men derimod fundet en stor bylt –"

"Af hvad!"

Om ordene havde været lynstråler, kunne de ikke med større kraft og hurtighed have faret den forfærdede Huck ud af munden; øjnene stod stive i hovedet, åndedrættet holdt inde – i ængstelig venten efter svar. Waliseren blev ganske alarmeret – stirrede nu også på Huck – tre sekunder – fem sekunder – og svarede derpå:

"Af indbruds-værktøj – men menneske dog, hvad går der af dig?"

Huck sank tilbage mod stoleryggen, pustende, men dybt lettet og grænseløs taknemmelig mod Forsynet. Waliseren mønstrede ham alvorligt og opmærksomt – og sagde så:

"Ja, dirke og den slags. Det synes for resten at berolige dig i en mærkværdig høj grad. Men sig mig, hvorfor tog du netop således på vej? Hvad troede du, vi havde fundet?"

Huck var atter i den skrækkeligste kattepine. Inkvisitorens øje hvilede atter på ham, og han ville have givet, Gud ved hvor meget, for en nogenlunde plausibel udflugt. Imidlertid, intet

frembød sig for hans tanker, blikket lige over for borede sig dybere og dybere i ham – et aldeles meningsløst svar svævede allerede på læben – her var ingen tid at veje det nøjere, og aldeles uden herredømme over sig selv stammede han derfor frem:

"Salmebøger – troede jeg."

Staklen var endog alt for svag oven på dette til at smile, men den gamle mand besørgede i så henseende også det fornødne for begge parter, han lo, som om han var besat, rystede Huck, så alle hans indre dele nær var flydt sammen, og endte med at erklære, at sådan et latteranfald var lige så godt som rede penge, fordi det gjorde doktorens besøg til en ren overflødighed. Derefter tilføjede han:

"Stakkels knøs, du ser bleg og afpillet ud, er formodentlig rent snavs. Ja, ja, intet under, om du også er kommet en del ud af ligevægten. Det skal nok klare sig igen. Få dig nu en ordentlig skraber, så skal du se, du kommer nok atter til hægterne."

Huck var indvendig rasende ved at tænke over, hvilket fæ han havde været, at forråde al denne angst, for han antog nu ikke længere, at pakken, han havde set tyvene bringe med sig, var den så meget omtalte skat, efter den samtale mellem dem, som han havde overværet oppe ved stenten. Den gang havde han imidlertid ikke gjort sig synderlig rede for, hvad den da kunne indeholde, i stedet for kun løseligt tænkt sig: "Det kan altså ikke være skatten," men alligevel ikke – som nu – vidst det med sikkerhed, og den pludselige omtale af bylten havde derfor været for stærk for hans selvbeherskelse. Men i det hele taget følte han sig ellers tilfreds med, at denne lille episode var hændet, for nu var det altså hævet over enhver tvivl, at den

omtalte bylt ikke var "den rigtige bylt", og der var som følge deraf intet at være urolig over. Jo nærmere han tænkte over den måde, begivenhederne havde udviklet sig på, desto mere veltilfreds blev han, idet nemlig skatten altså endnu måtte være at finde i nummer to; mændene ville nu formodentlig blive fanget og puttet i hullet i dagens løb, og han og Tom kunne så derefter den næste nat begive sig hen og tage pengene uden frygt for nogen forstyrrelse.

Lige som frokosten var tilendebragt, hørtes en banken på døren. Huck sprang op for at finde et skjulested; han ønskede aldeles ikke at blive sat i den allerfjerneste forbindelse med sidste nats begivenheder. Waliseren lukkede en del herrer og damer ind, iblandt disse enken Douglas – og lagde samtidig mærke til, at flere grupper borgermænd fra byen var undervejs op ad højen for at betragte stenten. Nyheden var altså allerede vidt udbredt.

Den gamle måtte naturligvis fortælle hele eventyret for sine gæster; enkens taknemmelighed for sin frelse var ikke til at beskrive, hun blev imidlertid afbrudt af waliseren:

"Ikke et ord mere, gode frue. Der gives en anden, som De turde være adskillig mere forbunden end både mig og mine sønner; men han har strengeligt forbudt mig at nævne sit navn. Uden hans hjælp ville vi andre sandelig slet ikke have været på pletten."

Disse ord opvakte begribeligvis den allerhøjeste nysgerrighed, ja så stærk blev den, at den endog stillede selve hovedsagen i baggrunden; men værten lod dem, og gennem dem alle andre i byen, ganske roligt blive ved at fortæres, for han afslog rent ud at røbe sin hemmelighed. Da alle de andre

omstændigheder var blevet tilstrækkeligt drøftet, sagde enken til sidst:

"Jeg lå og læste mig i søvn i nat og sov aldeles bort fra hele historien. Hvorfor kom De dog ikke og vækkede mig?"

"Vi fandt det bedst at lade Dem blive uden for det hele. Da det var mest sandsynligt, at slynglerne ikke ville komme igen – og det kunne de ikke godt gøre efter at have mistet alt deres værktøj – hvad nytte var det så til at purre Dem ud og jage Dem dødsangst i blodet? For resten kan jeg sige Dem, at mine tre negre blev deroppe og holdt vagt hele natten. De er først for ganske nylig kommet tilbage."

Flere besøgende ankom, og historien måtte naturligvis fortsættes og genfortælles endnu i et par timers tid.

Der blev ikke holdt nogen søndagsskole, så længe sommerferien varede, men enhver var ikke desto mindre tidligt i kirken. Den ny sensationsefterretning blev først her for ramme alvor drøftet fra alle sider. Efterretningerne lød på, at man endnu ikke havde fundet noget spor af slynglerne. Da prædikenen var forbi, trippede dommer Thatchers hustru hen på siden af mrs. Harper, der fulgte med strømmen ud ad kirkegangen, og sagde:

"Min Becky ligger nok og snuer hele dagen bort. Jeg tænkte mig for resten nok, at hun ville være dødtræt."

"Deres Becky?"

"Ja," med et uroligt blik: "har hun da ikke været i Deres hus sidste nat?"

"Nej – på ingen måde."

Mrs. Thatcher blev ganske bleg og sank om på en bænk, lige som tante Polly, der ivrigt konverserede en veninde, kom forbi.

Tante Polly sagde:

"God dag, mrs. Thatcher; god dag, mrs. Harper. Jeg går her og har mistet min dreng. Formodentlig er han blevet hos Dem sidste nat – hos en af Dem. Og nu er han vel bange for at møde mig i kirken; jeg kommer nok til at plukke en høne med ham igen."

Mrs. Thatcher rystede mat på hovedet og blev endnu blegere.

"Hos os har ingen været," sagde mrs. Harper, der nu også begyndte at føle sig lidt urolig til mode. En påfaldende spænding viste sig ved disse ord i tante Pollys ansigt.

"Joe Harper, har du set noget til Tom i dag?"

"Næh – jeg har ikke."

"Hvornår så du ham sidst?"

Joe prøvede på at huske sig om, men var ikke ganske sikker i sin sag. Imidlertid var folkestimlen standset omkring de samtalende. Man begyndte at hviske, og en uheldspående uro bemægtigede sig alles ansigter. De tilstedeværende børn blev omhyggeligt udspurgt tilligemed de unge lærere. Alle svarede de, at de ikke havde lagt mærke til, om Tom og Becky havde været om bord på færgen, da den vendte tilbage; det havde jo været mørkt, og ingen havde tænkt på at undersøge, om nogen af selskabet var savnet. Endelig busede et ungt menneske ud med sin formodning om, at de endnu befandt sig i hulen! Mrs. Thatcher besvimede. Tante Polly begyndte at græde og vride sine hænder.

Den opkastede frygt fløj fra mund til mund, fra klynge til klynge, fra gade til gade, og inden fem minutter var forløbet, ringede allerede stormklokken, og hele byen var på benene. Episoden på Cardiff-højen sank øjeblikkelig ned til at blive en

ussel bagatel, indbrudstyvene glemtes rent, heste blev sadlet, både bemandet, færgen beordret ud, og førend nyheden var en halv time ældre, strømmede to hundrede mennesker af sted ad landevejen og ned ad floden til hulen.

Hele eftermiddagen syntes landsbyen næsten mennesketom eller uddød. En del kvinder besøgte tante Polly og mrs. Thatcher for at forsøge på at yde dem trøst. De græd da alle sammen, og denne ytring af medfølelse var endnu bedre end ord.

Hele den lange nat igennem ventede de hjemmeværende ængsteligt på efterretninger, men da morgenen atter langt om længe brød frem, var de eneste ord, som bragtes fra hulen, kun: "Send flere lys og mad herud." Dommeren skikkede rigtignok tillige det bud, at han havde godt håb, og at man blot ikke skulle lade modet falde, men det bragte ingen virkelig trøst til de sørgende.

Den gamle waliser kom hjem ved daggry, overstænket af lysetalg, tilsmurt af ler og snavs og næsten ganske ødelagt af træthed. Han fandt Huck endnu i sengen, der var blevet gjort i stand til ham, talende i febervildelse. Lægerne var alle ved hulen, og enken Douglas havde derfor begivet sig derhen på ny og tilså nu patienten. Hun erklærede at ville gøre alt, hvad hun formåede for staklen, for – sagde hun – enten han nu var god eller ond eller ingen af delene, så var han dog Guds skabning, og alt, hvad Vorherre havde skabt, fortjente at passes. Den gamle mente nok, at Huck havde i alt fald en del gode følelser inde, og enken sagde da:

"Ja, det kan De trygt antage. Vorherre mærker sine. Han glemmer aldrig noget, men sørger altid for, at det kommer frem på rette tid og sted."

Tidligt på formiddagen begyndte grupper af udasede mænd atter at vise sig i byens gader, medens de stærkere endnu fortsatte eftersøgelsen. Alle efterretninger fra hulen bestod kun i, at dens gange var blevet gennemvandret fjernt og nær, selv afkroge, hvor tidligere intet menneske havde vovet sig hen, at hvor som helst man end gik derinde, så man bestandig lys flagre og flimre, og at råb og skud uafladeligt rungede igennem de ellers så tavse gange. På et sted, langt afsides fra den almindeligt besøgte afdeling, havde man set navnene "Becky" og "Tom" skrevet på væggen med sod og tæt ved fundet en fedtet stump bånd. Mrs. Thatcher genkendte båndet og fældede tårer over det. Hun sagde, at dette var det sidste minde, hun nogen sinde ville få om sin lille pige, men at intet andet kunne være hende dyrebarere, da dette øjensynligt havde været den sidste genstand, hendes barn havde skilt sig ved, inden hun var død. Nogle, fortalte, at man hist og her inde i hulen havde opdaget et lys blinke, derefter havde alle istemmet et glædesråb, medens nogle havde løbet eller havde arbejdet sig frem til stedet gennem de af ekkoet genlydende buegange – men en modløs skuffelse havde altid fulgt efter disse opblusninger af håb; det havde muligvis ikke været børnene, men kun lysskæret fra en af de søgende.

Tre rædsomme dage og nætter slæbte sig langsomt forbi, og beboerne hengav sig til sidst til en håbløs uvirksomhed. Ingen havde hørt eller set noget. Den tilfældige opdagelse, at værten i Mådehold-værtshuset holdt brændevin på lager, var næppe stærk nok til at vække en forbigående bevægelse i byen, hvor forfærdelig denne sag end var i sig selv.

I et øjeblik, hvori Huck midlertidigt havde fået sin samling tilbage, berørte han løseligt dette tema og endte med at spørge – frygtende et afgørende svar – om man havde opdaget noget i varelageret, medens han havde været syg.

"Jo," svarede enken.

Med et vildt sæt for Huck op i sengen.

"Hvad – hvad var det da?"

"Drikkevarer – og stedet er nu lukket. Læg dig nu ned igen, barn – du gjorde mig jo ganske forskrækket."

"Sig mig blot ét – blot en eneste ting; var det Tom Sawyer, der fandt det?"

Enken brast i gråd.

"Tys, tys, barn! Jeg har jo allerede sagt dig, at du ikke må tale. Husk dog på, hvor syg du er."

Altså havde man ikke opdaget andet end drikkevarerne; der ville have været en ganske anderledes alarm i lejren, hvis det havde været guld. Og skatten måtte altså være gået tabt – tabt for bestandig. Men hvorfor mon hun gav sig til at græde? Det var dog virkelig løjerligt, at hun gav sig til at græde.

Disse tanker arbejdede sig utydeligt gennem Hucks hjerne, og ved den åndsanstrengelse, de forvoldte, faldt han på ny i søvn. Enken bemærkede for sig selv:

"Så – nu sover han da atter, stakkel. Tom Sawyer opdage noget! Ak Gud bedre, blot nogen kunne opdage ham! Men desværre, det er ikke meget sandsynligt, at der endnu skulle være nogen, der havde enten mod eller kraft nok til at fortsætte eftersøgelsen."

32

Vi vil imidlertid vende tilbage til Toms og Beckys deltagelse i skovturen. Sammen med de andre trippede de af sted gennem de skumle gange, betragtende hulens bekendte mærkepunkter, steder, betegnede med temmelig dårligt passende navne som f.eks. "Dagligstuen", "Domkirken", "Aladdins Palads" og lignende. Det var ved den tid, de øvrige begyndte at lege skjul, og Becky tog del i det med iver, indtil det til sidst alligevel blev lidt trættende; derpå vandrede begge ned ad en bugtet vej med lysene hævet, mens de studerede det indviklede net af navne, datoer, adresser og tankesprog, klippevæggene i tidens løb var blevet oversået med. På denne måde beskæftiget, lagde de kun lidet mærke til, at de efterhånden kom til en afdeling, hvor navnene blev sjældnere og sjældnere; de tegnede deres egne initialer under en fremtrædende afsats og gik videre. Lidt efter traf de et lille vandløb, der rislede over en barre og førte et kalkstens-bundfald med sig, en strøm, der i tidens løb havde slidt et forrevet og ujævnt lille Niagara i den uforgængelige stenmasse. Tom pressede sin lille krop bag om den for at kunne oplyse den til Beckys fornøjelse og fandt derved ud af, at den begrænsede eller dækkede for en slags naturlig trappe, som gik dybt ned og indesluttedes mellem meget snævre mure; han blev da med ét grebet af den bekendte opdagelsesfeber. Becky besvarede hans opfordring, de mærkede sig i hast med sod stedet, de var gået ud fra, og drog så videre indefter for at følge sporet. Vejen ledte ud og ind, dybt ned i hulens lavere lag, her satte de et andet mærke, og på ny vandrede de af sted på jagt

efter nye vidundere, verden deroppe skulle forbavses med, når de kom tilbage. På et sted traf de en rummelig hvælving, fra hvis loft en mængde strålende stalaktitter, af længde og bredde som en mands ben, hang ned; denne hvælving blev helt gennemvandret i beundring og forbavselse, hvorefter de atter forlod den ad en af de i dens rum udmundende sidegange. Derfra førtes de hurtigt til en aldeles fortryllende kilde, hvis bassin dannede ligesom et helt væv af frosne og glimrende krystaller; det lå midt i hulen, hvis vægge støttedes af en mængde fantastisk formede piller, sammensatte af mægtige drypsten og stalaktitter, uden tvivl resultatet af uophørlige dryp gennem flere århundreder. Oppe under loftet havde store klynger flagermus lejret sig tæt sammen i tusindvis, lysene forstyrrede nu disse skabninger, og de kom da susende ned i mængde, styrtende sig rasende mod faklerne. Tom var vel kendt med deres adfærd og begreb faren derved; han tog Beckys hånd og skyndte sig det bedste, han kunne, ind i den første sidegang, der frembød sig, ingenlunde nogen overflødig forsigtighed, for en flagermus slukkede i det samme Beckys lys med sin vinge, just som de forlod hvælvingen. Dyrene fortsatte deres forfølgelse et stykke vej, men flygtningene drejede ind i nye sidegange, og blev på den måde til sidst af med de besværlige ledsagere. Lidt efter opdagede Tom en underjordisk sø, der strakte sin mørkt glinsende flade langt bort og til sidst tabte sig for øjet i de dybe slagskygger. Han havde egentlig stor lyst til nærmere at sondere dens grænser, men kom dog til det resultat, at det ville være fornuftigst at sætte sig ned og hvile ud forinden. Nu blev stedets dødsstilhed dem påfaldende og lagde sig som en klam hånd over børnenes sind. Becky sagde:

"Jeg har virkelig slet ikke tænkt over det før; men det synes mig nu egentlig en skrækkelig lang tid, siden jeg har hørt nogen af de andre."

"Tænk dog på, Becky, hvor langt vi er fra dem, hvad enten det nu er i nord, syd, øst eller vest. Det er plat umuligt, at vi kan høre noget her."

Becky begyndte at blive lidt urolig.

"Gud ved, hvor lang tid vi egentlig har været hernede, Tom, lad os hellere gå tilbage."

"Å ja, det kan nok være, måske det også er det klogeste."

"Du kan vel nok finde vejen, Tom? For mig står det som et sammensurium."

"Jo, jeg tror nok, jeg kan klare vejen, når bare ikke disse hersens flagermus vil komme os på tværs igen. Hvis de slukker begge vore lys, vil situationen just ikke blive hyggelig. Lad os hellere forsøge en anden vej, så at vi går uden om dem."

"Som du vil, når blot vi ikke farer vild. Det ville rigtignok blive rædsomt!" Alene ved tanken om denne forfærdelige mulighed gyste barnet over hele legemet.

De begyndte altså hjemfarten gennem en korridor og passerede dens hele længde i tavshed, kiggende frem ved hver ny åbning, der viste sig, for at se, om der var noget bekendt ved den; men alt var nyt. Hver gang Tom på denne måde undersøgte forholdene, vogtede Becky med ængstelig spænding på hans træk, og han mandede sig da op til at sige nok så muntert:

"Å, der er intet i vejen. Denne er rigtignok ikke den rette, men nu kommer vi straks på sporet!" Ikke desto mindre følte han godt, hvorledes håbet svandt for hver ny skuffelse, og gav sig til

sidst til på lykke og fromme at gennemstøve sidegangene i det fortvivlede håb på denne måde at finde, hvad han søgte. Han erklærede endnu stadig, at "der intet var i vejen", men en blytung vægt lagde sig om hans hjerte, så at ordene mistede deres fortrøstningsfulde klang og næsten lød, som om han havde sagt "Alt er tabt!" Becky klyngede sig op ad ham i sin overvældende angst og stred det bedste, hun formåede, for at holde tårerne tilbage; men de kom alligevel. Til sidst udbrød hun:

"O, Tom, bryd dig ikke om flagermusene, lad os hellere gå tilbage den vej! Jeg synes, vi bliver værre og værre farne på denne måde!"

Tom standsede.

"Hør!" sagde han.

Dyb stilhed, så dyb, at de endogså tydeligt kunne høre deres eget åndedræt. Tom udstødte et råb, der rullede ned gennem de tomme gange med ekko til alle sider og til sidst døde hen i en svag lyd, der fortonede sig som en skrattende latter.

"O, lad være, Tom, det er alt for rædsomt," sagde Becky.

"Ja, det lyder ganske vist uhyggeligt, men det er dog det fornuftigste, jeg kan gøre; muligvis *kunne* de dog høre os nu," og han gentog råbet.

Dette "muligvis" var endogså meget uhyggeligere end selve den spøgelsesagtige latter, idet det stadfæstede, at håbet var i færd med at slukkes. Børnene standsede lidt og lyttede, men intet resultat viste sig. Med ét drejede Tom rundt og vendte tilbage igen. Dette foregik kun et øjeblik førend at en vis ubestemthed i hans adfærd afslørede endnu et forfærdeligt faktum for Becky: han kunne heller ikke finde tilbagevejen.

"O! Tom, du har ingen mærker sat!"

"Becky, jeg har været græsselig ubetænksom; det faldt mig intet øjeblik ind, at vi skulle blive nødt til at vende om igen! Nej – jeg finder aldrig tilbage; det hele løber i ét for mig nu."

"Tom, Tom! Så er vi fortabt! Vi finder aldrig ud af denne rædsomme hule. O, Gud! hvorfor skilte vi os dog også fra de andre!"

Med dette udråb sank hun om og brast i en så heftig gråd, at Tom blev ganske målløs ved tanken om, at hun muligvis ville dø eller miste forstanden med det samme. Han satte sig ved hendes side, lagde armen om hendes liv, og hun begravede sit hoved ved hans bryst, klyngede sig op til ham, udøste for ham al sin frygt og sine unyttige klager, hvilke det fjerne ekko slyngede tilbage som en ironisk latter. Tom besvor hende ikke at tabe modet, men hun svarede, at det var hende ganske umuligt. Han begyndte at forbande sig selv, at han havde bragt dem i denne skrækkelige situation, og dette havde øjensynligt bedre virkning. Nu lovede hun at forsøge på atter at fatte mod; hun ville stå op og følge ham blindt, når han blot ville love ikke oftere at tale på den måde. For han var ingenlunde mere at dadle end hun selv, tilføjede hun.

De begav sig altså på ny på vej – uden mål – aldeles på lykke og fromme; det eneste, det gjaldt om, var blot at vedblive at gå fremad. Et lille øjeblik syntes håbet at vågne igen, ikke fordi der var nogen egentlig årsag til det, men kun fordi det ligger i den menneskelige natur, at det bryder frem af og til, så længe elasticiteten ikke er blevet svækket eller tilintetgjort af alder eller vane.

Under denne vandring tog Tom Beckys lys og pustede det ud. Denne handling talte tydeligt nok, uden at ord var nødvendige. Becky forstod det såre vel, og hendes håb døde bort igen. Hun vidste, at Tom havde et helt lys foruden tre-fire stumper i lommen – ikke desto mindre var det dog nødvendigt at spare.

Efterhånden gjorde imidlertid overanstrengelsen og trætheden sin ret gældende; de ulykkelige små prøvede vel en stund at lade, som om de ikke bemærkede det, for det var alt for forfærdeligt at tænke på at sætte sig ned nu, da tiden var så kostbar; at vandre videre, snart i en retning, snart i en anden, var dog i det mindste et slags fremskridt og gav dog en mulighed for et resultat, medens en rolig stillesidden jo ligefrem var at indbyde døden og at forkorte dens forfølgelse.

Endelig kom da det øjeblik, da Beckys fødder rent ud nægtede at bære hende længere. Hun satte sig ned. Tom tog plads ved hendes side, og de talte om hjemmet, vennerne der, deres hyggelige senge derhjemme og frem for alt om lyset! Becky græd, og Tom forsøgte at finde på en eller anden måde at trøste hende på, men alle hans tilløb forblev uden held, de kom uvilkårligt til at lyde som sarkasmer. Overanstrengelsen tyngede i den grad på pigebarnets sind, at hun til sidst døsede hen. Tom så dette med taknemmelighed. Han sad og betragtede hendes dødstrætte ansigt, så, hvorledes furerne udjævnedes og farven vendte tilbage i hendes drømmeverden, indtil et smil endog brød frem og blev stående om munden. Dette syn vakte også til dels en følelse af fred og kraft i hans egen sjæl, og hans egne tanker søgte nu uvilkårligt ligeledes tilbage til fortiden og deres minder. Midt under denne tankeflugt vågnede pludselig Becky med et lille, kvikt

latterudbrud; men det standsede atter lynsnart og efterfulgtes af et fortvivlet suk:

"Ak Gud! hvorledes har jeg dog kunnet sove! Var jeg blot aldrig, aldrig mere vågnet! O nej, Tom, jeg mener ikke, hvad jeg siger! Se dog ikke således på mig; jeg skal aldrig sige det oftere."

"Det glæder mig netop, at du har sovet, Becky, så føler du dig vel styrket nu, og vi vil da nok finde ud endda."

"Vi kan jo gerne prøve på det, Tom, men jeg har set sådan et dejligt land i drømme, didhen antager jeg snarere, vi kommer."

"Muligvis dog ikke; frisk mod, Becky, og lad os gøre et forsøg."

De rejste sig og vandrede, hånd i hånd, bort uden synderligt håb. Tillige gjorde de et forsøg på at beregne, hvor lang tid de nu havde været i hulen, men heller ikke dette lykkedes; det eneste, de med sikkerhed kunne sige, var, at det for dem selv stod som både uger og dage, hvilket det dog naturligvis ikke kunne være i virkeligheden, siden deres lys endnu brændte.

Længe efter dette – hvor længe vidste ingen – erklærede Tom det for nødvendigt at gå forsigtigt og lytte efter rindende vand, for nøden krævede, at de måtte have en kilde i nærheden at holde sig til. En sådan fandtes efter lidt søgen, og Tom erklærede derpå, at det nu var tid at hvile sig igen. Begge følte sig umådelig trætte, men Becky mente dog, at hun kunne holde ud en kende endnu. Hendes forbavselse var stor ved at møde modstand fra Toms side; dette kunne hun næsten ikke forstå. De satte sig imidlertid ned, og Tom fæstede lyset til væggen med noget ler; tankerne gav sig på ny til at arbejde, og samtalen hvilede, indtil Becky efter en stunds forløb udbrød:

"Tom, jeg er så sulten."

Tom trak noget op af lommen.

"Kan du huske, hvad dette er?" spurgte han.

Becky var nær ved at smile.

"Det er jo vor bryllupskage, Tom."

"Ja – og Gud give, den var så stor som en tønde, for dette er alt, hvad jeg ejer og har."

"Jeg reddede det fra måltidet deroppe for at vi kunne have det som en erindring, Tom, således bærer jo de voksne folk sig ad med deres – men for os vil det være –"

Sætningen blev ikke fuldført. Tom delte kagen, og Becky fortærede sin portion med god appetit, medens Tom kun nippede til sin. Koldt vand til at forherlige måltidet med fandtes i overflødighed. Lidt efter erklærede Becky sig på ny villig til at gå videre; Tom tav et øjeblik, derpå sagde han:

"Kære Becky, kan du tåle, at jeg fortæller dig noget?"

Becky blegnede, men hun troede sig dog stærk nok til at høre, hvad Tom havde på hjerte.

"Ja, ja da, så vid, at vi med nødvendighed må blive her, hvor der er vand at få. Denne lille stump er alt, hvad vi har af lys."

Becky henfaldt i gråd og klager; Tom gjorde sig sin bedste flid for at trøste hende, men resultatet blev kun ringe; endelig udbrød hun:

"Tom!"

"Ja, Becky."

"De vil snart savne os og lede efter os."

"Ja, du har ret; det vil de ganske sikkert!"

"Måske de endog allerede er begyndt! Gud give det!"

"Det er nok, tror jeg. Det håber jeg i hvert tilfælde."

"Hvor længe mon det vil vare, inden de kan savne os, Tom?"

"Så snart de kommer tilbage til dampbåden, antager jeg."

"Jamen, så er det jo mørkt, mon de da virkelig vil lægge mærke til, at vi ikke er med?"

"Det er ikke godt at vide; men i hvert tilfælde vil din moder da savne dig, så snart de kommer hjem."

Et forfærdet blik fra Becky bragte Tom til at tænke sig om, og han så nu, hvilken dumhed han havde begået. Becky blev jo netop ikke ventet hjem den nat! Børnene tav og faldt i dybe tanker; lidt efter brød et nyt anfald af fortvivlelse frem hos pigebarnet og viste derved Tom, at hun nu også var kommet til at erindre den næste omstændighed – nemlig at halvdelen af søndag formiddag gerne kunne forløbe, inden mrs. Thatcher opdagede, at Becky ikke havde overnattet hos miss Harper. Deres opmærksomhed blev i øvrigt snart fæstet på lyset, som der nu kun var en ussel lille stump tilbage af; de så, hvorledes den gradvis, langsomt og ubønhørligt smeltede bort, så den halve tomme lange tande stå ganske alene til sidst, så den svage, usikre flamme bølge op og ned – op og ned, langsomt hæve sig til spidsen af den tynde røgstråle, dvæle der et lille nu, og da – udslukkedes det med ét, og efterlod mørket med alle dets rædsler.

Hvor lang tid efter det var, at Becky endelig atter kom til bevidsthed og fandt sig selv grædende i Toms favn, kunne ingen af dem bestemme. Det eneste, de vidste, var, at efter et tidsforløb, der syntes fuldstændig umåleligt, vaktes begge atter af en dyb søvn for at begynde deres elendige tilværelse om igen.

Tom mente, at det nu måtte være mindst søndag – om ikke mandag. Han prøvede på at få Becky til at tale, men hendes fortvivlelse var alt for overvældende, hendes forhåbninger

ganske knust. Han erklærede det for umuligt andet, end at man allerede for længe siden måtte have savnet dem, uden tvivl var nu efterforskningerne i fuld gang. Han ville råbe, måske der da ville komme nogen. Dette forsøgtes virkelig også, men i mørket forekom det fjerntrullende ekko dem så rædselsfuldt, at det straks blev opgivet.

Timerne svandt nu langsomt hen, og sulten kom på ny frem og plagede fangerne. Et stykke af Toms portion kage var levnet, det delte de og spiste: Men sulten syntes kun derved at blive end mere glubende; den eneste mundfuld havde blot vækket spiselysten.

Pludselig hævede Tom hovedet og udbrød:

"Sht! Hørte du det!"

Begge holdt deres åndedræt tilbage og lyttede spændte. Der hørtes en lyd som et råb fjernt borte. Øjeblikkelig besvarede Tom det og styrtede med Becky ved hånden fremad, famlende sig frem til den gang, hvorfra lyden syntes at komme. De lyttede igen, råbet blev gentaget – denne gang tilsyneladende en kende nærmere.

"Det er dem!" sagde Tom, "de kommer! Skynd dig, Becky – nu er der ingenting i vejen."

De to staklers pludselige fryd var næsten overvældende. Deres fart var dog kun ringe, for kløfter forekom lovlig hyppigt på vejen, og dem måtte man tage sig i agt for. De kom således straks til en ny og måtte standse. Muligvis var den kun et par fod dyb, men den kunne jo også gerne være hundrede, at komme over den var ikke muligt. Tom lagde sig på maven og rakte sig ned, så langt han formåede: ingen bund. Der var altså intet andet for at gøre end at blive, hvor de var, og vente på de

søgende. Atter lyttede de; nu syntes råbene igen at fjerne sig! Et minut eller to forløb, og de var ganske forsvundet. Hvilken hjerteskærende elendighed! Tom brølede, indtil han var ganske hæs, men til ingen nytte; han talte i en forhåbningsfuld tone til sin lidelsesfælle, men en uendelig lang tid forløb i bange venten, og ingen lyd kom igen.

Børnene ravede tilbage til kilden; den langsomt henslæbende tid forløb, de sov på ny og vågnede endnu mere forhungrede og fortvivlede. Tom antog nu, at det måtte være tirsdag.

En ny idé faldt ham ind. Der fandtes flere sidegange i nærheden. Bedre ville det dog være at gennemsøge nogle af dem end således ørkesløst at lade tiden løbe bort. Han tog en dragesnor op af lommen, bandt den fast til en fremspringende kant, og han og Becky begav sig derefter af sted, Tom i spidsen, idet han viklede snoren op, alt efter som de skred fremad. Ved enden af et stykke vej, omtrent tyve skridt fra udgangspunktet, endte den i en stejl afsats. Tom lagde sig på knæ, følte nedefter og så langt rundt om hjørnet, som han uden fare kunne nå, derefter gjorde han en lille anstrengelse, strakte sig frem lidt længere til højre og opdager da med ét – ikke tyve meter fra sig – en menneskelig hånd med et lys komme til syne omkring klippehjørnet! Vor helt opløftede øjeblikkelig et vældigt jubelråb, i samme nu kom samme hånds legeme frem – det var Indianer-Joe! Tom stod som lamslået, aldeles ude af stand til at røre sig af pletten. Umådelig lettet opdagede han i næste sekund, at "spanieren" i fuld flugt ilede ham ud af sigte. Han forbavsede sig naturligvis over, at manden ikke havde genkendt stemmen og i stedet for at tage til bens var kommet hen og havde dræbt ham som hævn for hans udsagn ved retsmødet;

men ekkoet måtte uden tvivl have gjort hans stemme ukendelig, ræsonnerede han derefter. Frygten havde imidlertid slappet hver en muskel i hele hans legeme. Han sagde til sig selv, at hvis han kunne samle kraft nok til at rave tilbage til midten, så ville han gøre det og forblive der, og intet – nej, intet under solen skulle da friste ham til atter at udsætte sig for et nyt møde med Joe. Dog var han forsigtig nok til ikke at forråde noget til Becky, for hvem han blot angav at have råbt rent på lykke og fromme.

Dog, i længden måtte hungeren og fortvivlelsen vinde sejr over selv den værste frygt. Endnu en lang ventetid ved kilden og en ny søvn bragte en forandring i hans anskuelser til veje. Begge vågnede på ny, martrede af den rædsomste sult. Tom formodede nu, at det måtte være onsdag eller torsdag, muligvis endogså fredag eller lørdag, og at efterforskningen var blevet opgivet. Han foreslog, at de skulle forsøge en anden sidegang, idet han på dette standpunkt endog foretrak et møde med indianeren eller enhver anden tænkelig rædsel frem for uvirksomheden; men Becky følte sig for svag. Hun var sunket hen i en grænseløs apatisk tilstand og var ikke til at vække. Hellere ville hun vente, hvor hun var, og dø – det kunne dog ikke vare lang tid, sagde hun, Tom kunne jo gerne gå på opdagelse, hvis han havde lyst; men hun bønfaldt ham inderligt om i alt fald at komme tilbage nu og da og tale lidt til hende og tog tillige det løfte, at når den højtidelige stund kom, da skulle han blive hos hende og holde hendes hånd, indtil det var overstået. Tom kyssede hende med en kvælende følelse i struben og lod, som om han endnu følte sig tillidsfuld til mode ved håbet om at finde de søgende eller en udvej; derefter tog

han snoren i sin hånd og gik bort, famlende sig frem på alle fire, halvt fra forstanden af sult og af mørke anelser om den kommende skæbne.

33

Tirsdag eftermiddag kom og svandt, tusmørket indtrådte; den lille by St. Petersborg sørgede endnu, for de fortabte børn var endnu ikke fundet. I kirken var der blevet bedt offentligt for dem, en bøn, hvori mangen bravt tænkende sjæl havde deltaget af sit fulde hjerte, men stadig udeblev de gode efterretninger fra hulen. De fleste af de søgende havde for længst opgivet håbet og var vendt tilbage til deres daglige gerning, idet de udtalte deres overbevisning om, at børnene uigenkaldeligt var fortabt. Mrs. Thatcher var meget syg og fantaserede som oftest; folk erklærede det for noget af det mest hjerteskærende, man kunne tænke sig, at høre hende kalde på sit barn, lytte et minut efter svar og derefter synke tilbage med et suk. Tante Polly var faldet hen i en resigneret sørgmodighed, hendes grå hår var næsten blevet ganske hvide. Beboerne gik nu til hvile torsdag aften, uden håb eller trøst.

Pludselig midt i nattens stilhed, brød en vild glædeskimen frem fra stormklokkerne, og få minutter senere myldrede gaderne af en sværm halvtossede, jublende, halvt påklædte mennesker, som råbte og skreg: "Kom herud, kom herud! De er fundet, de er fundet!" Blikpander og horn lød imellem råbene; befolkningen strømmede sammen og begav sig ned imod floden, hvor man mødte de to børn i en åben vogn, trukket af en larmende folkestimmel, trængte sig op i nærheden af dem og sluttede sig til optoget, der snart efter med rungende hurraråb kom dragende ind gennem hovedgaden.

Landsbyen blev illumineret, ingen havde lyst til at gå i seng efter dette, det var den herligste nat, man endnu havde oplevet i St. Petersborg. I løbet af en halv times tid strømmede en vedvarende folkemasse gennem dommerens hus, greb de tilbagevendtes hænder, kyssede dem, trykkede mrs. Thatcher i hånden, forsøgte på at sige noget, men formåede det ikke og forsvandt igen med glædestårer regnende ned ad kinderne.

Tante Pollys henrykkelse var fuldstændig, og mrs. Thatchers var lige ved det, der manglede hende kun at få et bud sendt ud til hulen med den glædelige efterretning til hendes endnu søgende mand.

Tom lå på en sofa med et ivrigt lyttende auditorium foran sig og fortalte gangen i deres mærkelige hændelser, indflettede adskillige drastiske tilføjelser for at forhøje virkningen og sluttede med at beskrive, hvorledes han havde forladt Becky for at gå på opdagelse, hvorledes han havde gennemvandret to sidegange så langt, hans snor rakte, og lige var ved at ville vende tilbage, da han langt borte opdagede en lille, lysnende plet, der så ud som dagslys, hvorledes han da lod linen ligge, ravede sig frem til den, skubbede sig gennem et lille hul og opdagede den svulmende Mississippi lige under sin fod; havde det nu blot været nat ved det tidspunkt, han ledte efter en udgang, da ville han altså ikke have fanget lysskæret, og hvorledes ville mon da deres endeligt være blevet! Han beskrev, hvorledes han derefter var gået tilbage til Becky og forsigtigt havde forberedt hende på den gode efterretning; men hun havde blot svaret, at han ikke måtte pine hende mere med slig snak, hun var træt, vidste, at hun skulle dø, og længtes blot efter at få en ende på sine lidelser. Han fortalte videre, at han

derefter længe måtte overtale og friste hende, og hvorledes hun til sidst nær var gået bort af glæde, da de atter nåede stedet, hvorfra dagslyset kunne iagttages, hvorledes han på ny kravlede frem og derefter hjalp hende ud bagefter, hvorledes de satte sig ned og græd af glæde og da så nogle mænd komme roende forbi i en båd; disse havde Tom råbt an og beskrevet deres stilling og deres forsultne tilstand. I begyndelsen ville mændene næsten ikke tro hans forunderlige tale, "for," sagde de, "I er over ti kilometer neden for dalen, hvori hulen ligger," derefter havde de dog taget dem om bord, var roet med dem til et hus, havde givet dem noget aftensmad, ladet dem hvile sig til et par timer efter, at det var blevet mørkt, og endelig bragt dem hjem.

Følgerne af de tre dages og nætters anstrengelser og sult i hulen udeblev imidlertid ikke, hvilket både Tom og Becky snart fik at føle. De måtte begge holde sengen så vel onsdag som torsdag og syntes næsten i den tid bestandig at blive mere trætte og udslidte. Tom kom dog atter nogenlunde på benene igen torsdag, gik lidt ud fredag og næsten hele lørdag, men Becky kom ikke ud af sit værelse, førend søndag og så da ud, som om hun havde gennemgået en lang og tærende sygdom.

Tom fik nu at høre, at Huck også var syg, og gik hen for at se til ham om fredagen, men blev ikke indladt; på samme vis gik det ham lørdag og søndag. Derefter fik han dog tilladelse til at besøge patienten dagligt, men modtog strengt pålæg om ikke at berøre sine hændelser eller noget andet ophidsende emne. For en forsigtigheds skyld blev desuden enken til stede og passede på, at ordren blev punktligt efterfulgt. Hjemme fik Tom omstændelig besked om hele tildragelsen ved Cardiff-højen; ligeledes erfarede han, at en pjaltet mands lig tilfældigvis var

blevet fundet i nærheden af landingsbroen; han var druknet, mente man, mens han havde forsøgt at undslippe.

En fjorten dages tid efter disse begivenheder og Toms frelse gik han atter ud for at besøge Huck, der nu var blevet tilstrækkelig restitueret til at kunne høre spændende tale, og Tom var nok den, der skulle kunne præstere noget i den retning, mente han. Dommerens hus lå netop på vejen, og vor helt kiggede da derind undervejs for at se til Becky. Både værten, nogle venner af huset og Tom selv kom snart i samtale, og en af de tilstedeværende spurgte da ironisk denne, om han ikke havde lyst til atter at gøre en lille afstikker ind i hulen. Dertil var vor helt meget villig; han mente ikke, det kunne have nogen fare nu.

Dommer Thatcher sagde:

"Ja, der er måske andre af samme kaliber som du, min dreng, det tvivler jeg intet øjeblik om. Imidlertid har vi nu sat en pind for de løjer; ingen skal her efter dags så let fare vild i den hule."

"Hvorfor det?"

"Fordi jeg har sørget for at få dens svære port beslået med jernstænger for to uger siden og tredobbelt låset – og nøglerne, dem gemmer jeg selv."

Tom blev så hvid i ansigtet som et lagen.

"Hvad går der dog af drengen? Hejda – spring efter et glas vand, en af jer!"

Vandet blev bragt til stede og blev stænket over Tom.

"Nå – så, nu er det da ovre igen. Hvad var der ellers i vejen med dig, min dreng?"

"O! dommer, Indianer-Joe er jo inde i hulen!" i

34

På få øjeblikke havde rygtet allerede forplantet sig, og en halv snes både, fyldt med mennesker, begav sig på vej til MacDougals hule, foruden at færgen, dybtlastet, snart fulgte efter. Tom Sawyer befandt sig i samme båd som mr. Thatcher. Da porten blev lukket op, fremstillede et sørgeligt syn sig for de tilstedeværende i det skumle halvlys. Indianer-Joe lå udstrakt på jorden, død, med ansigtet tæt op til dørsprækken, som om hans øje ivrigt og længselsfuldt havde været fæstet imod lyset og den muntre verden derudenfor. Tom følte sig dybt grebet, for han vidste af egen erfaring, hvilke kvaler den ulykkelige måtte have gennemgået; hans medlidenhed blev vakt, men ikke desto mindre sneg der sig ind i ham en overvældende følelse af lettelse og beroligelse, som til en vis grad samtidig afslørede – hvad han ikke forinden tydeligt havde kunnet skelne – hvilken uhyre frygt der som et bjerg havde tynget på ham lige fra den dag, da han opløftede sin stemme imod denne blodtørstige skurk.

Indianerens bowiekniv fandtes med sønderbrudt blad på jorden ved siden af liget. Den store, svære grundpille, en kæmpemæssig bjælke, var blevet snittet og hakket igennem med ihærdig kraft – unyttigt arbejde, for klippemassen udenfor dannede en fals, den havde hvilet imod, og mod dette uforgængelige materiale havde det svage redskab intet kunnet udrette; den eneste skade, der var gjort, viste knivens egen forfatning. Men selv om der ingen stenhård forhindring havde været, ville arbejdet dog ingen frugt have kunnet bære, for om

end hele bjælken var blevet skåret over, kunne Joe dog umuligt have presset sit legeme neden under døren, hvilket han formodentlig også meget godt havde vidst. Han havde altså uden tvivl kun arbejdet for dog at foretage sig noget, for at have et mål i den fortærende, langsomt henglidende tid, for blot at beskæftige sine af dødsangst martrede tanker. Ellers plejede man altid at finde en del lysestumper stukket fast i hvælvingens sprækker, efterladt der af turister; men nu var de alle forsvundet. Fangen havde opsøgt og fortæret dem; han havde ligeledes opnået at fange et par flagermus, der var gået samme vej, ikkun kløerne lå tilbage. Den ulykkelige var øjensynlig sultet ihjel. På et sted i nærheden havde en drypsten dannet sig ved vanddryp ovenfra; fangen havde her brudt stalaktitten af, på den afbrudte stump så man, hvorledes han havde stillet en sten, i hvilken han havde gjort en udhuling for deri at opfange den kostelige dråbe, der måske var faldet deri hvert tyvende minut med et urs sørgelige regelmæssighed – en barneske fuld i hvert døgn. Hine dråber havde måske dryppet, da endnu pyramiderne var nye, da Troja blev grundlagt, da Kristus blev korsfæstet, da Vilhelm Erobreren bemægtigede sig England, da Columbus sejlede ud på sine opdagelser, da blodbadet ved Lexington endnu var en nyhed. Den dag i dag falder de og vil vedblive med at falde, når alt det nuværende er sunket hen i historiens aften eller sagnets mørke, ja, måske druknet i glemslens dybe, uigennemtrængelige nat. Har da hver ting i naturen sin bestemmelse og sit kald? Er da disse usle dryp tålmodigt faldet og faldet, blot for at tilfredsstille hint menneskes insektagtige tilværelses behov, og får den måske endnu et lidet hverv i Forsynets tjeneste at udføre om andre ti

tusinde år? Dog, lige meget. Nu er allerede mange år forløbet, siden denne elendige halvvilde udhulede sit kar for at redde det uvurderlige vand; men endnu den dag i dag stirrer turisten med størst interesse på den talende sten og de langsomt faldende dråber, når han kommer for at betragte mærkværdighederne i MacDougals hule. Indianer-Joes bæger står øverst på listen blandt vidunderne derinde, selv "Aladdins plads" kan ikke måle sig med det.

Indianer-Joe blev begravet i nærheden af hulens åbning, og folk myldrede derud landværts og søværts fra byen og de nærmeste gårde i hele to mils omkreds; de bragte deres børn med til stedet så vel som mad- og drikkevarer og var ganske enige om, at dette næsten var lige så morsomt og interessant, som om de havde overværet hans hængning.

Samme begravelse satte tillige en brat stopper for én ting – et bønskrift til guvernøren om at benåde Indianer-Joe. Det havde allerede fået en masse underskrifter, og en komité af flæbende fruentimmer var også blevet udvalgt til i dyb sørgedragt at fremstille sig for og hyle omkring guvernøren samt anråbe ham om dog endelig at bære sig ad som et rigtig øllebrødsbarmhjertigt fæ og trampe sin pligt under fode. Indianeren vidstes at have dræbt fem mennesker i byen; men hvad havde vel dette at sige? Om han så havde været Satan i egen person, ville der alligevel have været åndelige svæklinge nok, der med glæde havde skriblet deres navne under en ansøgning om benådning og været parate med nogle tårer fra deres defekte og stadigt lækkende vandbeholdere.

Morgenen efter begravelsen tog Tom sin ven Huck afsides for ret at lette sit hjerte for ham. Huck havde hørt alt, hvad angik

Toms hændelser, gennem waliseren og enken Douglas; men Tom erklærede sig overbevist om, at der dog var ét, han endnu var uvidende om, og dette var just emnet, de nu skulle til at diskutere. På Hucks ansigt viste sig pludselig en dyb modløshed, og han sagde:

"Jeg kan tænke mig til, hvad det er, du mener. Du har formodentlig været inde i nummer to og ikke fundet en døjt andet end whisky. Der er rigtignok ingen, som har sagt mig, at det var dig, men jeg vidste det alligevel straks på forhånd, så snart jeg hørte folk snakke om denne hersens whisky-sag, og jeg vidste også, at du umuligt kunne have fundet pengene, desformedelst du i modsat fald nok ville have ladet mig få et lille vink om det, selv om du havde holdt tæt over for alle andre. Nej, Tom, der er noget inden i mig, der siger, at vi aldrig i vore levedage vil få tag i denne hersens mønt."

"Hvad for noget, Huck, jeg har aldrig snakket et muk om kroværten. Du husker jo også meget godt, at hans kælder var aldeles urørt den lørdag aften, da jeg var på skovtur. Kan du ikke erindre, at du netop skulle holde vagt den samme nat?"

"Jo vist! Herregud, jeg synes næsten, at der er forløbet et helt år siden den nat, da jeg listede mig efter Indianer-Joe op til enken."

"Fulgte du efter ham?"

"Ja – men for resten, det skal du ikke lade gå videre. Fyren kunne godt have venner her på egnen endnu, og jeg er just ikke slikken efter, at de skulle gå og luske omkring mig og lokke mig i fedtefadet. Havde jeg ikke været til, så kunne Joe nu gerne have siddet nok så gemytligt nede i Texas."

Efter denne indledning fortalte Huck nu hele sit eventyr i dybeste fortrolighed til Tom, der til dato kun havde kendt den part af den, som waliseren havde deltaget i.

"Nu vel," sagde endelig Huck, idet han atter vendte tilbage til hovedspørgsmålet, "hvem det så end siden er, der har snappet whiskyen i nummer to, han har allenfals snappet pengene med – oven i købet – i ethvert tilfælde er de da uigenkaldelig tabt for os, Tom."

"Huck, jeg vil sige dig noget, de penge har aldrig befundet sig i nummer to!"

"Hvad for noget!" Huck forskede ivrigt i sin kammerats blik. "Tom, er det muligt, at du atter er kommet på spor efter dem?"

"Huck, – de ligger i hulen!"

Hucks øjne skød lyn.

"Gentag det endnu en gang, Tom!"

"Pengene ligger i hulen – siger jeg dig!"

"Tom – et spøg, et andet alvor – hvad skal jeg tro?"

"Du skal sgu' tro det for alvor; jeg er så alvorlig i dette øjeblik som nogen sinde. Og nu spør' jeg, vil du gå med ind i hulen og hjælpe mig at få dem ud?"

"Ja, det kan du lide på, at jeg vil; hvis vi da kan være sikre på ikke at fare vild."

"Huck, min ven, der er ikke den allerringeste fare i så henseende."

"Godt, så er det et ord. Hvad bringer dig for resten til at tro, at pengene –"

"Tjen mig blot i at vente, indtil vi kommer derned. Hvis vi da finder dem, så lover jeg dig her højtideligt, at du må få min

tromme og alt, hvad jeg ellers ejer og har. Det giver jeg dig mit ord på."

"Når du taler på den måde, har jeg intet mere at bemærke. Hvornår skal vi måske –"

"Lige nu, hvis du da ikke har noget imod det. Er du stærk nok?"

"Hvor langt kan der vel være derhen? Jeg har jo nok stolpret omkring i tre-fire dage, men stort mere end et par kilometer evner jeg vist knapt."

"Der er næsten ti kilometer til stedet ad den vej, enhver anden end jeg ville gå, Huck, men med mig er det en anden sag; jeg kender en genvej, der kan vaske sig, kan du tro. Jeg skal bringe dig lige til stedet i en båd; jeg lader den drive ned med strømmen og skal selv ro den tilbage ganske alene. Du behøver ikke at røre din lillefinger."

"Lad os så bare komme af sted, Tom."

"Ja vel. Vi behøver blot lidt brød og kød, vore piber og en pose eller to samt et par dragesnore og så et par af disse nymodens tingester, man kalder svovlstikker. Jeg kan for resten fortælle dig, at jeg ville have givet adskilligt for et par af dem, da jeg var der sidst."

En kende efter middag tog drengene en lille ege hos en borger, der var borte fra byen, og begav sig straks på vej. Da de var kommet en god halv mils vej uden for "den hule grotte", sagde Tom:

"Ser du nu, alle disse klinter ser jo ganske ens ud hele vejen lige fra grotten hist henne – ingen huse, ingen haver, alt sammen buske og intet andet. Men kan du så se det hvide

punkt deroppe, hvor der tidligere har været et slæbested? Godt, det er et af mine mærker; her vil vi gå i land."

De landede altså.

"Nu siger jeg dig, Huck, at på det sted, du står, kan du næsten røre ved hullet, jeg krøb ud igennem. Prøv nu, om du kan finde det selv."

Huck ledte og ledte på hvert sted i nærheden, men fandt intet. Tom trådte da nok så stolt midt ind i et buskads og sagde:

"Her er stedet, min ven; er dette måske ikke det hyggeligste lille hul, man kan tænke sig. Men gør mig nu blot den tjeneste ikke at sladre af skole om det. Jeg har altid haft stor lyst til at være røver, og det eneste, der manglede mig, var sådan et sted som dette, hvor man kunne forsvinde, når det kneb. Nu har vi fundet et og vil derfor holde det for os selv; de eneste, der skal indvies i hemmeligheden, er Joe Harper og Ben Rogers – for naturligvis må vi have os en bande, ellers bliver det dog ikke ret, som det skal være. Tom Sawyers bande – det lyder virkelig brillant, synes du ikke, Huck?"

"Jo, det lyder godt nok, Tom; men hvem skal vi egentlig røve fra?"

"Å, hvem der falder for. Sådan overfalde dem på landevejen – det er det almindeligste."

"Slår vi dem ihjel?"

"Næh – ikke altid. Trækker dem med ind i hulen, indtil de kan skaffe en løsesum."

"Hvad er en løsesum?"

"Penge. Man tvinger dem til at skaffe alt, hvad de kan pine ud af deres venner, og når man har holdt dem fanget i et år, og pengene ikke kommer, så slår man dem ihjel. Det er den

sædvanlige manér. Men, det forstår sig, kvinderne dem sparer vi. De er altid smukke og rige, men gruelig bange. Så tager vi deres ure og stads, men først tager vi hatten af og tiltaler dem høfligt – det kan du læse dig til i enhver bog. Nu vel, så ender det altid med, at kvinderne bliver forelsket i os; når de har været så meget som en uges tid i hulen, så holder de op med at flæbe, og efter den tid er de ikke til at drive fra stedet igen. Kører man dem på porten, så vil de straks vende tilbage af sig selv. Således står der at læse over alt."

"Hør, det kunne for resten blive rigtig morsomt, Tom. Jeg tror næsten, at det er bedre end at være sørøver."

"Jo – i nogle måder er det naturligvis bedre, fordi det er nærmere ved hjemmet og cirkus og den slags."

Imidlertid var forberedelserne gjort, og drengene kravlede gennem hullet, Tom i spidsen. De ravede sig frem til den modsatte ende af tunnelen, bandt der snoren fast og gik videre. Få skridt førte dem til kilden, og Tom kunne ikke beherske en gysen, da han tænkte på sit sidste ophold herinde. Han viste sin kammerat mærket af lyset og lerklumpen på væggen samt beskrev ham, hvorledes Becky og han havde siddet og vogtet på flammen, medens den stred sine sidste øjeblikke.

Samtalen var imidlertid umærkeligt sunket ned til en sagte hvisken, for stilheden og mørket påvirkede uvilkårligt deres stemning. Imidlertid fortsattes vandringen, en anden gang fandtes, og ved at følge den nåedes snart efter den tidligere omtalte brink. Lysene opklarede nu, hvad Tom ikke tidligere havde kunnet se, at den just ikke dannede nogen brat afsats, men kun en temmelig stejl skråning, ti til tolv meter høj. Tom hviskede:

"Nu skal jeg vise dig noget, Huck."

Han hævede sit lys i vejret og udbrød: "Se nu så langt rundt om hjørnet, du formår. Kan du opdage noget? Der – på den store sten hist henne – tegnet med sod."

"Tom, det er ved Gud et kors!"

"Nå, og hvor var det måske, nummer to skulle befinde sig. "*Under korset*", hvad behager? Netop her lige ved dette sted så jeg Indianer-Joe stå og pirre i sit lys!"

Huck stirrede nogen tid på det mystiske tegn og sagde da med skælvende stemme:

"Tom, lad os hurtigst muligt skynde os herfra igen."

"Hvad for noget, og lade skatten ligge?"

"Ja, – lad den kun det. Indianer-Joes ånd spøger omkring stedet herinde!"

"Nej vist gør den ej, Huck. Den opholder sig på det sted, hvor han døde – langt herfra ude ved hulens indgang, over ti kilometer fra denne plet."

"Nej, nej, Tom. Det går ikke an. Den huserer sikkert i nærheden af pengene. Jeg kender nok, hvorledes spøgelser bærer sig ad, og det samme gør du."

Tom begyndte at frygte for, at Huck havde ret. Det forholdt sig meget rigtigt, at den ville være i nærheden af pengene. Men lidt efter fik han dog en idé.

"Hør nu engang, Huck, vi står jo egentlig her som to narre. Indianer-Joes ånd kan da begribeligvis ikke gå og spøge her under et kors."

Dette svar gjorde sin virkning.

"Tom, det tænkte jeg ikke på; men det er ganske rigtigt. Sikken et held for os, at det kors står her. Jeg mener så, det var

bedst, om vi kravlede ned ad denne skråning og gav os til at lede efter skrinet."

Tom gik foran og skar med foden trin i den bløde lermasse, alt efter som han kom frem. Huck fulgte efter. Fire smalle gange mundede ud i den hvælving, i hvis midte højen stod; de tre af disse blev undersøgt uden resultat. Ved foden af den omtalte forhøjning opdagede de derefter en lille fordybning, hvori de så et leje af tæpper, ligeledes en brugt sele, noget flæskesvær og nogle afgnavede fugleben; men derimod intet spor af skrinet. Forgæves søgte og søgte drengene, der viste sig intet. Tom bemærkede da:

"Han sagde *under* korset. Godt, dette bliver vel den plet, der passer nærmest på betegnelsen. I selve klippen kan det jo umuligt være, siden grunden der er aldeles stenhård."

På ny søgte de nu og satte sig derpå ned, ganske modløse. Huck kunne ikke finde på noget nyt, men lidt efter fik Tom atter en lys idé; han sagde:

"Se her, Huck, her er fodtrin og noget lysetalg i leret ved denne side af højen, men på de andre sider finder jeg intet. Nu vel, hvad kan mon grunden til det være? Jeg vil dog forsøge det ler en gang."

"Det var for resten ikke så ueffent endda," svarede Huck med vågnende liv.

Toms "ægte Barlow" kom frem i en fart, og han havde ikke gravet fire tommer ned, førend kniven stødte mod noget træ.

"Hejda, Huck, kan du høre det?"

Huck blev nu også ivrig og gravede med. Nogle brædder blev snart opdaget og taget bort, hvorved der viste sig en naturlig, underjordisk kanal, som førte ind under klippen. Tom1 sprang

ned i denne og holdt sit lys op, men, erklærede det for umuligt at se enden. Han foreslog da, at de skulle gå på opdagelse, bukkede sig ned, gik fremad og fulgte den nye, snævre vej, der bestandig førte dybere og dybere nedad. Den snoede sig samtidig ud og ind, først til højre, derefter til venstre; begge fulgte dens løb med dyb interesse. Pludselig gjorde Tom en kort vending og udbrød:

"Du store Gud, Huck, se her!"

Det var meget rigtigt skrinet med skatten, der befandt sig i en hyggelig lille krog ved siden af et tomt krudthorn, et par bøsser i læderhylstre, nogle par gamle mokkasiner, et læderbælte og noget andet skrammel, godt gennemtrukket med vand.

"Nå, endelig fandt vi det da!" udbrød Huck, idet han lod hånden løbe ned imellem de anløbne pengestykker. "Nåda, det kan ellers nok være, at vi nu er holdne folk, Tom!"

"Huck, jeg har altid følt mig overbevist om, at vi nok skulle få fingre i dem. Og det kan jo for så vidt være godt nok at tro på det, men bedre er det dog at vide det med sikkerhed! Men hør, lad os nu bare ikke sidde her og spilde tiden, bedre at få den listet ud. La' mig se, om vi kan løfte hende."

Den vejede omtrent sine femogtyve kilo. Tom formåede nok lige akkurat at løfte den op, men bære den ordentligt kunne han derimod umuligt.

"Jeg tænkte det nok," sagde han, "de bar den på en måde, som om den nok vejede godt til, den dag i spøgelseshuset – det så jeg tydeligt nok. Det var meget fornuftigt af mig at tænke på at tage vore poser med os."

Pengene blev nu hurtigt fyldt over i poserne, drengene tog dem på nakken og begav sig af sted tilbage til højen.

"Lad os så få fat i de andre sager dernede," sagde Huck.

"Nej, stop, dem lader vi ligge! Det er netop, som det skal være, når vi skal ud på røveri. Vi vil lade dem forblive der hele tiden, og der vil vi holde vore orgier. Det er et voldsomt brillant sted til orgier."

"Hvad er orgier?"

"Ved ikke; men alle røvere holder orgier, og så må vi naturligvis bære os ad på samme måde. Kom nu blot af sted, Huck, nu har vi været her længe nok. Det bliver snart sent, og sulten er jeg tilmed. Når vi kommer om bord, vil vi spise og få os en pibe tobak."

Det varede ikke længe, førend begge eventyrerne kom frem af hullet imellem buskene, hvorfra de først forsigtigt tittede ud; kysten var imidlertid klar, og de befandt sig derfor snart i båden, spisende og rygende. Da solen var lige ved at synke bag horisonten, stødte de fra land og begav sig på hjemvejen. Tom lod båden flyve af sted langs bredden, hele tiden lystigt sludrende med Huck, og kort efter at mørket var indtrådt, landede de endelig igen ved byen.

"Nu, Huck," sagde Tom, "vil vi skjule pengene på loftet i enkens brændeskur, så skal jeg komme derhen i morgen, vi kan da tælle og dele dem, og så vil vi støve et eller andet sted op ude i skoven, hvor de kan være sikkert gemt. Vent blot roligt her et øjeblik, og pas på vore sager, medens jeg springer om og snapper Benny Taylors trillebør. Det skal ikke vare fem minutter."

Dermed forsvandt han og vendte kort efter tilbage med børen, lagde begge poserne på den, kastede nogle gamle pjalter oven på og begav sig på vej med køretøjet. Da drengene nåede waliserens hus, standsede de for at puste lidt. Lige som de atter skulle gå videre, trådte den gamle ud og sagde:

"Halløj, hvem dér?"

"Huck og Tom Sawyer."

"Godt! Kom med mig, drenge, hele verden venter på jer. Kom nu, rask, hal ud, jeg skal trække børen for jer så længe. Nej dog – den er ellers ikke så let. Hvad er der i den, mursten eller gammelt jern?"

"Gammelt metal," svarede Tom.

"Ja, jeg kunne næsten tænke det; drengene her i byen gør sig da også mere ulejlighed og spilder mere tid med at gå og søge efter en smule gammelt jern, som de kan sælge i støberiet, end de ville anvende til den halve fortjeneste ved et ordentligt, regulært arbejde. Men det er jo for resten så menneskeligt. Skynd jer nu blot af sted."

Drengene ville imidlertid gerne vide forinden, hvorfor det havde så megen hast.

"Bryd jer bare ikke om det; I skal nok få forklaringen, når vi kommer til enken Douglas."

Huck bemærkede, ikke uden nogen frygt, for han havde i lang tid været vant til at blive i mistænkt uden grund:

"Mr. Jones, vi har ikke gjort no'et."

Waliseren lo.

"Ja ja. Det kender jeg intet til, min dreng. Er måske du og enken på en spændt fod med hinanden?"

"Næh – ikke det jeg ved af. Hun har tværtimod altid været meget venlig mod mig."

"Så er der jo ingenting i vejen. Hvorfor er du da bange?"

Dette spørgsmål blev ikke ganske fordøjet og svaret overvejet i Hucks temmelig langsomme sind, førend han fandt sig – sammen med Tom – skubbet ind i enken Douglas' dagligstue. Mr. Jones lod trillebøren stå udenfor og fulgte bagefter.

Værelset var glimrende oplyst, og enhver, der blot nogenlunde hørte med til selskabet i landsbyen, befandt sig derinde; der var Thatchers, familien Rogers, tante Polly, Sid, Mary, præsten, redaktøren og mange andre, alle i deres fineste stads. Enken modtog børnene så hjerteligt, som sådanne to grise overhovedet kunne vente at blive modtaget; de var naturligvis helt oversmurt med ler og lysetalg. Tante Polly blev så rød i hovedet som en kogt krebs af skamfuldhed, rynkede brynene og rystede på hovedet ved synet af Tom. Ingen led dog halvt så meget som de pågældende selv, indtil mr. Jones sagde:

"Tom var ikke at finde hjemme, så at jeg næsten havde opgivet ham, – men lige uden for min dør traf jeg ganske tilfældigt både ham og Huck og bragte dem derfor med mig, ligesom de stod og gik."

"Og deri handlede De fuldkomment rigtigt," sagde enken, "kom nu med mig, I to."

Derefter førte hun dem til et sovekammer og sagde:

"Vask jer nu, og klæd jer på. Her er to nye sæt klæder – skjorter, strømper, alt, hvad der hører til. Disse er til Huck – nej, ingen tak, Huck, – mr. Jones har købt det ene sæt, jeg det andet; men de vil nok passe jer. Træk dem nu blot på i en fart; vi

vil vente så længe – og når I er tilstrækkeligt pyntet, kom så ned til os." Dermed forlod hun stuen.

35

Hucks første ord, efter at de var blevet ene, lød således:

"Tom, kunne vi blot få fat i et reb, så kunne vi mageligt stikke af herfra. Vinduet er slet ikke langt fra jorden."

"Sludder, hvorfor skulle vi vel stikke af?"

"Ja, jeg i det mindste er hverken vant eller oplagt til den slags forsamlinger. Jeg kan ligefrem ikke holde dem ud. Jeg går bestemt ikke derned igen, Tom."

"Å, sikken snak; det gør jo ingen ting. Sådant noget må man vænne sig til. Jeg skal nok tage mig af dig."

Sid kom op til dem.

"Tom," sagde han, "tante har ventet dig hjem hele eftermiddagen; Mary havde lagt dine søndagsklæder frem, og alle mennesker har gået og spurgt, hvor du var gået hen. Men hvad er det her, du har jo fedt og ler på dine klæder."

"Nu skal jeg sige dig noget, min gode Siddy, pas du bare dine egne sager, og stik ikke næsen i vore. Hvad betyder for resten al den hurlumhej her i huset?"

"Det er et af mrs. Douglas' sædvanlige selskaber. Denne gang er det til ære for den gamle waliser og hans sønner, fordi de hjalp hende ud af kniben forleden nat. Og hør – jeg kunne for resten også fortælle jer noget andet, I nok gad vide."

"Nå, hvad er det da?"

"Jo, gamle mr. Jones vil nok prøve på at berede de tilstedeværende en ordentlig overraskelse; men jeg hørte tilfældigvis at han snakkede med tante om den, og jeg tror for resten ikke, at den nu vil gøre synderlig virkning. De ved det nu

alle sammen – enken med, om end hun stiller sig nok så hellig an. O! Mr. Jones var så ivrig for, at Huck skulle være med her i aften – han mente vel ikke, at historien ville have rigtig fynd og klem uden ham – forstår I nok."

"Historien, om hvad?"

"Om Huck – begribeligvis – da han forfulgte røverne op til enkens. Jeg antager, at mr. Jones venter sig en stor overraskelse og almindelig forundring med denne oplysning – men han kan være støt på, at virkningen vil blive flov nok."

Efter disse ord fniste Sid med en særdeles velfornøjet mine.

"Sid, er det dig, der har sladret?"

"O! blæse være med, hvem det er, der har fortalt det. Fortalt er det, det kan jo være dig tilstrækkeligt."

"Sid, der findes kun et eneste menneske i hele byen, lav nok til at bære sig ad på den måde, og det er dig. Havde du været i Hucks sted forgangen nat, så ville du have lusket dig bort, uden at sige noget til nogen om, hvad røverne havde for. Det eneste, du i det hele taget kan foretage dig, er kun simple og lave handlinger, og du kan ikke engang tåle at høre andre rose for at have gjort noget godt. Der, min dreng – ingen tak, som enken siger." Med disse ord langede Tom sin broder nogle ordentlige nogen på siden af hovedet og ledsagede ham derefter til døren med et par velmente spark. "Nu kan du jo gerne gå ind og sladre igen til tante, om du tør; så kan du tro, at jeg skal snakke gemytligt med dig i morgen."

Få øjeblikke senere var enkens gæster placeret ved aftensbordet og en halv snes børn sad sammenstuvede ved små sideborde i samme værelse efter den tids skik og brug. Da det passende øjeblik kom, rejste mr. Jones sig og holdt en lille tale,

hvori han takkede enken for den ære, hun beviste ham og hans sønner, men imidlertid samtidig tillod sig at henlede opmærksomheden på en anden person, hvis beskedenhed – – osv. osv.

Derved kom da hans hemmelighed om Hucks andel i eventyret for dagens lys, fremstillet på den mest dramatiske måde, han var i stand til; men overraskelsen, som den fremkaldte, måtte rigtignok nærmest kaldes mislykket og ytrede sig på en ingenlunde nær så højtidelig måde, som han vel egentlig havde ventet. Imidlertid lagde dog enken selv en passende forbavselse for dagen og overvældede Huck med så megen taknemmelighed og ros, at den ulykkelige nær havde glemt generne ved sine nye, ubekvemme klæder over den altopslugende og aldeles utålelige ubehagelighed ved med ét at blive gjort til skive for hele selskabets beundring og lydelige sympati.

Enken erklærede det for sin beslutning at ville tage Huck til sig og sørge for hans opdragelse, og at hun senere – når hun kunne undvære de nødvendige penge – nok skulle få ham anbragt i en eller anden forretning.

Umiddelbart derefter følte Tom, at nu var lejligheden gunstig; han udbrød derfor:

"Huck behøver ingens hjælp. Huck er rig nok selv!"

Kun den største kraftanstrengelse i forbindelse med selskabets gode takt formåede at tilbageholde latteren over denne vittighed. Men tavsheden trykkede øjensynligt de tilstedeværende. Tom brød den på ny ved at sige: "Huck har penge selv, siger jeg. Måske I ikke vil tro mig, men det er dog

alligevel sandt, han ejer en masse penge. O! I behøver slet ikke at smile, jeg kan bevise, hvad jeg siger. Vent blot et lille minut."

Dermed løb han udenfor. Selskabet stirrede på hinanden med forvirrede blikke og så spørgende til Huck, der ikke mælede et eneste ord.

"Sid, hvad går der dog af Tom?" spurgte tante Polly. "Han – det er da heller aldrig muligt at blive klog på den unge. Aldrig –"

Inden sætningen endnu var blevet udtalt, trådte Tom ind, stønnende under byrden af poserne. Han gik hen til bordet, hældte de gule pengestykker ud på det og sagde:

"Se her – var det måske usandhed, jeg sagde? Halvdelen er Hucks og halvdelen mit eget."

Dette uventede syn var nær ved at standse åndedrættet på alle de tilstedeværende; i næste nu lød et almindeligt råb om at få en forklaring, hvortil Tom straks var villig. Han holdt derefter en lang tale, spruttende af interessante fakta; så spændende var den, at næsten ikke en eneste vovede at afbryde ham for ikke at tabe fortællingens tråd. Da han var færdig, udbrød mr. Jones:

"Jeg bildte mig ind at have bragt en lille overraskelse med her til huset, men den falder rigtignok nu fuldstændigt igennem. Det tilstår jeg villigt, at jeg ved denne lejlighed er blevet aldeles overtruffet."

Pengene blev derefter talt, og viste sig at andrage omtrent tolv tusinde dollars. Det var mere, end nogen af selskabet nogen sinde havde set på ét bræt, om end nok enkelte af dem var mere værd i ejendomme og jord.

36

Læseren kan være forsikret om, at Toms og Hucks aktier i en fart gik ganske betydeligt til vejrs i den lille by St. Petersborg. Så umådelig stor syntes summen – og alt sammen i klingende mønt – at det næsten grænsede til det utrolige. Der blev talt om historien, den blev kommenteret og forherliget, indtil mange af de brave borgeres hjerner til sidst begyndte at løbe sur under den derved frembragte unaturlige ophidselse. Hvert et "spøgelseshus", dvs. ubeboet hus i hele omegnen, blev dissekeret planke for planke og deres grunde gennemrodet og ransaget for at finde skjulte skatte, og det ikke af børn, men af voksne mænd, ja endog for en stor del ret fornuftige, uromantiske mænd. Hvor som helst Tom eller Huck viste sig, blev de beundret, begloet og gjort kur til. Fra tidligere dage var ingen af dem i stand til at erindre sig, at deres uro eller handlinger just havde haft nogen synderlig vægt i folks omdømme, men nu blev hver ytring, de fremkom med, skattet højt og gentaget over alt; alt, hvad de foretog sig, syntes med ét så overmåde interessant, det var soleklart, at de fuldstændig havde mistet evnen til at foretage sig eller sige noget almindeligt, hverdagsagtigt, ja, om det så var deres tidligere liv, så blev der rodet op i det og fundet umiskendelige tegn på deres nu stadfæstede originalitet. Det lokale blad offentliggjorde biografiske skitser af begge drengene.

Enken Douglas satte Hucks penge ud til seks procent rente, og dommer Thatcher gjorde det samme med Toms efter tantens forlangende. Hver af disse ynglinge havde da en årlig indkomst

nu, der grænsede tæt op til det fabelagtige: en dollar på hver af årets søgnedage, og en halv på søndagene. Det var akkurat det samme, som præsten fik – nej, det var, hvad han skulle have haft – i reglen nåede han aldrig at få så meget samlet sammen. Én og en kvart dollar om ugen kunne på den tarvelige tid, da historien her foregik, med lethed slå til for kost, logi og skolepenge til en dreng – ja, næsten også til klæder og vask, for den sags skyld.

Dommeren havde efterhånden fået en meget høj mening om Tom. Han erklærede, at ingen almindelig dreng nogen sinde ville have kunnet føre Becky ud af hulen. Og da Becky under dybeste tavsheds løfte betroede sin fader, hvorledes Tom frivilligt havde taget hendes dragt prygl i skolen, blev han øjensynligt dybt grebet; ja, da hun dernæst bønfaldt ham om at tilgive den generalløgn, som Tom på stående fod havde fabrikeret for at skifte pryglene over fra hendes til hans egne skuldre, sagde dommeren med et udbrud af ædel og højsindet følelse, at det havde været en nobel, en ædelmodig, en ganske særdeles fortrinlig, storartet løgn, en løgn, hvis opfindelse berettigede ham til at bære sit hoved højt og blive antegnet i historien side om side med George Washingtons forroste sandhed med øksen! Becky fandt, at hendes fader aldrig havde taget sig så stor og prægtig ud, som da han med løftet pande marcherede hen over gulvet, stampende med foden, og sagde disse ord. Hun gik naturligvis sporenstregs til Tom og fortalte ham hele scenen.

Dommer Thatcher erklærede, at han håbede at opleve den dag, da han kunne se Tom som en stor retslærd eller en berømt soldat. Han ville drage omsorg for, at Tom skulle blive oplært på

det nationale, militære akademi og derefter komme til at gennemgå den bedste lovkyndigheds-skole i hele landet, for at han kunne være parat til at møde hver af disse løbebaner, eller måske dem begge.

Huck Finns rigdom, i forbindelse med den omstændighed, at han nu stod under enken Douglas' beskyttelse, gjorde ham snart søgt iblandt byens selskabelige kredse – eller rettere drog ham dertil, ja, sled ham ligefrem med vold og magt derind, og de lidelser, han i den anledning havde at udstå, var næsten mere, end han kunne udholde. Enkens tjenestefolk holdt ham til renlighed og orden, besørgede ham vasket og kæmmet og førte ham hver aften til sengs imellem et par usympatetiske lagener, uden mindste smudsplet på sig, som han kunne trykke til sit hjerte og genkende som en gammel ven. Han måtte nu spise med kniv og gaffel, måtte finde sig i at bruge serviet, underkop og flad tallerken, han måtte læse i sin bog, gå i kirke, ja, om det så var hans tale, så blev den så dannet, at han selv fandt den ganske hestedum; hvor som helst han vendte sig hen, stængedes og begrænsedes han af civilisationens lænker og låse, der lammede både hans hånd og fod.

I tre samfulde uger stred han mandigt for at bære disse kvaler og forsvandt derpå pludselig en skønne dag. I fire og tyve timer derefter lod enken alle sine folk støve omkring for atter at finde ham, og blev til sidst i højeste grad urolig over hans skæbne. Publikum blev også dybt interesseret i sagen, man søgte og søgte overalt, ja afsøgte endogså floden for at finde hans lig. Tidligt på den tredje dags morgen gik Tom efter en kløgtig indskydelse og rodede om mellem nogle gamle, tomme fade nede bag ved det forladte slagteri, og meget rigtigt! I et af

dem fandt han flygtningen. Huck havde sovet her, havde nylig tilendebragt sin morgenmad, bestående af nogle stjålne levninger af Gud ved hvad, og lå nu nok så hyggeligt og nød tilværelsen ved en pibe tobak. Han var naturligvis hverken vasket eller kæmmet og iført de samme elendige pjalter, der i de dage, da han endnu var fri og lykkelig, havde forlenet ham med denne maleriske tiltrækning, som vi tidligere har omtalt. Tom purrede ham nu ud, fortalte ham om al den ulejlighed, man havde haft for hans skyld, og opfordrede ham indtrængende til at vende tilbage. Hucks ansigt tabte ved at høre disse ord straks sit rolige, tilfredse udtryk og blev ganske melankolsk. Derpå svarede han:

"Tal ikke til mig om det, Tom. Jeg har prøvet det, men det går ikke, det går bestemt ikke. Det ligger nu engang aldeles ikke for min stemme, jeg er ikke vant til det. Enken har været god og venlig nok mod mig, men jeg holder det alligevel ikke ud. Hun lader mig stå op præcis på samme minut hver eneste dag, hun lader mig vaske og børste, og de reder og kæmmer mig til det bare plukfisk; aldrig må jeg sove mere i brændeskuret, og disse væmmelige klæder, der piner mig ihjel, må jeg gå og trækkes med, Tom. Jeg har en følelse af, at der ingen luft kan komme ind til mig gennem dem, og så er de så utåleligt rene, at jeg hverken kan sætte mig eller lægge mig ned end sige rulle mig omkring; du kan tænke dig, jeg har bogstavelig talt ikke rutsjet ned ad en eneste kælderdør i – ja, jeg synes, det er et helt år siden. Og så skal jeg gå i kirke og sidde der og svede – uf – jeg hader disse nederdrægtige prædikener! Ikke engang så meget som en flue kan man få fat på – skrå kan man jo heller ikke – og så skal jeg gå med sko hele søndagen. Enken går i seng på

klokkeslæt, spiser på klokkeslæt, står op på klokkeslæt – alt muligt er så ækelt regelmæssigt der i huset, at man virkelig ikke kan holde det ud."

"Men herregud, menneske, sådan lever jo alle andre!"

"Tom, det er mig uden forskel. Jeg er nu engang ikke "alle andre" og holder det som sagt ikke ud. Det er væmmeligt at være så bundet. Maden kommer også alt for let til mig – på den måde mister jeg til sidst ganske lysten til at spise. Og så skal jeg bede om lov, når jeg vil i vandet, ja, pokker stå i det, om jeg kan røre mig uden at bede om lov først! Om det så er min tale, så bliver den så sippet, at jeg næsten ikke gider lukke munden op; hvis jeg ikke havde listet mig op på tagkammeret en gang imellem for at slå mig lidt løs, så tror jeg bestemt, jeg var kreperet. Enken vil ikke ha'e, at jeg ryger, heller ikke, at jeg fløjter, eller gaber, eller strækker mig, eller klør mig, når nogen ser det." Med et krampagtigt udbrud af raseri og indignation tilføjede han derpå: "Ja, og så kan du tænke dig til, at hun gik og bad hele tiden! Aldrig har jeg dog set mage til fruentimmer! Jeg måtte ligefrem forstille mig, Tom, ligefrem lade, som om jeg var ganske anderledes, end jeg virkelig er. Og nu kommer det allerværste: om kort tid begynder jo skolen igen, så skulle jeg formodentlig også slæbes derhen – nej, Tom, det holdt jeg aldrig i evighed ud. Nej, min ven, at være rig er ikke, som jeg havde tænkt mig det; bare slæb og slid, sved og anstrengelser; man ønsker sig blot vel død fra det hele igen. Disse klæder derimod, dem synes jeg nu om, denne tønde passer mig udmærket, og ingen skal nu længere få mig bort herfra. Tom, jeg havde aldrig indladt mig på alle vore foretagender, hvis det ikke havde været for de snavs penge, men nu siger jeg dig: gør

mig blot den tjeneste at tage dem igen – så kan du bare en gang imellem lade mig få en ti-cent, kun en gang imellem, forstår du, for jeg bryder mig ikke en døjt om en ting, når der slet ingen ulejlighed er ved at få den – og tjen mig så dernæst i at gå hen til enken og bede for mig."

"O, Huck, du ved jo meget godt, at det aldrig kan gå. Det ville jo være ligefrem snyderi af mig, og desuden, når du nu blot har prøvet det liv en lille tid endnu, så vil du til sidst komme til at lide det."

"Lide det! Tak, på samme måde, som jeg ville lide at blive puttet ind i en gloende ovn. Nej, nej, jeg vil ikke være rig længere og bo i disse væmmelige, magelige huse. Hvad jeg holder af er skovene, floden, tønderne, og dem agter jeg at holde mig til. Ja, er det nu ikke også til at blive gal over – ligesom vi nu havde fundet os en hule og bøsser og skulle til at være røvere, så kommer alt dette skidt og spolerer os det hele."

Tom så her sit snit og benyttede lejligheden. Han svarede:

"Ja, det vil jeg dog sige dig, Huck, at fordi jeg er blevet rig, har jeg ingenlunde i sinde at slå mig fra at være røver."

"Ih, du almægtige! Det er da vel din spøg, Tom?"

"Nej, det er derimod mit ramme alvor. Men ser du, Huck, vi kan jo ikke godt optage dig i banden, når du ikke til en vis grad er respektabel."

Hucks glæde begyndte at slukkes.

"Kan du ikke optage mig, Tom? Tog du mig da ikke for god, da vi skulle være sørøvere?"

"Det er en ganske anden sag. Røvere er meget mere ansete end sørøvere – sådan i almindelighed. I de fleste lande hører de endog til den højeste adel – hertuger og sligt – forstår du?"

"Hør nu, Tom, du har dog altid tidligere været venlig mod mig. Nu ville du da vistnok ikke udelukke mig, Tom. Ville du vel?"

"Ja, – Huck, det ville naturligvis gøre mig grumme ondt; men hvad tror du, folk ville sige? Ganske simpelt: "Pyt", ville de sige, "Tom Sawyers bande! Jo, der er rigtignok nogle nette fyre iblandt!" Og dermed ville de sigte til dig, Huck. Det måtte være lige ubehageligt for os begge."

Huck tav en stund, medens han kæmpede en hård kamp med sig selv. Endelig udbrød han:

"Ja, ja da. Så vil jeg gå tilbage til enken i en måned og prøve en gang endnu, om jeg er i stand til at vænne mig til det; hvis du så vil love at tage mig med, Tom."

"Det er et ord, Huck. Kom da, gamle ven; så skal jeg endog bede hende om at lade dig få lidt spillerum en gang imellem."

"Nej! Vil du virkelig, Tom? Det skal du have tak for. Hvis hun endda blot vil give lidt køb med de allerværste ting, jeg kan jo ryge og bande i enrum – så skal jeg forsøge at gå det andet igennem, om jeg så revner ved det. Hvornår har du ellers i sinde at begynde med banden og blive røver?"

"Å – meget snart. Vi vil se at få vore kammerater samlet og få indvielsen besørget i nat, muligvis."

"Få hvad besørget?"

"Indvielsen!"

"Hvad er det?"

"Det er, at vi alle lover at holde sammen og aldrig forråde bandens hemmeligheder, selv om vi bliver hakket til plukfisk, og at dræbe enhver, der bliver forræder imod os – tilligemed hele hans slægt."

"Det er brillant – voldsomt brillant, kan jeg sige dig."

"Ja, det skulle jeg mene. Og al denne sværgen, den skal foregå ved midnat på det allerensomste, uhyggeligste sted, vi kan finde – et hus, hvori det spøger, var egentlig det bedste, men desværre, de er jo nu alle sammen ødelagt."

"Ja, midnat – det er rigtigt, Tom."

"Det forstår sig. Og vi skal sværge på en ligkiste og besegle det med blod."

"Nå, det er noget, jeg kan lide! Det bliver hundrede tusinde gange bedre end vort sørøveri. Ja, jeg skal holde mig til enken, lige til jeg rådner, Tom; og hvis jeg så bliver en rigtig, ægte røver, som enhver taler om, så skulle jeg dog mene, at hun kunne have årsag til at være stolt over, at det var hende, der fik mig trukket op af sumpen." –

Slutning

Hermed ender denne fortælling. Da det jo udtrykkeligt skulle være historien om en dreng, jeg ville skrive, må jeg nødvendigvis standse her; jeg kunne ikke ret vel fortsætte synderlig meget længere, uden at det tillige ville blive en beretning om en mand. Når man skriver en roman om voksne folk, så ved man på en prik, hvor man skal slutte, nemlig med ægteskabet; men hvor talen er om børn, der må man sætte sit sidste punktum, hvor man bedst kan.

De fleste af de her i bogen forekommende personer lever endnu og går stadig fremad i velstand og lykke. Ved en eller anden lejlighed kunne det måske være umagen værd at genoptage fortællingens tråd og se, hvorledes de unge i tidens løb har udviklet sig; derfor turde det også være forsigtigst ikke nu at forråde noget om deres senere liv og hændelser.

Om "Tom Sawyers eventyr"

Forfatter: Mark Twain (1835-1910).
Org.udgave: *The Adventures of Tom Sawyer.* The American Publishing Company, Hartford – Chicago – Cincinnati 1876.
Denne udgave baseret på: Mark Twain: *Lille Toms Eventyr.* Kunstforlaget "Danmark" (Bogforlaget), København 1911. Oversætteren er ikke oplyst i bogforlægget.
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Efter illustration fra den amerikanske førsteudgave af True W. Williams (1839–1897), som også er ophavsmand til "Beckys tegning" i kapitel 5.

ISBN 978-87-7628-224-0
2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-501-3 (Ølstykke 2016).

© 2025 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk

Note 1:

… en marmor, du skal få en granit: I Amerika såvel som andre steder bruges et yndet spil, kaldet "marmor" (marbles), mellem drenge. Det spilles med farvede kugler af brændt ler, eller – hvad der er dyrere – med malede granitkugler. *Overs. anm.*

Note 2:

Originale afhandlinger: De såkaldte afhandlinger, der er citeret i dette kapitel, er ordret uddraget af et hæfte, kaldet "Prosa og Vers af en Kvinde i Vesten", men de er nøjagtigt holdt i det almindelige skolepigemønster og således langt pålideligere, end efterligninger kunne blive. *Forf.anm.*